

خلاصۃ المسائل ومہمۃ الدلائل

برنجی جزو .

توزوچسی :

قازان شہرندہ مرحوم معلم طیب بن غلمان .

طوکیودا محلہ اسلامیہ متولیلہ رندہن صابرا فندی وعائیشہ خانم جمیل
لہرنک صدقہ واجبہ لارن شریعتکہ موافق قبض ایتسکہ ندہن صوگرہ
مطبوعہ اسلامیہ طرفندان باسلامشدر .

باسلطان اورنی :

طوکیودا مطبعہ اسلامیہ .

۱۹۳۷ سنہ میلادیہ .

ایپول .

خلاصۃ المسائل ومهمۃ الدلائل

برنجی جزو.

توزوچیسى :

قازان شهرنده مرحوم معلم طیب بن غلمان .

طوکیودا محله اسلامیة متولیلہ رندن صابرافندی وعائشہ خانم جمیل
لہرنک صدقہ واجبہ لارن شریعتکہ موافق قبض ایتکہ ندهن صوگرہ
مطبعہ اسلامیہ طرفندان باسلامشدر .

باسلغان اورنی :

طوکیودا مطبعہ اسلامیہ .

۱۹۳۷ سنہ میلادیہ .

ایپول .

بر ايكي سوز .

ملتەزىك دىنن، اخلاقن و حلال طورەشەن ساقلاو ايچون آ كىا ابتدائى
مكتەب دە اوقوتىلا طورغان دىنى درسلك كىتابلارن باسدروغنه جىتمى دور .

بلكە ایلدە دىنى مەدرسەلار دە علم تحصيل قىلغان كىشىلەر گە ملتەزىكە
دىنى اشارندە، اخلاقندە و طورمشند يولباشچىلىق قىلور ايچونر ھېر و
ئوالانما بولورلق تور كىچە كىتاب كىرە كدور . بو كىتاب دىنى و اخلاقى
كوب مسئلەلەرنى اجىزە آلوب آندان قاراب كىچكەنەرەك كىتابلار دە يازماغان
مىئلەر گە جواب تابارلق ھەم وعظ و نصيحت ايچون كىرە كلى معلومات -
آيات كرىمە واحادىت شرىفەلارنى تابارلق بولو كىرە كدور .

ملتەزىكە مەلار و عربچە بلوچى عالمەر آزايو آرقاسندە بو احتىياج كوندەن
كون آرتا بارادور .

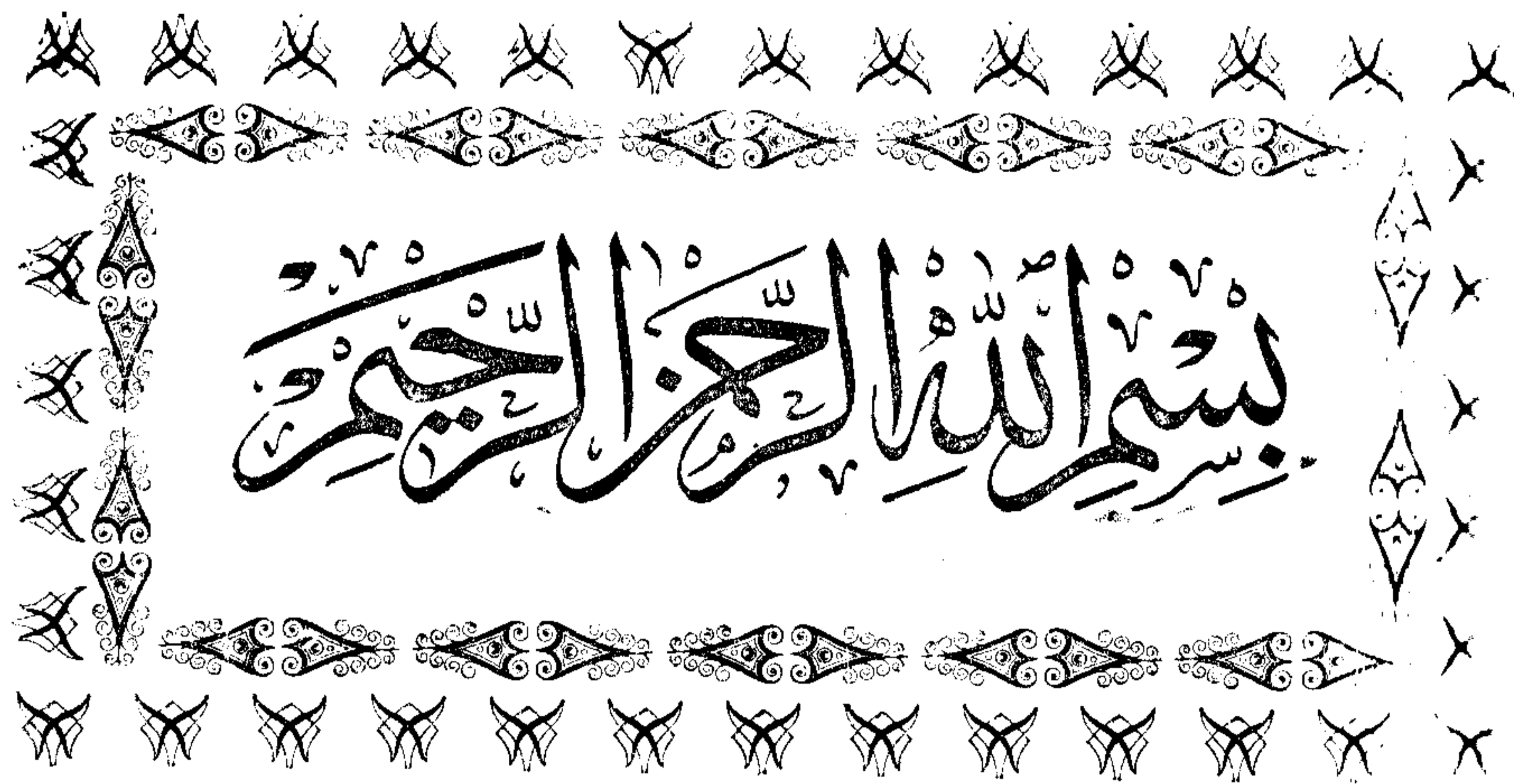
اوشبونى اعتبارغە آلوب طوكىودا محلمة اسلامىيە متولىلەرندەن صابر افندى
و عائىشە خانم جمىلەر ياپرىندا . ھاجرت وقتندا تابقان دوآلەر دىنك صدقە و اجبە
لارن بز گە قبض قىلدروب، ملتەزىكە مذكور دىنى احتىاجن طولترو مقصدى
برلەن اوشبو خلاصە المسائل و مھمە الدلائل كىتابن طوكىودا مطبوعە اسلامىيە
دە باسدروب نشر ايتەمز و نىكاھلار دىنە ۲۵ يل طولغان وقتدە اوتتە گەن
واجب صدقەلارى آرقاسندا بو نادر كىتابنىڭ باسىلوب چغوروى برلە صابر
افندى و عائىشە خانم جمىلەرنى و بقون ملتەزىكى تبرىك ايتەمز .

و بو كىتابنى اوقوب فائىدە لانوچى دىن اھلەلەرنەن بو كىتابنىڭ توزوچىسىنە
و باسدروچىلار دىنە اىزگى دعأ اوتتەمز .

طوكىودا امام و مدرس محمد عبدالحى ولد الشىخ عبىدالله قربانعلى

۱۹۳۷ سنە ميلادىيە آغوست ۶ يوم الجمعة .

۱۳۵۷ سنە ھجرىيە جمادى الاولى ۲۹ . طوكىو .

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حمد وسپاس وشکر بی قیاس اول خالق الجن والناس جل جلاله و عم
واله حضرتنه بولسون (تقی صلوات بی حدو تحیات بی عد اول حبیب خدا
حضرت محمد المصطفی صلی الله علیه وسلم وجهار بار باصفا وآل و اصحاب
یاہ فار ضوان الله تعالی علیہم اجمعین اوزلہرینه اولسون. اول خدای عز و
جل نك حكمتلهری و نچه عجائب و غرائبلهری واردور. اول حی قیدوم
واجب العظیم نچه تورلی شیدلهری یوقدان بار قیدلمشدرور. جمله دن بیری
نیادور. و بو دنیاده نچه و نچه حکمتلی شیدلهرنی خلاق ایدوب جمیع
تاوقاتدن اعلی و افضل ایدوب آدمی یراتمشدور. اول آدمگه نچه تورلی
اسباب علم و یروب جمله سندن اعلی عقل و فراست و یروب اوزینك احدی
شریک و لانظیر ایکه نون بلدر گندور. اول آدمی یراتوب آنك نسلان
جمله یر یوزینه تاراتمشدرور. و بو آدم علیه السلام دین صوگ نچه یوزیل
لار اوتوب آدم لهرنك عقلی و فراستلهری بسلا توب الله تبارك و تعالی نی
اونو ندقلاری زمان نوح علیه السلام نی یه روب اوزنی تانتمشدور .
و بو نوح علیه السلام نك قومی قارالوده کامل جیگنه چقغانلاری سبیلی گرچه
نوح علیه السلام آطی جیدی یوزیل دینگه اونده سده ایمان کیدترمه
که نله رندن حق تعالی حضرتی اوزینك قدرتن اظهار اوچون نوح علیه السلام
نمن طوفان صوبی اینه هلاک قیلمشدرور. بو طوفان صوبی هلاک قیلدقدان

صوڭ سڪسان آدم قلوب اول سڪسان آدم جملہ سندن فقط نوح عليه السلام
نك اوج اوغلي حام، سام، يافت دهن ير يوزينه يا گادان آدمي لهر تارالمشلاز
دور. و بو نوح عليه السلام دهن صوڭ نچه و نچه پيغمبرلهر اولوب اول
پيغمبرلهر نه قدر كـتاب لار ايندروب خدای تعالی اوزن بيله ناتمشدور .

اول كـتاب لارنك بعضی بر پيغمبردهن ايكنچيسينه كوچرلوب نه قدر
پيغمبرلهر بر كـتاب ايله قوم لهرينه خدای تعالی و تباركني طاتمشدور . اما
خدای تبارك و تعالی طرفندان اينمش كـتاب لار جملہ سي يوزده دورت اولوب
دورتسي زور كـتاب ديب آتالمشدور. و اول زور كـتاب نك اواگسي
تورات آتالوب موسی عليه السلام گه اينمشدور . و بو تورات ايله موسی
عليه السلام حكمی نچه يوز يل لارغه كيلوبدور. زبور داود عليه السلام گه
اينمشدور. و نچه يوز يل لار اوتككندن صو گره اوچونچي زور كـتاب
انجيلدور عیسی عليه السلام گه اينمشدور. آنك ايله توراتنك بعضی حكمی
منسوخ اولمشدور. دورتنچي زور كـتابي یعنی قرآن عظیمی آخر الزمان
پيغمبری عرب طائفه سندن، قریش قبيله سندن، هاشم نسلندن محمد مصطفی
صلي الله عليه وسلم گه ايندروب يوزده اوج كـتابنك حكملهرن نسخ قيلوب
حكمن قیامتہ ديكن باقي قیلمشدور. و بو بز پيغمبر من محمد مصطفی صلي الله
عليه وسلم نك جملہ پيغمبردهن افضل ايدوب خاتم الانبياء ديمشدور. و بو عالمی
فقط محمد صلي الله عليه وسلم اوچون ياراتدم ديب امت محمدنی بارچا امتلهردهن
افضل ايدوب دين اسلام ايله معزز و مشرف قیلمشدور.

اول پيغمبر من محمد مصطفی صلي الله عليه وسلم مكه مكرمه ده دنياغه كيلوب
قرق باش عمر سرد گنده پيغمبرلك كيلوب مكه مكرمه ده اون ايكي يل
پيغمبر بولوب اون اوچونچي يل مدينه منوره گ. هجرت قيلوب تاريخ اسلاميه
نك باشی آندان قويلمشدور. يـگرمی اوج يل تبليغ رسالت ايتدكدهن
صو گره آطمش اوچده مدينه منوره ده دارالفندان دارالبقايه كوچد گنده

مر آن عظیم ايله سنت و حدیثی قالدورمشدور . و بو يـگرمی اوج يل
پيغمبرلك گنده نچه و نچه يوز مك كافرني مسلمان ايدوب طائفه عربنی و
باشنه طائفه دهن كوب قومنی حق دينـگه كرتمشدور و بو پيغمبر مننك
ايندورداش لارون صحابه ديب آط قويلوب جملہ سندن افضل لهری ابو بكر
صديق عثمان، علی ديب چهاريار ديمشدور. و بو چهاريارلار حضرت رسول
دهن صوڭ ههر قايسى خليفه بولوب دين اسلامنی دنياغه ساچمشلهر دور .

بوسره حضرت عمر زمانده دين اسلام كامل قوت طابوب كمالات تجتبه
ايرشمشدور. الحاصل نه مشكل و نه واقع اولديسه حضرت رسولدهن من
بعد صحابه لهردهن صوراب ههر مشكل لار آ گـلامشدور. و بو صحابه لار
دهن صوڭ تابعين كيلوب همان دين اسلامنی قوت تابدروده اجتهاد قیلمشلاز
دور . من بعد مؤمن مسلمان بيك كوب اولوب صحابه و تابعين لار
آزايقدنده كـتابقه محتاج بولا باشلاديلار. شول زمان عراق يرنده كوفه
شهرنده بر اير دنياغه كيلدی. آتاسی ثابت ادلی ایدی. اسمنی نعمان
نويديلار امام اعظم ديو لقب بيردیلهر . بو امام اعظم حضرتلهری عمرنده
دورت مك استاذدان سبق آلوب و نيچه يوز مك مسئلهنی اجتهاد ايدوب
كوب آدم لهر گه تعليم علم ايدوب شهرتی آفاقه منتشر اولدی . و آندان
تلمذ ايدهلهردهن مجتهدلار كوب عملده مذهب مننك باشی اولوب كـتبه سی
ابو حنيفه اولماغيله آنك مذهبنده اولانلاری حنفی مذهب ديورلهر. و بو
امام حضرتلهری كوفه ده دنياغه كيلوب يتمش يل عمر سوروب منصور پادشاه
زمانده قاضی القضاة بولوجباقنی قبول قیلمادقندان يوز قاچي اورلوب بغداد
شهرنده حبس كهصالنوب هجرتنك بر يوز ايلانچي ده حبسه دارالبقايه رحمت
ايدوب جنازه سنده ایللی مك كشی بولوب بغداد شهرنده مدفون اولمشدور.
هجرتنك يتمش دورتنچي يلنده ايكنچي امام مالك بن انس دنياغه كيلوب
سڪسان بيش ياشنده هجرتنك يوز يتمش طوقزنچي يلنده مدينه منوره ده

مدفون اولدى. آنك مذهبىده اولانلارى مالكى دېرلەر امام اعظم حضرت
 لهرينك وفاتى كوندىده مصر شهرىده اوچونچى امام محمد بن ادريس شافعى
 دنياعه كيلوب ايللى دورت ياشىده هجرتنىك ايكي يوزده دورتنىچى يلىده
 مصر شهرىده دارالبقاير حلت ايلدى. آنك مذهبىده اولانلارى شافعى
 دېرلەر. هجرتنىك يوزده آلتىش دورتنىچى يلىده دورتنىچى امام احمد بن
 حنبل دنياعه كيلوب يتىش يدى ياشىده هجرتنىك ايكي يوزده قرق برنجى
 يلىده بغداد شهرىده مدفون اولدى. آنك مذهبىده اولانلارى حنبلى دېرلەر.
 بو دورت مذهبىك آرارلارنده اولان اختلافلار ا كثر عملده اولوب،
 اعتقادده اختلافلارى ضروريات دىندن بولنماغان بعضى مسئلهلرده بولماق
 سببلى برسى آخرنى ضلالتكه نسبت بيرمهسلەر و بو اماملاردان سوڭ كوپ
 عالملەر اولوب كوپ مجتهدلەر كتاب تصنيف قىلوب نچه قىيىن مسئلهلرنى
 حل قىلوب علمنى دنياعه طاراندىلار. لىكن بو كتابلار بارچاسىده عرب
 لغتىچە اولدقلارندان باشقه طائفهدن اولغان مسلمانلارغه دين علمىندن
 خبردار بولويچىلىق غايتده آغر و مشكل اولدى. شول سببلى بعض برطائفه
 جملهدهن برى فارسى طائفهسى فارسى لغت بلهن علوم دىنده وغىرده اولغان كوپ
 كتابلارنى فارسى لغتىنه ترجمه قىلوب فارسى خلقى آراسىده دين اسلام
 علمى ساچدىلەر. اول فارسى خلقى آراسىده عالم علملار كوپ بولوب فارسى
 لغتىچە كوپ كتابلار تصنيف قىلوب القربة مؤثره مقالنىچە ياقن كورشى
 لەر كه يعنى تركمان و اوزبك و صارت طائفهلرینه فارسى لغتىچە علمى شائع
 قىلدىلار. شول طائفهلرنىك اورطالغىده بخاراي شريف شهرى بارچاياقن
 يعنى خوقند و توركستان و تاشكند و آق مسجد و كاشغر ولايتلارينه نخرج
 علم اولوب شهرت تاپوب نسه قدر اوليا للهلا و نه قدر مرشدلار ظهور
 ايندوب نچه تورلى علم اوگره توب اطرافقه دين اسلامنى طاراندىلار.
 اوشنداق روسيهده كى مسلمانلارغه عربىدىن علوم دىنيەنى تحصيل ميسر

امامغاچ نچه تورلى موانع و خرجكه مفضى اولدقندا علوم دىنيەنى تحصيل
 بون بخاراي شريفكه رجوع ايندىلەر. قزان مسلمانلارى هم ميسر
 باشقورد طائفهلارندن نىچە آدملار نه قدر مشقت و مؤنتلهر بولكله نىچە
 بىلار بخاراي شريفده علم تحصيل ايندوب بر نىچە يىل لاردان سوڭ اوز
 طائفهلرى آراسىده قايتوب مدرسهلر بنا قىلوب نه قدر اورنلارده دين
 اسلام نمره سن طاراندىلار. و بو مدرسهلرده يعنى بزم اوز يىرمزده او
 بون حتى شول بخاراي شريفدان قايتوب درس اينتكهن مدرسنىك
 نوزى كىيى عالم و تقوى شا كردلهرى چغوب اينكىچى درجه مدرسهلر بنا
 بون دين اسلامنى اوگره توده كامل اولوب نه قدر آدمهلرنى اسلام نورى
 نىمىز و مشرق قىلدىلار. الله تبارك و تعالى حضرتى قىلهرن نورلى
 نىماي ايندى آمين .

(اما بخاراي شريفكه باروب علم تحصيل قىلويچىلىق كوركم اش بولسه
 كوپ مشقتلەر و مؤنتلره توقف قىلدىقندان بخاراي باروچىلار بيك
 انايوت تركى خلقى آراسىده علملار بيك از ايدى بو ترك عالمهلرى نه
 نوزى اوز طائفهلرى آراسىده دين اسلامنى كمال تحقيقه اراده قىلسالارده
 نىكره آلمانىچە يلدان يىل اوقوچى هم اوقوچى كىمىدور. اوقوچىنىك
 اوقوچى اوقوچىلار كىم و وندهن دور. اما اوقوچىلار آنايوتى لغت عرب
 نىك تحصيل علم بيك كوپ وقت صوراب نىچە تورلى علمنى بلوگه توقف
 بون اول علملارنىك كوپسن بلماينىچە دين علمىندن خبردار بولويچىلىق
 نىك اولمادقندن بو مشقتلارنى يوكلهو كوپ كشى كه ميسر اولمادقندن
 دور. اول علملار بارچاسى عرب لغتىچە اولوب اول علملرنى بلور اوچون
 نىچە يىل عمر حاجت اولدقندان كوپ ياش بالالار نحو و بلاغت و منطق
 نىماي ايله آزابلانوب بر نىچە يلدان سوڭ مدرسهدن چغوب اصل لازم فرض
 نىك ايمان دين علمىندن محروم قالالار. (والحاصل بو قدر نادانلق كوپه يوى

بز و ترك خلقند، اوز لغتتجه دين علمن او قومانا لغندان دور. گرچه عرب لغتی دنياده اوانان لغتتک بارچاسندن کورکم و آرتق اولوب دينمز باشی محمد مصطفی صلی الله عليه وسلم عرب طائفه سندن اولوب عرب لغتتک آرتقن اثبات اوچون خدای تبارک و تعالی قرآن عظیمی اوزینک دوستی محمد عليه السلام گه اوشبو لغتده ایندرسه ده بو لغتی بلوچیلک فرض کفایه دور. اما ایمان و شریعت علمن بلوچیلک ۹۵. کماکه فرض عین دور.

بس عرب لغتتجه علم تحصیل ایدرگه وقت لاری مساعده قیلمه اغان آدملره ترکیجه دين علمندن خبردار بولوچیلک لازم دور. ۹۵رنی کمال توبه نیچیلک ایلهن اوتنه مزله ر عالم علما لاردن آز وقتتک اچنده صبی و صبه لارغه دين علمن بلدرمه ککرنی. باقی بو کیفیتجه اواسه اوخشايدور اسلامک نوری سونمه گینه هر نی عربجه دن ترکی تلینه ترجمه قیلماقکنز نی نی نهرسه بلمهک فرض اسلامده شول نهرسه لارنی آسان ایدوب صبی و صبیلا رغه تعلیم ایتمه ککرنی بر خدای اوچون .

(اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ) (اعوذ) صغنامن مین (بالله) الله تعالی گه (من الشیطان) شیطاندان (الرجیم) سورامش اول الله تعالی نک در گاهندان (بسم الله) الله تعالی نک اسمی ایلهن گنه باشلا یمن (الرحمن) رحمت قیلغوچی اول الله تعالی دنياده بارچا مخلوقاتکه (الرحیم) رحمت قیلغوچی اول الله تعالی آخرتده مؤمن لهر گه گنه

(الحمد لله رب العالمین والصلوة علی محمد و آله واصحابه اجمعین الحمد لله) بارچا حمد کورکم صفت ایلهن صفت لانماق بر الله تعالی گه مخصوص دور. (رب العالمین) اول الله تعالی بارچا نهرسه نی تربیه قیلغوچی (والصلوة) رحمت خدای (علی محمد) محمد علیه السلام اوزینه اولسون (و آله) دهخی

اول محمد علیه السلام نک یورت جماعت له رینه اولسون (واصحابه) دهخی اول محمد علیه السلام نک صحابه له رینه اولسون (اجمعین) بارچاسینه اولسون .

❖ کلمه طيبة معنای ❖

(کلمة طيبة) خوش کورکم سوزدور الله تعالی نی برلمکده بولغان (لا اله) یوقدر حقایق اوزره قلیق قیلنماغه لایق هیچ نهرسه (الا الله) بر الله دان باشقه (محمد) محمد مصطفی صلی الله عليه وسلم (رسول الله) الله تعالی نک طوغری یولنی کورسه تور گه یبه ر گن ایلیجسی دور.

(کلمة الشهادة) اوشبو سوز الله تعالی نک بر اگینه رسو الله نک حق ایینه گواھلق بیره طورغان سوزدور (اشهد) گواھلق بیره من (ان لا اله) تحقیق حقایق اوزره قلیق قیلنماغه لایق هیچ نهرسه یوق الا الله (بر الله تعالی دن باشقه) (و اشهد) دهخی گواھلق بیره من (ان محمد) تحقیق محمد علیه السلام (عبده) اول الله تعالی نک قلی دور (و رسوله) اول الله تعالی نک طوغری یولنی کورسه تور گه یبه ر گن ایلیجسی دور .

(کلمة التوحيد) الله تعالی نی برلی طورغان سوز (اشهد ان لا اله الا الله) گواھلق بیره من من تحقیق یوقدور حقایق اوزرینه قلیق قیلنماغه لایق هیچ نهرسه بر الله دان باشقه (وحده لا شریک له) اول الله تعالی نک شریکی یعنی اول الله تعالی دن باشقه قلیق قیلونورغه لایق هیچ نهرسه یوق و هم بار بولوونده هیچ نهرسه گه محتاج بولماغان بر الله دان باشقه هیچ نهرسه یوق و هم اول الله تعالی دن باشقه هیچ نهرسه نی بار ایتوچی یاراتوچی (له الملك) اول الله تعالی گه گنه بولغوچی دور حقیقه پادشاھلق

(وَ لَهُ الْحَمْدُ) اول الله تعالى که مخصوص دور کور کم صفت ایلهن صفت
 لانمق (بِحَبِي) تور گوزر اول الله تعالى (وَ يُعِيتُ) دهخی اولدور
 اول الله تعالى بارچا مخلوقانی (وَهُوَ) اول الله تعالى (حَيَّ) تر کدور
 تر کسلگی بزنک کوك جان ایلهن تو گلدور (لَا يَمُوتُ) اول الله تعالى
 ههر کنز اولماس (بِيَدِهِ الْخَيْرُ) اول الله تعالى نك قدرتنده دور دنیا و
 آخرتده ایند گواک (وَهُوَ) دهخی اول الله تعالى (عَلَى كُلِّ شَيْءٍ)
 بارچا نهرسه که (قَدِيرٌ) قوت و کوچی یتک کوچیدور .

(كَلِمَةُ رَدِّ الْكُفْرِ) کفرک سوزلهرنی و کفرک املهرنی قایتارا
 طورغان سوزدور (اَللّٰهُمَّ) ای الله (اَنْتَ) تحقیق من (اَعُوْذُ)
 صغنامن من (بِكَ) سیکئا (مِنْ اَنْ اَشْرُكَ) شرکت قانماقدان (بِكَ)
 سیکئا (شَيْئًا) هیچ نهرسه نی (وَ اِنَّا اَعْلَمُ) من بسلگه نم حالده
 (وَ اسْتَغْفِرُكَ) دهخی یارلقایو استایمن سندن (اَللّٰهُمَّ) شوندا یون کفر
 اک سوز و کفرک املهر اوچون (لَا اَعْلَمُ) بامه ی من من (اَنْتَ)
 تحقیق سن (اَنْتَ) سن سن (اَعْلَامُ الْغُیُوبِ) غیب یا شرون لهرنی بیک
 بسلگ کوچی .

« كَلِمَةُ الْاِسْتِغْفَارِ » بو الله تعالى دن گناه لارنی یارلقایو استی طورغان
 سوز « اسْتَغْفِرُكَ » یارلقامانی استایمن مین الله تعالى دن « اسْتَغْفِرُكَ »
 یارلقایو استایمن من الله تعالى دن « اسْتَغْفِرُكَ » یارلقایو استایمن من الله

تعالی دن « تعالی » اول الله تعالی بارچا کیچیک لاردان پاك « مَنْ كَلَّمَ
 نَبِيًّا » بارچا گناه لاردان « اَذْنَبْتَهُ » قیلدوم من اول گناه نی « عَمْدًا »
 سندیونندن یعنی اختیارم ایلهن « اَوْخَطُّ » یا که خطالق ایلهن « سِرًّا »
 شرون قیلدم اول گناه نی « اَوْعْلَانِيَّةً » یا که اشکاره قیلدم اول گناه نی
 « وَ اَتُوبُ اِلَيْهِ » دهخی توبه قیلان قاینان من اول الله تعالی که « مِنْ الذَّنْبِ
 الَّذِي » شوندا ین گناه لاردهن « اَعْلَمُ » بله من من اول گناه لارنی
 « مَنْ الذَّنْبِ الَّذِي » دهخی شوندا ی گناه لاردان « لَا اَعْلَمُ » بلمه یمن
 من اول گناه لارنی « اَنْتَ اَنْتَ اَعْلَامُ الْغُیُوبِ » تحقیق سن غائب لارنی
 بیک بسلگ کوچی . (كَلِمَةُ التَّمَجُّدِ) بو الله تعالی نی الوغلی طورغان سوز
 « سُبْحَانَ اللَّهِ » الله تعالی بارچا عیب دن و کمچلکدن پاك « وَالْحَمْدُ لِلَّهِ »
 دهخی بارچا کور کم صفت ایلهن صفت لانمق بر الله تعالی که گناه مخصوص دور
 « اَلَا اِلَهَ » دهخی یوقدور حقاق اوزرینه قلاق قیلونماقنه « اَلَا اِلَهَ » بر
 نی باشقه « وَاللّٰهُ اَكْبَرُ » دهخی الوصراقدور اول الله تعالی بارچا نهرسه
 کمال ذات جهت سندن « لَا حَوْلَ » یوقدور معصیت دن دونمه ک
 « اَلْاَقْوَةُ » دهخی یوقدور طاعت قیلورغه قدره « اَلَا بِاللّٰهِ » مگر بر الله
 کوره دور « اَلْعَلِيِّ » اول الله تعالی بلذمر تبه جهت دن « الْعَظِيمِ »
 ایل الله تعالی کمال صفت جهت دن « مَا شَاءَ اَللّٰهُ كَانَ » ههر نهرسه

كَمْ نَهَدِيَ اللَّهُ تَعَالَى أَوَّلَ نَهْرٍ سَهْنِكَ بُولَمَاقَلْقَنِي سِسْ أَوَّلَ نَهْرٍ سَهْ بُولَدِي « وَ مَا
 اِسْمُ يَشَاءُ اِسْمٌ يَكُنْ دَهْخِي قَايُو نَهْرٍ سَهْ كَمْ تَلَهْمَهْدِي اَللَّهَ تَعَالَى اَنْتَ بُولَمَاقَنِي
 اِسْ أَوَّلَ نَهْرٍ سَهْ بُولَمَادِي. (اَلْاِيْمَانُ) اِيْمَانُ دِيْدِكَمْز « اَقْرَارُ »
 نَهْ يَتْمَهْ كَدُوْر « بِاللِّسَانِ » تَلْ بِرْلَهْ « وَتَصْدِيْقُ » رَاسْتَهْ طُوْرْتَمَاقَدِيْرُ بِالْقَلْبِ
 كُوْ كَلْ بِرْلَهْ « بِيْمَا » شُوْنُوْچَااِيْنِ حَكْمِ لَارِنِي « جَا » كِيْلَتَرْدِي « بَه »
 اَوَّلِ حَكْمِ لَهْرِنِي « مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ » اَللَّهَ تَعَالَى قَاشْنَدَهْ « مُحَمَّد » مُحَمَّدٌ عَلَيْهِ السَّلَامُ
 « رَسُوْلُ اللّٰهِ » اَوَّلِ مُحَمَّدٌ عَلَيْهِ السَّلَامُ اَللَّهَ تَعَالَى نَكْ طُوْغُرِي يُوَانِي كُوْرَسَهْ تُوْر
 كَهْ يِبَهْرْ كَنْ اِيْلِچَسِي دُوْر « صَلَّى اللّٰهُ » رَحْمَتِ قِيْلَسُوْنِ اَللَّهَ تَعَالَى « عَلَيْهِ »
 اَوَّلِ مُحَمَّدٌ عَلَيْهِ السَّلَامُ غَهْ « وَسَلَّم » دَهْخِي سَلَامَتِ قِيْلَسُوْنِ اَللَّهَ تَعَالَى اَوَّلِ
 مُحَمَّدٌ عَلَيْهِ السَّلَامُ نِي. « اِيْمَانُ مَجْمَلُ » قَصَقَهْ لِقِ اُوْزُرِيْنَهْ اِيْمَانُ كِيْتُوْرْمَهْ كِ بُو
 طَرِيْقَهْ دُوْر « اَمَنْتُ بِاللّٰهِ » اِيْنَانْدُوْمُ اَللَّهَ تَعَالَى كَهْ « كَمَا » شُوْلُ وَجَهْ
 اُوْزُرِيْنَهْ « هُوَ » اَوَّلِ اَللَّهَ تَعَالَى اَوَّلِ وَجَهْ اُوْزُرِيْنَهْ اَبْدِي نَفْسِ اَمْرَدَهْ « بِاَسْمَائِهْ »
 اِسْمِ لَارِي اِيْلَهْنِ « وَصَفَاتِهْ » دَهْخِي صِفَاتِ لَارِي اِيْلَهْنِ « وَقَبْلَتُ » دَهْخِي
 قَبُوْلِ قِيْلِدُوْمِ « جَمِيْعُ اَحْكَامِهْ » اَوَّلِ اَللَّهَ تَعَالَى نَكْ بَارچَا حَكْمِ لَارِنِي .

(اِيْمَانُ مَفْصَلُ) اُوْزُوْنُ لِقِ اُوْزُرِيْنَهْ اِيْمَانُ كِيْتُوْرْمَهْ كِ بُو طَرِيْقَهْ دُوْر
 « اَمَنْتُ بِاللّٰهِ » اِيْنَانْدُمُ اَوَّلِ اَللَّهَ تَعَالَى كَهْ بَارِ اَوَّلِ اَللَّهَ تَعَالَى بَار اَسْمِيْنَكْ اَوَّلِي وَ
 اٰخِرِي يُوْقُ دَائِمٌ هَمِيْشَهْ بَارِ بَارِ بُوْلُوْنْدَهْ هِيْچِ نَهْرٍ سَهْ كَهْ مَحْتَاچِ تُوْ كَلْ بَارچَا
 كُوْرْ كَمْ صِفَتِ لَانَهْ شُدُوْر وَ بَارچَا كَمْچَلِكْ لَارْدَانِ پَاكْ دِيْبِ « وَ مَلَايَكَتِهْ »

دَهْخِي اِيْنَانْدُمُ اَللَّهَ تَعَالَى نَكْ فَرِشْتَهْ لَارِيْنَهْ اَوَّلِ فَرِشْتَهْ لَارِ اَللَّهَ تَعَالَى نَكْ كَسْنَاهْ
 تَبْلَمَاقِي طُوْرغَانِ قَلْ لَارِي اِيْرُ وَ قَزْ تُوْ كَلْ لَارِ دِيْبِ « وَ كَتَبْتَهُ » دَهْخِي
 اِيْنَانْدُوْمُ اَوَّلِ اَللَّهَ تَعَالَى نَكْ يِبَغْمِبِرْ لَارِيْنَهْ اِيْنِدْرَهْشِ كِتَابِ لَارِنِي بَارْدَهْ حَقِ وَ
 رَاسْتِ دِيْبِ (وَرِسَالَهْ) دَهْخِي اِيْنَانْدُمُ اَوَّلِ اَللَّهَ تَعَالَى نَكْ يِبَغْمِبِرْ لَارِيْنَهْ بَارچَا
 سِي حَقِ دِيْبِ (وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ) دَهْخِي اِيْنَانْدُوْمُ قِيَامَتِ كُوْنِيْنَهْ اَلْبِتَهْ بُوْلَا
 بَرَقِ دِيْبِ (وَالْقَدْرِ) دَهْخِي اِيْنَانْدُوْمُ اَوَّلِ اَللَّهَ تَعَالَى نَكْ تَقْدِيْرِ قِيْلِمَشِ نَهْرِ
 سَهْ لَارِيْنَهْ (خِيْرَهْ) اَوَّلِ اَللَّهَ تَعَالَى نَكْ تَقْدِيْرِ قِيْلِمَشِ نَهْرٍ سَهْ لَهْرِي نَكْ يَاخْشِي
 سِي (وَشَرَهْ) دَهْخِي يَامَانِي بَارچَا سِي (مِنْ اَللَّهِ تَعَالَى) اَللَّهَ تَعَالَى اَزْلَدَهْ
 تَقْدِيْرِ قِيَامَاقَلْقَنِي وَ بَارِ اِيْتْمَهْ كَلْمَكِي اِيْلَهْنِ دُوْرِ دِيْبِ (وَالدِّعْتِ) دَهْخِي
 اِيْنَانْدُوْمُ تَرْلَمَهْ كَكَهْ (بَعْدَ الْمَوْتِ) اَوَّلِكَهْ نَدَهْنِ صُوْكُ .

(اَمَّا بَعْدُ اِيْرُ كَشِي اَوَّلَسُوْنِ وَيَا خَاتُوْنُ كَشِي اَوَّلَسُوْنِ مَكْنَسَفِ بُولغَانِ اَدَمِ
 نَارِ اُوْزُرِيْنَهْ اُوْ كَرْمَهْ نَهْ كِ فَرِضِ اَوَّلغَانِ عِلْمِ حَالِ اُوچِ بُوْلَاكْ عِلْمِدُوْر . يَعْنِي
 مَغْرِبِ اِيْلَهْ مَشْرِقِ اَرَا سِنْدَهْ نَقْدِرِ مَسَلْمَانِلَارِ وَارِ اِيْسَهْ اِيْرْدَهْنِ خَاتُوْنْدَهْنِ قَزْدَانِ
 بَارِيَهْدَهْنِ مَادَامِيْ كَهْ مُؤْمِنُ وَ مَسَلْمَانِدُوْر وَ اَللَّهَ تَعَالَى دَهْنِ قُوْرْقُوْرُ وَ رَحْمَتِ
 اَسْمَارِ يَعْنِي جَنَّتِ رَجَا سِنْدَهْ اَوْلُوْرُ جَهَنْمِدَهْنِ قُوْرْقُوْرُ بُوْيَلَهْ اَوَّلَانِ كَمَسَهْ لَهْرِنَكْ
 اَلْمَلِكِ دُنْيَا دَهْ اُوْزَلَهْرِيْنَهْ عَلِي حَنْدَهْ بُلُوْبِ وَ اُوْ كَرْمَهْ نَهْ كِ وَ مُوجِبِيْلَهْ عَمَلِ قِيَامَاقِ
 مَرِضِ عِيْنِ اَوَّلَانِ عِلْمِ حَالِ اُوچِ بُوْلَاكْ عِلْمِدُوْر . (اَوَّلِكَهْ سِي اِيْمَانِ عِلْمِي
 اِيْمَانِ اَجْمَالِيْنَكْ وَ اِيْمَانِ تَفْصِيْلِيْنَكْ عِلْمِي اِيْمَانِي اَجْمَالَا بِلْمَهْ كِ كَافِيْدُوْر .
 وَ اَلْكُنْ مَحَلِ تَفْصِيْلِ اَوْلَدَقَدَهْ اَجْمَالِي كَافِي اَوْلَمَايُوْبِ تَفْصِيْلِي فَرِضِ اَوْلُوْر
 . دَهْخِي الْفَاظِ كَقْرْلَهْرِنَكْ وَ شَرِكْلَهْرِنَكْ عِلْمِي زِيْرَا الْفَاظِ كَقْرْلَهْرِي وَ
 شَرِكْلَارِي بِلْمَهْ دَكِچَهْ اِيْمَانِي مَحَافِظَهْ اِيْلْمَهْ كِ اَوْلَمَاز .

(ايمدی هر عالی و بالغ اولان مؤمن و مسلمانان لازمه در که ایمانی بلوب
متصف اولا و کفر ایله شرکی بلوب اجتناب ایدوب ایمانی صاقلایه .

و دهخی اعتقاد اهل سنت و الجماعتک علمی یعنی یتمش ایکی بلوک اعتقاد
باطله دن قاجوب یتمش اوچونچی اعتقاد اهل سنت و الجماعت ایله معتقد
اولغان نیک علمی زیرا امت محمدیه اولان کیمسه یتمش اوچ بلو کدور .

اعتقاد جهنمدهن و یتمش ایکی بواک اهل جهنم دور اعتقاد لارنده اهل
سنت مخالفت ایله کتاری اوچون و یتمش اوچونچی اهل جهنم دور اعتقاد
لارنده پیغمبر علیه السلام و اصحاب کز بن رضوان الله تعالی علیهم اجمعین
حضرتلرینه متابعت ایدکلری اوچون (کما قال علیه الصلوة والسلام

ستفترق امتی علی ثلثة و سبعین فرقة کماهم فی النار الا و احدة قالو امن یا

رسول لاه قل الذین هم علی ما انا علیه و اصحابی صدق علیه السلام)

(فرض عین اولان علم حالک ایکنچسی اخلاق علمی یعنی خوبلر نیک
علمی اخلاق خاق نیک جمعی دور خاق دیوخویسه دیورلر . اخلاق دهخی
ایکی قسم دور . بر قسمی اخلاق حمیده . و بر قسمی ذمیمه . اخلاق
حمیده نیک معناسی حمد اولنمش او کماش گوزل خوبلر پیغمبر علیه السلام
خوبی کبی و اصحابینه و امتنه دهخی امر ایلدی خوبلر دور .

(کما قال علیه السلام حسنوا اخلاقکم و تخلقوا باخلاق الله (بیت)

هر که خوب اخلاقیه موصوف اوله . ذات دارین آگما مکشوف اولا .
و اخلاق ذمیمه نیک معناسی ذم اولنمش قدح اولنمش یرامن خوبلر که
آگما اخلاق ذمیمه و اخلاق رذیله و کاب معنوی و منکرات قلب دهخی
دیرلر مؤمنلر نیک قلبنده اولمه ق فرض دور وار ایسه چقارماق فرض دور .
یوق ایسه حمد و شکر ایلمک فرض دور هر کم اخلاق ذمیمه ایله موصوف
اولورسه حق تعالی حضرتلرینک وعیدی مقتضاسنچ، جهنمه لایق اولور

و اخلاق ذمیمه اولان قلبه حق تعالی نظر بیورمن . (فرض عین اولان علم
حال نیک اوچونچسی اعمال ظاهره نیک و سائر حاللر نیک علمی کبی بعضیسنک
علمی اعمال ظاهره ندر آبدست . نماز . روزه . حج زکوة . غسل .
استنجاء . تیمم . حیض . نفاس . صوم . و سائر حاللر نیک علمی کبی
بو ذکر اولغان اوچ بلوک علم حالی هر کمنک اوزرینه بلوب و او گره نیک
و موجبیه عمل ایلمک فرض عین دور قیامت کوننده بر وجهه عذر مقبول
کدور همان عالم دنیاده عقل باشده ایکن روح تنده ایکن حضرت
سزائل کلمزدهن اول بلوب و او گره نوب و موجبیه عمل ایلمک محتاج
دور که قیامت کوننده وعده اولغان جنات عالیته نائل اولانه زیرا دنیایه
کامکدن مقصود بو اوچ بلوک علم حالی بلوب مقتضاسنچ قولاق ایتمک دور .

قال الله تعالی وما خلقت الجن و الانس الا ليعبدون و دهخی بیورور

فاسئلوا اهل الذکر ان کنتم لا تعلمون و کما قال علیه الصلوة والسلام

انابوا العلم من المهدی الی الیحد) اشد بو ذکر اولغان علملر نیک فرض
ایله غنه بو آیت کریمه و بو احادیث شریفه حجت و بر هاندور . حق
عالی جمله یسه توفیق و یروب اول علم حالمزنی تحصیل ثابا عملدن احسان
ایله . مؤمن به آتی شیدور . اولگسی آمنت بالله معناسی بن الله تعالی یه
ایماندوم و ایمان کیتوردوم بر دور شریکی و نظیری یوقدور دیب یعنی الله
ایلمی صفاتلاری ایله بلورمن زیرا ذات شریفی کیمسیه معلوم دگلدور .

سائلاری توبه نده مذکور دور . (طریقته) المقدمه (کنتم خیر امم)

اخرجت للناس تسمیون بالمعروف و تنهون عن المنکر و تؤمنون بالله
الایة بو آیت شریفنک سبب نزولی اولدور که کبار اصحابدهن ابن مسعود
و ابن بن کعب و معاذ بن جبل و سالم مولى حذیفة رضوان الله تعالی علیهم

اجمهین شرف اسلام ایله مشرف اولدقلارنده (انکم تدمون سبعین امة)

ای يتم العدد بکم سبعین (انتم خیرها و اکر مها علی الله) حدیث شریفی و کلام لطیفی اول رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتله رندهن قلاق ایله اشدوب و دکلی امت یتمش اولوب حق سبحانه و تعالی قنده جمله دهن اکرم و افضل اولدقلارنی استماعدهن سو گره هر برسی مسرور و خندان اولوب خیرالادیانده اولدقلارینه افتخار ایتمکله نیچه لهرینی دهخی دینه دعوت ایتمکله رنده زمرة یهود بو کلامی اشدوب خیرالادیان بزم دینه زدیو حسدهلرنی اظهار و نیچه کسه لهری اسلامدهن منع ایدوب محمد علیه السلام کندی دیننی خیرالادیان دور دیو مدح ایدر بو قدر سنه دهن بیملی قرارده اولان ابا و اجدادمن اولدینی دیندور. دیدکله لری اجلدهن حق جل و علا.

وما ینطق عن الهوی ان هو الا وحی یوحی (نظم جلیلمنی انزال ایلدی یعنی محمد علیه السلام یاندان کلام سویله مه یوب جهه سی جانب حقدان وحی اولوب جبرائیل کیتوردیگی حضرت قرآن عظیم الشأن ایله سویله و بو کلامده دهخی رسول اکرم علیه السلام قرآنله سویله دیکنی تصدیق و طائفة یهودی تکذیب اوچون اولگی آیت شریفه نی ایندردی معناسی ای امت محمد سزلهر دوکلی اتمله ردهن خیرلی اولدیکنر حضرت آدم علیه السلام دهن بو آنه دکن ظهور ایدهن اتمله ردهن خیرلی و افضل سن امر معروف و نهی عن المنکر ایدوب بر بر گزه نصیحت و جانت خیره دلالت ایدرسن و کفر و شرکدهن منع ایدرسن امم سالفه نیک برنده بونلار بولمادی زیرا بیغمبردهن غیره کسه نیک سویله عمل ایتمه یوب د گلاماغانلار ایدی .

(ودخی سزلهر الله تعالی ذوالجلاله ایمان کیتورب آنک اوزرینه دوررسن آنلار دورمایوب الله تعالی ذوالجلاله شرک ایدرله ایدی اول اجلدهن سن خیرلی اولد گتر. بس ایمدی الله سبحانه و تعالی امت محمدیه ایتمدیکی

احسان و انعامی امم سالفه نیک برینه دهخی ایتمه دی مؤمنه لازم دور که قدرنی اولوب ایمان اوزرینه ثابت اول اول افضل احساندهن بر مقدارنی ذکر ایدنه تا که قلبه ر مجلا اول اول افضل موجودات و اشرف مخلوقات محمد علیه السلامی رسول کوندردی هر بر بیغمبری برر قومه ارسال ایدوب محمد علیه السلامی انس و جنه رسول کوندردی و جهه کتابلارنیک افضل قرآن عظیم الشانی بو امته کتابلار کوندردی و امتنی جمیع امتدهن خیرلی ایدوب سائر امتده نماز ایلمی وقت بولوب ایکن بش وقت ایلیوب بنه ایلمی وقتنیک ثوابنی اعطا ایلمی و آی لارنیک افضل اولان رمضان شریفنیک صومنی فرض قیلدی و جمیع یوق ایکن بو امت محمدیه تجویز نه یلدی و صلوة وتری و جمعه و ارام لارنیک نمازنی و میت نمازنی و سفرده اولانلاره قصر قلمه قلمنی و اذان و اقامتی و جماعت اولوب نماز قیلماقنی و صف اولماقنی و صلوة کسوفی و استسقای رسیده تلاوتنی و ایکی کره سجده ایتمه کنی امت محمدیه احسان نه یلدی و امم سالفه ماضیه که مسجدله ردهن غیره مکانه نماز قیلماق جائز دگل ایکن هر اورنده اولورسه امت محمدنیک نمازی جائز دور درست اولماقنی و آنلارده زکوة مالنیک ربی ایدی بو امت محمدیه که ربیع شهر ایله امر و فرض ایتمی و مال غنیمت حرام ایکن بو امته حلال و حرامی و غزایتمک آنلاره فرض دگل ایکن نفیر عام اولمیچق بو امته نه یلدی بر حسنه یه بر ثواب ایکن بو امته برینه اون ثواب و یردی و اناسلارینه نجاست ایرشدکده اول لباسنی بیتونه یوماق آنلاره فرض ایکن بو امته آنچق اول موضعی یعنی نجس تیگن اورانی یوماق ایتمی مرض قیلدی نجاست درهمدهن آز اولورسه آنلارغه یوماق فرض ایکن درهمدهن آرتق اولسه بو امته فرض ایتمی و بری برینه ملاقی اولدقلارنده سلامی سنت قیلدی و گناه ایدنه لهرنیک قبولاری اوزره یازیلور ایکن . امتدهن ستر ایلمی آنلاردهنده امت توبه اولمایوب بزده توبه یرینه قائم

ایلمدی و سیئاتی حسناته تبدیل ایلدی و وجوده کلمیان گناهی خاطرینه کیلمسه آنلارغه یازلور ایکن امت محمدکه فعاه کلمدکچه کر اما کاتبین گه یازمغه امر اولمادی دهخی امت محمدکه یوم جمع و عرفه و یوم فطر و ایله لقدر و برأت و ایام عید بو ذکر اولغان نسنهلرنگ جمیعسنی احسان و اعطا اولنمق رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حرمتنه دور باشقه پیغمبرلر گه بولمادی آخرتده اولایق احسانلار جهدهن اول حساب و جمله امتلردهن مقدم دخول جنت الله تعالی جهه مزه میسر ایسه ایمدی بو امت محمدکه لایق اولدرکه قدرنی و مرتبهسنی بله شریعت محمد علیه السلامه انقیاد ایدوب امم ماضیهدهن کندی آیروب دین محمد اوزره مستقیم طوره زیرا حضرت رب العالمین قرآن عظیمنده (اما الذین قلو ربنا الله ثم استقاموا) بیوردی یعنی شول قللارکه عهد و میثاقده ربمنز الله ذوالجلالدر دیدلر بوندان سو گره عالم فایده کلوب ظاهر و باطنده اقرارلاری اوزره قائم و مستقیم اولدیلاز (تاتنزل علیهم الملائکة) آنلارنگ اوزرینه رحمت مالکهری اینهر (لا تخافوا ولا تحزنوا) کینلر کدن خوف قیلمانک و کچمیشه طارلانمق (و ابشروا بالجنة اتی کنتم توعدون) و وعد اولندیکنلر جنت ایله سرور اولنک دیوچی اولدقلاری خالده ایتوب تبشیر ایدهرلر ایمدی هر کشی گه لازمدرکه دینده استقامتی اولا. والحاصل جهدهن مقدم علم حالتی بلمکدور. اول اوزرینه فرض اولان نهدر نه طریق ایله مؤمن و مستقیم اولور ونه طریق ایله دیندن چغوب مشرک اولور ونه طریق ایله اهل سنت والجماعت زمرهسندهن اولور ونه طریق ایله فاسق و اهل بدعت فرقهسندهن اولور هر عاقل و بالغ اوزرینه لازمدرکه بونلاری بیله

اعتقاد صحیح بنلیه بعده عملنک فسادنی و صحتنی بییلوب عمل خالص ایله زیرا عمل مقبول اولماق ایمان ایله اولور و عملنهر شرع شرعی موافق و کتاب و سنته مطابق دهخی اولورسهده مقبول اولماز ایمان دورست اولماسه زیرا ایمان اصلدور، عمل فرعدر ایمان اولماسه عمل دهخی مقبول اولماسه ایمدی هر کشیگه لازمدرکه اولای ایمان و اسلامی بلوب و اولاد لارینه و اهلنه و خدام و جاریهله رینه او گرهته علماً دین دیدلرکه بر کسه ایمان و هدایت نه ایدکنی بلمهسه کفر و ضلالت نه ایدوکنی بلمهسه اولورکه کله توحید اسانندن جاری اولوب عادت طریقی اوزره بلمهسه اینانمق طریقی ایله دگسل گاه اولورکه کفر اسانندن صادر اولوب آتی مسلم تلقی صنوره دینندن چغرب کفره ایرشدوکنی بلمهزه العیاذ بالله ایلی تجدید ایمان ایتمز ایتدوگی عبادت نیک برسی مقبول اولماز عادت اوزره لا اله الا الله دین بلمهسه مادامیکه رجوع ایتدم بو سوزدهن دیدمکچه زیرا تجدید ایمانده کشی ایتدگی سوزدهن رجوع شرطدور لکن کافر کفرندین تبری شرط اولدینی کبی تبری اولدرکه کفری ترک ایدوب اسلامی قبول ایتدم دیه آمر افندی نیک تصدیقاندنه مفصل دور.

✽ ایمان اجمالی ✽

ایمان نیک قصهسی بودور (ما امرنی الله به قبلاًه وما نهانی عنه انتهیت عنه) یعنی هر نه رسنهنی بیوردی میگا الله تعالی من اول نه رسنهنی قبول قیلدوم و هر نه رسنهنی طیدی نهی الله تعالی من اول نه رسنهنی طیبیلدوم ایمان ایدیلی نیک بیانی توبهنده کیلور انشأ الله تعالی .

﴿ ایمان معناسی ﴾

ایمان لائتده اشانمق شریعتده خدای تبارک و تعالی طرفندان پیغمبریمز محمد مصطفی صلی الله علیه وسلمنی نهرسه کیتور دیسه بارچاسنی حق و راست دیب کو گول ایله اشانوب تل ایله اقرار قیلوب قبول قیلدوم دیمک (اما بعد ایمان و اسلام دیو قلب ایله تصدیق دل ایله اقرار دور. دین و ملت و شریعت دین ملت دیو پیغمبریمز طرف باریدن ایذا نمنه متعلق کیتوردیگی شیله دور. شریعت پیغمبریمز طرف باری تعالی حضرتیدن اعماله متعلق کیتوردیگی شیله دور .

﴿ ایماننڭ عکسی کفردر ﴾

کفر لغتده قارشیلق شریعتده بر من حضرت رسولنڭ الله تعالی طرفندان کیتوردیگی شیلهرکه اشانماسه یا راستلایینه شک قیلسه یا شول شیلهونی بلمهسه کافر اولور العیاذ بالله مسلمان اولغان آدم که اول فرض الله تعالی نی بلمهک مونڭ صو گئنده الله تعالی دن کیلگن شیلهونی بلوب قبول قیلماق.

﴿ آدم نه شیلهر ایله مؤمن و مسلمان اولور ﴾

الله تعالی نی برلهب هم آنک امرینه بو یصنوب قوشقان نهرسه لهرن یرینه کلتروب طیفان نهرسه لهرندن طیبیلو ایله مؤمن و مسلمان اولور .

﴿ ایمان بندهده اوچ تورلی اولور ﴾

اول ایمان تحقیقی ایکنچی ایمان استدلالی اوچنچی ایمان تقلیدی .

ایمان تحقیقی دیدکمز غایتده کامل ایمان دور یعنی خدای تبارک و تعالی بندهدن پیغمبریمز کتوردگی شیلهر که شول قدر قلبن برکتکن اولور بون دنیا خاتی اول شیلهر درست تو گول دیب قارشی کلسه لهر شول وقتده دره قدری قلبی شک یاغینه آوشماس هان اولگی اعتقادنده قالور. ایکن
 • ایمان غایتده عالم و تقوی لارده غنه بولا. ایکنچی ایمان استدلالی دور .
 • ایمان شول آدم لارده بولور قایو آدم لار خدای تبارک باران هم برلکن هم بر کو کئنهک هم آنده بولغان مخلوقلارنڭ بارانغی ایله قائل بولغان آدم لارده بولور. مثلا بو عالمنی یوقدان بار قیلغوجی بولورغه تیش هم اول بوقدان بار قیلغان ذات بو مخلوقلارغه باشقه بولورغه تیش هم یوقدان بار قیلغوجی بر بولوب هر صفتده جمیع مخلوقلاردان اوستون بولو تیش دیب خدای تبارک و تعالی نی دلیل ایله طانمق استدلالی بولور .

اوچنچی ایمان تقلید دور. بو ایمان غایتده ضعیف ایمان دور. آتا باباغه تیروب مین مسلمان دیمک هیچ بر دلیلگه شروع قیلماچیه مثلا سین نیچک مسلماننڭ دیگه نده آتام بابام مسلمان شو گار کوره مین مسلمان دیمک. بو ایمان بیک ضعیف ایمان دور. بو ایماننه اشانوب مین مسلمان دیب یور مک بیک خطا دور هم اولگن حالنده شیطان وسوسه سندن زور خوف باردور هم بو ایمان ایله مین مسلمان دیگن کشی گناهلی دور. ایکن شرعاً مقبول دور یعنی شریعت کافر دیب نه تیمدور .

﴿ ایمان بندهده ایکی روشچه بولور ﴾

بری ایمان اجالی دور. بونی یوقاریده ذکر قیلدق و بری ایمان تفصیلی دور.

ایمان تفصیلی اشانمقدور. الله تعالى که و آنک فرشته‌لهرینه و کتاب‌لارینه هم یبغمبرلهرینه و هم آخرت کونینه و هم الله تعالى تقدیر قیلمش نهرسه لهرینه، ایزگوسنه ویاوزینه یعنی بارچاسیده الله تعالى نك تقدیر ندهن ایکنه لکینه و هم اولگه ندهن صوڭ قوبارلوعه اشانمقدور. اشاندم الله تعالى که دیمکنک معناسی اشاندم الله تعالى نك بارلغینه هم برلگینه الوهیتده و خالقیتده و معبودیتده و هم بارچا عالمی یوقدان بار قیلووینه و هم بارچا عالمی بر آنده یعنی بر صولوده یوق قیلمسه قادر دور دیمک .

✽ خدای تبارک و تعالی نك ثبوتیه صفات لاری ✽

خدای تبارک و تعالی نك ثبوتیه صفات لاری سیگزدور .
اول حیوة، ایکنچی علم، اوچنچی قدرة، دورتچی سمع، بشنچی اراده، آلتنچی بصر، بدنچی کلام، سیگزنچی تکوین .
حیوة خدای تبارک و تعالی نك نری بولماغی علم خدای تبارک و تعالی نك بلگوچی بولماغی قدرة الله تعالى نك هر اشکه کوچی بته کوچی بولماغی سمع الله تعالى نك ایشته کوچی بولماغی لکن ایشتمکی بزم کبی قولاق ایله توگل بز بله که نچه اراده الله تعالى تله کوچی بولماغی کلام الله تعالى سوزیدور لکن سویله شمگی بزم کبک تل ایله توگل بر بله که نچه تکوین خدای تبارک و تعالی نك یوقدان بار قیلغوچی بولماغی .

✽ الله تعالى نك ذاتیه صفات لاری آلطیدور ✽

اول وجود، ایکنچی قدم، اوچنچی بقا، دورتچی وحدانیت، بشنچی

تلفت للحوادث، آلتنچی قیام بنفسه وجود الله تبارک و تعالی نك بار بولماغی هم بارلغینه اولی یوق بولماق بقا وارلغینه آخری یوق بولماق وحدانیت انان ذاتنده صفاتنده هم فعلنده شریکی و نظیری یوق بولماق، مخالفت ندهن الله تعالى مخلوقاتلارنک هیچ بر سیننه اوخشاماسسزانی هم مخلوقاتلار ایکنه اوخشاماس، قیام بنفسه هیچ بر اشدنه هیچ بر مخلوققه محتاج بولماسسزانی .

✽ خدای تعالی نك سلبيه صفات لاری ✽

عبادته لایق و مستحق ذات یوقدور مگر بر الله دور شریکی و نظیری یوقدور . کیودن آشاودان یوقلاودان طوودان طوغدورودان خاتونندان اولانلاردان منزه دور . بو شی لار بولماس هم بولو ممکن ده بولماس او کده اولانلار آله و آرتده آستده و اوستده ایمس آتی جهتدهن منزه دور . اولی و آخری یوقدور . وارانی اوزنده دور غیر یوقدن توگلدور . شریقی بر حال اوزره ثابت دور . اورودان قابرودان قورقودان اوزگه یوقدن بریدور . جمله کیمچیلک صفا تالاردان منزه دور . جمله عالمی یوقدان بولماکن بر الله دور . آندان باشقه یوقدان بارایدن یوقدور . جمله عالمی بر آنده یعنی بر مینوتده یوق قیلمسه قادر دور . هیچ نهرسه دن یاردم طلب بولماس هیچ نهرسه آگما واجب توگلدور . جمله کافر مسلمان اواسه بولماس مسلمان کافر اواسه الله تعالى که ضررده فائدهده بولماس .

✽ فرشته لار که ایمان کیترو یعنی اوشانو ✽

الله تعالى نك فرشته لهرینه اشاندم اشاماس لار اچمه سلهر خانونلاری هم

ایرلهری یوقدور گناه قیلمازلار دائم الاوقت خدانک امرنده قائم لاردور
تورلی صورتکه کرولهری ممکن دور، آرالارنده مقرب لاری واردور یعنی
پیغمبرلاری حق تعالی هەر قایوسن بر خدته قویمشدور. جمله فرشته له ردهن
افضل لاری جبرائیل، عزرائیل، میکائیل، اسرافیل علیهم السلام لاردور لکن
ادم جنسندن پیغمبرلار فرشته جنسندگی پیغمبرلاردان افضل لاردور .

﴿ الله تعالی نك كتاب لارينه ايمان كيترو ﴾

اشاندوم الله تبارك و تعالی نك كتابلارينه جمله سی یوزده دورت كتابدور.
جمله سی حق دور. دورتسی زور كتابلاردور، یوزی صحف دور.
تورات موسی علیه السلامه اینمشدور. زبور داود علیه السلامه اینمشدور.
انجیل عیسی علیه السلامه اینمشدور. قرآن عظیم بزم پیغمبریمز محمد
مصطفی صلی الله علیه وسلم که اینمشدور. اون صحف آدم علیه السلام که
اینمشدور. ایلی صحف ابراهیم علیه السلام که اینمشدور .

بو كتابلارنك جمله سن الله تعالی دن جبرائیل علیه السلام ایندرمشدور
لکن قرآن جمله سندن صوكدور آخر زمان پیغمبری محمد مصطفی صلی الله
علیه وسلم که اینمشدور حکمی قیامته دکن باقی دور .

﴿ پیغمبرلار که ايمان كيترو ﴾

الله تعالی نك پیغمبرلارينه اشاندوم اولی آدم علیه السلام آخری محمد
علیه السلام دور. بو ایکی سینك آراسنده نه قدر پیغمبرلار وار ايسه جمله سینه
ایمان کیتدم ديمك لکن قرآن عظیم ده اسم شریف لاری ذکر اولان

یکرمی سیگنر پیغمبردور. بولارنك اسملهری ایله بامهك واجبدور .
۱ آدم، ۲ ادريس، ۳ نوح، ۴ هود، ۵ صالح، ۶ ابراهيم، ۷ اسحاق،
۸ اسماعیل، ۹ یعقوب، ۱۰ یوسف، ۱۱ موسی، ۱۲ هارون، ۱۳ شعيب،
۱۴ لوط، ۱۵ یحی، ۱۶ زکریا، ۱۷ داود، ۱۸ سلیمان، ۱۹ عیسی، ۲۰
الكفیل، ۲۱ ایوب، ۲۲ یونس، ۲۳ الیاس، ۲۴ الیسع، ۲۵ محمد علیهم
السلام دور. اما (عزیز، لقمان، ذوالقرنین) بو اوچده اختلاف باردور .
بعض لار نبی دیدیله، بعض لار ولی دیدیلهر حقیقتن خدا بله و لله اعلم .

﴿ خير و شر الله تعالی تقدیرندن ايدکينه ايمان كيترو ﴾

ایذگواک و یاوزلق، فائیده و ضرر تقدیردن یعنی بارچاسی الله تبارك
و تعالی نك تله مشیله و یاراتمشیله بولوچیلغنه اشاندوم .

﴿ اولگهچ ترلو که هم قبر عذابینه ايمان كيترو ﴾

اشاندوم اولگهچ ترلو که هم قبر عذابی حقدور. نولوب قبر که بارضاج
تذکر و تکبیر اسملی ایکی فرشته کیلوب سؤال قیلورلار. الله تعالی دن،
پیغمبردن، دیندن مؤمن لار جواب ویورولار. الله بردور، پیغمبریمز محمد
مصطفی صلی الله علیه وسلم دور، دینمنز اسلام دور دیو (اما کافرلار هم
بعض مؤمن فاسقلار ییله جواب بیره آماسلار آلارنی درلو عذاب لار ایله
عذاب قیلورلار .

﴿ اخرت کونینه ايمان كيترو ﴾

بو دنیا خراب بولوب قیامت قوبونیه اشاندوم و نواگه نندن صوكد ترلو که

اشاندوم. مؤمن لار گه اجماح بد مذهب لار گه تموغ ايد كينه اشاندوم
اوجماح تموغ حق دور. حاضر موجود لار دور. صراط ميزان سؤال حساب
نعم عقاب عتاب جلهسى مقدر هم كيله چهك و اولاجاق لار دور.

(ايمان بقاسينه شرط و سبب آلطبدور) اول غايبه ايمان كيتورمك بزم
ايمانم ايمان غايب دور. آنك اوچون بز خدای تبارك و تعالى نى كوزمن
ايه كورمهك لىكن كوز ايله كور گن كى اشانم (ايكنچى برده و
كو كده هيچ بر مخلوق غيبنى بلمهس مگر بر الله تعالى گنه بلور) (اوچنچى
حلالى حلال ديب اعتقاد ايتمك) (بيشنچى حق تعالى نىك عذابنندان
امين اولمايوب دايم قورقماق) (آلطنچى حق تعالى نىك رحمتندن اميد
كيسمهس سزلك يعنى اميد ايتمك) آخر صولوده ايمان برلهن اوتمه كى
تلهسه هم شيطان وسوسه سندن امين بولونى تلهسه اوشبو دعانى اوقوغاي
هم يازوب اوزى برلهن بى ايتوب طاقغاي رسول الله امينه هم صحابه لرينه
خدا برله آنط ايتوب نه يتدى. بو دعانى اوقوماسه هم بى ايتوب طاقماسه
يارون قيامتده مينم شفاعتمدهن محروم بولغاي دعا اوشبودور.

بسم الله الرحمن الرحيم لا اله الا الله الموجود بكل زمان لا اله الا الله
المعبود بكل مكان لا اله الا الله المعروف بكل احسان لا اله الا الله
المذكور بكل اسان لا اله الا الله كل يوم هوفى شان لا اله الا الله
الامان من زوال الايمان و من شر الشيطان يا قديم الاحسان يا غفور يا غفران
يا حنان يا منان يا ديان يا سبحان يا برهان يا سلطان يا غفران يا رحمن يا رحيم
يا غفور يا شكور برحمتك يا ارحم الرحمن .

✽ ايمان ايله اسلام بردور ✽

سؤال اولنسه ايمان و اسلامنىڭ براكينه دليل نه دور جواب اولدور كه
بقوله تعالى (ومن يتبع غير الاسلام ديناً) دهخى سؤال اولنسه ايمان
نماه قمي دور. يا كه تو گلد مي دور جواب اولدور كه حق تعالى حضرت نىك
صايتى حيثينندن مخلوق تو گلدور. فقط بنده نىك كسبى حيثينندن مخ
نقدور.

✽ اسلام نىك بناسى بيش دور ✽

اول عمرنده بر مرتبه لا اله الا الله محمد رسول الله كلسنى نه ايتمك مئناسنى
الوب ايكنچى بيش رقت نماز اوقوماق، اوچنچى روضان روزه سن
بلمتماق، دورتنچى يلدا بر كره زكاته وبرمك، بيشنچى اگر باى بولسه
عمرنده بر كره حج قيلماق اگر كوچى ياتسه .

✽ ايمان سز اولمه كنىڭ سبب لارى العياذ بالله ✽

- ۱ ياراماز اعتقاد. ۲ ضعيف ايمان. ۳ طوقز اعضاده طوغريلقندان
بچماق. ۴ گناهنه چوماق. ۵ مسلمان اولغانينه شكرنى قويماق .
- ۶ ايمان سز كيتودمن قورقاس سزاق. ۷ ناحق چيرده ظلم ايتمك .
- ۸ سنت اوزره اوتونغان آذانه اجتهاد ايتمك. ۹ آتا آناسون شرع كه
خالق اولماغان چيرده سوزن طكلاماق. ۱۰ كوب آنط ايتمك .
- ۱۱ نمازده بيش چيرده تعديل اركانى قويماق. ۱۲ نماز اوقونى اش سببلى

قویماق . ۱۳ خر اچک . ۱۴ ساسانلارنی رنجتمک . ۱۵ یالغان جیرده
اولیالقی صاتمق ۱۶ گناهی اونوتمق . ۱۷ بکسنتمک . ۱۸ نادانلق یعنی
علم او گرانتمک . ۱۹ قوجیلق ایتمک . ۲۰ حسد ایتمک . ۲۱ شرعک
خالف اولمایان جیرده استادنه مخالفت ایتمک . ۲۲ بر آدمی مسخره ایدوب
مسقل ایتمک . ۲۳ یالغانغه مصر اولمق . ۲۴ سلمادهن قاجاق . ۲۵ ایرلهر
جفک کیدهک . ۲۶ بیت لارن کتابه او یدرماق . ۲۷ غیبه چوماق .

پیغمبر یمز علیه الصلوة والسلام دهن مرو یدرکه هر کم بو عهد نامه تی عمرنده
بر مرتبه اوقوسه اول کسه آخرتک ایمان ایله کیتهر انشا الله هر تانک
دهن صوگ اوقوسه قیامت کوننده بن آگسا شفاعت ایدرم وههم او جاحقه
کرر البته دیو پیغمبر یمز بیوردی شک و شبه اولنمیته .

✽ هذا دعاء عهدنامه ✽

اللهم رب السموات والارض عالم الغيب والشهادة اني اعهد اليك
عهدا في هذه الحيوۃ الدنيا اني اشهدان لا اله الا انت وحدك لا شريك
لك و ان محمدا عبدك و رسولك فانك ان تكلمني الى نفسي تسقر بني
من الشر و تسبا عدني من الخير و اني لا اتق الا برحمتك فاجعل لي عندك
عهدا توفني به يوم القيمة انك لا تخاف الميعاد . ایرته نمازندهن
صوگ قویاش چقغانچه شوشی اوراد لارنی اوقوسه اجر و ثوابی بی نهایی دور
ههم ایمانی همیشه اولور .

- ۷ مرتبه فاتحه شریفنی بسم الله ایلهن اوقوماق .
۷ آیه الکرسی اوقوماق .
۷ قل یا ایها الکافرون سورده سن اوقوماق .
۷ اخلاص شریف اوقوماق .
۷ قل اعوذ برب الفلق و قل اعوذ برب الناس اوقوماق .
۷ سبحان الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اکبر الی آخره اوقوماق .
۷ صلوة شریف اوقوماق .
۷ اللهم اغفر لی ولوالدی واجمیع المؤمنین اوقوماق .
۷ اوشبو دعانی اوقوماق .

✽ دعاء اوشبودور ✽

اللهم افعل بنا و بهم عاجلا و آجلا فی الدین والدنیا والآخرۃ ما
انت له اهل ولا تفعل بنا و بهم یا مولینا ما نحن له اهل انک غفور
جواد کریم . پیغمبر علیه السلام دهن مرو یدر باش آغرقی اوچون
اوقودینی دعا اوشبودور (بسم الله الرحمن الرحیم بسم الله الکبیر و اعوذ بالله
العظیم من شر کل عرق نعار و من شر حر النار) باش شیشینه پیغمبر ۴م
نک اوقودینی دعا اوشبودور اوچ کره (بسم الله اذهب عنها سو فحشه بدعوة
نبیک الطیب المبارک المکین عندک بسم الله دیدی) نقل من معالم الیقین
خواجه عالم مبارک دن دش اغر قینه یدی کره اوقیه (اللهم اذهب عنه سو

ما یجد فحشه بدعوة نبیک المکین المبارک عندک) حضرت فاطمه رسول الله
 غه شکایت نه بله دی دش آغرقندهن رسول الله اونک ایننک شهادت بارماغن
 اول دش اوزرینه قویدی (بسم الله و بالله استلک بعزک و جلالک و قدرتک
 علی کل شیء قدیر) دش آرتقان یا کساق اوستینه بو آیتنی یازهلار (بسم الله
 الرحمن الرحیم قل هو الذی انشأکم و جعل لکم السمع و الابصار و الافئدة
 قلیلاً ما تشکرون) رسول الله دن مرویدر اسراربول افشان طوتولمه سی
 اوچون اوشبوننی اوقیه (ربنا الله الذی فی السماء تقدس اسمک امرک فی السماء
 و الارض کما رحمتک فی السماء فاجعل رحمتک فی الارض و اغفر لنا ذنوبنا
 و خطاینا انت رب المتطیبین فانزل شفأاً من شفائک و رحمة من رحمتک
 علی هذا الوجع) حما اوچون فایده لیدرر (بسم الله فرت بسم الله مرت
 بسم الله قلت) اوچ پاره کاغذگه یازا برر پاره هه کوننده بر پارهنن صو
 ایله یوسه شفا تابار مجربالدهن در هه بر آغرقلار اوچون اوشبوننی اوقوب
 اوشکرگهی (ازلی لم یزل و لا یزال یزین الزوال و هو لا یزال و لا حول
 و لا قوة الا بالله العلی العظیم و ننزل من القرآن ما هو شفأاً و رحمة للمؤمنین)
 دهخی مروزیدهن منقولدور (بسم الله الرحمن الرحیم بسم الله و بالله و محمد
 رسول الله یا ناز کونی بردا و سلاما علی ابراهیم و ارادوا به کیدا فجعلنا هم
 الاخسرین اللهم رب جبریل و میکائیل و اسرافیل اشف صاحب هذا الكتاب
 بحوائک و قوتک و جبروتک اله الحق آمین . رقیه بعض سواجیله و وجبائلا
 اوچون نافعدر اوزرینه یازیلار دیو بیورمه شلار (و یسئلوک عن الجبال فقل

یوسفها ربی نفساً فبذرنا قاعاصف صفالاتری فیها عوجا و لا امتاً) عسر
 ولادت اوچون یعنی خاتونلار اوغلان طوغر رکن صریلنسه بونلاری یازهلار
 (لا اله الا الله الحلیم الکریم سبحان الله رب العرش العظیم الحمد لله رب
 العالمین کانهم یوم یرون ما یوعدون لم یلبثوا الا ساعة من نهار کانهم یوم
 یرونها لم یلبثوا الا عشیة ارضحیها) دهخی اوشبوننی یازوب چنابرقنه بعد بر
 آزن ایزوب اجوب بر آزن یوزینه سپار (ایها الولداخرج من بطن ضیق
 الی سعة هذاالدنیا اخرج بقدره الله الذی جعلک فی قرار مکین الی قدر معلوم .
 لو انزلنا هذا القرآن علی جبل) الی آخر السورة و ننزل من القرآن ما هو
 شفأاً و رحمة للمؤمنین) حضرت عیسی علیه السلامه بر خاتون راست کیلیدی
 ولادت حانده خاتون بیان ایدوب یا نبی الله دعا ایله حق تمالی بنی بوبلادهن
 خلاص ابله سون دیدی حضرت عیسی نه یتدی (یا خالق النفس من النفس
 و یا مخلص النفس من النفس و یا مخرج النفس من النفس خلصها) دیدی خاتون
 اوغلانی طوغروب خلاص اولدی . دهخی ابن عباس حضرت تهندهن حالت
 ولادته دعای مذکوری چنایاق ایینه یازالار دیو بیورمه شلار . (اذا السماء
 انشقت و اذنت لربها و حققت و اذا الارض مدت و اقلت ما فیها و تخلت
 یازالار صوون اچره لهر بر آزن قرنه چاچله لهر (غرق نساً اوچون بونی یازا
) بسم الله الرحمن الرحیم اللهم رب کل شیء وعلیک و خالق کل شیء خلقتنی
 و خلقت السماء فی فلا تسلط علی باذی و لا تسلطنی علیه بتطع و اشفنی شفأاً
 لا یفادر سقما لاشافی الا انت) بو بلاده امین اولماق اوچون ایرته بلهن

ههم آخشامده اوج کره اوقیه (بسم الله الذی لا یضر مع اسمه شیء فی الارض
ولا فی السماء وهو السميع العليم .

✽ توبه دعاءسی ✽

الهی اکر اینم تلمه من و بارچا اعضا لارمدهن کفر و گناه صادر اولغان
اولسه توبه ایتدم و رجوع ایتدم ایکنچی اشله مهم دیب قصد ایتدم. اشهد
ان لا اله الا الله واشهد ان محمدا عبده و رسوله یعنی گواهلوق بیره من الله
تعالی بر و محمد آنک قلی و حق یوانی کورسه تور که یبار گهن ایلمچسی دور.
دهخی فرشته لاری که ایناندم و کتابلارینه ایناندم و پیغمبرلرله که ایناندم
پیغمبرلرنک اولی آدم علیه السلام و آخری محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم
هوندن صوگ پیغمبر یوقدور. بو ایکنی ذات شریفنک آراسنده نه قدر
پیغمبر باردور بارچاسی حق دیب ایناندم و قیامت کونینه ایناندم. و دخی
تقدیرنک یاخشسی و یامانی الله تعالی دهن دیب ایناندم و اولگه ندهن صوگ
ترلمه که ایناندم الله تعالی باردور و بردور شریگی یوقدور کوکده یرده
توگل دور. الله تعالی اورنسدور اورنغه محتاج توگلدور الله تعالی نیک
بارلینک اولی و آخری یوقدور الله تعالی هیچ نهرسه که اوخشاماس و هیچ
صورتده اولماس الله تعالی نی آخرتده مؤمن لار کورورلر الله تعالی بارچا
کیمچیلکدهن پاک دور. و بارچا کور که صفت ایله موصوف دور. الله تعالی
باردور. بولوونده هیچ نهرسه که محتاج توگلدور (الھی الله تعالی ترک دور.
القادر لهنک ههر اشکه قوتی یتکویچیدور. العليم ههر نهرسه نی بلکه چی دور.
السمیع اشته کویچی دور. البصیر کور کویچی دور. المرید تله کویچی دور .

المتکلم سویله شکویچیدور. الخالق هر نهرسه نی یوقدان بار قیلغوچیدور .

✽ قرق فرض ✽

دورت تورلی استنجا فرض دور. اول جنبنک استنجاسی. ایکنچی
حیضدهن پاک بولغان خاتوننک استنجاسی. اوچنچی نفاسدهن پاک اولغان
خاتوننک استنجاسی. دورتنچی مخرجده نجاستی قدر درهمدهن آرتق بولغان
کشینک استنجاسی. طهارتده دورت فرض واردور. اول یوز یومق .
ایکنچی ایکی قوان ترسه کلهری ایلهن یومق. اوچنچی ایکی آیغن طوبقلاری
ایلهن یومق. دورتنچی باشنک دورتدهن برینه مسح قسیلمق. غسلده اوج
فرض واردور. اول اغز یومق. ایکنچی بورن یومق. اوچنچی بارچه
اعضالارینه صو ایرشدرمک. غسلنک فرض اولماقینک سببی بشدور. اول
ایکی خننه نیک بر برینه یولقماقی. ایکنچی منی نیک لذت ایلهن چقماقی .
اوچنچی اختلام بولمق. دورتنچی حیض. بشنچی نفاس. تیمده دورت
فرض واردور. اول نیت. ایکنچی پاک طوفراق. اوچنچی ایکی قولنی
پاک طوفراقه بر صوقمق یر که مسح اوچون. دورتنچی ینه بر صوقمق
ایکی قوانه مسح اوچون. جنبنک تیمنده طهارت نیتی یتهر. نمازده اون ایکی
فرض واردور. اول پاکک. ایکنچی پاک اورن. اوچنچی پاک کیم .
دورتنچی وقت. بشنچی قبله. آستنچی نیت. یدنچی تکبیر تحریره .
سیکرنچی قیام. طوغزنچی قرأت یعنی قرآندهن بر اوزون آیت یا که
اوج قسقه آیت اوقومق. اوننچی رکوع. اون برنچی سجده. اون
ایکنچی قعدۀ اخیره عبده و رسوله که چه التجهاتنی اوقور قدر و عورت

اورتمك متفق عليه فرضدور . و فرض خلافه بشدور . اول ترتيب .
 ايكنچي نمازدان اوز فعلی ايله چقمق . اوچونچي قرار قبله قوعدده و
 سجدهده . دورنچي قومه . بشنچي جاسه امام ابو يوسف و امام شافعي
 قاشنده . زكوة فرض اولمقبندك شرطلاری دیدور . اول حر بولمق .
 ايكنچي بالغ بولمق . اوچونچي عقل . دورنچي اسلام بشنچي نصاب .
 آلتنچي يل اوتك یدنچي بورچدان غیري نصاب نيهسی اولمق . نیت
 زكوة بیر گن وقتده یا آبرغان وندده فرضدور . زکاة مصرفینه بیرمك فرض
 دور . زكوة مصرفی یدی دور . اول فقیر . ايكنچي مسکین . اوچونچي
 عامل ازكوة دورنچي مكاتب . بشنچي بورچلی كشی . آلتنچي صوغشدان
 کیسلگن كشی . یدنچي ابن سبیل روزده اوچ فرض باردور . اول
 نیت . ايكنچي آشاماس سزلق و اچماس سزلك . اوچونچي جماع قیلماس
 سزلق تاك آتاندان قویاش باققانچه . فرض بولغان نهرسه له زنی بلمك هم
 فرض عین دور و کسب فرض دور حاجت وندده بلمه گن كشی گه بلمدرمهك
 هم فرضدور . مسلمان اولغان كشی گه آشاوده دیرت فرض باردور . اول
 حلال آشاماق زیرا که بوازا پا کلمگی الوغ فرض لارداندور . ايكنچي
 رزقی الله تعالی دن بلمك . اوچونچي الله تعالی نك قسمتینه راضی بولماق .
 دورنچي گناه قلماس سزلق طعامنك قوتی بار وقتده فرض عین برله عمل
 قیلماق بارچا مؤمن و مؤمنه لار گه فرض عین دور .

✽ یه نه مسلم و مسلمه گه ایلمی دورت فرض باردور ✽

۱ حتی بر بلوب دائما ذکر ایتمك (قوله تعالی یا ایها الذین آمنوا

اذکروا الله ذکراً

۲ حلالدن کیوم کیمهك (قوله تعالی یا ایها الذین آمنوا خذوا ینتکم

عند کل مسجد

۳ طهارت آلماق یا ایها الذین آمنوا اذا قمتم الى الصلوة فاغسلوا

وجوهکم و ایدیکم الى المرافق وامسحوا

برؤسکم وارجلکم الى الکعبین

۴ بیش وقت نماز او قوماق ان الصلوة کانت علی المؤمنین کتاباً موقوتاً

۵ جنابتدن غسل ایتمك و ان کنتم جنباً فاطهروا

۶ رزق اوچون قلبنی وما من دابة فی الارض الا علی الله رزقها و یعلم

راحته ندرمك مستقرها و مستودعها کل فی کتاب مبین

۷ حلال آشاماق و اچمك یا ایها الذین آمنوا کولوا مما فی الارض حلالاً

طیباً ینه یا ایها الذین آمنوا کولوا من طیبات

ما رزقناکم

۸ قذاعت قیلماق نحن قسمنا بینهم معیشتهم فی الحیوة الدنیا

و توکل علی الحی الذی لا یسموت

وعلى الله فتوكلوا ان كنتم مؤمنين

١٠ قضاه راضى بولمق فاصبر لحكم ربك

رضى الله عنهم ورضوا عنه

١١ نعمت برابريه شكر ايمك اذن شكرتم لا زيد نكم

١٢ بلايه صبر ايمك يا ايها الذين امنوا اصبروا وصابروا ورا بطوا

واصبروا ان الله مع الصابرين ان الله يحب

الصابرين

١٣ كذاه لارينه توبه ايمك يا ايها الذين امنوا توبوا الى الله توبة نصوصاً

١٤ اخلاص اوزره عبادت ايمك وتوبوا الى الله جميعاً يا ايها المؤمنون اعلمكم

تفاحون

١٥ شيطاني دشمن بلك ان الشيطان لكم عدو فاتخذوه عدوا

١٦ قرآن نى دليل طومق هاتوا برهانكم

١٧ نولمكه حاضر بولمق كل نفس ذائقة الموت كل من عليها فان

ويبقى وجه ربك ذو الجلال والاكرام

١٨ امر معروف و نهى منكر ايمك ان الله يامر بالعدل والاحسان وايستأ

ذى القربى وينهى عن الفحشاء والمنكر والبغى

يعظكم اعلمكم تذكرون كنتم خير امة اخرجت

للناس تأمرون بالمعروف وتنهون عن المنكر

١٩ غيبت سويله شمه سسزلك يا ايها الذين امنوا اجتنبوا كثيراً من الظن

ان بعض الظن اثم ولا تجسسوا ولا يغتب بعضكم

بعضاً ايحب احدكم ان يأكل لحم اخيه ميتاً

فكروه تموه واتقوا الله ان الله تواب رحيم

٢٠ آنا واناغه اطاعت ايمك ان اشكر لى ولوالديك الى المصير مخلصين

له الدين الا لله الدين الخالص فمن كان برجو

لقارب به فليعمل عملاً صالحاً ولا يشرك بعبادة

ربه احداً

٢١ قد اشينه زيارت ايمك واتقوا الله الذى تساءلون به والارحام

٢٢ امانته خيانت ايمه مك ان الله يا امركم ان تؤدوا الامانات الى اهلها

٢٣ نامشروعنى ترك ايمك لكيلا تاسوا على ما فاتكم ولا تفرحوا بما آتاكم

٢٤ الله ورسوله اطاعت ايمك اطيعوا الله واطيعوا الرسول

٢٥ كنهادهن قاجوب عبادت ايتمك ففروا الى الله

٢٦ الله دان قورقمق فلا تخشوا الناس واخشون ولا تخافوهم وخافون

ان كنتم مؤمنين

٢٧ عبرت نظريه باقمق فاعتببروا يا اولى الابصار اولم يتفكروا في

ملكوت السموات والارض

٢٨ تفكر ايتمك يتفكرون في خلق السموات والارض

٢٩ تلنى بوزق سوزدهن صاقلامق ما يانظ من قول الاديه رقيب عتيد

٣٠ ياراماس فعله ردهن صاقلانمق كونوا ربانيين بما كنتم تعلمون الكتاب

و بما كنتم تدرسون

٣١ كشيئى خورلا ماسسزاق لا يسخر قوم من قوم الاية

٣٢ كشيئى خاتونى وقزينه قاراماسسزاق قل للمؤمنين يغضوا من ابصارهم

ان السمع والبصر والفؤاد كل اولئك عنه مسئولوا

٣٣ هر حاله دراست اولمق يا ايها الذين امنوا اتقوا الله وكونوا مع الصادقين

رجال صدقوا ما عاهدوا الله عليه هذا يوم ينفذ

الصادقين صدقهم ان السمع والبصر والفؤاد كل

اولئك عنه مسئولا ومن الناس من يشتري

اهو الحديث ان الله لا يحب الفرحين

٣٤ شادلقى ترك ايتمك لا يلا تأسوا على ما فاتكم ولا تفرحوا بما

اتىكم

٣٥ ساحر بواماسسزاق فجمع السحرة اميقات يوم معلوم يا ايها الساحر

ادع لنا ربك

٣٦ ميزانى حلق او زره طوتوق فلا يامن مكر الله الا القوم الخاسرون

٣٧ بر كوانك انفقسى او اماغان آدمگه صدقه ويرمك واطعمو البائس الفقير

و اما السائل فلا تنهر

٣٨ حفنك رحمتنهن اميد كيسمه سسزلك ولا تتبع الهوى لا تقنطوا من

رحمة الله

٣٩ نفس هو اسنه ئيه رمه مك واما من خاف مقام ربه ونهى النفس عن الهوى

فان الجنة هى المأوى

٤٠ الله تعالى دهن نه كيسه دولت اولد يفذه شكر قيلمق وانفقوا مما جعلكم

مستخلفين فيه والذين اذا انفقوا وام يسرفوا

٤١ خلالدن تهرلك قدرى رزق استمك فابتغوا عند الله الرزق واعبدوه

واشكروا له

٤٢ زكات ويرمك

اليه ترجعون والذين يكفون الذهب والفضة
ولا ينفقونها في سبيل الله فيبشرهم بمذاب اليم
يوم يحى عليها في نار جهنم فتكوى بها جباههم
وجنوبهم وظهورهم هذا ما كنتم لا نفسكم
فتدقوا ما كنتم تكفون

٤٣ حبض وفتنده جماع قبلما سزاق فاعتزلوا النساء في المحيض ولا
تقربوهن حتى يطهرن

٤٤ جميع گناهدان كو كلن بك قبلما ان الله لا يحب كل خوان اتيم
يوم لا ينفق مال ولا بنون الا من اتى الله بقلب سليم

٤٥ يتيم مان اشاماسزاق ولا تاكلاوا اموالهم الى اموالكم انه كان
حوبا كبيرا ولا تقربوا مال اليتيم الا بالتي هي
احسن تلك الدار الاخرة نجلها للذين لا يريدون
علوا في الارض ولا فسادا والعاقبة للمتقين

٤٦ تكبر بولماسزاق ولا تمشي في الارض مرحا

٤٧ اوغلانغه يقين بولماسزاق ويحل لهم الطيبات ويحرم عليهم الخبائث

٤٨ بش وقت نمازغه دايمچيلق قبلما حافظوا على الصلوات والصلوة الوسطى

٤٩ كشيگه ظلم قبلما سزاق ان الذين يكفون اموال اليتامى ظلما انما
يكفون في بطونهم نارا وسيصلون سعيرا

٥٠ الله تعالى كه شريك قبلما سزاق ومن يشرك بالله فقد حرم الله عليه الجنة
ان زنادان صاقلانمق ولا يزنون ذلك يلقى انما ولا تقربوا الزنا انه
كان فاحشة ومقتا وساء سبيلا

٥١ بانغان اورنده انط ايمه سزاق ويحلفون على الكذب وهم يعلمون

٥٢ بيرگن صدقه سينه منت ايمه مك يا ايها الذين امنوا لا تبطلوا صدقاتكم
بالمعنى والاذى كالذى ينفق ماله رئاء الناس ولا يؤمن
(سؤال) بالله واليوم الاخر صدق الله العظيم

٥٣ الله تعالى اولدبغنه دليل فادلم انه لا اله الا الله الحمد لله رب العالمين
ببريمز محمد عليه السلام دليل وكفى بالله شهيدا محمد رسول الله
اسلام دينيدور دليل ان الدين عند الله الاسلام

٥٤ كتاب قرآن عظيم دليل تبارك الذي نزل الفرقان الم ذلك الكتاب لا ريب
فيه هدى

٥٥ كعبه شريف دليل وحيث ما كنتم فولوا وجوهكم شطره

مذهبهم اهل سنت والجماعة دليل يا ايها الذين امنوا من يرتدد منكم عن

دينه فسوف يأتى الله يقيمهم ويحببونه اذلة

على المؤمنين اعزة على الكافرين

عمله مذهبهم امام اعظم دليل وان هذا صراطى مستقيما فاتبعوه

حضرت آدم عليه السلام ذريته من دليل واذا اخذ ربك من بنى آدم من ظهورهم

ذريتهم واشهدهم على انفسهم الست بربكم قالوا بلى

شهدنا ان تقولوا يوم القيمة انا كنا عن هذا غافلين

يؤمنون عليك ان اسلموا قل لا تمنوا على اسلام

كم بل الله يامن عليكم ان هدايكم الايمان

ان كنتم صادقين

امت محمدية من دليل كنتم خير امة اخرجت للناس تامرون

بالمعروف وتنهون عن المنكر

مؤمنم حقاً مسلمانم دليل اولئك هم المؤمنون حتما لهم درجات عند ربهم

والكن قولوا اسلمنا

صدق الله العظيم

اعتقاده مذهبى بلهك

اعتقاده مذهبهم اهل سنت والجماعة ديه معناسى بودور رسول الله هم

آنك اهل عيالى و صحابه لارى نه اعتقاده بولديلار ايسه مين هم شول

اعتقاده من ديه . سؤال اهل سنت والجماعة فرقهسى فرق ضاله لاردان

آيرولمقى نه اعتقاد ونه عمل ايله اولور (جواب)

حضرت ابوبكر وعمر حضرت عثمان وعلی كعبة الله ايله بيت

رضى الله عنهما لارنى رضى الله عنهما لارنى المقدس نى الوغ

غيرى امت لارگه دوست توتمق ايله لامق ايله

ارتق قلمق ايله

بتفضيل الشيخين وحب الختئين وتعظيم القبلتين

ايكى چيتو كككككككك عدل كسه ايله فاسق فاسق وعدل كسه يه

قيلمق ايله كسه يه جنازه نمازى اويوب نماز قيلمق

اوقمق ايله اوقمق ايله ايله

المسح على الخفين والصلوة على الجنائزتين والصلوة خلف الامامين

عدل كسه او جماحلى يعنى پيغمبر لار كافر منگو تمو عده

فاسق كسه تموغلى فرشته ار گناه دهن پاك مؤمن ار منگو او جما حده

ديو حكيم قيلماس سز لار ديو ايتمك ايله ديو اعتقاد قلمق ايله

اق ايله

الامساك عن الشهاداتين والقول بالمعصومين والاعتقاد يخلو والفريقين

كوكل وقل ايله ايمان الله تبارك و تعالى

کیتورمک ایله

حوادثکه محل اولماقی

ممتنع دور هم اللهنگ

صفت لاری متغیر اولماقی

ممتنع دور دیمک ایله

والایمان بالجارحتین

قبرده تراما کسکا هم قیامت کوننده

تراما کسکا ایمان

کیتورمک ایله

والقول بالامتناعین

یینمبرلارنگ هم مؤمن

صالح لارنگ شفاعت لاری

ثابت دور دیمک ایله

والایمان بالحيوتین

واثبات الشفاعتین

﴿ اعتقادده اهل سنت و جماعت ﴾

زمره سندن اولدیغنه اون علامت واردور برسی اولدر که جماعتی انکار ایتمیوب نمازنی جماعت ایلان قیلا جماعت ایلان قیلماقی سنت اولان سکنر نمازدر (۱) بش وقت ۲ صلوت جمعه * ۳ صلوت میت * ۴ صلوت عید فطر * ۵ صلوت عید اضحی * ۶ صلوت التراویح * ۷ صلوت الوتر فی شهر رمضان * ۷ صلوت الکسوف یعنی کون طوتلسه آچلمه نچه ایکی رکعت نماز * ایکنچی علامت اصحاب دکر اولندقدن نقیصه ویران شیلر ایله یاد ایتیمیه دائما ایو حالر ایله مدح ایدوب رضوان الله تعالی علیه هم اجمعین دیه اوچونچی دین باینده هیچ کسه ایله تالاشیمیه مکر بلمک ایلان یا که بلدرمک ایله تکلم ایله دورتنچی ایماننده شک ایتمیوب حقا مؤمنم دیه * بشنچی سفرده ایوده ایتوکه یا چیتوکه مسحنی درست کورپ

سنت بله * آلتنچی هر نه قدر گناه قیلسه اهل قبله دن اولمان کسه نی تکفیر قیلیمیه بلکه عاصی اولور دیه کفر سوزلمگنی حالد * ییدنچی قاسق آرتنده نماز دورست تو گل دیب جماعتنی ترک ایتمیوب امامغه ایروب نماز قیله * سکننچی خیر و شر الله ذوالجلالنگ حکمی تقدیری دیو بله * توقزنچی قرآن عظیم الشان حقنده مخلوق دیب ایتیمیه بلکه غیر مخلوق دیب ایتور *

﴿ عملده مذهبنی بلو ﴾

عملده مذهبنی امام اعظم ابو حنیفه دور یعنی عبادتده هم معاملده امام اعظم حضرتنی امام ایتدوم کتاب اللمهدن هم حدیث دن نه نرسه آ کلاب چقار دیسه قبول ایتدوم و آنگ سوزنچه عملنی قبول ایتدوم دیمکدور *

﴿ عملده مذهبلر دورت دور ﴾

اول امام اعظم ابو حنیفه مذهبی دور * ایکنچی امام شافعی مذهبی دور * اوچونچی امام مالک مذهبی دور * دورتنچی امام احمد بن حنبل مذهبی دور بو دورت مذهبن برسی حقدور * بزه حنفی مذهبی حق بولماغی راجحدور *

﴿ ایکنچی باب احکام شرعیه هم اعمال ظاهره نی بیان ایدر ﴾

شریعت حکم لاری ییش دور

۱ وجوب * ۲ ندب * ۳ حرمت * ۴ کراهیت * ۵ اباحت وجوب ایله

ندب شریعت بیورغان شیبهر حرمت ایله کراهیت شریعت طیغان شیبهر *
اما مباح آنی شریعت طیماغان هم آنک ایله امرده قیلماغان یعنی آنی قیلماساڭ
توابلی قیلماساڭ گناھلی بولمی سن دیگهن معنی ایله دور .

✧ عاقل و باع اولغان آدمهلرنڭ فعل لاری سیگز دور ✧

۱ فرض * ۲ واجب * ۳ سنت * ۴ مستحب * ۵ مباح * ۶ حرام *
۷ مکروه * ۸ مفسد *

هەر باع عاقل قلغه اوشبو یوزاریده ذکر اولنغان شیبهونی بلوچیلک
لازم دور. کیرهک ایر اولسون کیرهک خاتون اولسون فرضنی بلوب عمل
قیلماق فرض اولور واجبنی بلوب عمل قیلو واجب سنتنی بلوب عمل سنت
مستحبنی بلوب عمل مستحب حرامنی بلوب طیماق فرض اولور. مکروه
تحریمی نی بلوب طیماق واجب اولور مکروه تنزیهی نی بلوب طیماق مستحب
اولور بو سکن شیء شرع شریفده بار دیب اعتقاد قیلماق فرض اولور اما
اشانماغان آدم کافر اولور. (فرض اولدور حق تعالی نڭ بیورماق شیبه سن
دلیل ایله بلنور. مثلا قرآن آیتی ایله یا حدیث ایله فرضنی ترک قیلغان جهنم
عذابینه لایق بولور اما اشانماغان کافر اولور. مثلا بلوکی بیش وقت نماز
اوقو کبی رمضان روزه سن طوتو کبی، بایغه زکوة بیرو هم حج قیلو کبی
جنبله کدن غسل قیلماق کبی *

✧ واجب ✧

واجب اولدرکه الله تعالی بیوره شدور. لکن دایی شیبه لی اولور واجبنی

ترک قیلماق ایله کشی عذابته مستحق اولور لکن انکار قیلغان کشی کافر
اولماس مثلا وتر نمازی کبی، فطر صدقه سی کبی، قربان چالو کبی .

✧ سنت ✧

سنت اولدر پیغمبریمز محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم عمرنده کوب مرتبه
قیلوب آز وقتده قویغان اولور. سنتنی ترک ایدن اوت ایله عذابته مستحق
اولماز لکن عذابته لایق اولور. مثلا نمازلارنڭ سنتله ری کبی، جماعت
نمازی اوقو کبی .

✧ مستحب ✧

مستحب اولدور پیغمبریمز محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم عمرنده بر
کره یا که ایسکی کره قیلغان بولور یا بو اشدن تواب بار دیب نهیتدکن بولور
مثلا نفل نمازلاری اوقو کبی یا نفل صدقه سی بیرو کبی *

✧ مباح ✧

مباح اولدور اول اشنی قیلوده تواب بولماس هم قویوده گناه بولماس
مثلا او اولو کبی آط چابدرو کبی *

✧ حرام ✧

حرام اولدور آندان حق تبارک و تعالی طیغان اولور طیمغی شیبه سن
دلیل ایله بلنور آنی اشله گن کشی جهنم عذابینه مستحق بولور اما حرام

توگىل دىب اشانماغان كىشى كافر اولور . مثلا كىشى اولتورمەككە زنا قىلماق ،
خمر اچمەككە ، اوغۇرلاماق كىبى .

﴿ مكره تحريمى ﴾

مكروه تحريمى اولدور آندان حق تعالى طيغان اولور لىكن دليلى شېبهلى
اولور آنى قىلغان كىشى اوت ايله عذابكە مستحق بولور . مثلا نمازده تعديل
اركانى قويو كىبى . ۴۵م ايكى عيد نمازىنىڭ تىك بىرلەر ينى قويو كىبى .

﴿ مكره تنزيهى ﴾

مكروه تنزيهى اولدور آنى قويغان كىشى ئوابلى اولور اما قىلغان كىشى
گناھلى بولماس لىكن محشر كۈنۈندە شلته گە مستحق اولور . مثلا نماز
اچىدە سىجدە اورۇندىغان باشقىچە اورۇنغا قاراو كىبى .

﴿ مفسد ﴾

مفسد اولدور عملنى قىلو ايله نماز اولسون كىرەك روزە اولسون كىرەك
طهارت اولسون كىرەك باشقىچە بر عبادت اولسون فاسد اولور يعنى بوزلور .
(الحمد لله الوهاب ايكى يوز اون يىش مسئله فقه كىيداندىن قرق برى دىبا
جەسندە مذكوردور اولى عبد ايكى شىنىڭ آراسىندە مبتلا و ممتحن دور .
اولى طاعة ثواب ايكى كىچى عصيانە عقاب مشروع و غير مشروع دورت
(سىكز نوع اون ايكى طوغۇز معنى وما احبه السالف معناسى مستحبىنىڭ
زىادە ايله يىكرمى بر اون مشروعات ايله اونده غير مشروعاتنىڭ حكى قرق

بردور (بيت جامع) اصل و نوع و ابتلا معنى يىكرمى بر خصال . حكم
ايله قرق بر اولور بىلوركم ايدرسە سؤال * از كىا فهم ايدر بضاعهسى نقصان
اولان . صاحبانىڭ دعأ بايمزله رنى آلاماق اوچون * تركىچە بيان ايدوم قول
مولاسنىڭ ھەر وجه ايله امرن طوتار و نهيئەدن قچار ثواب بر طوتماز و
قاجمىز سە عذاب ايكى مشروع شارع آنى تجويز ايدە اوچ غير مشروع
شارع آنى تجويز ايتىمىه دورت نوع دىدكمز مشروعەدن فرض يىش واجب
آتى سنت يىدى مستحب سىكز غير مشروعەدن طوقز مكروه اون مفسدان
بر مباح اون ايكى (طوقز معنى دىدكمز دەن شېبهسىز دليل ايله ثابت اول
فرض بر شېھلى دليل ايله ثابت اول واجب ايكى يىغمىر يىمىر مواظبە ايلە
بر ايكى ترك ايلە سنت اوچ يىغمىر يىمىر آزا شلە چوق ترك ايدە دورت
وسلف دەخى سۈە مستحب يىش معنى اولدى و غير مشروعەدن نهيئەدن
كەندۈدە معارضە سز ثابت اول حرام بر معارضە ايله ثابت اول مكروه
ايكى بولدىقى عملى بوزە مفسد اوچ قول اشلامە سىلە ترك يىئىندەن خىر اول
مباح دورت معنى دەخى طوقز اولدى (فرض اوچون حكم اوچ شرائطنە
رعایت بر اشلىنە ثواب ايكى عذر سز ترك ايدەنە عذاب اوچ انكار ايدەنە
كسفر يوق سنت اوچون حكم ايكى شرطىلە اشلىنە ثواب بر عذر سز ترك
ايدەنە عتاب ايكى (مستحب اوچون حكم ايكى شرطىلە اشلىنە ثواب بر
ترك ايدەنە نە عتاب ونە عقاب ايكى بو ايله حكم ايتىش كىتاب جملە حكم
اون اولدى حرام اوچون اولان اوچ حكم دەن اولى الله تعالى نىڭ رضاسى
اوچون خوفا ترك ايدەنە ثواب بر عذر سز اشلىنە عقاب ايكى حلال دىنە
كسفر فى الاتفاق اوچ مكروه اوچون اولان اوچ حكم دەن اولى يىنە خوفا
من الله ترك ايدەنە ثواب عذر سز اشلىنە خوفا عذاب ايكى حلال دىنە

كفر يوق اوچ مفسد اوچون ايكي حكم-دهن اولى قصدا اشله نه عذاب بر سهوا اشله نه ثواب ترك ايده نه عذاب يوق. مگر نيت خالصه به مقارن اوله اول حكم دخى مجموعى يگرى بر حكم اولدى. مزبور يگرى بر ايله قرق بر اولور. باقى يوز تمش دورتدر. فرض اون بش واجب يگرى بر سنت يگرى يدى مستحب يگرى اوچ مكره ايللى طوقن مفسد بش مباح اون بر مجموعى ايكي يوز اون بش اولدى غفلات اولميه طريقتچي افندى.

❦ فى بيان الطهارة ❦

طهارت فرضلارى يوقاريدا قرق فرضده ذكر ايدلندي. طهارة اعضا مخصوصه نى صفت مخصوصه ايله يومغه ديرلر. ايمدى اول صولارنى بيان ايدلم معلوم اولسونكم صولار ايكي نوعدر. برسى مامطلق ايكنچيسى مامقيددر. مامطلق شول صوغه ئاتورلر آنى كورگن كمنه هيج تفكر ايتيوب صودر ديو حكم ايدر. فلان صودر ديب ئهيمه گى يغمور وقارو يردهن چقغان چيشمه و ايرمقلار و كوله و قويلار و دريالار صوى كبي بو ذكر اولنان صولارنىك كلسى ايله طهارت آلمق و غسل ايتمك و اشيلار يوق و اچمك و طعام بىردك بالانفاق درستدر. كيرهك يرندن آيرلوب ايكنچي نهرسه اولسون مگر نجاست ايرشوب توسى يا ايسى يا نهى اوز گهرسه اول وقت استعمال درست اولماز. اما مامقيد شول صودر صقلماق يا دوا ايله چقمش يا استعمال ايتلمش بولور. چچك گل صوى كبي و آغاچلاردان چقغان صو جيمشله ردهن قيبار و قابق و تون و قروبوز صولارى كبي ذرده اشنان صولارى كبي بو ذكر اولنان صولارنىك هر قايسى ايله نجاست حقيقه نى يوق درستدر. اما طهارت آلمق و غسل ايتمك درست

توكلدر. معلوم اولسونكه طهارت آلمق اوچ تورليدر. برسى فرضدر. ايكنچيسى واجبدر. اوچنچيسى سنتدر. فرض اولان نماز قيلمق اوچون قابو نماز اولسون فرض نمازلار واجب نمازلار و سنت نمازلار و نافله نماز لار و جنازه نمازلارى كبي و تلاوت سجدهسى و قرآن طوتمق اوچون طهارت آلمق فرضدر. واجب اولان كعبه مكره به طواف اوچون آلفان طهارت و سنت اولان طهارت نماز قيلمقنى آبدست ايله بر نماز دخى بيلمايوب آنك اوزرنه تكرر طهارت آلمق، غيبته دن صوگ طهارت آلمق، نمازدان غير يرده قچقروب كوامكدهن صوگ ميت يوق اوچون آلفان طهارتلر سنتدر.

❦ طهارتنك سنتلارى ❦

اول بسم الله الرحمن الرحيم دب باشلاق. ايكنچي قون بلهك ايلن يوق. اوچنچي مسواك قيلمق. دورتچي اغزغه صو آلمق. بشنچي بورينه صو آلمق. آلتنچي آراسن اوزمايچه اوتس آلمق. يدينجي باشندان ارتقان سر ايله قولاقلارينه مسح قيلمق. سيگزينچي بارماقلارن آلامق. طوقزينچي هر بر يوولا طورغان اعضانى اوچهر مرتبه يوق. اوننجي باشينك بارچا سينه مسح قيلمق. اون برنجي نيت قيناق. اون ايكنچي اوگ اعضادان باشلامق. اون اوچنچي ترتيب اوزره يوق. اون دورتچي آلدان باشلامق. اون بشنچي آياق يوغاندا بارماقلارنى آوالاشدوبق. اون آلتنچي صاقلارن بارماقلارى ايله آلامق.

❦ طهارتنك مستحبلارى ❦

طهارت آلفاندا يوزىنى قباغه يونه لدرهك، اغزينه بورينه صاغ ايله صو

و-ب-ر-م-ك و صول قولى ايله سونگورمك يوزكنى بارماغان-دان قوزغاتمق ،
طهارت بعدندە آياق اوزره طوروب صووندان اچك روزه بولماسه. صلوات
شريف ئەيتمك و نفسنه خير دعا ايتمك، انا انزلنا سورەسنى اوقومق و تجية
الوضوء يعنى طهارت بعدندە ايكي ركعت نماز قيلمق مكروه وقت اولماسه.

✽ طهارتنىڭ مكروه لارى ✽

اول طهارت آغاندە اوڭ قول ايله سىنگرمەك (ايكنچى ھەر اعضانى
اوج مرتبەدەن ارتق يا كە كيم يوماق) اوچنچى قوباشدە صاصغان صو ايله
طهارت آلاماق (دورتنچى صونى يوزينه قاتى اورماق) بيشنچى آغز يينه ،
بور يينه صو آلونى عذر دەن باشقە ترك ايتمەك (آلطنچى مسوا كنى ترك
ايتمەك) يدنچى طهارت آراسىندە دنيا سوزن سويلەمەك (سىگ-زنجى
استنجا قىلغان اورندە طهارت آلاماق .

✽ طهارتنى بوزا طورغان شيلەر ✽

اول ايكي يولنىڭ بىرىدەن چىققان نەرسە بوزار بول و غايط كىي .
ايكنچى ايكي يولدان غىرى بىرىدەن چىقسە بوزار اگر چىققان نەرسە نجىس
بولسە ياكلى تىيشلى بولغان اورنە آقسە مئلاقان و صارى صو كىي .
اوچنچى آغز دان توكرك ايله چىقىش قان بوزە اگر توكرك قزارسە .
دورتنچى آغز طولتروب قىصماق بوزار. بيشنچى يوقى بوزار ترەلوب ياكە
سويلەوب يوقلاسە. آلطنچى ايكي يات اعضا نىڭ بىرى بىرىنە يولقماق .
يدنچى ھوشى كىتمەك. سىگ-زنجى ديوانە بولماق. طوغزنجى نمازاچندە

چىقروب كورلمەك. اوننچى وقت چىقماق صاحب عذر بولغان آدم لارغە
(غىسل نىڭ فرض لارى يوغار يەدە ذ كر اولندى. غىسل نىڭ سنت لارى .
اول ايكي قولن يوماق. ايكنچى عورت اورنون يوماق. اوچنچى تىندە
بولغان نجاستنى يوماق. دورتنچى طهارت آلاماق غىسل دەن ألك. بيشنچى
جەھ تىن اوج مرتبە يوماق) غىسل نىڭ بالاجماع سبب وجوبى شھوت ايله
مىنى نىڭ چىقماق دور يعنى جنابت واسطەسى ايله مېنى نىڭ چىقماق دور . بوسوز
مشايخ نىڭ مختار ي دور لىكن شىخ الاسلام مېسوطندە دىر كە وجوب غىسل نىڭ
سببى جنابت وار ايكن اشەمەسى حلال اولمىان نىسئە مراد ايتمە كدور .
عامە مشايخ قىندە لىكن غايت البیان صاحبى بوتەر يقدە نظر واردور دېمىش .
تحقق ابن ھمام اولى اولان بودر كە جنابت ايله اشەمەسى حلال اولمىان
نىسئە نىڭ وجوب ي دور . غىسل نىڭ وجوب نىڭ سببى يعنى بوايله تعريف اولمىان
اختيار ايلدى تحقيق دەخى اولدور (بوندان صو كره مىنى يە دىرلەر آنىڭ
تعريفدە احسن اولان بودر كە ذ كر اولنور شول صو كە آنىدان ولد حاصل
اولا آتله آتله چىقە مىنى آ كـا دىرلەر و بو تعريف عورت نىڭ مېنى دەخى
شاملدور ارلەردە مېنى نىڭ چىقماق ذ كر او كىندە ظھور ايله اولور حتى
ستىز اولسەدە مىنى قلفەسى اچندە قالسەدە يەنە غىسل واجب اولور عورتلەر
دە مىنى نىڭ چىقماق فرج داخاندەن فرج خارجه چىقماق ايله اولور. بوندان
صو كره معلوم اولاكە مىنى چىقماق كاه حقيقتە كورلمەك ايله ثابت اولور كە
اول ظاھردر اما كاه حكما ثابت اولور . مثلاً بر عورتە فرج نىڭ مادونندە
جماع اولونسە وەنى آنىڭ رحمەنە واصل اولسە بىكر اولسون طول اولسون
آنىڭ اوزرىنە غىسل واجب دگلدور . مكر صو كره كېه قالسە اول صورتە
جماعت وقتندە غىسل واجب اولور و نمازلار ينى اعادە واجب اولور (و بو

دهخی معلوم اولا که چقفان منیدن مراد کندی منیسی کر کدور زیرا ذکر اولندی که جماع اولندقدن صو گره بر خاتون غسل ایله صو گره ایرنک قالغان منیسی آندان چقسه آگما غسلنی اعاده لازم کلمز همان آنک چقمه سی حدت منزله سنده در بدن شهوت ایله آیرسه صو گره شهوتسز چقسه انی یوسف قانده غسل واجب اولماز (امامین قنده واجب اولور بو اختلافنک ثمره سی یش مسئله ده ظاهر اولور برسی بودر که اجتلام اولان ذکرنی طوتسه شهوتی سا کن اولدقدان صو گره منی چقسه (امام اعظم ایله امام محمد قانده غسل واجب اولور) امام انی یوسف قانده واجب اولماز ایمدی اول کسه آبدست آسه شهوت ایله منی آیرلقدان صو گره طشره چقمزدهن اول نماز قیلسه صو گره شهوتسز منی چقسه اول نمازی بالاتفاق اعاده لازم کلمز (ایکنچی سی او یقودن او یانسه یوشاق بولسه لکن اختلامی تذکر ایتمه سه منی یا منی اولماسنده شک ایله سه) امامین قانده غسل ایدر انی یوسف کوره غسل ایتمه ز (او چونچی سی جماع ایله سه او یو مازدهن یا بولدهن یا چوقچه یوریمزدهن او کدین غسل ایله سه صو گره شهوتسز کندودن منی چقسه) امامین قانده غسلنی اعاده ایدر (انی یوسف قانده اعاده ایتمه ز) دورتنچی سی یشنچی سی اوچی ایله منی چقارسه یا خاتوننک فرزندن غیر یزینه جماع ایله سه منی یرندهن قوبدقدان صو گره ذکرینک دلو کندی طوتسه حتی شهوتی سا کن اولسه صو گره سالی و یرسه بس شهوتسز منی چقسه بو ایکی صورتده (دهخی امامین قانده غسل واجب اولور) انی یوسف قانده واجب اولماز تکم منیه شرحی ابن امیر حاجده یازلمشدر منی شهوت ایله یرندهن آیرسه صو گره شهوتسز چقسه لکن ذکر باشندان چقماسه بلکه تور باشنده اولان پاره لرنک یرندهن چقسه بو

دهخی مغل خلافدهن اولسه بعید دگلدور و دهخی کاندن شهوتسز آیرسه و شهوتسز چقسه آغر یوک کوتوره ک سببیله یا آرقاسینه صوقماق ایله مثلا مذهبنزدهن (جمهور مشایخ قانده غسل واجب اولماز یرندهن آیرسه صو گره هیچ چقماسه بالاتفاق غسل واجب اولماز امام احمددهن شهوتسز قولنده واجب اولور بو مذکور آتده عورت ایر کبی دور تکم ابن امیر حاجده یازار غسلنک بر سببی دهخی بودور که اردن و عورتدهن ایکی سبیلنک برینه ذکر باشی کر کدور انزال اولسون اولماسون مکلف اولان فاعله و مفعوله غسل واجب اولور لکن دبرندهن مفعوله احتیاطا واجب اولور حیوانه یا میتنه اولان خاتونه یا عاده جماع اولنمایان صغیره قزد ذکرنی ادخال ایله سه مادامکه انزال اولمایا آنک اوزرینه غسل واجب دگلدور لکن صغیره ده واجب دور دیو اسببیله کبی ذکر ایله مشدر خاتون کندی فرجه میتنک یا بر حیواننک ذکرنی ادخال ایله سه لکن انزال اولماسه بزم قتمزده غسل واجب اولماز طول خاتوننه ذکرنی ادخال ایله سه اما حشنه سی غیب و بت ایله سه هم انزال اولمادیه هر ایکی سینه غسل واجب اولماز قز اولغان خاتوننه جماع ایله سه قزانی کیدومه سه انزال اولمادقچه غسل واجب اولماز (ذکرنی وار حصیه سی اولمیان خادم جماع ایله سه فاعله و مفعوله غسل واجب دور اون باشنده اولان بالا اون باشنده اولان خاتوننه غسل واجب اولماز اعتیاد اولمادقچه غسل ایله امر اولنور آبدست ایله و نماز ایله امر اولندی کبی ایری باغ خاتونی بالغ اونسه (جواب بونک عکسیدور تکم منیه شرحی ابن امیر حاجده یازار) برجنی کلمه اری کبی بر خاتونه جماع ایله سه و خاتون دهخی آندان لذت آسه انزال اولورسه غسل واجب اولور اولماز ایسه واجب اولماز

مشهور اولان قول بیلچه مطاقدن لکن بو سوز آدمی صورتنده ظاهر اولدینی
حاله دور اما بنی آدمدن غیری صورتنده ظاهر اولسه علاج حشفه بولنور
ایسه غسل واجب اولور دیسه وجهی وارد بر جنیه دهخی آدمیه عورت
صورتنده اولوب ظاهر اولسه اول دهخی جنیه جماع ایله سه حکم یه نه بویله در
تفصیلی ابن امیرالحاجده در * طریقته چی امیر افندی *

❖ فی بیان النجاسة ❖

(معلوم اولسه انکه نجاست ایکی نوع دور) برسی نجاست حکمیه و
بری نجاست عینیه دیرلر. نجاست حکمیه دورت شیدور برسی حدش دور
یعنی آبدست سزاک دور. ایکنچسی جنابت دور. اوچونچسی حیض دور.
دورتنچسی نفاس دور حدت و جنابتنک احوالی ایتدی. اوچونچسی حیض دور که
بیان اولنور ایمدی خاتونلارده واقع اولان قان اوچ تورلی دور برسی
حیض دور و برسی نفاس دور و برسی دم استحضاده دور حیض ایله نفاس
زماننده خاتونینه جماع حرام دور روزه نماز هم دورست دگلدور لکن
صو گره روزهنی قضا ایتمهک فرض دور نمازنی قضا قیلماس استحاضه قانی
نمازنی، روزهنی، جماعنی منع ایتمهز. حیضنک حدی طوغر یاشدهن آلتش
یاشنه قدرلی اولور آندان آرتسه اول قان حیض تو گل دور آزی اوچ کون
کوبی اون کوندور اوچ کوندهن کیم اولسه یا که اون کوندهن کوب بولسه
حیض اولماس آگما استحضه دیرلر (حکمی بورنی قاناو کببی اگر
عبادتنی قضایه قالدسه عظیم عذاب لایق اولور بو استحضه ایسی صاحب
عذر که کره دور. صاحب عذرنک شرطی بر نماز وقتندن یعنی اولاندن

آخرینه چه آقسه اول کسه صاحب عذر اولور. مسئله کبه خاتون قان کورسه
استحاضه دور. بر حیض کورد کدهن صو گره اون بیش کونکچه حیض
دهخی واقع اولماز آندان صو گره کورسه حیض اولور زیرا که طهرنک
کیم وقتی اون بیش کوندور آندان صو گره کورسه حیض دور اون کوندهن
آرتق قان کورن خاتوننک عادت معروفه سی وار ایسه اول عادت دهن آرتقی
استحاضه دور اول کوبلرده نمازنی ئوتهر (اما عادت معروفه سندن کچوب
اون کون تمامنده کیسلسه اونی دهخی حیض اولور نفاسنک نقلنه چک
بو قدر. کوبی قرق کوندور ایمدی بر خاتون قان کوروب اوچ کوندهن
کمده کیسلسه حیض که حسابلاب نمازنی اوتومه سه قضا ایله غسل لازم
اولماس (اما اوچ کون آرتقه یا اوچ کون تمامنده کیسلسه غسل لازم دور.
اما اون کون تمام اولدقه کیسلسه ویا کیسلمه سه غسل ایوب نمازنی قبله
نفاسد قرق کون اولاق غسل ایله نمازنی قبله قان کیسلمه سه ده (اما
نفاس قانی هر قاچان کیسلسه غسل ایوب نماز قبله. مسئله حیض و نفاس
کونلرنده هر نه دورلو قان کیلورسه صاف قان حکمیه دور صاری اولسون
کیرهک بولمانچق اولسون. مسئله بر خاتون حیضنک اون کونی اچنده ویا
نفاسنک قرق کونی اچنده بر ایکی کون قانی کیسلسه کیسلدی ظن ایوب
غسل ایوب روزه طوتسه بعده مدت اچنده قان کیسلسه روزهنی قضا ایتمهک
کیره کدور تکرار غسل لازم دور مسئله اوچ کوندهن صو گره عادت دهن
اول حیض کیسلسه خاتون غسل ایوب نماز قبله لکن ایری ایله مجامعت
ایتمیه عادت کونی کیچمه یچه نفاس دهخی بویله اما عادتنده کیسلمه یوب
ون کوندهن یادهخی کیمده کیسلسه جمله سی حیض دور. اگر اون کون
تمام اولدقه کیسلمه یوب آقسه عادتندن زیاده سی حیض اولماز اول کونلرنک

نماز قضا قبلور نفاستك قرقى دەخى حىضك اونی كېى دور. غسلى واجب
ایته طورغان نى لار يوغاریده ذکر ایدلدى تيمم دەخى يوغاریده اجماله ذکر
ایدلدى .

﴿ تيممنى تفصيلا ذكر ﴾

تيمم طوغز يېردە جائز دور. برسى طهارة كه يا غسلگه يعنى فرض لارینه
كف- ايت مقدارى صو بولماق دور. ايكنچى اصلا صوبى بولماق دور .
اوچونچى صودان دورت مك آرشن يراق اولماق دور. دورتنچى صوبى اولوب
صوغه قادر اولماق دور ضعف وخسته حسبلى. بيشنچى صوبى اولوب لىكن
آوروم آرتور صوو قدان ئولهرم دىب قورقماق دور. آلطنچى صوبى اولوب
نفسم يا كه حيوانم صوسز قالور دىب قورقماق دور. يدينچى صو ايله اوزى
آراسنده يرتقچ حيوان يا كه قطاع طريق اولماق دور. سيگزنچى صوبى بو
لوب لىكن چغارغە ب قورال بولماق دور. طوغزنچى يو گندهن اولغان
صونى اونولماق دور بو مذكور بولغان شىلەر عذر دور تيمم ايتك درست دور.
(وده خى صو بولدىغى حالده تيمم ايدوب نماز او قومق درست بولغان ايكى
نماز دور. برسى جنازه نمازى. ايكنچسى ايكى عيد نمازى دور. (تيمم
اون بيش نهرسه ايله دورست دور. برسى پاك طوپراق. ايكنچى قورى بالچق.
اوچونچى قوم. دورتنچى كرىچ طاشى. بيشنچى نوره طاشى. آلتنچى
قزل طوپراق. يدينچى سورده طاشى. سيگزنچى شب ديدكله زى نسنه.
طوغزنچى مجرد طاش ايله. اونچى مرمر طاشى ايله. اون برنچى ذرىبخ
طاشى ايله. اون ايكنچى توز ايله. اون اوچونچى كو كرهك ايله. اون
دورتنچى بويو طاشى ايله. اون بيشنچى طوپراق قدان دوزلەش نهرسه لهر ايله

﴿ چىتككه مسح قىلونی بيان ايدر ﴾

مسح ديدكمز طهارتده آياق يوار اورنینه تورور كبرك چىتك كبرك
باشقه صو ئوتى طورغان طرېقلارى اورتوراك نهرسه نى كامل طهارت ايلەن
ايسنك شولارغە مسح قىلو درست بولور. مسح نىك مدتى ايوده طورغان
كشىگه كامل طهارت ايله كيوب شول طهارت بوزولغان وقتدان بر تولاك
اما مسافرغە يورتندان سفر نىق ايدوب يوز چاقرم يا آرتق كىتكەن كشىگە
اگر اول اورنده اون بيش كون طورونى نيت ايتسه اول كشىگە اوچ
تولاك اگر بارغان اورنده اون بيش كون طورونى نيت ايتسه اول وقت
شول اورنده مقيم بولا. مقيم گە مسح بر تولاك دور .

﴿ مسح نك فرضى ﴾

كامل طهارت ايله كىگەن چىتككه صو ايله قول بارماق لارن چلاتوب
ايكى چىتككنك اوس ياغينه اوچ بارماق ايله بر مرتبه صياماق .

﴿ مسح نى بوزه طورغان شى لار ﴾

اول چىتككن صورماق. ايكنچى برچىتككده بولغان يرتق يا كه سوتك
اگر اول سوتك يا يرتق آياق نك اوچ كىتككەنە بارماغى صيدارلق بولسه .
اوچونچى چىتككنك صوغه كرمه گى. يرتق ياسوتك ايكى چىتككده اوچ
بارماق صيدارلق بولسه اول وقتده جيلماس مسح دورست بولور. نماز نك
نرض لارى يوغاریده ذکر ایدلدى نماز نك شرطلارى آلطيدور. اول
طهارت آماق. ايكنچى تەن، كىمن ھەم نماز اوقى طورغان اورننى پاك

قىلماق. اوچونچى عورت اورتماك دورتنچى قبلهغه قارشى طورماق .
ييشنچى وقت حاضر بولماق آلطنچى نمازنى نيت قىلماق. ۹۵م ركنلەرى
يوزاريدە ذكر ايدلدى .

﴿ نمازنىڭ واجب لارى اون ايكىدور ﴾

اول سورە فاتحەنى اوقوماق. ايكنچى سورە فاتحەغه براوزون ياوچ قصه
آيت قوشماق. اوچونچى اولگى ايكى ركەتنى قرأت اوچون تعيين قىلماق.
دورتنچى ايكى سجدهنى برسى آرتندان برن قىلماق. بيشنچى ركوعدەن
۹۵م سجدهدەن سبجانلله ديهەر قدرى طورماق. آلطنچى دورت ركەتلى
نمازلارده يا كه اوچ ركەتلى ده ايكى ركەتن اوقوغاچ تشهد اوقوماق عبده
ورسوله كاچە. يدنچى آخرغى اولترشده التحيات اوقوماق. سيگزنچى
اويله ايكندى نمازنده قرأتنى ياشرون اوقوماق. طوغزنچى ايرتە نمازنده
ھەم آخشام يستو فرضلارنده قىچقروب اوقوماق اگر امام بولسه اما يالغز
بولسه اختيارلى بو اوچدە اما اويله ايله ايكندىدە ياشرون اوقوجىلىق واجب.
اونچى وتر نمازنده قنوت دعاسى اوقوماق. اون برنچى ايكى عيد نمازنىڭ
تكبيرلارى دور. اون ايكنچى سلام لفظيدور. نمازدان صوڭ يوزاريدە
مذكور بولغان شيلەرنى بر كسە قسدا قالدرسە نمازى دورست بولور. لکن
گناھلى بولماس. سجده سھونك صورتى آخرغى اولطرشقه اولطروب
التحياتنى عبده و رسولگەچە اوقور امام بولسه بر ياغينه سلام بيروب اگر
يالغز بولسه ايكى ياغينه دە سلام بيروب ايكى مرتبه سجده قىلدور بعدە
التحياتنى تمام ايتوب نمازنى تمام ايتور .

﴿ نمازنىڭ سنت لارى ﴾

اول تكبيردە قوللارن كوتەرمەك. ايكنچى سبجانك اوقوماق اوچونچى
ابوذ بالله ئەيتمەك. دورتنچى بو اوچنى ياشرن ئەيتمەك واجب . بيشنچى
ھەر ركەتدە سورە فاتحەنىڭ اولندە بسم الله اوقوماق. آلطنچى قيامدە اوڭ
ئەن سول قولى اوستىدە قويماق . يدنچى سورە فاتحەنى اوقوغاچ آمين
ئەمەك. سيگزنچى ركوعغە و سجده گە بارغاندە ھەم سجدهدەن قالقغاندە
ئەكبر ديمەك. طوغزنچى ركوعدە اوچ كرە سبجان ربى العظيم ديمەك.
اونچى سجدهدە اوچ مرتبه سبجان ربى الاعلى ديمەك. اون برنچى ركوعدە
قوللارن تزيە قويماق. اون ايكنچى امام بولسە ركوعدەن باش كوتەر
كەندەن سمع الله لمن حمدە ديمەك. اون اوچونچى امامغە اويس، ربنا لك
الحمد ديمەك. اما يالغز اوقسە ھەر ايكنسندە يعنى سمع الله لمن حمدە ھەم
ربنا لك الحمدنى ئەيتور. اون دورتنچى سجدهدە بورنون سجده اورنيده
ئەمەك. اون بيشنچى سجدهدە قول بارماق لارن برى برسيدە تىگرمەك .
ئەن آلطنچى التحيات اوقغاندە قوللارن تزلەرى اوستىدە قويماق. اون
يدنچى التحيات اوقدقدە سول ياغى اوستىدە اولطروب اوڭ ياغنى سانچوب
اولطرماق اير بولسە اما خاتون بولسە ايكى ياغندە اوڭ ياغندان چىاروب
اولطرماق. اون سيگزنچى نمازنىڭ آخرندە التحياتدەن صوڭ صلوات
اوقوماق. اون طوغزنچى اوڭغە ھەم صولغە سلام بىرمەك. يىگرمىنچى
ئەن اول اوڭغە سلام بىرمەك. يىگرمى برنچى سجدهدە و ركوعدە اير اولسە
ئەن لئقلارن قوش قىلماق خاتون اولسە قوشماق. يىگرمى ايكنچى ركوعدە
ئەن اوقاسن تىگزن طورتماق يىگرمى اوچونچى سجده گە بارغاندە قولن قويماسدان

اول تزنی قورماق هم ما گلا یدان نلک بورنن قورماق طورغانده خلافتچه
یگر می دورتنچی سجده دهن طورغانده اولطر مغای هم قولى ایله تایانماغای.
یگر می بيشنچی او گنجه هم صولغه سلام بیر گنده صاقچی فرشته لهرنی نیت
ایتمهک اگر امام بولسه او گنده هم صولنده بولغان کسه لاری هم صاقچی
فرشته لهرنی نیت ایتمهک .

✧ نمازنگ مستحب لاری ✧

اول حی علی الصلوة ای تو لگهن زمانده طورماق . ایکنچی قد قامت
الصلوة نی ایتمکهنده نمازغه شروع قیلماق . اوچونچی الله اکبر دیو قولاق
قاقغانده توانی یگی اچندن چغارماق . دورتنچی قیامده وقت سجده اورنینه
قاراماق . بيشنچی رکوعده آیاق یوزینه قاراماق . آلتنچی قیامده زمان آیاق
آرالارن دورت بارمق قدری آچق قیلماق . یدنچی سجده ده بورون بویینه
قاراماق . سیدگزنچی التحیات که اولطرغانده ایتمگینه قاراماق . بو شیله رنی
قویغان کسنه گناهی بولماس هم نمازی ده بوزلماس لکن قیلغان کشی
توابی اولور .

✧ نمازنی بوزه طورغان شیله ر ✧

اول نماز اچنده سوبله شههک . ایکنچی اوزی ایشتورلک تاوش ایله
کولمهک اگر کشی ایشتورلک بولسه ازل وقت طهارتنیده بوزا . اوچونچی
اخ اوخ ایتمهک . دورتنچی یغلاماق دنیا قایغوسن دهن بولسه اگر اوجاح
تموغنی ایسهک توشروب یغلامسه بوزه سن . بيشنچی صاغز چه یدتمهک .

آلتنچی باش صاقالن تاراماق . یدنچی اوچ مرتبه بر اورنن قاشماق .
سگزنچی بت ، بورچه ، چبن اوترمهک . طوغزنچی برکعتده ایکی صف
سه بورمهک . اوننچی عندرسن قبله دهن ایله نمهک . اون برنچی امامدان
اشقه کشی که فتح ایتمهک . اون ایکنچی آشاهاق و اچمهک قرآنی یا لغش
اوشماق . اون دورتنچی سلام آلاماق یا که سلام بیرمهک وده خی اوشبولارغه
اوخشاغان عمل لار بارچاسی ده نمازنی بوزار .

(ولو زاد فی صلوته رکوعا او سجدة متعمدا لم تفسد صلوته ولو کأن سا
ها لمزوه سجدة السهو) (المصلی اذا مشی مقدار صف واحد لا تفسد و
مدار الصفین دفعة و احدة تفسد) (المصلی اذا شد ازاره فسد صلوته و ان
حل لا تفسد) (سئل ابو بکر رحه الله عن شد ازاره بیده قال لا عبرة للیدین
انما العبرة لکثرة العمل وقیل اعتبار الیدین قول ابی یوسف رضی الله عنه و
العمل الکثیر معتبر بثلاث مرارة فی رکن واحد و فی الخلاصة لوحک ید و
احد فی رکن ثلاث مرارة تفسد ولو کان حکه مرارة واحدة و واحدة بکرة
لا و فی الصغیر المختار فی العمل الکثیر ما یقع عند الناس ان عامله لیس فی
الصلوة والقلیل ما لم یقع عند الناس انه لیس فی الصلوة و فی العتابی ان یعمل
بیده و فی المملنقط لا یعتبر فی فساد الصلوة عمل الیدین و لکن یعتبر الکثیر
و قال یارب ینا مرزما وهو یحسن العربیة تفسد صلوته عندهما و عنده
لا تفسد و کذا ترکیة و الفرنجیة و النبطیة کسر عظمه فوصل بعظم الکلب
ولا ینزع الا بضر رجازت الصلوة) (صلی و معه حیاة اوسن و رة جازان صلی
و معه جرؤ کاب او ثعلب و عن ابی بکر فیمن قال کم صلیتم فاشار المصلی
بیده انهم صلوا کعتین لا تفسد صلوته اقطر شیء من الحلاوة قبل الشروع
و وجد طعم الحلاوة فی فمه الصلوة لا تفسد صلوته سمع اسم النبی صلی الله

عليه وسلم فصلى تفسد صلواته ولو صلى ولم يسمع لا تفسد وكذا اسم الله تعالى
 رجل عطس فقال رجل آخر في الصلوة الحمد لله رب العالمين لا تفسد صلواته
 ان اراد به الجواب ولو قل يرحمك الله فسدة صلواته ولو عطس فحصل صوت
 مع الحروق لا تفسد كما في السعال ولو اصابه وجع فقال بسم الله فسدت
 صلواته في قول ابي حنيفة ومحمد رحمهما الله خلافا لابي يوسف وهو في العتابي
 اذا قال المريض عند القيام بسم الله لضعفه لا تفسد وكذا عن ابي سلمة في
 انين المريض اذا اشتد مرضه وهو لا يملك ذلك لا تفسد رفع اليدين لا
 يفسد الصلوة منصور في باب الميدين في الجامع و عن ابي حنيفة رضى الله
 عنه تفسد رجل قرع باب رجل فيجهر بالقراءة ليعلمه انه في الصلوة لا تفسد
 صلواته ولو سبج لم يكن به السعال لا تفسد وان حصل به حروف وفي الملتقط
 ان اظهر هأى لا عن ضرورة تفسد وذكر شمس الائمة الجلو انى اذا تلحنج
 ليدفع البزاق عن حاقه لا يضرو لورق نفسه بازاره ما بين فيخديه او بردائه
 على ظهره من الحر فقد اسأوا لا تفسد صلواته وكذا روق بكفه او بمروحة
 مرة او مرتين يكره ولا تفسد صلواته ولو صبى ثدى امرأة صلى ان
 خرج اللبن فصلواته فاسدة وان لم يخرج لا وفي الحلاصة ان تص ثلاث مصات
 تفسد وان لم ينزل اللبن ولو اكل بعض اللقمة وبقى البعض في فمه حتى
 شرع في الصلوة فابتاع الباقي لا تفسد ما لم يكن ملء الفم سلم المسبوق مع
 الامام ذا كرا تفسد صلواته وان كان ساهيا لا تفسد ويجب سجدة السهو
 بسلامه مع الامام وان سلم بعد الامام او قبله لا يجب عليه السهو وان قبلته
 امرأة ولم يقبلها هو فصلواته تامة ولو قبل هو بشهوة او بغير شهوة صلواته
 شرع في الصلوة مع ثوب اصابه دهن نجس اقل من الدرهم فانسبط و صارا
 اكثر من قدر الدرهم قبل القعدة اى الاخيرة فسد صلواته بالاجماع وفي البديعى

لا يمنع جوازا الصلوة وهو اختيار افضل المشايخ الامام الاجل ظهير الدين
 المرغيناني نظيره لو اصاب الثوب نجاسة مثل رؤس البرثم اصابه الماء فانه
 لا يصير نجسا حتى لا يمنع جواز الصلوة ولو وقع في فمه برودة او ثلجة او مطر
 ابتاعه فسدت ولو كان صلى رقيقا فبسط على النجاسة ان كان يحكى ماتحتة
 لا يجوز عن محمد بن محمد بن فيمن به جراحة يفسد الثوب الطاهر كلما لبس فصلى
 مع ذلك الثوب النجس جاز عن ابي يوسف ره يجوز لوقت كل صلوة وحكم
 المصابة على الجراحة السيالة هكذا لم يجد الا ثوبا عليه نجاست اكثر من
 در الدرهم وليس معه ماء يغسله صلى في ذلك الثوب ولا يصلى عريانا وفي
 جامع ظهير الدين عن عطاء رخص بعض المشايخ الصلوة في الثوب النجس من
 غير عذر والصلوة في ثياب الفسقة جائزة والا صح انه لا يكره لانه لم يكره
 في ثياب اهل الذمة الا بسراويل مع انهم يستحلون الخمر فهذا اولى ولو كان
 يدق المصلى ثوب معاق طرفه نجس فمتى قام يقع الطرف النجس على رأسه
 فسدة صلواته اما مجرد المس من غير حمله لا يضره ولو رفع المصلى عن مكانه
 ثم وضع من غير ان يحوله عن التبلية لا تفسد ولو حول ثم توجه من ساعة
 لا تفسد وان امكته ولم يحوله فسدت وان قبل وان ساق الدابة بصوت لم
 يحصل به الحروف لا تفسد وان جرى على لسانه هي وهي وت وت وما
 ساق به الدابة فيه اختلاف المشايخ ره ولو ساق الدابة على الصفة المعتادة
 لا تفسد ولو قرأ الامام آية الرحمة او آية العذاب فقال صدق الله ورسوله فقد
 اسأ ولا تفسد مخاظة الصبى المشتبهى في الصلوة المشتركة توجب فساد صلوة
 الرجل .

﴿ نماز نك مڪروههاري ﴾

اول باش بوروب چيٽڪه قارماق * ايڪنجي كيمي ايلهن يا كه بر اعضاً سي ايله اوينا ماق * اوچونچي سجده اورننداغي نهرسه لارني كيترمهك * دورتنچي بارماق لارن شارتلانماق * بشنچي ايكي مرتبه بر اورنون قاشيماق * آلطنچي كشي كه يا اوتقه قارشى اوقوماق اما شهم كه يا كه چراغه قارشى بولماق مڪروهه بولماس * يدينچي آلدنده يا كه كيمننده صورت بولماق * سيگزنچي كيرمهك يا كه اسنه مهك * طوغزنچي قولالارن قولالارنندان چغارماق * اوننجي ايكي او كچه سينه اولطرماق * اون برنجي كوزن بوماق * اون ايڪنجي آياق بارماق لارن قبلهدان كوچرملك * اون اوچنچي اكر آلدانغي صفده آچق بولسه صف آرتنده يالغز طورهق اون دورتنچي قبر كه قارشى بولماق هم پهردهسز نجاستكه قارشى بولماق اون بشنچي اير ايله خاتون برابر طورهق * اون آتنچي سجده دهن قلقغانده تزن باشقه اعضا لارندان لك، كوٽرهك، اون يدينچي سجده ده آياق لارن كوٽه روبر طورهق. اون سيگزنچي اورمك. اون طوقرنچي امامدان اول ركوع هم سجده قبلهق هم امامدان لك هر ايكي سيندهن قاقمق. يگرمنجي سجده كه بارغاندا قولالارن اول قوبمق مڪروهه. يگرمي برنجي ركوعدهن طور غاندا تايانوب طورهق. يگرمي ايڪنجي بر سورهنى ايكي ركهته اوقومق. يگرمي اوچنچي بر سورهنى بر ركهته تسكرار اوقومق. يگرهنى دورتنچي ايڪنجي ركهته قرأة اولگي ركهته دن اوچ آيت قدرى آرتق اولمق مڪروهه. يگرمي بشنچي آيتله رنى هم تسبيحله رنى بارماق لارى ايله سانماق. يگرمي آتنچي امام محرابده يالغز طورهق (اما آياق لارى مسجده بولوب

عراقه سجده قبله مڪروهه بولماس. يگرمي يدينچي بسم الله نى هم آمين نى ييقروب ايتك. يگرمي سيگزنچي بر آياقه طورهق مڪروهه ودخى اوشبو لارنه اوخشاغان فعله ر بارچه سيده نماز اجنده مڪروهه بولور .

﴿ امتحان رتبه سينه تعيين قيلندهش جواب لار و سويل لار ﴾

١. نه اراده برلهن كلدك ؟
 امام اولمق اراده سي برله كلدم .
٢. امامنك نيچه معناسى واردور ؟
 مشهور اوچ معناسى واردور. اول خايغه ايڪنجي لوح المحفوظ اوچنچي متدابه فى الصلوة معناسيدور .
٣. مونده قاو معناسى مراد ؟
 متدابه فى الصلوة معناسى مراد .
٤. امامنك نيچه شرطى واردور ؟
 دورت شرطى واردور. مسلم، مذكر، عاقل، بالغ، بولمق .
٥. حد بلوغ نيچه ده بولور ايرده احتلام يا خاتونى يوكلى بولو برلهن يا انزال نى برلهن خاتونده حيض كورو يا يوككه اوزو برلهن يا احتلام بولو برلهن. اكر بولاونك برسى ده بولماسه اكر بالهغنى دعوى قبله لار ايرده اون ايكي ياشنده حد بلوغ قزده طوقز ياشنده بولادور .
٦. اسلام نه ايلهن اولادور ؟
 اشهد ان لا اله الا الله و اشهد ان محمدا عبده و رسوله نى ته يئو برلهن هم ونلك معناسى تصديق برلهن .

٧ بنا اسلام نېچه دور ؟

بشور. اول ايماننى ياخشى بلك، ايكنچى بش وقت نماز، اوچنچى روزه، دورتنچى زكوة، بشنچى حج اگر قدرتى يتكوچى بواسه .

٨ الله تعالى كه نېچك ايمان كيتره سلك ؟

بر و باردور جميع كمالات صفاتلارى ايلهن متصفدور و نقصان صفاتلاردان منزهدور یرده كوكده دگل دور جميع جهات دات منزهدور .

٩ الله تعالى نى نېچه رحمة ايلهن توحيد قیلاسن ؟

اوج وحدت ايلهن توحيد قیلامن واجب الوجودلكده معبودیتلكده خالقیتلكده .

١٠ معبودیتده توحيد نېچك دور ؟

جميعى حلق اوزره عبادت قیلو الله تعالى كه گنه مخصوصدور الله تعالى دان باشقه معبود بر حق یوقدور .

١١ واجب الوجودلكده توحيد نېچك دور ؟

وجودى ذندان بولو الله تعالى كه گنه مخصوص دور .

١٢ خالقیتلكده توحيد نېچك دور ؟

جميعى اشیانى خلق قیلو الله تعالى كه گنه مختص دور الله غه باشقه خالق یوقدور الله خالق كل شى و رازق كل حى دور .

١٣ فرشته لهر كه نېچك ايمان كيتره سن ؟

آنلار آشامازلاره، اجه زلهره، ایسته سه لهر هر تولى صورت لار كه كرورلهر جسم لارى لطیف دور بول تیزه كدهن پاكله ردور، ايراك لارى یوقدور و

تزلزلارى یوقدور هیچ بر وقت الله تعالى نك عبادتندان غافل بوئماس لار ، هیچ بر گناه قیلمازلار .

١٤ آنلاردان رسول لار بارمى ؟

باردور آنلارغه مقربین دیوب نه یتلهر آنلار دورتدور .

١٥ آنلار كم لهردور ؟

جبرائیل، میکائیل، اسرافیل، عزرائیل عليهم السلام لاردور .

١٦ كتابلارغه نېچك ايمان كيتره سن ؟

كلسى حق مجموعسى یوزده دورت كتاب دور. آدم عليه السلام كه اون صحیفه، ادريس عليه السلام كه ایللى صحیفه، نوح عليه السلام كه اوطن صحیفه، ابراهيم عليه السلام كه اون صحیفه دور .

١٧ الوغ كتاب لار نېچه دور ؟

آنلار دورت دور انجیل، تورات، زبور، قرآن .

١٨ كم لهر كه اینمش دور ؟

انجیل عيسى عليه السلام كه، تورات موسى عليه السلام كه، زبور داود عليه السلام كه، قرآن محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم كه اینمش دور .

١٩ رسول لهر كه نېچك ايمان كيتره سن ؟

آنلار الله تعالى طرفندان احكام شرعیه نى ایرشدورمهك اوچون یسه رلمش ایلمچى لاردور هم گناهدان منزهدور .

٢٠ اولى كم آخرى كم دور ؟

اولى آدم عليه السلام دور، آخرى محمد عليه السلام دور .

۲۱ آخرت كوئىنە نىچىك ايمان كىترەسن ؟

آخرت كوني بار حق دور، ثابت دور (ان الساعت آتت لا ريب فيها)

۲۲ تقدير گە نىچىك ايمان كىترەسن ؟

جميعی ايدگواك و ياوزلق الله تعالى دان دور يعنى الله نىك تقديرى ايلەن دور .
الله تعالى دەن باشقە مؤثر يوقدور .

۲۳ بىندە مجبور بولورمى ؟

وللعباد افعال اختيارية يثابون بها و يعاقبون عليها كرجه شر الله دان بولاسە
دە جزا اختيارى بىندە دان دور چونكە ذات اختيارنى الله خالق بولاسە دە
اختيارىسكە خلق آ گنا متعلق دور امر اعتبارى بولغانلىقى اوچون بىندە دندور .

۲۴ بەت گە نىچىك ايمان كىترەسن ؟

الله تعالى اجزا اصلية نى جمع قىلوب آ گنا رغه روحنى قايناروب كوردان
قوبارماقى حقدور و ثابت دور .

۲۵ ئوابلى بىندە نە ايلەن جزا ايدلور ؟

ئوابلى بىندە لەر جنت كە كرورلەر .

۲۶ گىناھلى بىندە نە ايلەن جزا لانور ؟

تموغدە عذاب ايلەن جزا لانور .

۲۷ گىناھ توبەسن عفو بولورمى ؟

الله تعالى اوز فضلى بىرلەن توبە دەن باشقە گىناھ كىبىرەنى دە عفو ايتسە ايتەر .

۲۸ فرقة ضالەدان نىچىك آيرلاسن ؟

حب الاختين و تفضيل الشيخين و صلوة الجنائزين و تعظيم القبليين .

۲۹ ختنين نە معنادە دور ؟

ايكى كىباو معناسندە بىغمبر يمز محمد المصطفى صلى الله عليه وسلم نىك ايكى
كىباوى بولغانلار حضرت عثمان بىرلەن حضرت على رضى الله عنهما .

۳۰ قباطين نە معنادە دور ؟

ايكى قبلە معناسندە دور . برسى بيت المقدس، برسى كعبة الله . بىغمبر يمز
محمد مصطفى صلى الله عليه وسلم كىلمەس دەن اول قبلە بيت المقدس بولغان
رسول عليه السلام كىلگەندەن سوڭ منسوخ بولغان .

۳۱ جنازتين نە معنادە دور ؟

مسق نىك دە جنازەسنى او قورمز ھەم ايدگى كىسە نىك دە جنازەسنى او قورمز
معناسندە دور .

۳۲ تفضيل الشيخين نى معنادە ؟

ايكى قارتنى آرتق قىلماق معناسندە بوندان مراد حضرت ابو بكر صديق
ايلەن حضرت عمر دور رضى الله عنهما .

۳۳ كىم مذهبىندەن سن اعتقاد دە ؟

هل السنة والجماعة مذهبىندان . آنلار كىم لار محمد ھەم وصحابىلەر وتابعين
لارنىك اعتقادلارى اوزرىنە دورلار .

۳۴ عمل دە مذهب نىك كىم ؟

امام اعظم ابوحنيفة كوفى رحمة الله عليه مذهبىندان .

۳۵ نمازنىك فرض ايلەنە دىل نە دور ؟

قيموا الصلوة دىوب ئەيتىكەن آية شريفە دور .

۳۶ نمازغہ فرض می ؟

نفس نمازغہ دلیل دور .

۳۷ نہ ایلہن فرض بولغان ؟

امر ایلہن و ہم تارک استحقاق العذاب ایلہن .

۳۸ بیش وقت نیک فرضانی قایدان معلوم ؟

آیة شریفہدن فسبحان اللہ حین تمسون و حین تصبحون ولہ الحمد فی السموات والارض وعشیا و حین تظهرون دیوب و ہم حافظوا علی الصلوات والصلوة الوسطی آیة شریفہسی ایلہن .

۳۹ نماز نیک فرض لاری نیچہ دور ؟

اون ایکی دور اول پاک صو، ایکنچی پاک کیم، اوچونچی پاک اورن، دور تکی وقت، بیشنچی قبہ، آلتنچی نیت، یدنچی تکبیر تحریمہ، سیگزنچی قیام طوقزنچی قرأة او قوماق بر اوزون آیت یا کہ اوچ قصقہ آیت او قوماق، اوننچی رکوع، اون برنچی سجده، اون ایکنچی قعدہ اخیرہ تشهد او قور قدری .

۴۰ پاک صوغہ دلیل نہ دور ؟

وانزلنا من السماء ماء طهورا آیة کریمہسی دور .

۴۱ پاک کیم گہ دلیل نہ دور ؟

اللہ تعالی نیک آیة کریمہ سیدور و ثیابک فطهر .

۴۲ پاک اورنغہ دلیل نہ دور ؟

پاک کیم نمازغہ شرط بولاسہ اورن نیک پاک بولماقی بطریق الاولی شرط دور .

۴۳ وقت فرضانغہ دلیل نہ دور ؟

ان الصلوة كانت للمؤمنین کتابا موقوتا آیة کریمہ سیدور .

۴۴ قبلہغہ قارشی بولورغہ دلیل نہ دور ؟

تول و جهك شطر المسجد الحرام آیت کریمہ سیدور

۴۵ نیت نیک فرضانغہ دلیل نہ دور ؟

انما الاعمال بالنیات دیگہن حدیث شریف دور .

۴۶ تکبیر تحریمہ نی معناده دور ؟

نماز نیک طشندہ مباح بولغان نرسه له رنی حرام قیلا دیگہن سوز .

۴۷ فرض سیدور واجب سیدور ؟

اللہ اکبر لفظی واجب دور . تعظیم گہ دلالت قیلغان لفظ فرض دور .

۴۸ فرضانغہ دلیل نہ دور ؟

ربك فكبر آیت کریمہ سیدور .

۴۹ قیام فرضانغہ دلیل نہ دور ؟

و قوموا لله قانتین آیت کریمہ سیدور .

۵۰ قیام نہ قدر فرض دور ؟

سبحان اللہ ئە یتو قدر قیام فرض دور .

۵۱ قرآن نیک فرضانغہ دلیل نہ دور ؟

مقرؤ اما تیسر من القرآن آیت کریمہ سیدور .

۵۲ کوبی قرأة فرض دور ؟

اوزون آیت یا کہ اوچ قصقہ آیت او قوماق قدری .

۵۳ ركوع نك فرض لغينه دليل نه دور ؟
وار كموا مع الراكعين آية كريمه سيدور .

۵۴ سجده فرض لغينه دليل نه دور ؟
واسجدوا آيت كريمه سيدور .

۵۵ ايكنجي سجده نك فرض لغينه دليل نه دور ؟
اجماع امت من عصر النبي عليه السلام الى الآن من غير نكير دور .

۵۶ قعدہ اخيره نك فرض لغينه دليل نه دور ؟
ان قلت هذا او فعلت هذا فقد تمت صلواتك حديثي دور .

۴۷ اولطرومي او قومي فرض ؟
اولطرو فرض تشهد او قو واجب .

۵۸ صوم نه نرسه دور ؟
هو الامساك من الاكل والشرب والجماع من الصبح الصادق الى الزروب .

۵۹ نفس صوم نك فرض لغينه دليل نه دور ؟
يا ايها الذين آمنوا كتب عليكم الصيام كما كتب على الذين من قبلكم
لعلكم تتقون آية كريمه سيدور .

۶۰ آی كوروب طوتوغه دليل نه دور ؟
صومو الرؤيته وافطرو الرؤيته حديثي دور .

۶۱ آی كورامه سه نيچك كرلور ؟
ايسكى آينى او طزدان حساب ايتوب يعنى تكه پل ايله كرلور .

۶۲ نيچه كشى خبرى برله كرلور ؟
بولوط بولسه بر عدل كشينك رمضان آينى كوردوم ديب خبر بيرمكى ايله
آياز بولسه جمع عظيم نك كوره كى ايله .

۶۳ نيچه كشى خبرى برله ن چفارلار ؟
آياز بولسه جمع عظيم برله بولوط بولسه ايسكى عدل كشى نك شهادتى برله ن.
۶۴ مسافر كم بولادور ؟

من فارق بيوت المصر قاصدا مسيرة ثلثة ايام وليا ليها .

۶۵ مسافرلار كه عمل نيچك ؟

۶۶ مسافرلار كه عمل نيچك ؟
مسافر المسح اوچ كون اوچ تون كه قدر صومنى تأخير قىلور آشاو رخصت
بىر ندره مشقت برله دورت ر كعتلى فرض نمازلارنى قصقارتلور . ايسكى ركعت
ايتوب او قلور .

۶۷ صومنى كم لار طوتماز ؟
مريض نسا طوتماز . مريض طوتماز بالاسى هلاك بولودان قورقغانده
طوتماز .

۶۸ زكاة كم كه فرض دور ؟
مسلم آزاد عاقل بالغ نصابنى مالك بولغان كشى كه ملك تام برله نامى بولغو
ن مال بولورغه كيره ك حاجت اصليه دان آرتق حولان حول بولورغه كيره ك .

۶۹ نما نيچه تورلى ؟
نما بولورغه كيره ك حولان حول بولورغه كيره ك .

۷۰ ذهب و فضه ده نما نه دور ؟
نما نه بولادور .

۷۰. عروض ده نما نه دور ؟

نية لتجارة بولورغه كبرهك .

۷۱. حيوان ده نما نه دور ؟

اكثر حولنى قرده اوتلارغه كبرهك .

۷۲. حول دان اول دورستى ؟

دورست دور .

۷۳. نصاب كوبى دور ؟

ذهب ده يگرى مئقال فضه ده ايسكى يوز درهم، قويده قرق، صفرده او طرء،

توده بش، آتده ايسكى دور .

۷۴. حج كم لهر كه فرض دور ؟

زادورا حله كه قادر آزاد مسلمان غه فرض بالغ سلامت بولورغه كبرهك شوشى

لارغه حج فرض دور .

۷۵. خاتون غه واجب مودور ؟

خاتون غه واجب دور. اگر ايرى يا محرم قرداشى بارسه دخى حج نك فرض

لارى تابلسه .

۷۶. حج نك فرض لغينه دليل نه دور ؟

ولله على الناس حج البيت من استطاع اليه سبيلا آية كريمه سى دور .

۷۷. نكاح افتده نه دور ؟

نكاح اهل لغت قاشنده وطى معناسنده و فقها قاشنده خاتون لاردان فايدا

آلونك حلال بولون ملك له ندر گوچى عقد معناسنده دور .

۷۸. اصطلاح ده نه دور ؟

وهو ما ينعقد بايجاب وقبول لفظهما ماض كزوجت و تزوجت كبرى .

۷۹. بىكر بالغه نك سكوتى اذن بولورمى ؟

بولور سكوتى دخى كلوى وههم طاوشدان باشقه يغلوى اذندور .

۸۰. نكاح نك شرطى نه دور ؟

نكاح نك شرطى ايسكى دور. عقد باغلاغوچى لار هر ايسكى بر برى نك

سوزن اشتمهك دخى مسلمان و مكلف بولغوچى ايسكى آزاد اير نك يا كه

بر آزاد اير ايسكى آزاد خاتون نك عقد مجلسنده عقد باغلاغوچى لار نك

آلدوم بىردوم ديمه كلهرنى بر يولى ايشتكوچى بولماقلارى دور .

۸۱. طلاق نك لغوى معناسى نه دور ؟

لغوى معناسى رفع القيد دور .

۸۲. اصطلاح ده نه دور ؟

رفع قيد النكاح فى الحلال اوفى المأل بلفظ مخصوص يعنى نكاح باغنى كوتهر

نك دور. مخصوص بولغوچى لفظلار ايلهن يعنى الفاظ طلاق نك صريحي ايلهن

با كفايه سى ايلهن .

۸۳. طلاق نيچه تورلى ؟

طلاق رجعى طلاق بائن .

۸۴. بائن نيچه دور ؟

بائن مخففه، بائن مغلظه .

۸۵. بائن مخففه نيچك بولادور ؟

مال برابرينه بولور طلاقنى ايسكى كره ايتو برلهن بولور .

۸۶ باین مغلظه نیچک ؟

اوج طلاق قبلو برله بولور .

طلاقك حكمی نه دور ؟

طلاق رجعینيك حكمی عدته خاتوننيك رضاسی یا رضاسنیدن باشقه قایتو درست بولور . طلاق باین مخففه . رضا برله نكاح قبلوب رجوع بولادور . باین مغلظه زوج ثانی تحلیلی برلهن وههم وطی بعدننه بعد العدة نكاح قبلنور .

۸۷ رجعی نیچك بولادور، شرطی نیچه دور ؟

موطوء بولورغه کیرهك . طلاق مال برارنه بولماسقه کیرهك ههم اوج اوچنیچي طلاق بولماسقه کیرهك .

۸۸ زوج ثانی نك طلاق بعدننه عدة باری ؟

جواب باردور . زوج ثانی دان صولكده .

۸۹ فسخ نكاح نیچه دور ؟

جواب دورت دور . موت ردت فسخ بخیار البلوغ فسخ بخیار العتق .

۹۰ عدت نیچه دور ؟

جواب ایکی دور . بری طلاق بعدننه ایکی نیچه دور .

۹۱ مودنه عدت کوبی دور ؟

یری اولگهن آزاد اولمش یو کسز خاتوننه علی الاطلاق دورت آیده اون کوندور . یو کالی خاتوننه علی الاطلاق یو کالی قویوق .

۹۲ طلاقدان عدت کوبی دور ؟

ایردن ایراش حیض کور گوچی خاتوننه عدت تمام اوج حیض دور .

۹۳ مودنه عدت حیض برله غیر حیض برابر می دور ؟

باردور کیرهك حیض کوره طورغان خاتون بولسون، کیرهك حیض کور می . طورغان بولسون، عدت موت دورت آیده اون کون دور .

۹۴ حامله گه عدت کوبی دور ؟

جواب وضع حملها یعنی یو کالی قویوق .

۹۵ طلاق عدتی خاتونلارنيك ههر قایوسنده برابر می ؟

جواب برابر ایسه دور حامله بولسه وضع حمل حیض بولسه اوج حیض دور، غیر حیض بولسه اوج ای دور . تمام شد .

الصاق ههم شهادة بارماغن کوته رو خصوصنده اولمش بیان

معلوم اولا که نمازنيك مبناسی سکون و وقار اوزرینه دور بس آگنا نأ خلاصه و بزازیده، دیر که تشهدده بارماغله اشارت ایتمهز مختار اولان دخی ایدر که کبراده و واقعاتده و تجنیسده و مضمراتده و علیه الفتوی دیمشلهر ایکن نیچهلری دخی احادیث شریفده و رودنه بئنا اشارت ایله عمل اولی ایدیلهر بعضیلهر دخی فرائضده اشارت ایده دیمشلهر . اشارتده اوج کیفیت بازارلار که مشهور دور . اوچون نیچیسی بودر که ایکی الارینی او ییقلاری اوزرینه بسط ایدر بس شهادت محاسنه نفی ایله بیله شهادت بارماغنی ایدرور اثبات ایله آشاغه ایندورور اصلا سائر بارماقلارینی قبض ایتمهز بونده تکلف آز اولور بعضی ائمهنيك مختاری بودور نئک کم علی القاری مرحوم اشارت رساله سننده بازار بوندان صو گره معتمد اولان بودر که عقد من ادا ایدرسه آنچق اشارت وقتنده عقد ایدر اما بعضیلهر قعده اولنده عقد ایدر بعضیلهر هیچ عقد ایتمهز اشارت ایدر ایدر بعضیلهر اشارت قصد

ایند که عقد ایدر سو گره اولگی حالتہ رجوع ایدر دیدیلر لکن بزم اصحابمزنك جمهوری قتنده صحیح مختار بودر که اولا اللرینی او یلمقلاری اوزرینه وضع ایدر سو گره کلمه توحید کلدکه سنجه بارماغی ایله یاننده غی بارماغنی عقد ایدر باش بارماغه اورتا بارماغنی حلقه ایدر نفی حالنده شهادت بارماغنی رفع ایدر اثبات وقتنده وضع ایدر و بو حال اوزره مستمیر اولور عقدی بوزماز اشارت رساله سنده علی الفاری مرحوم بیلچه تقریر ایدوب کندی دخی اشارتی اختیاری اتمشدر لکن بخننك اولنده بیان اولندان طرفه میل اولنوب بلاد و مدنه مشهور اولان فحول علماً و عامه مشایخ اشارت ایتمهز سکون و وقار اوزرینه اوامسنه بنا (والله اعلم بالصواب) ایمدی بو سکون و وقار اوزرینه بنا رکوع حالنده الصاق کعبین مسئله سنده چوق صورت کتورر اولا الصاقدن مراد حقیقتده بر مصلینك طپوقلاری بر برینه اورنمقدور یوخسه بر برینه یقین اولماقدورمی ظاهرده بو وجهلار محتملدور و الصاق حقیقی اولدینی صورتده صاغی صوله می کتورمکی یایسه عکسمی دور مثلاً عقلا ترجیح اولنوب صولی صاغه کتوردکده رکوعدن سو گره بر برندن آیرماق کیره کمیدور یوخسه اشارتده اولدغی کبی خالی اوزره ایضا ایتمکمی کیره کدور. بو محل بر روشجه تفصیل اولنمیدوب مبهم قالدرمشدور همان قدوری شارحی زاهدیدن نقل ایله حلبی مرحومنك کلامیله عمل ایده نلر مطلقاً الصاق کعبین سنندور دیو دعوی ایدرلار سنستدهن مراد تناتی نبویه میدور یوخسه سنت سلف میدور بیان اولنماشدور اگر سنت نبویه دیو دعوی اولنورسه اثباتی مشکلدور زیرا اثبات صلاتیه ده دلائل بیان ایدن مفصلا تده متون و شروحنده و بر کتابده صاحب سعادت نماز ده الصق کعبین ایدردی دیو کورمسمن الی بسز کورمه مک ایله اولمامق

لازم کلمن لکن کورنلر دخی ظاهرده یوقدور (ایمدی الصاق ایتمیانلره بیچون اتمن سین دیکه چک قدر جرأت خیلی مشکلدور نه یتکه نلری منع مشکل اولدیفنی کبی بونندن سو گره معلوم اولا که قیام حالنده آباق لارینك آراسی دورت بارماق مقداری اولادیدکلهری هر کمگه کوره دگلدور بلکه غالبه بنسأدور. زیرا بعضی متعلم و کوده لی کسه لره کوره دورت بارماق طوره من ایمدی هر کشی خلقة اصلیه سی اوزره اعتبار ایتمهک مناسبدر بس قیامده دخی بعضه نسبت ایله الصاق مناسبدر تا که اختلافات جمع اولا بو سوزده دلیل اولماق ممکن دور صلاة جلابیده سوزنك عبارتی بودر که ذکر اولنور و اما الرجلان فالسنة فی حال القیام الصاق الکعبین واستقبال الاصابع نحو القبلة و كذلك سننهما فی الركوع انتهى اجمالاً معناسی حل قیامده سنت اولان الصاق کعبین دور و برمقلاری قبله جانبیه یونه امکدور رکوع حالنده دخی بو ای کسینك سنتی بوايله دور بس جلابیده اولان الصاقدن مراد دور دیو بحث اولنورسه یالغز رکوعده اولان الصاقدن دخی بحث ایدرز لکن لایق بودر که قیامده جمهور قولیله عمل اولنه ایکی آباغینك برماغیه دورت بارماق مقداری اولا زیرا بو خشوعه اقریدر نسته کم غنیه الفتاویده بیلچه نقل ایدر و سو گره ایده اما شول شی که روایت اولنور سلف طوبیقلاری الصاق ایدرله ردی بس آندان مراد جماعتدور یعنی جماعتنك هر برسی آخرنك یانینه طوره دیمه کدور ابو نصر دبوسیدهن بیلچه روایت اولندی محمود غزنوی حضرتلری بو سوزلری غنیه الفتاوی نام کتاب جلیله ده یازار طریقتچی امیر افندی .

سجده سهو بیانی

بر کسه قرآن او قومدین رکوع ایتسه یا فرض نمازنده ایکنچی رکعتده

تحياتدن آرتق اللهم صل على محمد ديب نه يتسه يا ركوعنى ايكي مرتبه
 نه يتسه يا قيقروب اوقومى طورغان يردنه قيقروسه يا امام اولمان كمنه
 قيقروب اوقى طورغان يردنه ياشرون اوقسه يا ايكي ركعتده اولتورماسه يا
 تحيات اوقومى اونوتسه كبرهك جهه سنى كبرهك اولگى تحياتده و كبرهك
 آخر قعدده بو جهه لارده سجده سهو ايدر (ودخى وترده قنوت دعاسن
 ترك ايتسه يا دورت ركعت اولان فرضنك ايكي ركعتده فاتحهنى وسوره
 نى ترك ايله يوب ايكي آخر ركعتده فاتحهنى وسورهنى قضا ايتسه ينه سجده
 سهو ايدر (دخى هر بر نماز اولورسه ايكي اولگى ركعتده فاتحهنى و
 سورهنى ترك ايلهسه يا فاتحهنى بر ركعتده ايكي كره اوقوسه يا اوچ مرتبه
 سجده قيلمسه بو صورت لارنك جهه سنده سجده سهو لازم اولور خلاصه ده
 باردور (اما فرضنك ايكي آخرغى ركعتده فاتحهنى تكرار اوقوسه يا
 سوره قوشسه يا همان فاتحه سز سوره اوقوسه يا ايكي فاتحه بر ركعتده
 اوقوسه يا ايكسيزنك آراسنده سوره اوقوسه يا ركوعده يا سجدهده تحيات
 اوقوسه بونلار ايله سجده سهو لازم اولماز اگر فاتحه دان صو كره قنغى
 سورهنى اوقورم ديو بر مقصدار طورسه يا بر سجده ترك ايلهسه يا سورهنى
 فاتحه دان اول اوقوسه سجده سهو ايدر (اما اول ترك اولمان سجدهنى
 سلامدن اول قضا ايدر خلاصه ده مذكوردور بر كمنه ايكي ركعتده
 صو كره اولطرماسدن قالسه اگر دهخى ايكي تزي يردنه ايلهسه همان اوطره
 سجده سهو لازم اولماس بهصيله دخى تزلارى طرغريلا نماسه اوطره تزي
 يردنه كى دور دير علمالارنك ا كثرى اولگى قوله ذاهب اولوب قبول
 ايتديلهز اگر تزلهرى آراسه يردنه يا تزي طوعرلانسه اوطرمايه نماز
 آخرنده سجده سهو قيدا .

اگر نافله نمازده بولسه طوعرلانسه البته دونب اوطره زيرا آخر كيبدور
 صو كره سجده سهو ايدر اگر ركوعده يا ركوعدن قاله قيقق فاتحه يا

سورهنى ترك ايتدكن خاطرينه كيتورسه قلقوب فاتحه و سوره اوقيه ينه
 ركوع ايدنه و نمازنك آخرنده سجده سهو ايدنه خلاصه ده ييله مذكوردور
 نوازلده بو سوزنى بيان ايتدكدهن صو كره بعضيلهز قاتنده دونب فاتحه يا
 سوره اوقيه همان سجده سهو ايدنه زيرا واجب ترك اولدى بودخى حسندور
 (اگر بر ركعتده طورمغى يا ركوعى يا كه ايكي سجدهنى ترك ايلهسه دخى
 نماز اچنده ايكن يا سلام آخرنده خاطرينه كيلمسه بر ركعت دخى قيدا
 آنلارنك قضا سى اوچون آندان سجده سهو قيدا زيرا فرضنى ترك ايتمكه
 بر ركعت بولانماش اولور (اما ايكي سجدهنى ايكي ركعتده ترك
 ايلهسه يا آخر ركعتده ترك ايلهسه يا بر ركعتدن همان بر سجدهنى ترك ايلهسه
 اول سجدهلهرى نماز اچنده قضا قيلور يندايين ركنده ايكن ايتمدى ايلهسه
 اول ركعتى ينه دوندور مثلا تحياتده ايكن قضا ايتسه ينه اوطره تحيات
 اوقيه آندان صو كره سجده سهو ايدنه ييله قيلمسه نمازى فاسد اولور
 سجده سهو ايتمكه ترك اولمان سجده يا ركوع يرينه كيلمهز آنلارى
 قضا ايتمسه نمازى بوزلور (ودخى نمازده ايكي كره سجده سهو لازم
 اولسه بر كره ايتمك يئاز اما نه سجده سهو لازم اولسه جماعتكه لازم
 اولور ايلهسه نچه ركعت اوقوغانى بيلمسه اگر بو حال آنك عادتى دكل
 يسه نمازنى بوزه تكرار ينه قيدا اگر شك ايتمك دائما عادتى بولسه
 كو كلى قاي طرفه شهادتى آرتق ايدرسه آ كرا كوره قيدا هيدچ بر
 طرفه كو كلى حكم ايتمسه آز طرفنى قبول ايدنه اما هر ركعتده اوطره
 تحيات اوقيه صو كره سجده سهو قيدا زيرا اگر اولطرماسه احتمالدور كه
 آخرنده اولطرميه فرض ترك اولنوب نمازى باطل اوله مثلا صباح نمازنده
 ايكي بر مى قيلدغن بيلمسه كو كلى دخى بر طرفه ميل ايتمسه بر قيلدم
 ديه تحيات اوطره قاله بر دخى قيدا ينه اوطره تحيات اوقوب سلام ويره
 غبرى نمازده شوشى كيفينچه بولا .

معلوم اولونسون که فرض نمازلاری یگر می نوع اوزره دور

فتاوی تنفده ذکر اولندی برسی صلوة مسافر ۲ کیمه اچنده اوقوغان نماز
 ۳ مریض نمازی ۴ معنی علیه اولغانک نمازی ۵ خوفلی یرده قیلنغان نماز
 ۶ صلوة مسافه یعنی قاچ ایله جنک ایتککن وقتداغی نماز ۷ صلوة التحری
 یعنی قبله بلنمه یوب فکر ایله قیلنغان نماز ۸ جاریه نمازی ۹ محبوس کسه
 لارنک نمازی ۱۰ النده و آیاغنده بوغوا اولغان کسه نک نمازی ۱۱ تیمملی
 کسه نک نمازی ۱۲ چبلاق کسه نک نمازی ۱۳ جمعه نمازی ۱۴ عرفه نمازی
 ۱۵ جمع نمازی ۱۶ قضایه قالغان نمازی ۱۷ نماز اچنده طهارتی بوزلغان کسه
 نک نمازی ۱۸ قرآن اوقی بلسه گهن امی نک نمازی ۱۹ صاحب عندر نمازی
 ۲۰ جماعت ایلهن قیلان نماز و یاغز باشی ایلهن قیلان نماز .

صلوة السفر

سفرده نماز فقهاقتنده ایکی رکعت دور. اگر دورت رکعت اولورسه اصلنده
 ایکی اوچ اولان ینه اوچ دور (سفر اوچ دور لودور. برسی سفر طاعت .
 ایکنچسی سفر معصیت. اوچونچسی سفر رخصت بو اوچ سفرده امام
 اعظم وسائر فقهاقتنده نمازنی قصر ایدر وره ضار شریعتنک روزسنی طوتماس
 سزافی رخصت دور مونک صو کئنده قضا قیلور (اما امام شافعی قئنده معصیت
 سفرنده قصر قیلماس ۳ روزسنی افطار قیلماس اصلی بودر که افطارده رخصت
 الله تعالی نلک قل لارینه اکر امدور عاصی اولان کسه اکر امله لایق د گلدور.
 سفر معصیت شولدور یول باصار اوچون نیت قیلور هم آتایا آ نایه عاق
 اولوب آنلارنک رضائی اولماغانی حالده یولنه چغار و قل قئدیسنده ن فرار
 ایستوب کتتمک و خاتونلار محرم سن یوانه کتتمک بو ذکر اولمان کسنه لار
 شافعی قاشنده نمازلارنی قصر قیلماسلار، روزهلارنی بوزماسلار .

مدة السفر

کشینک اهل سفر اولماقتنده اوچ قول واردور. فقها قئنده اوچ قولاق
 منزلنده دور ایمدی مسافر آنکا دیرلر شهرنی اوتوب چقدیفی حینده اوچ
 کونده دوه ایله یا یابو یورمهک ایله باراچاق یر گه سفرنی قصد قیلوب کونلر
 نایت قصته اعتبار اولنوب یولده نماز و طعام ییمکه صباحه دک دکلنمکه کیچن
 وقتلار سفره صایلوب باقی وقتنی یوریمک ایله واردچق قندر اولابوندان کده
 سفر دیلنمز بر شهر گه ایکی یول اولسه بری اوچ کونلک و بری آندان
 کده کم اولمان یولاندان بارسه مسافر بولماس یراق اولغان یولاندان بارسه
 مسافر اولور .

صلوت السفینة

کیمه اچنده اولغان ادملر نماز اوقوماق تلهسه لار قبله یه یونه لوب افتتاح
 تکبیرنی ایدوب قادر اولسه لار آ یاق اوزره قیلالار اگر قادر اولماسه لار
 اولطروب اوقورلار آ گاده قادر اولماسه لار یانی اوزرینه یاتوب اوقورلار
 کیمه نه یله ننگهن صاین اوقوچیلار نه یله نورلار نماز آخر اولانچه اگر قیامغه
 قوتی بولا طوروب اولطروب اوقوسه جائز لکن افضلانی قویو بولور کیمه
 دریانک کئنارنده بقلو اولسه اول حالده اولطروب اوقوماق بالاتسفاق جائز
 د گلدور مگر تحقیقا کیمه نلک باشی چایلوب یعنی دونه دونه دورسه اول
 وقتنده اولطروب اوقو درست در رده ذکر ایدلندی مسئله بر کیمه در یا
 کئنارنده طوروب توبی یر اوزرنده بولسه آنک اوزرنده نماز قیلماق همان
 یر اوزرنده اوقوغان کبی دور. اگر آ لای بولماسه چغو ممکن اولسه کیمه ده
 نماز اوقو درست بولماس (وده خی کیمه اچنده جماعت اولماق اوچ وجه
 اوزره دور برسی اولدور که امام و جماعت بر کیمه اچنده اولورسه بالاتفاق

درست (ایکنهچسی امام بر کیمهده اولوب جماعت ایکنهچ کیمهده اولسه
فقهانک سوزی اوزرینه درست تو گلدور مگر ایکی کیمه برسی برسدینه
باغلانمش بولسه درست (اوچونچسی امام کیمهده اولوب جماعت طشرده
اولسه عذد الفقها جائز تو گلدور زیرا امامتی قاطعه دور لکن جوازینه سوز
واردور .

✽ صلوات المریض ✽

خسته اولان یاردسی اولوب تیشلور دیو خوف ایتمه یا باشم دوتر نمازم بوز
لورغه یاقین اولور دیو کمان قیلیمه یا ایسه آیانی اوزره طورماغه اصلا قادر
اولماسه اول کسسه لهر فرض و واجب اولان نمازلاری او طردیتی حالده ادا
قیلورلار رکوعی و چون بر مقدارا اییلوب وسجده سی اوچون ایکی کوه
ایدور لکن سجدهنی رکوعدهن آشاغی ایده سجده ایتمک اوچون یوزینه بر
نسنه قالدیرمیه مکر و دور آباق اوزره طورماغه قادر اولوب امار کوعه وسجوه
ده قادر اولماسه قیامی وسجدهنی ایدوب و رکوعی آباق اوزره طورور کن
قدر اولدینی دکلووا کیلوب اشارت ایله او قور اگر او طرمغه قادر اولماسه
آرقاسی آستینه یاتوب باشنی بر صدقه قویوب آیانی قبله غه قارشنی یونه لدروب
اوقور .

✽ صلوات المغمی علیه ✽

بر کسه بر کون بر کیچهدهن کیمده هوشی کیتوب نمازی قاسه اول کونگی
نمازی قضا قیلور اما بر کون بر کیچهدهن آرتق اولوب هوشی کیتسه اول
وقته قضا لازم اولماس اما بر کون بر کیچهدهن آرتق اولسون یا که کیم
اولسون اسرکک ایله عقلی کیتسه اول کشی که قضا واجب دور خلاصده
مسطور دور .

✽ صلوة الخوف ✽

عد و یوزندهن خوف قاتی اولسه جماعت ایله نماز او قماق نیچک اولور رسول
اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتله رینک آرتنده نماز قیلیمغه حریص اولوب
قیلقلاری مقرر دور و مشروعی آ نلارنک زمان سعادتله رینه مخصوص د گلدور
لکن وقوعی نادر و بیانی کوچ اولدیغندهن اوتوری تفصیله شروع اولنمادی .

✽ صلوة المسایفه ✽

بو نمازه صلوة مقاتله هم دیرلار ایمدی بر بواک عسکرنک دورت جانبدندن
عدو یعنی دوشمان قاپلاب قلمچ ایله جنک صوغش ایدر کن نمازنک وقتی ایر
شوب رکوعله وسجود ایله نماز قیلماقدن عاجز اولوب بر وجهله قادر اولما
سه لار تأخیر ایدر چک نمازنک وقتی جقمغه یاقن اولوب نمازلاری اشارت ایله
قیلار یایو اولسونلار کیرهک بنمش اولسونلار اشارتدهن ده عاجز اولسه لار
رکعت ارجون بره تکبیر ایده لار درست دور (ابی عبدالله و مجاهد و ضحاک
و سفیان قول لارنده اما فقها قاشنده درست تو گلدور اگر طهارت آلماقدان
عاجز اولورلار اولسه تیمم ایدوب قیلار ابی عبدالله اوزره .

✽ صلوة التحری ✽

قبله قایو طرفده ایکنن بلمه گن اورنده یالغز باشنده قیلان کسسه تحری
ایدوب یعنی فکرله نوب ظن غالب اولغان طرفقه قاراب اوقور نماز اچنده هر
اطرافقه دونسه ظن غالب اولوب نمازی بوزلماس اما فکر ایدوب یا یسه یاننده
کسسهدهن صور مایوب یا خود ظن غالب اولدینی جانبه قارامایوب ایکنهچ
طرفقه قاراسه نمازی فاسد اولور .

✽ صلوة المحبوس والمقید ✽

بر کسه نجاست اولان یرده حبس اولسه نماز اوقور پاک یر اولماسه اول

کمه نجات اورنده نمازینی او قدقدهن سو گره اعاده ایتیمیه اگر طهارت اوچون صوی بولماسه هواداغی طوزان ایله تیمم ایدوب او قور امام اوزاعی قولنده (امام ابو یوسف ایله امام محمد رحمهما الله قاشلارنده نمازنی کیچکک دروب چقدقدهن سو گره قضا ایدر) امام ابی حنیفه قولنده طهارتسز قیلور چقدقده یزه اعاده ایدر بو ذکر اولنان حبس شهرده اولسه (اگر صحراده بولسه بالاتفاق اعاده ایتیمس) اما بغاولی اولان کسه هه رنیچه قادر اولورسه قیلار اگر طهارت آلورغه صوی بولماسه اول دخی تیمم ایدر نمازی او قور دارالحریده اسیر اولنان کسه طهارت آلوب نماز قیلماقدن منع ایتسه لار اول زمان تیمم ایدوب اشارت ایلهن او قور خلاص اولوب قدر اولدیننده اعاده قیلور .

✽ صلوت المیتیم ✽

تیمم لی اولنان کسه طهارت لی کسه کبی دور نینداین نماز او قورغه تلهسه او قووی درست بولور .

✽ صلوت العاری ✽

بر کسه یالانغاج اولوب عورتنی اورتور که بر نه رسده بولماسه اول کسه که اختیار دور. تلهسه او طروب او قور رکوعله وسجود ایله تلهسه اول طروب اشارت ایله او قور (اما عورتنی اورتمگه بر نه رسه بولورسه نماز اچنده اولسه ده اول نه رسه ایله عورتنی یبار نمازنی باشندان قیلور قول فقها بودر لکن بنایه یعنی باشدان المی شول نمازینه طوتاشدروغه قول واردور . بعضیلهر نه یتور اول طروب یا قوم اچینه کوملوب ارقوماق اولی دیمشهر . (صلوة الامی) قرآن اوقی بلمه گن آدم نملک نمازی اوچ وجه اوزره دور (برسی اولدور که امام آرتسنده او یوب او قور) ایکنچسی او قور کسه

بولماسه عاجز اولسه یالغز او قور بو صورتله رده نمازی درست دور (اوچونچس او قور کسه بولوب آگیا او یوبایوب فقط اوز یگنه او قورسه) امام اعظم قاتنده نمازی فاسد اولور لکن (امام زفر قاتنده درست اولور .

فی ذلة القاری والخطأ فی الاذکار رجل قرأ فی الصلوة الحمد لله بالها و الرحمن الرحیم بالها او غیر المنضوب بالذال او قل اعوذ بالذال او الله الصمد بالسین او التحیة بالها وقال سبحان ربی العظیم بالضاد والذال وسمع لله امن حده بالها فصلوته فاسدة الا ان یکون کلمه فی صحیحہ (وفی العتابی لو قرأ لله الصمد بالسین او السیف بکان الصیف او السالچین بکان الصالچین او غیر المنضوب بالظأ او الظالمین بالذال او بالضاد قال بعضهم لا تفسد منهم ابو القاسم و محمد بن سلمه و کثیر من المشایخ رحمهم لله افتوا به) قال الامام ابو الحسن و القاضی الامام ابو قاسم رحمهم لله تعالی ان تعمد بذک تفسدوان جرت علی لسانه ولا یعرف التمیم لا تفسد صلوته و هو المختار (من صلی بجرى علی لسانه نعم ان اعتاد ذلك فی غیر الصلوة نعم تفسد صلوته وان لم یکن له عادة لا تفسد لانه یجعل ذلك من القرآن) وان قال بالفارسیة آری ینبغی ان یکون علی الاختلاف والصحیح انه لا تفسد (ولو قال آمین یتشد بر المیم والمد تفسد صلوته و عند ابی یوسف ره لا تفسد وعلیه الفتوی .

✽ صلوت الاستسقاء ✽

بیمورنی صور او اوچون نماز دور یزه ور یاوماسه هه ر کم جمع اولوب گناه لار یزه توبه و استغفار ایدوب نماز قیلا خداغه یالباروب یغلاب دعأ ایدله لار ر کم اوز اوزینه ابو حنیفه قاشنده سو گره قبلیه قارشی دعأ ایدله لار اوچ کون گچه بال صبی و قول و جاریه هه ر قایوسی چقالار مگر کافر ایلهن خواطن چقما یه لار هه ر کون صدقه بیره لار نئقده بویله مذکور دور . ومن الذواقل صلوة الاستسقاء اذا دام انقطاع المطر من الحاجة الیه ولا

تسن فيها الجماعة عند ابى حنيفة ره بل يصلون وحدانا ان احبوا الاستسقاء
عنده انما هو الدعاء والاستغفار وقل شيخ الاسلام تجوز لوصالوا بجماعة لكن
ليست بسنة فهذا يفيدان الجماعة فيها غير مكروهة بخلاف النفل المطلق و
عند محمد سن ان يصلي الامام او نايبه ركعتين بجماعة كما في الجمعة يجهر
بالقرآن و في رواية لا ولم يذكر قول ابى يوسف في ظاهر الرواية ابن كاس
عن محمد انه يسكب فيها الزوائد كما في العيد والمشهور عدم التكبير و
يخطب بعدها خطبتين عند محمد كما في العيد وهو المشهور عن ابى يوسف
ره) وعنه في رواية خطبة واحدة و يقوم على الارض لاعلى المنبر ويتكبر
على قوس اوسيف او عصاً جلبي كبير شرح مفيدة من نفسها واذا غارت الانهار
وانقطعت الاقطار فيستحب للامام ان يأمر الناس اولا بصيام ثلاثة ايام ويأمر
بالصدقة والخروج من الخطايا والمظالم والتوبة من المعاصي) ثم يخرج بهم
في الرابعة مشاة بالمعجزات والصببان المنتظمين اي مختلفين متواضعين لله (قره
كمال) والاستسقاء دعاء و استغفار مستتبلا وان صلوا فرادى جاز) و هذا
عند ابى حنيفة ره لقوله تعالى استغفروا ربكم انه كان غفارا يرسل السماء
عليكم مدرارا ولما في الصحيحين من حديث انس ان رجلا دخل المسجد
في يوم الجمعة و رسول الله عليه وسلم قائم يخطب فقال يا رسول الله هلكت
الاموال و انقطعت السبل فادع الله يغثنا فقال فرفع الله رسول الله صلى الله عليه
وسلم يديه قال اللهم اغثنا اللهم اغثنا) و ثبت ايضا ان عمر رضي الله عنه
استسقاء ولم يصل) وقال مالك بسن في الاستسقاء ركعتان بخطبة كالجمعة وقول
الشافعي كالمعدين) وقال محمد يجوز ان يصلي الامام او نايبه ركعتين كما في
الجمعة و يقلب رداءه دون القوم وهو اختيار الطحاوي وابى يوسف مع محمد
في رواية و مع ابى حنيفة ره في اخرى) على القارى شرح مختصر الوقاية
من نفسه (نوا فلن برى صلوة استسقاء دور قيجن يغوره احتياج وار ايكان
انقطاعى اوزايسه استسقاء مسنون دور) امام اعظم قاتنده آنده جماعت مسنون
دگل دور بلکه ناس ديه رلهر ايسه وحدانا قيلورلار امام اعظم قاتنده استسقا

انجق دعاء و استغفار در امام محمد قاتنده سنت اولان بودر که امام ياخودنا ابى
جمعه کبی ایسکی رکعت نماز قیلوب بر روایت ده قرآتی جهر ایتوب بر روایت ده
دهخی جهر ایتمهز) امام ابى يوسف روایت اصحده امام محمد ايله بيله دور
بر روایت ده امام اعظم ايله دور ديه شلهر و دهخی امام محمد قاتنده استسقاء ده
خطيب ایسکی خطبه قرأت ايدر عیدده قرأت ایتدیسکی کبی امام ابى يوسف
دن مشهور اولان دهخی بودر) و لكن بر روایت ده امام ابى يوسف دن
خطبة واحدة قرأة ایدوب و براوزرنده طوروب منبره چقه نماز قوسه ياخود
عصایه تا یا توب طورور و دهخی امام محمد قولی اوزره امام رداسنی دوندورور
امام اعظم قولی اوزره دوندورهز ابو يوسف دن تقلیب ردا حقنده روايته
مختلفه دور و دهخی علمانك اتفاقى اوزره استسقایه ناسنك اوچ کون چقه ماسی
سنت در و اول کون طوتاش اولوب و ناس یاو کیه لهر و اسکی ثوبلار
کیوب تسذل و تواضع و خشوع اوزره باشلارنى ایوب کیه لهر و مقدم
گناهچون توبه ایدوب و رد مظالم ایدلهر و هر کون قبل الخروج صدقه
بیره لهر و دهخی مقدم اوچ کون صائم اولمقده ذکر اولمیش در) و دهخی
استسقاء مستحب اولان رسول الله علیه السلام دن وارد اولان دعاء اوقو
مقدور خطبه ده ذکر اولنور .

(ترجمه حلبی من نفسه)

✦ خطبة صلوات استسقاء ✦

بسم الله الرحمن الرحيم ا الحمد لله الذى زين السماء بالرياح والسحاب
والامطار * و زين وجه الارضين بانواع النباتات والرياحين والاشجار *
رفجر العيون بقدرته و رحمته من قلب الاحجار * واحى الارض بمياه السماء
والابحار * وحفظ قوى الحيوانات بانواع الماء كولات والائمه * الصانع
الذى اخرج من حشبة يابسة انواع الازهار * و شهدان لا اله الا الله وحده

لا شريك له خالق الليل والنهار * و شهيدان محمدنا عبده و رسوله سيد
 الكائنات وسند الابرار * صلى الله عليه و على اله و اصحابه الاخيار *
 خصوصاً على الامام الهمام و آل الصحابة و افضلهم * امير المؤمنين و امام
 المتقين ابى بكر الصديق قائم الليل و صائم النهار * و على الامام الهمام
 اعد لهم امير المؤمنين و امام المتقين عمر الفاروق قاهر اعداء الله و الاشرار *
 و على الامام الهمام احمهم امير المؤمنين و امام المتقين عثمان ذى النورين
 جامع كلام الله الغفار * و على الامام الهمام امير المؤمنين و امام المتقين
 على الرضى الوفى صاحب ذى الفقار * و على الامامين الهمامين النخ * و على
 المشرفين برفعة الاساس * المطهرين من القدم الى الراس * عميد الشريفين
 حمزة و عباس النخ اوصيكم عباد الله و نفسى اولاً بتقوى الله ان الله مع
 الذين اتقوا و الذين هم محسنون * اللهم ربنا آتنا فى الدنيا حسنة و فى
 الاخرة حسنة و قنا عذاب النار * ربنا انك من تدخل النار فقد اخزيته
 و ما للظالمين من انصار * ربنا اننا سمعنا منا ديا ينادى للايمان *
 ان آمنو بربكم فامنا ربنا فاعفر لنا ذنوبنا و كفر عنا سيئاتنا و توفنا مع
 الابرار * اللهم اغثنا اللهم اغثنا صيباً نافعاً اللهم اغثنا غيثاً غيثاً هنيئاً
 سريعاً سريعاً نافعاً غير ضار غير عاجل غير رابك مجللاً سيدنا طيباً
 اللهم اسقنا الغيث و لا تجعلنا من القانطين اللهم اسقى عبادك و بلادك و بها
 يمك و انشر رحمتك اللهم ان بالبلاد و العباد و الخلق من اللؤا و الضنك
 ما لا نشكوا الا اليك اللهم انبت لنا الزرع و ادركنا الضرع و اسقنا
 من بركات السماء و انبت لنا من بركات الارض اللهم انا نستغفرك انك
 كنت غفاراً فارساً السماء مدراراً * اعوذ بالله من الشيطان الرجيم فقلت
 استغفر و اربكم انه كان غفارا * يرسل السماء عليكم مدراراً * و يمددكم
 بالموال و بنين و يجعل لكم جنات و يجعل لكم انهاراً * و هو الذى ينزل
 الغيث من بعد ما قنطو او ينشر رحمته و هو الولى الحميد بارك الله لنا و

لكم فى القران النخ مرغينانى امام ابو يوسفه و روايت ايله شى كه دعاده
 اگر ديلاه رله رسه اللرىنى قلدور و اگر ديلاه رله رسه مسبحتين ايله اشارت ايدر
 و دهخى ناس استسقايه صيدان و بهايى بيلاه اخراج ايدرله ر اما اهل كبرى
 احضار ايتمه زله ر و آنلاره يالغز استسقايه چقماغه دهخى رخصت و يرمه زله ر
 (ترجمه حلى من نفسه)

﴿ خطبة ثانياه ﴾

الحمد لله نحمد و نستعينه و نستغفره و نؤمن به و نتوكل عليه و نعوذ بالله
 من شرور انفسنا و من سيئات اعمالنا من يهديه الله فلا مضل له و من يضله
 فلا هادى له و نشهد ان لا اله الا الله وحده لا شريك له و نشهد ان محمداً
 عبده و رسوله ان الله و ملائكته يصلون على النبى يا ايها الذين آمنوا صلوا
 عليه و سلموا تسليماً * اللهم صل على محمد و على آل محمد بعدد تهليلات
 المهالين * اللهم صل على محمد و على آل محمد بعدد تسبيحات المسبحين *
 صل وسلم عليه و على جميع الانبياء والمرسلين و على ملائكتك المقربين
 و على اهل طاعتك اجمعين من اهل السموات و الارضين و ارحمنا و اخشنا
 بهم برحمتك يا ارحم الراحمين * اللهم ارحم الخلفاء الراشدين و الامراء
 الماضين الذين قضوا بالحق و كانوا يعدلون * اللهم اغفر للمؤمنين و المؤمنات
 و المسلمين و المسلمات الاحياء منهم و الاموات انك مجيب الدعوات و رافع
 الدرجات و منزل البركات و قاضى الحاجات برحمتك يا ارحم الراحمين * اللهم
 انصر من نصر الدين و اخذل من خذل الدين * عباد الله ان الله يأمر بالعدل
 و الاحسان و ايتاً ذى القربى و ينهى عن الفحشاء و المنكر و البغى يعظكم
 انكم تذكرون * اذ كرو الله العلى العظيم يذكركم و اشكروه يزدكم و
 استغفروه يغفر لكم و لذكرا لله تعالى اعلى و اولى و اعز و اجل و اعظم و اهم
 و اتم *

✽ صلوات الكسوف ✽

كون طوئاسه امام قوم ايلهن ايكي ركعت نافله نمازي اوقور اذانسز واقانسز قرآننى ياشرون غاييت اوزون سوره اوقور نمازدهن صوگ دعا ايدهر كون آچله نچه اگر امام بولماسه ههرقايوسى يالغز يالغز اوقور (اما آى طوئاسه همان يكي ركعت نماز قبلا جماعت اولمايه ههم توبه استغفار ايده تضرع ايلهن زيرا جميع بلا وصييت و معصيت سبيله دور چاره سى حقدن قور قوب اخلاص ايله توبه ايدمكدور نفل اولندي عرب زاده قاضى عسكر محمد اريب كتابندان آنا طولى بعد ييغمبر يمز محمد عليه السلام قبله غه يونالوب استغفار قيلور ايدي. استغفر الله الذي لا اله الا الله هو الرحمن الرحيم الحي القيوم الذي لا يموت وانوب اليه رب اغفرلى مونك صو گنده امام ايله يا امامدهن باشقه دعا قيلور لار نتاك ييغمبر يمز صلى الله عليه وسلم دعأ قيلدى (اللهم اسق عبادك و بهايك و انشر رحمتك) ديب .

✽ صلوات التهجيد ✽

و دخى تهجد نمازي سيگنر ركعتدور ههه ايكيده برسلاام يا دورتده برسلاام ايله لكن مشهور اون ايكي ركعتدور وفتى نصف الليل اولاجاق نوى ترك ايديوب قائمقدور. صلوة تهجدنك فضائلى كوبدور عدقيلوب اولنماز و بو رساله نك تحملى اولما ديغى اجلدن بو مرتبه ايله اكتفا اولندي .

✽ صلوات اوايين ✽

اخشام ايله يستو آراسنده اوچ ياخود برسلاامه آلتى ركعتدور دورت قولى دخى واردور بو نمازنك دخى فضيالى چوقدور ترك لايق دگلدور . اخشام ايله يستو آراسنده احيا ايتمك انبيانك سنتيدور (و دخى افعال مقر بين اولماق له مداوت اولنا .

✽ صلوات استخاره ✽

ايكي ركعتدور جا بر رضى الله عنه حضرتله رندهن روايت اولنديكه حضرت رسول اكرم و نبى محترم صلى الله تعالى عليه وسلم جمع امور مزده استخاره نى بزگه او كراتور ايدي قرآن عظيم الشاندهن برسوره نى نيچه او كردور ايسه بر مبارك نسنه دور بر كمسه بر عمل مراد ايتسه مثلا سفر كى واقامت و تجارت و زراعت و بيع و شرأ و نكاح و طلاق كى خير ميدور شر ميدور و دنيا ده و آخرتده نافعميدور دگلميدور بلنمسه صفتى بودر كه اول كمسه آبدست آلوب ايكي ركعت نماز قبلا اولگى ركعتده بر فاتحه و قل يا ايها الكافرون اوقيه ايكنچى سنده سورة الاخلاص اوقيه نمازدان صو كره بو دعانى اوقيه (اللهم انى استخيرك بعلمك و استتدرك بقدرتك و اسئلك من فضلك العظيم فانك تقدر و لا اقدر و تعلم و لا اعلم و انت علام الغيوب اللهم ان كذت تعلم ان هذا الامر خيرلى فى دينى و معاشى و عاقبة امرى و عاجله و اجله فاقدره لى و يسره لى ثم بارك لى فيه و ان كذت تعلم ان هذا الامر شرلى فى دينى و معاشى و عاقبة امرى و عاجله و آجله فاصرفه عنى و اصرفنى عنه و اقدر الخير حيث كان ثم ارضنى به) و مرادنى تميدن ايده بو كيفيت اوزره يدي كره ايتمك مستحبدور. آندان صو كره قلبنه دوشنى اشليه اگر بويله اتمكه وقت اولمازسه (اللهم خيرلى و اخترلى) دعاسيله اكتفا ايده .

✽ صلوات الحاجة ✽

(و دخى حاجت نمازي ايكي ركعت دور برسله نك الله تعالى قاننده باناس قاننده بر حاجتى اولسه آبدست آلوب ايكي ركعت نماز اوقوب الله ذوالجلاله حمد و ثنا و حضرت رسول عليه السلامه صلوات كتوروب

آندان سو گره بو دعانی اوقیه (لا اله الا الله الحكيم الکریم سبحان الله رب العرش العظيم الحمد لله رب العالمين استمک موجبات رحمتک وعزائم مغفرتک و الغنیمه من کل بروا السلامه من کل اثم لا تدع لی ذنبا الاغفرته ولا هما الا فرجتہ ولا حاجة هی لک رضا الا قضیتها یا ارحم الرحمین .

❖ صلوات القدوم ❖

سفرده کلدکده مسجده ایکی رکعت نماز قیلا .

❖ صلوات شکر الوضوء ❖

و دخی آبدست آلدقدهن سو گره ایکی رکعت نماز قیلا اگر وقت مکروه دکل ایسه .

❖ خاتونلار نمازینک مسئلهسی ❖

بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على رسولنا محمد و آله وصحبه اجمعين اما بعد معلوم اوله که خاتونلارنمازینک طشره سنده و ایچنده یگر می یرده ایرلهره مخلفت ایدرلر یعنی اول مخا لغت مشر و عدور و ساندور (و آگیسی ستر عورتده دور حره خاترننک یوزی والاری ایسندن غیری جمیع بدنی عورتدور آیاق اختلاف لیدور صاحی دخی عورتدور یعنی صاحیلارنمدان صارقلان دخی قول صحیحده عورت حکمنده اولوب یعنی ربع مقداری منکشف اولدقده منسد صلوة اولور عورتلهزی خاتونلار ایرلهره امام اولمازلار الاسجده تالاولدده جائز دور بر برلهریذ جماعت اولوب اوقوماق لاری مکروه دور مع الکراهیه بر برلهریذنه امام بولسهلار امام لاری اورتالارنده طورور آلفه کچمهز نمازده

جهر ایله اوقومازلار بلکه جهر ایله اوقوسالار فساد احتمالی واردور اذان اوقومازلار اقامت دخی ایتمه زله باشلو باشینه دخی قیلورسه اقامت ایتمهز اگرچه نهر فائق و بحر رائقده بر عورت اوچون اختلاف ایتمدیسه دخی آنلار حقنده صباح نمازینی کیچ قیلماق مستحب تو گلدور بلکه آنلار همان اول وقتده قیلورلار افتتاح تکبیرنده لارینی اوموزلارینه برابر قالدیرر جاریه ایرلهر کبی قالدیرر زیرا آنلارنک لاری عورت تو گلدور نته کم زاهدیده یازار لارینی ممالاری الننه قویورلار رکوعده دیزلهری اوزریذنه طایانمازلار و بارماق-الارن آچمازلار رکوعده دیزله ریذنی یعنی سگرله ریذنی نیک طو اومازلار رکوعده آز اییلورلار رکوعده قولتقلارن آچمازلار بلکه کندولرن بر جیره قوشارلار سجدهده قولتقلارن آچمازلار سجدهده قولالارن حیرده دوشورولر یوغاری قالدیرمازلار سجدهده آیاقلارن بارماقلارن جیره دکمزلهر سجدهده انچکلهرن جیره یاقین ایدرلر سجدهده لارن اوموزله ریذنه برابر قویورلار قولتقلارینه قویمز لار سجدهده قرنلارینی اولتقلارندان اوزاق ایتمه زلهر اوطردقده اتور که اوطرورلار یعنی تو کرک ایکی آیاق لارنی صاغ بانلارندان چغاروب صول طرفه میل ایلاب اوطرورلار جاسدهده و قعددهده لارینی اولتقلاری اوزریذنه قویورلار خلاف سز بویله دور قهستانی کبیرده بو دخی مصر حدور لکن (بحر رائقده) و نهر فائقده (و معراج الدر ایده) و جواهر فقهدن در رحاشیه سی شرنبالیدن و قهستانی کبیردهن (وفقه کیدانی شرحندن ترجمه دور .

❖ فیمین یجوز امامته ❖

معلوم اولسونکه دیننک افضل مراتبی امامتدور زیرا رسول اکرم صل الله تعالی علیه وسلم حضرتله ریذک منصبیدور اماملار آنک خلیفه سیدور امدی امامته لایق اولان کمنه بودور که اول مقامنک حکمنی ریذنه کیتوره

امام اولغان كەسەلارنىڭ افقەنى اولە يعنى مسائى فقهيەنى زيادەچە بلور بىعدە قرأتى گوزل اولە . و دەخى حرامدان ساقلاپور ورع صاحبى اولە و ياش جەتەندەن ياشلو اولە . و دخى يوزى عبوس اولمايوب حسن خاق اياسى اولە يعنى كولاچ يوزلى بشاشت صاحبى اولە (و دخى نسب جەتەندەن شريف نسبلى اولە و دخى گوزل اولە چرکن اولمىيە و احكام صلوةنى مەمکن اولديغى قدر بيلوب مسلمانلارنىڭ نمازىنى افساد ايتەرب و مكر و ھدەن اصلاحە قادر اولە دىنندە ، و اعتمادندە طبن اولچاق نىسەلاردەن غايت ساقلاپور زىرا رسول اکرم صلى الله عليه وسلم بر كەسە عالم تقوا آرتىندە نماز قىلمەش كەبى اولور ديو بيوردى اول اجلدەن صالح كەسەنە آرتىندە قىلمىغان نمازە اجر و ثوابى آرتىق دور . ايمدى فاسق يا مبتدع آرتىندە قىلمق جائز دور (اما صالحلار آرتىدە قىلمق يعنى اوقومق افضل دور بر ىردە ايكى كەسەنە اولسە برسى عالم برسى قرأتى گوزەل اولسە امامتە عامى آرتىق اوليدىر علمدە برابر اولسەلار قرأتى گوزەل اولغان كشى امامتە اولى دور آندە دخى برابر بولسە شەبھاتەن اجتناب قىلمىغانى اولى دور آندە دخى برابر بولسەلار ياشدە اولوغسى اولى دور آندە دخى برابر اولسەلار گوزەل يوزلى اوليدىر زىرا من كثرت صلوتە بالليل حسن وجهه بلنهار بيورامش دور بوشىيەرنىڭ جمەلە سىندە مساوى اولسە لار جماعت اختيار يور ياخود شىبە ، آتوب قايسىنە چىنار آنى امام ايدىر لار اگر بر مسجدك امامى فاسق اولسە جماعت آنى نەدەن عاجز اولسە لار اول اجلدەن آخر مسجددە اوقوسەلار آثم اولمازلار زىرا فاسقنىڭ امامتى كراھت ايلە جائز دور و كراھتەن قاچو ايلە ائمدەن خلاص اولور .

✧ امامتى جائز اولماغان آدم لار ✧

بولار چوقدور لىكن اوننى بيان ايدەلم بولى دائما ائقان كەسەنەنىڭ پاك اولان كەسەنە امدى . ايكنچى خاتونلارنىڭ ايرلەرگە . اوچونچى قرأتى اولمىغان

كەسەنەنىڭ قرأتى درست كەسەنەيە . دورتنچى يالانچاچ كەسەنەنىڭ كىملى كەسەنەيە . نىشەنچى ناپە نماز قىلان كەسەنەنىڭ فرض نماز قىلان كەسەنە . آلتىنچى بر وقتنىڭ فرضى قىلان امام فرض آخر قىلان كەسەنەنىڭ اقتداسى جائز توگلدور . يەنچى ضعيف اولوب اشارت ايلەن قىلان كەسەنە سلامت اولان كەسەنەنىڭ اقتداسى جائز توگلدور . سىگىزىنچى خىتاي ، شىكلنىڭ ايرلەرگە امامتى . اونونچى قضا قىلمىغاننىڭ ادا نمازغە اقتداسى اما كەندى مئذە ، يعنى بو مذكور اولان آدم لار برسى برسىنە اوخشاسە برسىنىڭ آخر يەنە امامتى جائز دور و دخى اوچ كەسەنەنىڭ اوچ كەسەنە كە امامتى درست دور تىمملى كشىنىڭ طهارت آلمان كشىيە مسح قىلمىغان آدمنىڭ آياق لارون يوغان آدەگە ، اولتورب اوقوغان آدمنىڭ آياق اوزرە طورغان آدمكە .

✧ نماز اوقونىڭ طريقى ✧

اول اذان ئە يتور مونىڭ سو كنىدە ، دعا قىلور . دعأ اوشبودور (اللهم رب هذه الدعوة التامة والصلوة القائمة آت محمد الوسيلة والفضيلة والدرجة العالية الرفيعة وابعثه مقاما محمودا الذى وعدته وارزقنا شفاعته يوم القيمة انك لا تخلف الميعاد برحمتك يا ارحم الرحمين . بيش وقت نماز اولگىسى ايرتە نمازى دورت ركەت دور ايكى ركەت سنت ايكى ركەت فرض دور وقتى راست طانك طودقدان قوياش چىقمانچە دور . صورتى بو روشچە دور كامل طهارت اوزرە اورنون ھەم كىمن پاكلەب نيت قىلا بويلا دىب الھى نيت قىلدوم اوشبو كون ايرتە نمازىنىڭ ايكى ركەت سنتنى اوتەمكە ، يوزەلدىم قبلە طرفىنە خالصا لله تعالى الله اكبر دىب قولاق قاغار مرنىڭ سو كنىدە قولالار نى كندوك آستىنە قويوب (سبحانك اللهم و بحمدك و تبارك اسمك و تعالى جذك ولا اله غيرك) دىيەر . معنىسى بودور (سبحانك) پاكلايدىم سىنى (اللهم) اى الھ (و بحمدك) و دخى شىغلەنگەنم حالدە سىنىڭ كور

كهم صفت لار گهني ذكر ايلهن (و تبارك اسمك) الوغ بولدى سينك اسمك
مراتبه يوتندن (و تعالى جديك) دخيده بلند بولدى سنك الوغ لغت عقل لار
ادرا كندن (ولا اله غيرك) دخى يوق مبود بر حق سندن باشقه مونك
سو گنده ينى سبحانك نى اوقوب تمام قيلغاچ اعوذ بسم الله اوقرب سورة
فاتحه نى يعنى الحمد سورة سنى اوقوب آگسا بر سورة قوشار .

(سورة فاتحه و بر نيچه سورة لارنك معناسى)

بسم الله الرحمن الرحيم (الحمد) بارچا كور كهم صفت ايلهن صفات لامق
(لله) بر الله مخصوص دور (رب العالمين) اول الله تعالى بارچا مخلوقاتنى
تربيه قيلغوجى (الرحمن) رحمت قيلغوجى اول الله تعالى ديناده جميع
مخلوقات لارغه (الرحيم) رحمت قيلغوجى اول الله تعالى آخرتده مؤمن لارگه
گنه (مالك يوم الدين) قيامت كونك قاضيسى اول الله تعالى (اياك)
سيد گاغنه (نعبد) عبادت تيدلامز (و اياك) سيندنه گنه بارچا اشده
(نستعين) ياردم استيمز (اهدنا) دائم قبل بزلهرنى (الصراط المستقيم)
طوغرى يول اوزرينه يعنى اسلام دينى اوزرينه (صراط لدين) شونچلاين
من لارنك يولى اوزرينه (انعمت عليهم) انعام قيلدك اول من لارگه اكرام
و اعزاز قيلدك اول من لارنى (غير المنضوب عليهم) اول انعام قيلدنهش
من لار قهر و غضب قيلدنهش من لارگه باشقه (ولا الضالين) اول انعام
قيلدنهش من لار آزغان من لارگه باشقه لار آمين يا رب قبول قيل .

(بسم الله الرحمن الرحيم)

(انا اعطيتك) تحقيق ببردك بز سينكا اى محمد (الكوثر) كرب خير
لارنى (فصل) بس نماز قيل (لربك) اوزك نيك ربك (وانحر) دخى
ربك اوچون قربان قيل (ان شائت) تحقيق سينك دشمانك (هو الاثر)
اولدور بارچا خيردنه تسليمش .

(بسم الله الرحمن الرحيم)

(قل) نيت اى محمد (هو) حال بو كه (الله احد) الله تعالى بر شريكى
بو قدور (الله الصمد) الله تعالى كه بارچا نهرسه مختاج دور (لم يلد) بالا
طودر مادى اول الله تعالى (ولم يولد) طودر امشده بولمادى هيچ كنده
يعنى الله تعالى هيچ كنده طومادى (ولم يكن له) دهخى بولمادى اول
الله تعالى كه (كفوا) برابر تيكدهش (احد) هيچ كم .

(بسم الله الرحمن الرحيم)

(قل) نيت اى محمد (اعوذ) صغامن مين (رب الفلق) بارچا مخلو
قاتك ربينه (من شر ما خلق) هر اول نهرسه نيك شرندهن ياراتدى آنى
الله تعالى (ومن شر غاسق) دهخى ده قارنقى كچه نيك شرندهن (اذا وقب)
آنك قارنغرلقى بار نهرسه ده كرسه ينى چولغانسه (ومن شر النفاثات)
دخى سحر قيلوب اوره طورغان خاتونلارنك شرندهن (فى المقدر) تويون لارگه
(ومن شر حاسد) دخى كونچى نيك شرندهن (اذا حسد) هر قاچان
حسدى مقتضاسنجه عمل قيلسه .

(بسم الله الرحمن الرحيم)

(قل) نيت اى محمد (اعوذ) صغامن مين (رب الناس) آدم لار
ربنه (ملك الناس) اول آدم لارنك باشاهنه (اله الناس) اول آدم لارنك
مبودى (من شر الوسواس) وسوسه قيلغوجى شرندهن (الخناس) شونداين
وسوسه قيلغوجى قاچان آدم الله تعالى نى ذكر ايتسه وسوسه نى قويدور باش
نهدور (الذى) آنداي قيلغوجى (يوسوس) وسوسه قويدور وسوسه قيلغو
جى (فى صدور الناس) آدم لارنك كوكره گنده (من الجنة والناس) اول
وسوسه قيلغوجى جندهن و آديدهن اللهم احفظنا يا فياض من جميع البلايا
والامراض برحمتك يا ارحم الرحمين الحمد سو كره سورة قوشوب سورهنى

تمام ایتکهچ رکوع غه بارور رکوعده اوچ مرتبه سبحان ربی العظیم دیگهی
معناسی بودور یا کله یمن الوغ بولغوچی ربی تل ایلهن و اعتقاد ایلهن مونک
صو گنده سمع الله لمن حمده ربنا لك الحمد دیب رکوعدهن باشن
کوتهر گهی معناسی بودور قبول قیلدی الله تعالی حمد ایتکهن من نك حمد
نی ای ربمن سیگاغنه ئابدور بارچا حمد بعد رکوعدهن طورغاچ اوچ مرتبه
تسیبج ئه یتور قدری قیامده طورغای من بعد الله اکبر دیب سجده گه بارغای
سجدهده اوچ مرتبه سبحان ربی الاعلی دیور معناسی بودور پاکلا یمن بلند
بولغوچی ربی تل ایلهن و اعتقاد ایلهن بعد الله اکبر دیب اولطرغای ادضا
لاری قرارلانغان صو ک دخی سجده گه بارغای اولگی سجدهده او قوغان تسیبج
نی دهخی اوقوب الله اکبر دیب قیامده طوروب آیاق اوستینه باسقای بو
ایکنچی رکعت بولور موند اوشاندى اولگیچه قیلوب اعوذ ایله سبحانک
اوقوماز مگر بسم اللهنی اوقوب الحمدنی اوقوب آ کما بر سوره قوشوب
اولگی رکعتده نه روشنی اوقوغان شول روشلی اوقور مونک صو گنده
سجدهدهن باش کونوروب قعدده گه اولطرغاچ الحیاتنی اوقور .

التحيات بودور

التحيات لله والصلوات والطيبات السلام عليك ايها النبي ورحمة الله
و بركاته السلام علينا وعلى عبادالله الصالحين اشهد ان لا اله الا الله واشهد
ان محمدا عبده ورسوله اللهم صلى على محمد وعلى آل محمد كما صليت على
ابراهيم و على آل ابراهيم انك حميد مجيد اللهم بارك على محمد و على آل
محمد كما باركت على ابراهيم و على آل ابراهيم انك حميد مجيد مونک
صو گنده دعا قیلوب یاغنی سلام بیر گهی السلام علیکم ورحمة الله دیب
معناسی السلام سلامتلك علیکم سز نك اوزر گزه اولسون (و رحمة الله)
دخی الله نك رحمتی (اما ایرته نمازی نك فرضنی سنتی کبی اوقوغای اگر

یالغز بولسه اگر امامغه اویوب اوقوسه اول وقتنی قادت توشر گهچ طوروب
امامغه اویور نیتی (الهی نیت قیلدوم اوشبو کون ایرته نمازی نك ایکی
رکعت فرضی اوتامه گه یونهلدم قبله طرفینه اویودم اوشبو حاضر امامغه
خالصا لله تعالی الله اکبر دیب امام آرتندان قولاق قاغار مونک صو گنده
سبحانک نی گنه اوقوب یمنی اعوذ بسم اللهنی اوقوماز تیک طورور مگر
تسیبج لهرنی ئه یتور قرأت اوقوماس امام اوقوغاننی طکلاب طورور .

اولیه نمازی اون رکعت

اول دورت رکعت سنت یه نه دورت رکعت فرض یه نه ایکی رکعت
سنت لار نك هر رکعتده الحمد گه سوره قوشار اما فرضده اولگی
رکعتده گنه قوشار اورتا اولطرشقه اولطروب طورغاچ ایکی رکعتده الحمد
نی اوقور لکن سوره قوشماز الحمدنی اوقوماینچه سبحان الله دیب اوچ
مرتبه نه یتسهده درست لکن قرأتنی باشرون اوقور کیرهک امام بولسون کیرهک
یالغز اوقسون امام بولسه تکبیرلهرنی قچقروب ئه یتور وقتی توش اوغاچ هر
نهرسه نك توش وقتنده غی کوله گه سندن باشقه کوله گه سی اوزی قدری یکی
بولغانچه .

ایکندی نمازی

ایکندی نمازی دورت رکعت فرض اولگی ایکی رکعتده الحمد گه
سوره قوشار اما صو گهی ایکی رکعتده الحمدنی اوقور سوره قوشماز
یا که الحمدنی ده اوقوماسه سبحان الله دیب اوچ مرتبه نه یتسهده درست لکن
یالغز بولسون امام بولسون قرأتنی باشرون اوقور امام تکبیرلهرنی قچقروب
ئه یتور وقتی هر شینک کوله گه سی توش کوله گه سندن باشقه اوزی قدری
ایکی بولغاندان قویاش بانقانچه .

﴿ آخşam نمازی یش رکعت ﴾

اول اوج رکعت فرض یه نه ایکی رکعت سنت فرضه اولگی ایکی رکعتده الحمد که سوره قوشوب تشهد که اولطورور قلمان برر کعتنی تشهد دن طوروب الحمد اوقوب یا که اوج مرتبه سبحان الله دیب رکوع سجده بعدنده آخرغی اولطرشقه اولطوروب التحیات سو کتنده او کتفه صولغه سلام بیروب فرضنی تمام ایدر لکن یا لغز کشی قرأتنی قچقروب اوقوچیلایق اختیارلی اما امامغه اولگی ایکی رکعتده قچقروب اوقوچیلایق واجب مونک سو کتنده سنتنی باشقه سنت لهر کبی اوقوروقتی قویاش باتقاندن قزللق سو کتنده آقلق بتکه نهچه اگر آقلق بده طورغان جیر هم وقت بولسه لار اما آقلق بده ی طورغان اورون یا وقت بولسه اول وقتنی قزللق بتکه نهچه بفرض اصلا وقت کرمی طورغان یرلارده یعنی یستووقتی شکلی وقت کرمه سه تقدیر ایلهن اوقور قضیه شرطیه .

﴿ یستو نمازی طوقز رکعت ﴾

اول دورت رکعت فرض یه نه ایکی رکعت سنت یه نه اوج رکعت وتر نمازی فرضنیک اولگی ایکی رکعتده سوره قوشوب اورطه اولطرشقه اولطوروب تشهد اوقور مونک سو کتنده طوروب یه نه ایکی رکعتنی الحمد ایله اوقوب یا که اوج مرتبه تسبیح نه یتوب تمام ایدر یا لغز ایکن قرأتنی قچقروب و یاشرون اوقوده اختیارلی (اما امام بولسه اولگی ایکی رکعت ده قرأتنی قچقروب اوقوچیلایق واجب آخرغی ایکی رکعتده یا لز بولسون امام بولسون قرأتنی قچقروب اوقوماس امام هر رکعتده تکبیرلارنی قچقروب نه یتور سنتی باشقه نماز سنتی کبیدور .

﴿ اما وتر نمازی ﴾

یستودن صو کت اوقولا قبل اوقومق یارامیدور نیتی بودور الهی نیت قبلدوم

اوج رکعت وتر نمازی اوقومه ککه یونه لم قبله طرفنه خالصا لله تعالی الله اکبر دیب قولا قاعوب هر رکعتده الحمد که سوره قوشوب ایکی رکعت اوقوغاچ اورطه اولطرشقه اولطوروب تشهد اوقوب طوروب یه نه اوجنیچی رکعتده الحمد که سوره قوشقاچ قول لارن یاروب الله اکبر دیب قولا قاعوب قنوت دعاسن اوقور . (قنوت دعاسی اوشبودور)

اللهم انا نستعینک و نستغفرک و نؤمن بک و نتوکل علیک و نثنی علیک الخیر نشکرک ولا نکفرک و نخاع و نترک من یفجرک اللهم ایاک نعبد و ایاک نصلی و نسجد و الیک و نحفد نسعی نرجو رحمتک و نخشی عذابک ان عذابک بالکفار ملحق . دیب رکوع سجده که باروب وترنی تمام ایدر اگر بو قنوت دعاسنی یخشی بولسه اوج مرتبه ربنا آتنا فی الدنیا حسنة و فی الاخرة حسنة و قنا عذاب النار واحشرنا مع الابرار دیب اوقوسه درست (اما رمضان شریفده تراویح نمازندان صو کت تراویح اوقوغان امامه وتر نمازنی اویروب اوقور اگر فرضده اوزی شول امامغه اویوب اوقوغان بولسه امام هر رکعتده قرأتنی قچقروب اوقور (اما یا لغز اوقوچی هر رکعتده یاشرون اوقور یستونک هم وترنک وقتی آقلق یا قزللق بتکه نه نه راست ط کت طوغانچه .

(فی التراویح قل الصدر الشهد الجماعة فیه سنة مؤکدة کفایة حتی لو اقام البعض فی مسجد بجماعة و صلی باقی اهل المعجاة منفردا فی بیته لایکون تارکا لسنة لا نه یروی عن افراد الصحابة التخلف) وقال الامام ظهیرالدین یسکون تارکا لسنة لانه سنة علی الکل مختارون وقد اطلق صلی الله علیه وسلم بکونه سنة بقوله سنت لکم بقیامه فان صلیها بجماعة فی بیته فاصحیح انه نال احد الفضیلتین فان الاداء بجماعة فی المسجد له فضیلة لیس الاداء فی البیت ذلک و کذا الحکم فی المکتوبة قیل وقتها اللیل کله فصیح قبل العشاء

و بعده والوتر و بعده و مشايخ بخارا على ان الوقت بين العشاء والوتر و اكثر العلماء على انه بعد العشاء الى الفجر قبل الوتر و بعده وهو الاصح و ثمرته فيما اذا فاتته ترويحة لو صليها يفوته الوتر بجماعة عند من قال وقتها الليل كله وتر ثم يأتي بها وعند من قال بينهما يأتي بالترويحة افواتها لو قدم الوتر فاتته ترويحة لو صليها تفوته متابعة الامام اولى فاتته ترويحة قيل يقضى مادام الليل باقيا و قيل الى الليلة المستقبلة حتى تسأني ترويحة اخرى وقيل لا يقضى كسنة المغرب وهو الصحيح (وينوي التراويح او سنة الوقت او قيام الليل فان نوى مطلق الصلوة او نفلا فالصحيح انه لا يجوز لانه سنة مخصوصة فبراعى وصفه الخاص للخروج عن العهدة و اكثر المتأخرين على ان السنن و التراويح يتأدى بمطلق النية (ولو كان يصلي الثالث فاقتدى به واحد بنية الثاني او الرابع يجوز في المختار) ولو اقتدى بنية بمن يصلي المكتوبة او الوتر او التطوع الاخر لا في المختار (وعلى هذا اذا نوى التراويح على العشاء او السنة المتأخرة لا يجوز في المختار) الامامة في التراويح مرتين يكره لانه لم يشرع مكرر اولوام في الاول ثم صلى الثاني مقتديا واقتدى مرتين لا يكره و هو اقتداء المتطوع في السنن (صلواها بجماعة ثم ارادوا اعادةها بالجماعة يكره بل يصلون فرادى لان المنفل بجماعة على التداعي يكره الا بالنص وفي الزائر لم يرد (و يقرأ فيها قدر ما يقرأ في المغرب وقيل خمس آيات وقيل عشرة والختم مرة سنة فلا يترك اكسل القوم و مرتان فضيلة والامام ان قرأ مقدار السنة لا يترك مسجده والا جاز له الترك واذا لم يتقل على القوم اتى بالادعية والاطر كهوا وكتفى بالتشهد والمختار الا تيان بالصلوة ايضا لانه فرض عند الشافعي فيحتمل فيه وكره اداؤها على سطح المسجد لا جل الحر (فسد شفع منها قبل يعيد ما قرأ فيها ليحصل الختم في صلوة جائزة وقيل لا لان المقصود القراءة ولا فساد فيها) صلاحها الامام قاعدا والقوم قائما اختلفوا فيه على قول محمد

والصحيح الجواز اجماعا بخلاف المكتوبة والمستحب للقوم القيام و قيل القعود للموافقة وهو قول محمد وادائها قاعدا يجوز في المختار ولو بلا عذر لكن لا يستحب بخلاف سنة الفجر فانها لا يجوز قاعدا بزاييه من نفسه (نمازني تمام قيلغاچ يعنى فرض لارنى هم سنت لارنى مونك صو كنده سبحان الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اكبر لا حول ولا قوة الا بالله العلي العظيم مونك صو كنده اعوذ تهيتورهم بسم الله تهيتور بعد آية الكرسي نى اوقور (الله لا اله الا هو الحي القيوم لا تأخذه سنة ولا نوم له ما في السموات وما في الارض من ذا الذي يشفع عنده الا باذنه يعلم ما بين ايديهم وما خلفهم ولا يحيطون بشئ من علمه الا بما شاء وسع كرسيه السموات والارض ولا يؤده حفظهما وهو العلي العظيم بعد شهد الله انه لا اله الا هو والملائكة واولوا العام قائما بالقسط لا اله الا هو العزيز الحكيم ان الدين عند الله الاسلام الخ مونك صو كنده ورد اوقور ورد اوشبودور (اللهم اعنا على تلاوة ذكرك وحسن عبادتك * ولا تجعلنا من الغافلين عن ذكرك يا مولانا سبحانك يا معبود سبحان الله * سبحان من تكفل بارزاق العباد فردا فردا ولا ينسى احدا ابدا دائما الحمد لله * الحمد لله الذي هدانا للايمان وفضل ديننا على سائر الاديان * الصلوة والتسليم على صفوة نبيائه الاكبر * الله اكبر بعدد حسنات وفضائل ابي بكر وعمر و عثمان وعلى الجيدر * افضل الذكر لا اله الا الله محمد رسول الله * لا اله الا الله صاحب الوجدانية الفردانية الابدية الازلية القدسية * ليس له ضد ولا ند ولا شبه ولا شريك له له الملك وله الحمد بيده الخير والامر ذو الجلال والكمال والاكرام * وهو على كل شئ قدير * يوم لا ينفع مال ولا بنون الا من اتى الله بقلب سليم) بعد الهى آمين ديه دعا قبلور (دعا اوشبودور * اللهم تقبل مناصلاتنا وصيامنا وقيامنا وقرأتنا وركوعنا وسجودنا وقعودنا وتسبيحنا وتهليلنا و

تخشعنا و تضرعنا اللهم تمم تقصيرنا و تقبل تمامنا و استجب دعائنا و اغفر
احياننا و ارحم موتينا يا مولينا اللهم احفظنا يا فياض من جميع البواب
والامراض اللهم تقبل منا هذه الصلوة الفرض مع السنة و مع جميع
نقصانا بها بفضلك و كرمك و لا تضرب بها وجوهنا يا اله العالمين و يا خير
الناصرين توفنا مسلمين و اجتنا بالصالحين و صلى الله على خير خلقه محمد و
اله واصحابه اجمعين و الحمد لله رب العالمين برحمتك يا ارحم الراحمين *
موتك صوتك قرآن اوقور قرآن اوقور غانان صوتك دعا قيلور. دعا اشبور.
دور (الهى ثواب ختم كلام بروح سيد الانام عليه افضل الصلوة والسلام
و بارواح مقدس ازواج مطهرات و بارواح مقدس جميع الانبياء و الاتقياء
والشهداء و الصالحين و العباد و الزهاد و بارواح جميع المؤمنين و المؤمنات
و المسلمين و المسلمات الاحياء منهم و الاموات انك مجيب الدعوات و رافع
الدرجات و قاضى الحاجات و منزل البركات خصوصا لاجل آبائنا و اجدادنا
و امهاتنا و جداتنا و اقربائنا و احبائنا و لا سائذنا و امشايخنا و لمن يرجو الدعاء
منا و امن له حق علينا و لمن اوصانا بالدعاء بجرمة الفاتحة اللهم انفعنا بالقرآن
المعظم و بارك لنا بالآيات و الذكرا الحكيم و تقبل منا انك انت السميع العليم
و تب علينا انك انت التواب الرحيم و اغفر لنا انك انت الغفور الرحيم و اهدنا
الى الحق و الى الصراط المستقيم و قنا عذاب الجحيم اللهم ارحمنا بالقرآن
اللهم اجعل لنا القرآن فى الدين و الدنيا قريبا و فى القبر مونسنا و فى القمية
شفيعا و على الصراط نورا و فى الجنة رفيقا و من النار سترا و حجابا و الى
الخيرات كلها دليلا و اما ما برحمتك يا ارحم الراحمين اللهم صل على محمد و على
آله و اصحابه اجمعين * بر زمان موسى عليه السلام باردى بيت المقدس ده
اولغان طاوغة موسى عليه السلام اول طاوده كوردى شونداين قومنى عبادة
قيلالار الله تعالى كه موسى عليه السلام صورادى سزلار كم ديب آلا جواب
بيردى بزلا محمد امى ديب يتمش يل مونا عبادة قيلالار ديب موسى

عليه السلام شادلاندى خدای تبارك و تعالى موسى عليه السلام كه وحى
قيلدى اى موسى محمد كه هم آنك امتينه شونداين كون بيردوم اول كونده
ايكى ركعت نماز قيلورلار شول ايكى ركعت نماز بوكسنه لارنك يتمش
يل عبادتندن آرتنراق دور موسى عليه السلام صورادى اول نينداين كون
يا رب بزلا كه بلدرسهك ايدى ديب قل الله يوم الجمعة موسى عليه السلام
بو كونى اوزينه آرزو قيلدى خدا نه يتدى يوم السبت لك و يوم الاحد لعيسى
و اثنين لاخليل ابراهيم و الثالث لكريا و الاربع ليعقوب و الخميس لادم و الجمعة
لمحمد عليه السلام و لامته فتعجب موسى عليه السلام من فضل هذه الامة
ينمى عليه السلام غه جبرائيل عليه السلام بر كون خدا طرفندان بر كوز گى
كيتوردى يا قطنى نورلى رسول الله صورادى بو نى نهرسه ديب جبرائيل عليه
السلام نه يتدى بو جمعه كونى اوزيگه امتگه ديدى يه نه رسول الله صورادى
كوز گى نك اورتاسنده نطقه نى نهرسه ديب جبرائيل جواب بيردى بو نطقه ۲۴
ساعت دور ديدى آراسنده بر ساعت شونداين ساعت دور نى حاجت نهرسه
لار بار آدم نك هم گناه قيلسه لار گناه سن صورغان نهرسه لارن يارلقاب
قبول بولا طورغان ساعت دور ديدى بو كون سيد الايام جمع كون بيره
نه يتوب نماز اوقومزنك سببى اوشبودر جمعه دان جمعه غه امت محمد گناه
قيلسه بو كونده خدادان صوراسه عفو قيلانى در سوائى اولسه صورغانون
بيره دور بس شونك اوچون بيرام ايتهمزلار هم سببى شول دور رسول الله
نيتهدور جمع كونى كوزلارنك خواجه سيدور ديب آنك اوچون جمعه
كوننده قياس طوغدى هم آدم عليه السلام نى ياراتدى هم شول كونده
اجماحقغه كر تدى مفاتيح الجنان (ثم اعلم ان سبب التسمية بالجمعة لا
اجتماع الناس فيها و هى فرض بالكتاب و السنة و اجتماع الامة مجالس الشهور
من نفسه ان افضل ايامكم يوم الجمعة فيه خلق آدم عليه و فيه قبض و فيه
النفخة تنبيه الغافلين *

﴿ جمعه نمازی بیاندہ ﴾

جمعه نمازك شرطلاری (اول بالغ بولماق) ایکنجی عاقل بولماق، اوجونجی حر بولماق، دورتجی مقیم بولماق، بیسنجی مذکر بولماق، آلتنجی سلامت بولماق، یدنجی ایکی کوزی سلامت بولمسه ده شرط تابلور، سیکزنجی دهر یعنی مسجد جامع بولوب امام یا ایسه امامك نأبی بولماق، طوغزنجی اویله نمازینك وقتی حاضر بولماق اوشبو یوغاریده تابلغان شرطلار طوغری کلمسه آدهگه جمعه نمازی فرض بولور *

﴿ جمعه نمازی اون سیکزر کعتدور ﴾

اول ایکی رکعت تحیة المسجد نمازی اذاندان اول نیتی بودور الهی نیت قیلدوم ایکی رکعت تحیة المسجد نمازن اوتتمککه یونهلیم قبله طرفینه خالصا لله تعالی الله اکبر دیب قلاق قاغار اذاندان صوگ جمعه نمازینك دورت رکعت سنتی بوسنتندن صوگ امام منبرده خطبه اوقور آنی طکلاو چیلق واجب امام خطبه نی تمام ایتمککه مؤذن قامت اوقور امام جمعه نك فرضینه شروع قیلور نیتی بودور الهی نیت قیلدوم ایکی رکعت جمعه نمازینك فرضنی اوتتمه ککه یونهلیم قبله طرفینه اویودوم اوشو حاضر امامغه خالصا لله تعالی الله اکبر دیب قلاق قاغوب امامك قرأتی طکلاب طورو چیلق واجب اولور امام قرأتی قیچقروب اوقور مونك صوگنده دورت رکعت جمعه نمازینك سنتی مونك صوگنده دورت رکعت احتیاط الظهر نمازی نیتی بودور الهی نیت قیلدوم دورت رکعت آخرغی اویله نمازنی اوتتمه ککه یونهلیم قبله طرفینه خالصا لله تعالی الله اکبر دیب قلاق قاغار مونك صوگنده یانه ایکی رکعت سنت نیتی بودور الهی نیت قیلدوم اوشبو وقت نك ایکی رکعت سنتنی اوتتمه ککه یونهلیم قبله طرفینه خالصا لله تعالی الله اکبر دیب قلاق قاغوب نمازی تمام اولور *

﴿ جمعه نمازینك خطبه سی ﴾

بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله الذي زين السماء الدنيا بزينة الكواكب الثابتة والسيار* واحى الارض بمياه العيون والابحار* كو النهار على الليل وكور الليل على النهار* خالق الجنة والنار* ومالك العبيد والاحرار* الذي وعد المتين جنات تجري من تحتها الانهار* واوعده المنافقين بالدرك الاسفل من النار* نشهد ان لا اله الا الله الواحد القهار* ونشهد ان محمدا عبده ورسوله المختار* صلى الله عليه وعلى آله واصحابه الاخير* خصوصا على الامام الهمام اول الصحابة و افضلهم امير المؤمنين ابى بكر الصديق مونس رسول الله فى الغار* وعلى الامام لهمام اعد لهم امير المؤمنين عثمان ذى النورين الزكى معدن الحام والحيا والوقار* وعلى الامام الهمام اعلمهم و اشجعهم امير المؤمنين على الرضى الوفى ابن عم النبى باب مدينة العلوم والاسرار* وعلى الامامين الهمامين الكاملين السعيدين الشهيدین القتيلين المرحومين الخ ايها الناس ارضيكم بتقوى الله ونفسى ولا بتقوى الله ان الله مع الذين تقوا والذين هم محسنون* اعلموا انما الدنيا دارمنام* والميش فيها احلام* ولا تجعلوا قلوبكم صندوق الحرص وبظانكم وعا الحرام* الا ان احسن الكلام وابلغ النظام كلام الله الملك العزيز العلام* اعوذ بالله من الشيطان الرجيم كل من عليها فان و يبقى وجه ربك ذى الجلال والاكرام* بارك الله لتناولكم فى القرآن العظيم الخ *

﴿ ایکی عید نمازی ﴾

بو ایکی عید نمازی جمعه نمازی فرض اولان کسنه لارگه واجب دور . عید نمازینك وقتی قویاش بر سونكى یا ایکی سونكى قدرلى کوته رلودن اویله وقتنه چه دور اما عید کوننده عید نمازی اوجون غسل قوینماق وخوش بوی ایلهن ایسه نمهک مستحب دور (و دخی عید فطردهن اول اغز آجق یعنی

رمضان شریف عیدینک نمازندن اوّا، طعام یمک مستجب دور (ودخی صدقہ فطرنی عیدندن الک یرمک مستجب دور آزاد و مسلمان کسنه گه نصاب قدری مالی بولسه یعنی اصلیه حاجنندن آرتقان بولسه اصلیه حاجت بو نه رسه لار استقامتک صالح اولغان بر یورط اقلنی اوچ بولملی یهنه اوچ کیوم عسکر خلعتینه ایکی آط باشقه لاره یهنه بر آط یورط کیره گنندن بر قات بولوب شو لاردان آرتقان مال نصابقه طواسه یعنی ایکی یوز درهم بولسه شول کشیکه فطر هم قربان واجب اولور (بو صدقہ فطر واجب بنده نیک اوزنندن هم صبی بالالارندان حتی عید کیچه سنده طوغان اولسه ده فطر بیرو واجب وههم قل لارندین حتی کافر قل لارندن ده واجب اولور خواجه نیک خدمتنده بولسه لار (صدقہ فطر اوچون بغدادی بیش قداق آریا اون قداق هر جانغه اگر بو آشلق لار بولمسه قیمتن برورلر .

عید نیتی اوشب دور، نیت قیلدوم ایکی رکعت عید فطر نمازنی اوتهمه ککه بارچا واجب تکبیر لاری ایله یونه لم قبله طرفیغه اویودم اوشبو امامغه خاصا لله تعالی الله اکبر دیب * قولاق قاغوب قوالارنی کئندوک آستینه قویوب سبحانک او قوغای بعده اوچ مرتبه قولاق قاغای امام الحمد او قور سورہ قو شار رکوعغه امام بارغانچه هیچ نهرسه اوقسمیه امام قرآئینه قولاق صالوب طکلاب طورور مونک صو گنده امام ایله رکوعغه باروب اوچ مرتبه سبحان ربی العظیم دیه و هم سجده قیلا آنده اوچ مرتبه سبحان ربی الاعلی دیب نه یتور مونک صو گنده ایکنچی رکعتنده امام الحمد او قور سورہ قو شار یهنه اوچ مرتبه قوالارن یدوروب قلاق قاغار الله اکبر دیب دور تنچی تکبیر ایله امام ایله رکوعغه بارور مونک صو گنده سجده گه باروب مذکور تسبیح لارنی اوچار مرتبه نه یتوب قعدہ گه ادرطروب التحیات او قور آخرناچه او قوب او گنه و صولغه سلام بیروب نمازنی تمام ایتکی .

خطبه عید فطر

بسم الله الرحمن الرحيم الله اکبر الله اکبر لا اله الا الله والله اکبر الله اکبر ولله الحمد * سبحان من نور قلوب العارفين بنور المعرفة والايمان * و شرح صدور الصادقين بشرح الهداية والعرفان * و اکرم عباده المؤمنين باتمام ادا صيام شهر رمضان * الله اکبر اوچ مرتبه نه یتور. سبحان من فتح علی اصنامین ابواب الرحمة والرضوان. و وعد لهم دخول باب من ابواب الجنان. کما اخبرنا نبينا نبی آخر الزمان. للجنة باب يقال له الريان. لا يدخله الا الصائمون في شهر رمضان شهر رمضان الذي انزل فيه القرآن. هدى للناس و بينات من الهدى و الفرقان. الله اکبر الخ و تشهد ان لا اله الا الله وحده لا شريك له ذر العفو و الغفران. و تشهد ان محمدا عبده و رسوله شهادة ناطقة بالحجة والبرهان. صلى الله تعالى عليه وعلى آله واصحابه صلوة مرسلة الى دار الجنان. خصوصا على الامام الصادق في الاقوال. والمصدق لها بصدق الاعمال خليفة رسول الله بالتحقيق امير المؤمنين اني بيكر الصديق التقى في لسرو الاعلان. وعلى الام الناطق في قوله بالصواب الصادق في افعله لانه اواب امير المؤمنين عمر الفاروق بين الحق والباطلان بنور العام والعرفان. وعلى الامام الذي هو مخصوص بتأليف القرآن. وهو موسوم بنبي النورين وهذه فضيلة من الملك الديان امير المؤمنين عثمان ذي النورين لئكي جامع القرآن. وعلى الامام الذي جعل اعلام الشريعة حنيفة والعبادة و لطاعة ناطقة مظهر العجائب والغرائب وهو موسوم باسدله الغالب. امير المؤمنين على الذي صاحب العلم والحكمة والعرفان. و على الامامين الهاميين السكاكين السعديين الخ. و على المشرفين برفعة الاساس المطهرين من القدم الى الراس. عميه الشريفين حمزة و عباس. و على من تابعهم من الناس. و على فرق المهاجرين والانصار و التابعين لابرار الاخير الى دار القرار. واسلم تسليما دائما ابدا كثيرا كثير اوصيكم عباد الله و نفسي او لا بنقوى الله ان الله مع الذين اتقوا والذين هم محسنون. ايها الحاضرون

اعلموا ان يومكم هذا يوم شريف وعيد لطيف للخواص والعوام. يوم عظيم
الله تدره على سائر الايام. فاشكروا الله ايها المؤمنون فانكم اليوم من عباده
المكرمون. وانتم من الذين يرثون الفردوس و انتم فيها خالدون. ايها الراكعون
الساجدون. قد مضى عنكم شهر رمضان. فكونوا محزونين في فراقه و
محروقين من نواثر اشتياقه ايها الاخوان. فقولوا بفضيح اللسان والاحسان .
الوداع الوداع يا شهر رمضان و يا شهر رمضان ويا مهبط القرآن . الفراق
الفراق يا شهر الرحمة والامتنان. و تلاوة القرآن. الوداع يا شهر المثل اعمال
العباد في الميزان. ويا شهر راض للعصيان. ايها الحاضرون انا لله وانا اليه
راجعون. اللهم اجر مصيبتنا على فراق شهر رمضان. وبلغنا من قابل ياديان .
و شرفنا بشرافته يارحمنا . و بارك لنا في يوم عيدنا سعة جودك ياسبحان ومن
علمنا بنعمك في الآخرة والدنيا يا منان. ايها الغافلون اعتبروا باحوالكم في
الخروج الى هذا المكان. واجعلوا احوال يوم الحشر نصب عينيكم في هذا
الآن. من انبيائكم عن القبور فواجبا على هيئات شتان. و با صطفاؤكم
صفوف يوم العرض عند الملك الديان. الا فعظمووا قدر هذا اليوم بالاجتناب
عن الحرام واحسنوا على المساكين والايتام. واطعموا باليس الفقير بالشوق
التمام. وادوا صدقة الفطر هي واجبة على لسان سيد الانام عن انفسكم وعن
اولادكم وعن عبيدكم عن كل صغير و كبير. نصف صاع من براوصا من
تمر او صاعا من شعير. او قيمة ذلك فانها سبب خلاصكم عن السعير. اعوذ
بالله من الشيطان الرجيم ان الله ببداه الخير بصير. بارك الله لنا و لكم في
القرآن العظيم و نعمنا و اياكم بالآيات والذكر الحكيم انه هو الغفور الرحيم
الجود الكريم العلي العظيم .

خطبه ثانية

بسم الله الرحمن الرحيم الله اكبر الله اكبر لا اله الا الله والله اكبر الله

اكبر والله الحمد. الحمد لله نحمده ونستعينه ونؤمن به ونتوكل عليه ونعوذ بالله
من شرور انفسنا ومن سيئات اعمالنا من يهديه الله فلا ضل له ومن يضله فلا
هادى له. و نشهد ان لا اله الا الله وحده لا شريك له و نشهد ان محمد عبده
و رسوله ان الله وملائكته يصلون على النبي يا ايها الذين آمنوا صلوا عليه و
سلموا تسليما . اللهم صل على محمد ذي الوجه الجميل والاصيل المصطفى
بنسل اسماعيل واولى الناس بابراهيم الخليل. ابى القاسم محمد. يا ايها العا
شقون لنور جماله صلوا عليه وسلموا تسليما. اللهم صل على محمد الذي مطاع
الافلاك. ونفذ امره وشرعه من الارض الى السماء لذي قال الله جل جلاله في
حقه. لو لاك لما خلقت الافلاك ابى القاسم محمد. يا ايها الراجون لشفاعته
صلوا عليه و سلموا تسليما صل وسام عليه و على جميع الانبياء والمرسلين
وعلى ملائكتك المقربين وعلى عبادك الصالحين وعلى اهل طاعتك اجمعين
من اهل السموات واهل الارضين و ارحمنا واحشرنا معهم برحمتك يا ارحم
الراحمين. اللهم ارحم الخليل لراشدين والامراء الماضين الذين قضوا بالحق
وكانوا يعدلون. اللهم اغفر للمؤمنين والمؤمنات والمسلمات الاحياء منهم و
الاموات انك مجيب الدعوات و رافع لدرجات ومنزل البركات وقاضى الحاجات
برحمتك يا ارحم الراحمين. اللهم انصر من نصر لدين واخذل من خذل الدين. عباد الله
ان الله يا امر بالعدل والاحسان وياتى ذى القربى و ينهى عن الفحشاء والمنكر
يعظكم به لعلكم تتقون .

وعظ في عيد فطر

بسم الله الرحمن الرحيم اي مؤمن لار به سز وا كاه اولاسز كو كمل لار كز
ايه توزك طوتوب و كوزلهر كز ايله عبرت آلوب وقولاق لار كز ايله كتاب
سوزلهرن و عالم لرنك وعظ ونصيحتلارن ايشته سز نناك كم حق تعالى حضرتى
بيور مشدور (الصوملى وانا اجزى به) يعنى روزه بنم اوچون وآنك جزاسى

بن ویروم دیدی ای مؤمنلەر ایمدی بلسکیز که الله تعالی روزہ نیک ثوابن بن ویروم دیدی آنداغ اولسه نماز اوتوب روزہ طوقوجیلارنک ثوابنی تل بر لهن حساب قیلوب بولماز ایمش آنک اوچون الله تعالی نیک بر الوغ فرشته سی واردور اول فرشته نیک کورده گی یولدوزلار سانچہ کوزلهری واردور حق تعالی اول فرشته یه خطاب ایدر وایدورای ملک عظیم عالم نیک اولندن آخرینه دیکن براندیغم نهرسه لهرنی حساب ایدوب ویرکل دیو واول فرشته حساب ایدوب ویرهینه حق تعالی دیه نماز اوقوب روزہ طوققان بندهلرنک روزہ سی ثوابن حساب ایله دیو اول فرشته نیچه مک یل لار حساب اچنده قابوب برکون طوققان روزہ نیک ثوابن حساب ایدهلیمه عاجز و سرکرده ن اولوب نیارایده که ای خالق عالم روزہ نیک ثوابن اوزیکه طابشر دوم من بله زم من مگر اوز کنگنه بلورسک دیه یهنه یبغمبر علیه السلام ایندی رمضان آینک وای کیچه سی اولسه اول کریم غفار الله دین فرمان اولغای اوجماح ساجسی فرشته لهریکه یارضوان آچقل اوجماحنک قبوله رینی تار رمضان آینی ا تکه نیچه ودخی یزه کل اوجماحنی اوشبو آیدا روزہ طوقوجیلار اوچون (دخی فرمان اولغای ملک غه ای ملک النار بغلاغل تهوغنک قبولغنی اوشبور رمضان آینی ا تکه نیچه (ودخی قچنکم قیامت کونی بولسه آمنا به وصدقنا اول الله تعالی رمضان آینی عرش آستنده برکور که صورت اوزرنده طوققان ورمضان آینی سجده قیلماق دیلهر فرمان اولور ای رمضان اوشبو کون سجده کونی دگل دور بلسکه رحمت وشفاعت کونی دور ههر نه حاجتنک وار ایسه بنم حضرت امدن دلا کل رمضان آینی المناس ایدوب ایته که ای پروردکار عالم کورمه سن محمد امتلهری آچایغ وصو صاغانلق و یلانغاچاق برلن قبرلهرندن قوبقانلاردور تاج و حله لهر ایلن این گیره ک اولور ایردی دیو اول الله تعالی دین فرمان اولغای ای فرشته لاریم رمضان روزهن طوققان قولارم اوچون ههر بر اگوسنه یتمش حله کلتور کیز دیو و اول فرشته لار کلتور گه یلهر مؤمنلهر حله لهر برله مشرف برلغایلار و بلسکه حله دید کمز خدای تعالی نیک قدرتی برله یا صالمان طوندور ایچی

کیمخادین اولور طشیننه صفت اولماز نور دین اولور ینه رمضان آینی ایتورای رازق یعنی رزق بیر گوچی الله اوشبو قل لارنک باشلاری یلانغاچ لاردور حله برله تاج این گیره ک اولور ایردی دیگهی اول رحم قیلغوچی الله تعالی دهن فر مان بولغای ای فرشته لهرم ههر قولم اوچون اوجماحنه یتمش تاج کیلمتور کله ر دیو فرشته لهر کیلتور گه یلهر یهنه رمضان آینی ایتور یارب بو بندهلر نیک کوز لهرندن آچ و صوصاغلق ایله قوبقانلاردور اوز فضل عنایتکن دین آنسارنی طوق قیلغای ایدک الله تعالی دین فرمان بولغای ای فرشته لهرم جیدی قاتیر نی کورته رگن اوگوزنی اوز قدرتم ایله بریان قیلغایمن محمد امتلهرینک آلدینه تارطکنلار اول اوزگوزنک ایتنی رحمت دسترخانی اوزرینه قویب ههر مؤمنگه یتمش چناقلار برله حاضر قیلغایلار تا که مؤمنلهر آشاغایلار رمضان آینی یهنه ایتور ای ههر نهرسه نی بیر گوچی الله تمام حاجت لهرنی روا قیلدک ایمدی بر حاجتم قلدی دیگهی یهنه الله تعالی دین فرمان بولغای حاجتنک قالماسون نه دور حاجتن نه یتور حاجتم شولدر رهبرک قیلغایمن اوجماح طرفیه دیگهی یهنه فرمان بولغای حاجتنکی روا قیلدوم یول باشلاغیل دیوبارچه مؤمنلهر سنک آرطکنان اوجماحقه بارغایلار آندان صو ک فرشته لهر که فرمان بولغای ههر مؤمن بندهلر آرطندن یتمش مک فرشته لهر مر حبا دیو بارغایلار محمد امتلهری عرصاتده اوشبو کرامت وحرمت برلن شادلانوب بارغایلار اوزکا یبغمبرلهر نیک امتلهری بونلارغه حیران قابوب ایغایلار که بونلار قایو عمل ایلن الله تعالی حضرتنه واصل بولوب اوشبو درجه که ایرشدیلار فرشته لهر ایغایلار کم ماه شریفنک روزهن طوققان برلن اوشبو درجه که ایرشدیلهر دیگه یلهر قچنکم اوجماح قپوسینه ایرشسه لهر رضوان اوجماحنک قبولغلارنی آچقایلار کم (سلام علیکم طبتم فاد خلوها خال دین) دیو رمضان آینی نه یتکه کی الوداع الوداع یعنی منکو بولغان حالکنزده اوجماحقه کر کیز ای مؤمنلهر ایمدی هیچ کم که حاجتنک قالمادی دیگهی تا که مؤمنلهر ننگوله نمش اوجماحنه شکرلهر دور قزلارنی قوچوب راحت لهنوب وصافی شرابلهر اجوب نورلانمش تاج و حله لهر

کیوب اول نازنین پراقلاره منوب الله تعالی نیک دیدارنی کوروب غم و غصه لهر
 دن آزاد اولوب صدهزاران درلو نعمت لهر ایله مشرف اولغالار واینی او
 کونچدور شول مؤمن و مسلمانلارغه یار کونینک اسسینه توزمه یوب و قش
 کونینک صوقینه صبر قیلما یوب شریعت عذرندن باشق نفس اماره و شیطان
 علیه اللعنه و سوسه سینه او یوب دنیا اوچون رمضان آبی روزه سن طوئما اینچه
 و هم نماز و تهمه اینچه نینداین عزت و حرمت لهر دن یراق قابوب الله تعالی
 حضرتلهر یزک دیدار نین محروم و منبون اولورلار (بس ای مؤمنلهر قیامت
 کوننده اوشانداق شفاعتچی من بولسه اوشبو روزدنک حقیق و یته قرآن
 شریف نیک حکم لهرن جان و تن برله صاقلایسزلار و قچان رمضان آبی بولسه
 کو کره گی و یرده گی فرشته لهر کوتوب طورورلار محمد علیه السلام نیک امتلهری
 الله تعالی حضرتی گه ناله و زاری قیلوب تموغدین قورقوب اوچماح ذهن امید
 ایتوب دعا قیلدقلارنده آنلارنک دعاسینه آمین دیگهی مزله دیوای عزیز
 قرداشلهر بو مجلس ده حاضر و ناظر اولان بایلار وفقیرلهر و مسکینلهر زنه ار
 اوشبو عید کونلهرنده خدای تعالی گه زاریتی برله دنیا ده شرع شریف اوزره
 استقامت اوچون بلا و فتنه لاردن ایمینک اوچون و اوغل قزلار گزه بویله
 استقامت و علم نافع طلب ایوب آخرتده خدای تعالی نیک دیدارینه و صول
 اوچون چوق چرق دعالار قیلما یسزلار شایدکه فرشته لارنک آمین دیمه کنه
 راست اولوب الله تعالی قاشنده دعالار گز قبول اولغای (ای مؤمنلهر اوشبو
 رمضان آبی غایت شریف و محبوب آیدور نیک کم پیغمبر علیه السلام ایدی
 اگر امتلهرم بلسه لهر ایدی بو رمضان آیدانه کرامت واردور هر آینه حق
 تعالی دن تله ایدی هر کون رمضان آبی بولسه ایدی دیوصحابیلار صور دیلار
 یا رسول الله بو رمضان آیدنه نه کرامت لهر واردور پیغمبر علیه السلام ایدی
 قچانکم شریف رمضان آیتنک وّل کیچسی بولسه عرش المندهن بر ییل
 ایسه ر بارچا اوچماحنک آچاچ لارن تبراتور حورالعین لار آبی کوروب نیتور
 لهر یا رب بزلهرنی اوشبو رمضان ده روزه طوئوقچیلار گه جفت قیلغای ایدنک

دیگه بلهر هر کم اوشبو رمضان آیدانه بیش وقت نمازلارن اوتوب و هم تلی
 غیبت دن و یالغاندهن صاقلاب روزه طوتسه حق تعالی اول کم ایرسه که اوچماحه
 حورالعین لار و یره که ایدالاباد آنک ایله مشرف اولا حورالعین اوزارنده یتمش
 درلو حال لهر بر ساعتده یتمش توسده کورنه و هر بر حورالعین نیک یتمش تحتی
 اولا قزل یا قوتدن و هر تحتنک اوزرنده یتمش دوشک اولا باطنی استبرقدهن
 و ظاهری نوردن اولا ای حاضر جماعتلهر بایگزلهر فطر صدقه سن و یرمک
 ایله الله تعالی امر قیلدی نیک کم پیغمبر علیه السلام ببوردی (ادوا صدقة الفطر
 هی واجبة) یعنی اوتسه گزلهر فطر صدقه سن اول فطر صدقه سی واجب دور
 دیدی (فانها سبب خلاصکم عن السعیر) بس حقیقده فطر صدقه سی و یرمک
 سزله رنک خلاصکن گه سبب دور سعیر تموغدین دیدی (یه نه حدیث شریفده
 کلهش ور) من عام رمضان ولم یؤد صدقة الفطر کان صوته معلقا بین السماء
 و الارض) یعنی برمن روزه طوتسه رمضان شریف آینی و فطر صدقه سن
 و یرمه سه اول من نیک روزه سی یر ایله کوک آراسنده اصلوب طورور دیدی
 یه نه نیتدی پیغمبر علیه السلام (من اعطی صدقة الفطر کان له عشر خصال)
 یعنی برمن یرسه فطر صدقه سن بولور اول من که اون تورلی فائد اول آزاد
 بولور تموغدین ایسکنچی پاک بولور بارچا گزه لاردان آنادن یا گناطوغوش
 تیک اوچونچی قبول بولور طوتقان روزه سی الله تعالی حضورنده دورتنچی
 واجب بولور اول من که اوچماح یرشچی قبول قیلور الله تعالی اول من نیک
 اوشبو یل اچنده قیلغان ایندگی عمل لهرنی آلطنچی شفاعت قیلور پیغمبر
 علیه السلام قیامت کوننده یردنچی اوتهر اول من صراط کوپراندین بالتراعو
 چی باشن نیک سینگرنچی رد اولماز طوتقان روزه سی طوقرنچی آخر
 کلور میزاندن ایندگی عمل لهری اولتنچی یویار الله تعالی اول من نیک اسمنی
 یاوزلار دفترندن یازار آنک اسمنی ایندگی لهر دفترینه (بس آنداغ اولسه
 آرزوسه لهرده صاراناق قیلوب فطر صدقه لار گزنی کامل و یرمه یوب یا ایسه

بلکل ویرمه یوب الله تعالی حضر تندی، بو قدر رحمت و ثوابلاردن محروم قالما غای سزلار (نی او کونچدور شول کشیله ره بو فانی دنیا نیک مانی قزغانوب صار اناق قیلوب اوزله رنی بورچدین یولمازلار و آز نهرسه له رنی زیان صاب نادانلق برله اوزله رینه کوب زیان قیلغانلارنی بلمه زله ر مال لارندین زکاة و ایگن لهرندن عشر و نذر لهرنده وفا قیلما یوب دنیا فائده لارندهن و آخرت ثواب لارندان محروم قالورلار حق تعالی اوز فضل عنایتی برله کو کدهن قرآن ایندر دی پیغمبر علیه السلام اوزرینه و اول قرآن شریفدهن و پیغمبر یمز نیک حدیث شریف لهرندهن و علما اتفاق لارندان مصنف و محقق لهر کتابلار تصنیف ایتدیله ر و اول مصنف چغارغان کتابلارنی شریعت دیوب آتادیلار و اول شریعت ایله ن عمل قیلغوجیلارنی و اول شریعت اهانی کو گئی برله ن دوست طر تقو جیلارنی مؤمن و مسلمان دیب آتادیلار و اول شریعت که انکار ایتکوجیلر نی شریعت اهانی دوشمان طو تقو جیلارنی کافر دیوب آتادیلار. بس آنداغ اولسه صاقلانگزلار شریعتدن طشره آیاق باصماقدان و شریعتنک بویرغنی قویوب باش طارتماقدان و شریعت امرینه عاصی اولوب قیامت کوننده یوزله ر گز قارا اولوب قوبارلماقدهن شریعت اهلینه انکار قیلغوجیلارنیک اوزنی آخرتده ابدی جهنمده دور هیچ قوتلماز اعاذنا الله تعالی من استخفاف الشریعة و اهلهما. ای عزیز قرداشلهر باگز واکاه اولگز بونک تیک عید کونلهرنده اوز گز اخلاصگز ایله جهد قیلگز عید کونلهرنده نه علاوه و نه ثوابلار واردور فکر و حساب قیلگز بو عید کونی خاصة عرصات کونینه اوخشا شدور قچانکیم عید کیچه سی اولسه شهر لهرده زمانه کومر و کنی لهر غایلار و قیامت کونی اولسه آمانابه و صدقنا اسرافیل علیه السلام صورنی اورد کای همه عالم خلقی بیهوش بوغا یلار نیکچیک کم عید کونی بولسه خاق تمام عید که بارغایلار غریب و مسکین رسیده و نارسیده الوغ و کچوک بای و بوخسول بارچه سی حاضر اوغا یلار بعضی کونک طون ایله و بعضی یا کاطون ایله و بعضی یسکی طون ایله و بعضی نفیس طون ایله و بعضی خسیس طون ایله اوشانداق

قیامت کونی بولسه آمانابه و صدقنا خلایقنک اولین و آخریننی جمع قیلما یلار بعضی شاد و بعضی کریان بعضسنک یوزی آق و بعضسنیک یوزی قارا اولوب بارغایلار نیکچیک کم عید کونی بولسه ایل خلقی عید که بارغایلار. بعضی آط ایله و بعضی یایو اولوب اوشانداق قیامت کوننده بعضی پراق مذوب بعضی یایو بارغایلار و قیامت کونی حسابدان بوشانغاندان صوگ بعضی او جماعه و بعضی تموغقه بارغایلار بس اول کشیله ر که دنیا اشندن اعراض ایدوب ایزگی عمل قیلوب دنیا دان اوتدیله ر. عرصات میداندنده پراق مذوب فرشته لار اوگ وصول یانلارنده یولداش اولوب شادلق اوزرنده کیلگه نلر و اول کشیله ر کم دنیا اشنده حر یص اولوب آخرت اشندن غافل اولوب شیطان علیه اللعنه و سوسه سی ایله ن نفس رضا لهن استهب قیامت کوننده شرمنده اولوب مک توری اویاتلق و رسوالق ایله ن باشلاری توبه ن و کوزله ری کریان اشله ری آ. و فغان ایله اولوب پشیمان و خسرانلقده اولغا یلار آنداغ اولسه صاقلانگز . بو فانی دنیا ایچون جهد ایله ن آلد گزده کیله چاک اولومگزنی و هم قیامت کوننده اولچاق قاتیغ لقلارنی کو گلمگزدهن چغاروب قیامت کوننده بوتدر آه و فغانلار چیکمیه سر اهل عیالگزدهن و ادبلر ای گره تگز جماعت لهر گزه امر معروف قیلوب الله تعالی بیورغان عبادت لهر که بیور گز ونهی قیلغان امر لهرندهن قاطی طیو ایله ن طیو گز اوغلان لار گزنی حرام او یونلارغه و حرام مجلسلار که یورمه کله رندهن منع لندر گز الله تعالی نسک امرنده جان و باش و مال گزنی قزغانمیچه گیل اجتهاد گزنی صرف قیلو گز و هر قایولاری گز جماعتیه نگز تربیه سندن صورالغوجی لارسزدهن و ادب علم لیک لهرنی او گره آه مه کده تصصیرک قیلغانگز حالده آنلارنک گناهلاری اوستگزه یوکلانه چه کدور نیکم حق تعالی کلام شریفند. بیورور (یا ایها الذین آمنوا قوا انفسکم و اهلیکم نارا و قودها الناس و الحجاره) دیو بس آنداغ اولسه الله تعالی نیک عذاب و قهرندهن قورقوب جان و تهن لار گز ایله ن الله تعالی نسک

بویروغنی بیرنه کلتورمه کده کامل اجتهاد ایدیگن گناه آتالمش شیداردن
 صاقلانگن آنک اوچون کم گناه قیلماق دنیا و آخرت عذابینه بیدورنتکم
 حق تعالی بیورور (اعوذ بالله من الشیطان الرجیم) ظهر الفساد یعنی بوزقاق
 ظاهر بولدی آدم اوغلانلاری و حیوانلار آراسنده بولغوجی آچلق لار کبی
 و ترکمک لهرنک طارانجی کبی و صاتولارده فایده یوقلنی کبی و آدم اوغلانلاری
 آراسنده این گیلک و شفقت لهر بتون فسادلر کوبه یه کی کبی (فی البر والبحر)
 یعنی یاپانلارده صحرالارده دخی دریا لارده اوغوجی ایل لهرده، یا که ندر حقیقت
 دریاده آنک اوچون کم فساد و معاصی و ضلالت آدمیلر آراسنده کوبه یه کی
 سببلی دریا و صحرا ده اثر قیلدی الله تعالی گناه شوملغمز دان رحمت یغهورلاری
 منع قیلدی و یغمور یاغسه هم ضرر لار و یردی هر قاچان یغمور اولماسه صحرا
 ده اوغوجی جانوارلار اوشنداق دریا اچنده اوغوجی مخلوقا لهر ضرر لار لار
 اولسه کیرهک (بما کسبت ابدی الناس) یعنی آدم اوغلانلاری کندیله رینک
 اختیار یله و قول لاریله قیلدقلاری فساد و معاصیلر سببلی (لید یقهم) البته
 طانور اول فساد شوملغنی الله تعالی دنیاده ترکک اسباب لارنی طارقیلماق برله
 (بعض الذی عملوا) یعنی کند اختیار لاریله اشله دکله ری شر و فساد اشله رینک
 بعض جزالارنی (فی الدنیا) بو طاق و تما قلق دنیاده آخرت عذابینه اولاشما
 سدن اول (اعلمهم یرجمون) یعنی الله تعالی بو آچلق و طارقلارنی یردی
 الله تعالی دنیاده و آخرتده اولاق عذاب لارندان قورقوب توبه استغفار غه
 کیلسونلر اوچون (بس ای مسلمانلار آنداغ اولسه لازم دور هر قایومز غه
 الله تعالی نیک در گاهنه توبه و تضرع ایتوب اوتسکن گناه لاری مزه پشیمان
 اولوب و او کونچ قیلوب قالمش عمر عزیز لهر مننک قدرنی بلوب الله تعالی نیک
 امری ایله و رسول الله نیک طریق اوزره عمل قیلماق اجتهادنده اولغای ایدک
 یه نه بر بر من گه دین قرداشلیک شفقتن ایتوب امر معروف و نهی منکر قیلوب
 شونی عادت ایتسکی ایدک یه نه بر بر من آراسنده شر و فساد و بعض و حسد
 لهرنی قویوشوب آرالار مننی مصلحتک کیلترور و شونی اجتهاد ایدشکی

ایدک حرام مال و حرام نعمت لهر یمکدن و بر بر من آراسنده ظلمت قیلماقدان
 و حاکم لهر رشوت ایله مظلوم لهرنی ضایع قیلماقدان بیک صاقلانغای ایدک اگر
 بر مسلمان گناه قیلسه تحقیق اول مسلمان جمیع عالم خلقتنه خیانت قیلدی
 الله تعالی قاشنده جمیع مخلوقات اول گناه قیلغوجی بنده گه دعوا جی لهر دور
 آنک اوچون اول بنده نیک گناه شومانی سببندن الله تعالی رحمت یغمور لارنی
 منع قیلور و طارقمده قیلور رزقلارنی و حیوانلار رزقنی صول زمانده اول
 گناه قیلغان بنده توبه نصوح قیلغانچه آنداغ اولسه نی او کونچ دور که بریم
 کبی بنده لهر گه تون کون ساعت بساعت باسه که منوت بمنوت اشله رمن شر
 و ضلالت اولدی اشله کمز گناه لارنی اصلا فکر قیلما اینچه نفس که وشیطان
 و سوسه سینه آلدایوب ایچنه رمنی ضرور ارق و کینهک و بعض و حسدک و باطل
 ایله ن طولتروب و خاتونلار من امرینه و شیطان علیه اللعنه امرینه بوی و یرب
 الله تعالی امرینه عاصی اولوب رحمتدن یراق اولدق ظلم نفسمن خوش و یارغلی
 اشلر کوزدکی امر لهرنی عبادت اورتنده بلوب الله تعالی نیک امرن و رسول
 الله نیک طریقنی یویدوق اشله کمز شر و فساد لهرده کوز لهر مننی یوموب
 غیبه لهرنک احوال لهرینی کوروب و تیکشروب و آنلار نیک عیب لهرنی کوروب
 کند احوال مزدهن خبر سن اولدق لسه اشله کمز شر و فساد لهری اینگی
 عمل لهردهن صایدوق الله تعالی خلقلار ندین صاقلانماز اولدق عالم لهر من گه عزت
 و اولوغ لار من گه حرمت و کچک لهر من گه شفقت قیلماز اولدوق اهل و عیال لهر
 من گه امر معروف و نهی منکر قیلوب حکم لهرنی او گره تسمه ز اولدوق و
 خاتونلار مننی حرام مجلس لهر گه یورمه کدن منع قیلماز اولدوق اول سببندن
 الله تعالی اوستمزه تورلی بلا و فتنه لهر صالیدی و ظالم حاکم لهرنی اوستمزه
 مسلط قیلدی هیچ کیره کمه ز دور که کندومزدهن غیرنی ملامت ایتمهک تورایک
 فتنه لهرنی اویغاقچیلار دور دیو بو جهه ظلم نی داد و شر و فساد کندولار من
 اشله کمز افعال قبایح و اعمال فضایح ارمزدهن دور غیره نسبت کیره کد گلدور
 آنداغ اولسه لازم دور که جمیع اعمال قبایح لار منزه توبه و استغفار ایدوب

الله تعالى كه زار يغلاب تضرع ايتمهك الهى بو فقير و اعظنى هم و عظ طكلا
عوجيني هم بارچا مؤمن و مسلمانلارنى و جديع امت محمد عليه السلام نك ترفيق
چرا عمنى قول لار مزغه و يروپ دنيا ده ايمان اخر صلو و مزده ايمان مزى شيطان
عليه اللعنه شرندين صاقلاب آخرته ديدرك ايله مشرف قيلغاي ايدك آمين
بحرمة سيد المرسلين .

✽ عيد اضحى بيانده ✽

قربان عيى عيد فطر كيبدور لكن قربان عيى كوني عيد نمازندهن
مقدم آشاماساق هم اچه سلك مستحب دور اما عيد قربان كونه رنده عرفه كوني
نك ايرته نمازندان حساب ايدوب يگر مى اوچ فرض نمازلار نك صو كنده
اگر اول فرض نمازلار جماعت ايله او قلسه لار اوشبو كيله چه كده گى تكبير
له رنى نه ايمهك واجبدور اما يالغز او قوجيغه مستحب دور تكبير له اوشبو دور
الله اكبر الله اكبر لا اله الا الله والله اكبر الله اكبر ولا الحمد اما بو
كونله رده نصابى مالك بولغان كشيگه قربان چالماق واجب اولور قرباننى اوچ
كونگه قدرلى چالماق درست دور اما عيد كون چالماق افضل دور هم ايكنجى
كونى شولا يوق عيد قربان وقتى عيد فطر و تى دور قربان چالغانده بو دعانى
اوقيه (اللهم هذا منك و اليك ان صلوتى و نسكى و عيالى و ممانى لله رب
العالمين لا شريك له و بذلك امرت و انا اول المسلمين اللهم تقبل هذه
الاضحية من فلان بن فلان بسم الله الله اكبر ديب بوغزلايه .

✽ خطبة عيد اضحى ✽

بسم الله الرحمن الرحيم الله اكبر الله اكبر لا اله الا الله و الله اكبر الله
اكبر ولا الحمد سبحان من تطابقت الاجابة فى ذاته اعز و الجلال و تناطقت

الادلة بصفاته بالذكرو الكمال . و يخف على قدوته انشا السحاب الثقال .
ويرجف من خيفته المسبحون له والاصال . الله اكبر الله اكبر الخ سبحان
من سبحت له السموات والارض والحجر والمدر والاشجار والجبال والشمس
والقمر والنجوم والافلاك والحساب والمياه والرمال . و ان من شى الا يسبح
بحمده لا اله الا هو عالم الغيب والشهادة الكبير المتعال . الله اكبر الخ .
الحمد لله المتوحد بالعظمة والجلال . المتفرد بالوحدة والكمال . الذى تقديس
ذاته عن الشرك والزوال . و تشهد ان لا اله الا الله وحده لا شريك له
الموصوف بالجلال والجمال . و شهد ان محمدا عبده ورسوله صاحب السيف
والقتل . صلى الله عليه وعلى آله واصحابه خير صحب وآل . خصوصا على
الامام الصادق فى الاقوال . والمصدق لها به صدق الاعمال . خليفة رسول الله
بلا قيل وقال . امير المؤمنين ابى بكر الصديق السابق فى الصدق و اعقل
اهل الكمال . وعلى الامام تاج الكمال و طراز الجمال . و ناصر دين الحق
بالقول و الفعوال . امير المؤمنين عمر الفاروق بين الحلال والحرام . و على
الامام جامع القرآن و مفرق الاموال . و مجهز الجيش العسرة بالنوال . امير
المؤمنين عثمان ذى النورين قاتل محاسن الاقوال . وعلى الامام قاتل الكفرة
والظلمة و صاحب الاقبال . والمعلم و القتال . و شمس بروج السماء و الفصاحة
والانضال . امير المؤمنين على الرضى الوفى الحسن المقال و الحميد الخصال .
وعلى الامامين الخ و على المشرفين برفعة الاساس . المطهرين من القدم الى
الراس . عميه الشريفين حمزة و عباس . وعلى جميع فرق المهاجرين والانصار .
والتابعين الابرار الاخيار الاطهار ايها الناس اوصيكم بتقوى الله . ونفسى او لا
فاتقوا الله ان الله مع الذين اتقوا والذين هم محسنون . ايها الحاضرون اعلموا
ان يومكم هذا يوم العيد والمزيد . للاحرار والعبيد . ويوم الامان من الوعيد
عيد الابرار و عيد الاشرار . عيد للصالحين و عيد للطالحين عيد للذاكرين
و عيد للغافلين . ليس العيد لمن لبس الجديد . انما العيد لمن امن من

الوحيد. ليس العيد لمن ركب المطايا. انما العيد لمن غفر له الخطايا. اعلموا ان يومكم هذا يوم ابتلى فيه ابراهيم ربه بذبح ولده. وامر ان يباشر ذلك الامر يده فلما اسلما وتله للجبين ناداه الرحمن ان يا ابراهيم قد صدق الرؤيا انا كذلك نجزي المحسنين ان الله تعالى اوجب النحر على الاغنياء. وختم الاضحية منهم على البلغاء العقلاء. في ايام الزهراء والاحكام الغراء. عن اطيب الاموال. ودماؤها ثقلت في العيز ان بلا قيل وقال كما قال سالك المساك في المنهج الاعلى وناسك المناسك في عيد الاضحى. محمد المجاهد في سبيل الله على كل حال وناصح الامة بالقول والفعال. عظموا ضحاياكم فانها على الصراط مطاياكم. ولاضحية على طفل ولاعلى مجنون ولاعلى مسكين و فقير. البقر عن سبعة والبعير ايضا عن سبعة والثني من المعز عن واحد والجذع من الضأن عن واحد مجزات ولاذبح الابعد الصلوة الواجبة والذبح يوم النحر يومين بعده مقبول عندالله المتعال واجتنبوا في ضحاياكم المورأ والعرجاء والمعجفاء المريضة. وبادروا وسارعوا الى الحيرات وكبروا اعقاب الصلوات المفروضات. من فجر يوم عرفة الى عصر آخرايام التشريق في الروايات المعمولات. اعوذ بالله من الشيطان الرجيم ذلك ومن يعظم شعائر الله فانها من تقوى القلوب بارك الله لنا واسكنكم في القرآن العظيم ونفعنا واياكم بالايات والذكر الحكيم انه هو الغفور الرحيم الجواد الكريم العلي العظيم.

﴿ خطبة ثانية ﴾

بسم الله الرحمن الرحيم الله اكبر لا اله الا الله والله اكبر الله اكبر والله الحمد. نحمده ونستعينه ونؤمن به و نتوكل عليه ونرغب في كل امر لديه ونرجع في كل امر اليه. ونعوذ بالله من شرور انفسنا ومن سيئات اعمالنا من يهديه لله فلا يضل له ومن يضله فلا هادي له. و نشهد ان لا اله الا الله وحده لا شريك له و نشهد ان محمدا عبده ورسوله ان لا اولاد لكته

يصلون على النبي يا ايها الذين آمنوا صلوا عليه وسلموا تسليما. اللهم صل على محمد وعلى آل محمد بعدد من قام وقعد. اللهم صل على محمد و على آل محمد بعدد من صام و سجد. صل وسام عليه وعلى جميع الانبياء والمرسلين وعلى ملائكتك المقربين وعلى اهل طاعتك اجمعين من اهل السموات واهل الارضين وارحمنا واحشرنا معهم برحمتك يا ارحم الراحمين. اللهم ارحم الخلفاء الراشدين والامراء الماضين الذين قضوا بالحق وكانوا يعمدون. اللهم اغفر للمؤمنين والمؤمنات والمسلمين والمسلمات الاحياء منهم والاموات انك مجيب الدعوات ومنزل البركات ورافع الدرجات و قاضي الحاجات برحمتك يا ارحم الراحمين. اللهم انصر من نصر الدين واخذل من خذل الدين عباد الله ان الله يأمر بالعدل والاحسان واينأذى القرى وينهى عن الفحشاء والمنكر والبغى يعظكم لعلكم تذكرون. اذكروا الله العلي العظيم انجيل يذكركم واشكروه يزدكم و استغفروهم يغفر لكم والذكر الله تعالى وتبارك اعلى واولى واعز واجل واهم واعظم واتم واكبر *

﴿ وعظ في عيد اضحى ﴾

بسم الله الرحمن الرحيم * اي آدميلر بلكز اوشبو قربان عيدي وقربان بوغازلاق حق تعالى اشبو كدامدين ثبت ولازم اوامشدور. بسم الله الرحمن الرحيم انا اعطيتك الكوثر (يعنى حق تعالى حضرتى ايدرآن حضرت عليه السلام غه اي محمد عليه السلام درست اسكده فضل عنائتمزدن بيردك بزسر كه كوثرنى اول كوثر ديدكمز ايرانلردين سيدلردور (يا اينكه بغمبرلكدور يا اينكه وحى دور) يا اينكه اسلام دور (يا كه قرآن دور يا كه بيش وقت نمازدور) يا علملكدور اوستاذ دين او گره نماينچه (يا كه شرف دارين دور) يا كه معراج دور (يا كه نصرت دور كافر لر اوزره) يا كه اوشبو كوثر ديدكمز او جماح اجنده بر كولدور اول كوانك صوى سچكرارك بالدين آغراقدور

سوتدن سوقراق دور قاردین یومشاغراق دور کوبکدین و اول کولنک ایکی جانبی زبر جددور تاشاری کومشدین دور وینجودین دور (فصل لربک) اس اول نعمتلرنک و اول نهرسه لارنک شکرانه سی اوچون ارته گل نماز یعنی عید نمازنی آنک اوچونکم نماز بارچه نعمت لارنک شکرن جیغوجیدور (و نحر) تقی قربان بوغازلاغیل اس اوشبو حق تعالی نك آیت کریمه سی دلالت قیلور قربان بوغازلامق نك واجب اولماقینه بس لازمدور قربان بوغازلامق هر حالی یتکه کم ایرسه قویماق روا دگلدور اول قربان بوغازلامق قویماق اوزیکه واجبنی قویماق کبیدور (ای مؤمنلر وای مسلمان لار الله تعالی گه بندک و رسول الله علیه السلامه امتیک دعواسین قیلانلار اگر راست الله تعالی گه بندک اولسا کز اول الله تعالی نك بویورغن طوتاسز ترک قیلوب عاصی اولمایسز و رسول الله نك سنتنی دوتاسز آنک بولنچه بویورسز و رضالنی استیاسز الله تعالی گه بندک و رسول الله امت اولاسز آز نهرساده صارانلق قیلوب و الله تعالی بویورغنی درتما یوب بو ثوابدان محروم اولوب الله تعالی گه بندک و رسول الله امت اولماقدهن یراق اولمایسز (ای آدمیلر اوشبو کون عید کونگن دور طوغن کون روزه طوتوب اونچی کون قربان بوغازلاب حق تعالی قاشنده الوغ جال آلور کونگن دور تموغ اوطندین قوتلوب او جاحلیتی بولمق کونگن دور آنک اوچون کم حق تعالی نك فرشته لاری اوشبو کون هر مؤمن و مسلمان نك قربان قیلغان یرینه حاضر بولورلار اول کم ایرسه نی بارلغایو تلر لهر وقانی نك هر بر قطره سی ساننچه مک شهیدنک ثوابن یازارلار بو کم ایرسه ده مؤمن و مسلمانلق نشانه سی وار ایش دیب خوشالانشوب واروب حق تعالی قاشنده گواھلق ویرورلر فلان قلنک تموغدین اوزن یولوی اوچون قربان قیلدی دیرلر حق تعالی حضرتی ئیتور اول فرشته لار گه سزلر گواھ اولگن یارلقادوم من اول بنده نی مینم امرنی یرینه کیلتر گه نالگی اوچون یرینه ایدی پیغمبر علیه السلام اولوغلا کز قربانلنگننی یعنی قوتلوره کنی

بوغازلا کز لار بس درسنلکده اول قربانلق نك قانی تارتلور میزانده آغز کیلور بارچه گناه لاردان شکسزای آدمیلر اوشبو کونده اوز کز اوچون جهد ایتو کز الله تعالی بویورغنی قویوب محروم اولماقدان صافلانگن کورمن موسز پیغمبر علیه السلام بالالارنی قربان قیلماق استادیلر یخشی صغرلار و سیمز و کورکم توله ر قربان قیلدی لار الله تعالی گه بندک اولوب دنیده ثابت اولانلار بویله قیلدی لار کیچه و کوندوز طرشدی لار حق تعالی رضالنی استادیلر (ای آدمیلر بلکنر حق تعالی ویردی مانی دنیده کیره ک قدری فائیده آماق اوچون وهم آخرتی صاتوب آماق اوچون الله تعالی بویورغن یرینه کیتور مک اوچون نی او کونچدور آنلاره کم الله تعالی بویورغن اشته رلر و بی وفا دنیا مانی صارانلق قیلوب اوزلهرنی بویورغنی یولمز لار آز نهرسه نی زیان صا نرلار اوزلهرینه زیان قیلغان لارون بلمه زلار اوشبو ثواب دین محروم قیلورلار دنیده مال لارندان زکات ویرمایوب وایگن لهرندن عشر و بیوب ایسنگو لکدهن و ایگن لهرنک برکاتندن محروم و مغبون اولورلارنی او کونچ اول کشی لاره کم حق تعالی نك بویورغینه قارشاق قیلوب نادانلق و بلسکز لک برله حیوان لارنی قربان قیلورلار وقتندن ئلگه ری یا صوگ بوغازلاب ویا ایتمک اوچون بوغازلاب الله تعالی قاشنده بولغان قربان ثوابندن محروم بولورلار . (ای آدمیلر بلکنر و آگاه اولگنر حق تعالی اوز فضل و کرم عذابتندن کوکدهن قرآن ایندردی پیغمبریمز محمد علیه السلام گه اول قرآن دهن و پیغمبر علیه السلام نك حدیث لهرندن و علمالارنک اتفاقندن مصنف لهر کتابلار تصنیف قیلدی لار اوشبو یاد ایتلمش لهرنی شریعت دیب آطه دیلار اول شریعت برله اش قیلانلاری مؤمن و مسلمان دیب آتادی لار و بو شریعت که انکار ایدمه لاری و شریعت اهلنی دوشمان درقانلاری کافر دیب آتادی لار ایمدی کم صافلانگن شریعتدن طشره آیاق باصما کز شریعت بویورغنی کریه کور مه کز و باش طارتما کز هر نه شریعتده باردور حق دیب بلکنر هر نیچه

لابق کورنمه سده و هر نه شریعتده باطل دور آنی باطل کور گز هر نیچه
 کور کهم کورنسه ده بس باکز شریعتده باطلنی حق صورتنده کور گز گن
 و حقنی باطل کور گز گن شیطان دور نیچه و نیچه ایند گولهرنی بو وسوسه
 سی ایله خراب ایله مش دور نساک کم خراب طون کیوب نماز اوقسه و عید
 کونله رده روزه طوتسه گناه کار اولور و بونلار گرچه صورتده عبادت کورنسه
 ده و بونلاری عبادت کور گز گن شیطان دور نیچه لهرنی یولدان چقا اردی
 و کو گلمنی قاراتوب ایماننی صوبیدی الیماذ بالله تعالی و نیچه آدهه ییله وار
 دور کو گیل لهر ییله شریعت دوزر لهر و قیاس برله قیلورلار و شریعتده نه دور
 ییورلش بله زلهر اگهر بلسه لهر ده کو گیل لهر ییله قیاس لارینه موافق کلمد
 کیچون ایله کرا کهم ز بیله کره ک دیرلر بس اول جماعتلر هم ایمانلارند
 ضرار اولوب اوغل و قزلاری حرام زاده اراسق احتمالی واردور و نیچه
 آدم لار واردور که بلارچه اش قیلماق کیرمک هر نه اوامه ده بلارچه اولسون
 دیرلهر اول یول دخی شریعتده ن طشره بر یول دور آنک باشی تموغدور
 شریعتنی قویوب اول یول ایله یور گنلهر ده خنی مؤمن و مسلمان دگیل لهر
 دور و هر آدنک کو گمانده ایکی دهرجه واردور اول ایکی دهرجه ده
 ایکی تحت اولور بری یوقاری و بری توبه ن اگهر یوقارو دهرجه ده گی تحت
 ده فرشته اولوب توبه ن دهرجه ده گی تحت ده شیطان اولسه شیطان نك چاره
 سی اولما یوب فرشته غالب اولوب ارل آدم نی شریعتده یور توب طاعت و
 عبادت تیلدروب حق تعالی حضرتنه لایق اولور بولنی کور گز لار (نه گهر
 یوغاری دهرجه گی تحتده شیطان اولوب فرشته توبه ن اولسا اول شیطان
 غالب اولوب اول آدم یل بودور دی یوب تورلو تورلو فسادلار و گناه لار
 اشله توب اوزینه یار بولد ش ادریب شریعتنی او گونه کتورمن اوزی مسلمانم
 دیوب دعوی تیلور اما تیل که اعتبار یوقدور نیچه کافله ر وار شور نل لهری
 ممله نیچه سچوک اولور کو گیل لهرنده ایمان و شریعت یوقلمندن مسلمان

دیولمه ز (بس ای مؤمن و مسلمان لار هر نه کم قیلور سنز الله اوچون
 قیلو گز و هر نی سوزلهر سن شریعتده اولسون تیل ایله دوست طوتوب
 کو گلمکز ایله دو شمان طوتماق اول منافق علامتی دور و حق تعالی نساک
 فرض لارنی قویماق واجب لهرنی و سنت لهرنی ا ا تیلماق و حق تعالی نك هر
 حقنی کم اوز گزده باردور آنی قوونکز بار نیچه قویماق و اگهر اوز گزده کشی
 حقنی بولسا آنی اوتومین و یا که رضالانمین چاره یوق دور آدم حقنی توبه ایله
 کیچلمز پاک طوتوب کو گلمکزنی تورلو اریغسز فکر ایله طولدرماق و کوز
 لهر گزنی تورلی عبرت لهره قرانک عبرت لهر کوروب توفیق و هدایت استا ک
 و طوغری حقنی قویماک عقل گزه و مال گزه طایانماک آنلار اوچون تورلی
 گناه لار اشله ب حق تعالی دن یراق اولوب اولوغ لغزه اشله ب ضعیف لهرنی
 و مسکین لهرنی خور کورمه ک ضعیف لهر نساک و مسکین لهر نساک یاردهه میسی الله
 تعالی درر دنیا اوچون راست حقنی یرتماک دنیانی جمع قیلوب باقی قالدورم دیب اوللا
 مک نیچه و نیچه پادشاه لار و ملک دارلار و آغالار و عقل لی لار وفات اولمش
 دنیا دور مال و ملک کی و قوردهش هیچ رسی اولم دن قالمش یوقدور اول گنه دن
 صو ک تریلوب آندا باروب باوز عمل لهر نساک شو ملغن کور گنه دن صو ک تریلوب
 توبه قیلوب عمل قیلماق یوقدور بس ایمدی ترک وقت گده و فرصتک بار وقتنده
 جهه ایدک حق تعالی نك بو یورغنیچه و محمد رسول الله نك یوانچه یورک عمر
 عزیز گز نك قدرنی بلمک اولم زده ن بورون ملک قول گزده بار وقت آخرتی
 صانوب آ لک ملک کیتک کچ نه قدر اجتهاد قیلسا گزده بولماس وهم عزیز
 عمر لهر گزنی بر باد بیرمه گز نفم گز آرزولارینه دائم او یما گز ساچ گزنی
 صاقل گزنی آغار توب کو گیل لهر گزنی تورلی گناه لار ایله قارالما گز آنک
 اوچون کو گیل حق تعالی نك قارار یریدرر حق تعالی یورغنی قویوب تورلی
 گناه لار اشله ب تورلی رسوای لفلار حاصل ایدوب توبه گزده ن محروم اولوب
 قارا یوزلی بولوب ایسمانسز کیچمکز صو گره کوب نر کونلر چلهر بولور هم

بايلىقكۇزغە اشانما كۆز نىچە و نىچە آغالارنىڭ و قوتلى لەرنىڭ ئولوم ەويون لارنى ئوزدى اميدلەرنى كىسدى اشلەرنى تامام قويدى بالالارنى يتيم و سويىكلو جفتلەرنى طول قىلدى نىچەلەر سرائلار دوزىدى اجىنە كره آلامدى و نىچە شىلە و قىيلا قىيلايم دىدى بلە آلامدى بس ەۋەن و مسلمانمزدىرسىز مسلماناق نىدوكن بلگايسىز مسلمانلار اشن قىلغايىسىز آطكۇز مسلمان اولوب كفرلك ايله عمر كىچىرمە گە يسىز ئولومنى خاطر كۆزدەن كىتتەرمە گە يسىز آخرتدە كىرەك نەرسەنىڭ ياراغن قىلغايىسىز ايولەر كۆزنى توزوب مسجدلەر كۆزنى خراب طوتما غايىسىز اهلگۇزە اش اولوب يىخشى لەرە طارقا غايىسىز علم اهلنى خور كورمە گە يسىز شرىعتچە ەر نە دىسەلەر راست دىب بلگە يسىز يالغانغە دوتوب ايمانگۇزە ضرر و جفتكۇزە طلاق اولماقدان صاقلانغايىسىز و اماملار كۆزنى عزيز طوتقايسىز سوزلەرن قبول ايتكەيسىز قىامت كونى اولدەدا اماملار كۆزنىڭ علمى آستىندە قوبقايسىز يىخشى سوزلەرنى طوغرى ئىتدەك نەلەرى اوچون سو كەمە گە يسىز اوز كۆز سلامت و نىدە تېرت آلا طورغان تېرتلى اورنلارغە باقوب تېرت آغايسىز ەر عملگۇز يازا غوجى دور قىامت كون گناھكۇز ايككا كوتەرلوب قويلغوجى دور آنى آ كىلا غايىسىز كىچە و كوندوز ايسرب شىطانغە جفت بولما غايىسىز بر بر كۆز آراسىندە حسد و كىنە دوتوب عمللەر كۆزنى اوظقە باقما غايىسىز و بر بر كۆزنىڭ گناھن بولمايسىز و مظلوملەرە ظلم قىلوب ئوابكۇزنى آ كىلا و يروب گناھن ارستو كۆزە يوكلەمە گايىسىز قارتلارە حرمت قىلوب ياشلەرە رحيم قىلغايىسىز اهل عىبالگۇزە ادب او گره تەكەيسىز قىامت كون آنلار اوچون سىز سؤال قىلغۇرسىز و كورشى لەر كۆز ايله خوش تركلك قىلغايىسىز آنلارى رنجتېب دو كۆزى صورتندە قوپما غايىسىز يتيم لەرە و مسكين لەرە شفقت كوز كۆز ايله قاراغايىسىز خصوصاً اوشبەونىڭ تىك عىد كوله رندە آنلارنى رنجتېب عرش الرحمننى تىترەتمە گە يسىز بس اوشبەولار كىم ياد قىلمىدى ەيچ برمزە يوقدور ونى او كونسچ بزلەرە كىم طشمەزنى بىزدەك اجزنى تورلى فەكر ايله

طولدوردق حق تعالى حضرتتە نە يوز ايله وارغايىمىز ونە جواب بېر گەيمىز بس شونىڭ اوچون درك الله تعالى اوستمىزە تورلى تورلى فتنەلەر صالحى اوزمىز دەن بركاتنى آلدى و ظالم تورەلەرنى اوستمىزە اىروكلى قىلدى دىنادە جزا مىز بودور آخرتدە الله تعالى حضرتى بلور حالىمىز نە اولماچاقدور مىگر اولە العالمين اوزى عفو اىلە ەلھى بارچا امت محمدگە توفىق و ەدايت بىروب آخر صولوومىزە ايمانمىز دەن ايرماي دولانگىنى روزى قىلغىل آمىن يارب العالمين آمىن *

﴿ ھەر آيدە اولغان تېرىك پىراملار ﴾

محرم اوّل كونى يل باشىدور (اونىنچى كونى عاشورە بايرامىدور عاشورە دىب و جە تسميه سىنە سبب شول خدای تعالى اون پىغەمبىرنى اون كرامات ايلەن اكرام قىلدى يعنى حرمتلەدى * ابراهيم عليه السلام دىناغە كىلدى عاشورە كوندە * ھەم شول كوندە خدای تعالى قوتقاردى نمرود اوطىندان * ايككىچى مۇسى عليه السلامنى قوتقاردى دوشمان فرعون دەن شول كوندە فرعوننى غرق قىلدى خدای تبارك و تعالى نىل مبار كدە عاشورە كوندە * اوچونچى ادرىس ەلپە السلامنى عاشورە كوندە مەكان علپىن گە كوتەردى خدای تبارك و تعالى اوزىنىڭ كرمى ايلەن (دورتنىچى ايوب پىغەمبىرنى قوتقاردى قورتلارندان عاشورە كوندە (يىشانچى عيسى عليه السلامنى كو ككە آشدردى خدای تبارك و تعالى عاشورە كوندە (آلطىنچى آدم عليه السلامنىڭ توبەسىنى قبول قىلدى عاشورە كوندە (يىدنىچى نوح عليه السلامنىڭ كىمەسى قرارلاندى جودى طاغىنە (سىدگىزنىچى سىلیمان عليه السلامنىڭ پادشاھلغىن قايتاردى عاشورە كوندە (طوغرىنچى يونس پىغەمبىرنى باقى قارتىندان چىقاردى عاشورە كوندە (اونىنچى يوسف عليه السلامنى قاوشىدوردى يعقوب عليه السلام ايلەن عاشورە كوندە (بس بولاي بولسە ەر قايمىزغە تىوش بو عاشورە بايرامنى تەظىم

تکريم قیلورغه تورلی صوم صدقه هم یتیم و فقیرلەر که شفقت ایلهن (ودخی عاشوره کوننده یاراتدی خدای تبارک و تعالی جبرائیل علیه السلام نی میکائیل علیه السلام نی اسرافیل علیه السلام نی) دخیده عاشوره کوننده عرش کرسی نی یاراتدی قلم نی کوکله رنی یرلارنی اجاح لارنی طوبی آغاچنی (دخی پیغمبر من محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم نه یته دور بر من عاشوره کونن حرمتاب روزه طوتسه خدای تبارک و تعالی اول من که نصیب ایتهر جمیع ملائکه لەر که اولغان ثوابنی دخی پیغمبرلەر که هم مرسل پیغمبرلەر که شهیدلەر که صالح لارغه اولغان ثوابنی) (دخی حضرت عائشه رضی الله عنها نه یته دور پیغمبر علیه السلام دهن ایشقوب کمد کم عاشوره کوننده یوز رکعت نماز اوقسه اول کشی اولسه آنک قبرن طولتورور خدای تبارک و تعالی مسک و عنبر ایلهن دیب یعنی خوش ایس ایلهن نماز اوقوی اوشبو طریقه چه دور هر رکعتنده الحمد سوره سی دهن صوگ اوچ مرتبه نل هو الله احد سوره سن اوقور نماز صو گنده سبحان الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اکبر لا حول ولا قوة الا بالله العلی العظيم دیب یتش مرتبه نه یتور (دخی کلمة الاستغفارنی یتش مرتبه) (دخی پیغمبر علیه السلام که یتش مرتبه صلوات نه یتور) (دخی عاشوره کوننده قرداشی ایلهن کور شور که یتوش هم صدقه برو یتوش فقیرلەر که طابقان نهر سه سی ایلهن هم ذا کرلەر عالم لهر مجلسنده اولورغه کیردک) (دخی عاشوره کوننده بره و اون کشیکه سلام بیرسه گویا اول کشی دنیاده اولمان جمیع مسلمان لار غه سلام بیر گن ثوابنی تابار) (دخی بو عاشوره کوننده بر یتیم نلک باشندان سیپاسه خدای تبارک و تعالی اول کشین آخرتده کوته زور تاننده اولغان توگی حسابنچه صدق رسول الله العظيم . فاتح الجنان من نفسه)

❖ فی شهر صفر الحیر ❖

بو آیده بایرام یوقدور بو آیده یتش وعظ باردور مجالس الشهورده بیان

ایتدی صفر آینده شوملانمق کذب محض دور مثلاً نکاح ایتدرمی وسائر صالح، شروع اتممک شومدور هونداین اشله ردهن صفر آیند، صاقلانمق نلک اصلی یوقدور قول الله تعالی المقدر لا یغیر ما یبدل القول لدی قیچان تقدیر اوز گهر سون قیچان الله تعالی نلک سوزی آ لوشسن الله تعالی نلک سوزی بر بولور بو آیده شوملانمق هم شوملانغان کشی بدبخت دور امام غزالی دهن سؤال ایتمشهر بدبخت نینداین آدم دور امام غزالی حضرتلهری جوابنده نه یتوب دور بدبخت آدم شول شوملانوب خلقنک خاطرینی صیوب الله تعالی که عا سی اولور نقل من حسین الواعظ * دهخی صفر آینده یعنی ۲۸ نجی کوننده پیغمبر علیه السلام حضرت ابو بکر بلهن مدینه که هجرت قصدی برلهن مکه دهن چقد یلار .

❖ ربیع الاول ❖

پیغمبر من محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم طوغدی ربیع الاول نلک اون ایکنجی کیچه سننده اسمی شریفی تور اتده احمد لانی احمد امتی من النار زبورده الماحی لا نه محی بی عبده لا وئان انجیلده اسمی شریفی احمد قرآن عظیمده محمد فی اهل السماء والارض آناسی نلک اسمی شریفی عبدالله باباسی نلک اسمی شریفی عبدالله مطلب *

پیغمبر من محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم طوغان کیچده * خدای تبارک و تعالی امر قیلدی جبرائیل علیه السلام که ندا ایلهن بس جبرائیل علیه السلام ندا قیلدی کوك یر اهلینه هم جنت صاچچی لارینه جنت نلک زیتون آرتدورماق ایلهن هم فرشته لهرینه تسبیح ذ کرنی آرتدورماق ایلهن * دخی پیغمبر من محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم دنیاغه کیلگن کیچده هر بر یت خانده لارده کی اصناملار یقلوب توشدیلهر سجده قیلغانلاری حالده * وخرت ساجدا وصارت

الاصنام كلها منكوسة على رؤسهم دخى رسول الله نك باباسى عبدالمطلب
 آينه دور من بولدوم شول كيچده كعبه شريفه اصنام لار كلسى يقلديله رسجده
 قيلغان لارى حاله (دخى اشتدوم كعبه نك جدارندهن بر طاوش يقول ولدالنبي
 المختار الذى يهلك بيده الكفار يطهرنى من هذه الاصنام ويأتى بعبادة المالك
 العارم دخيده رسول الله عليه وسام دنياغه كيله اصدمن اول شيطان لار كو ككه
 آشقانلار هم فرشته لرنك ذكرن تسيحون حديثون اشتكانلار رييع الاول
 نك اون ايكنچى كيچه سن آشماقچى اومان لار آشا اماغانلار آشا اماغاج
 شيطان عليه اللعنه لار جيلوب ابليس عليه اللعنه كه ايتكهن لار عجب بو كيچه
 كو ككه آشا آلامدوق نه قدهر طرشوب سبب نه دور ديب ابليس عليه اللعنه
 شيطان لاردان بو خبرنى اشتكاج مغموم اولوب بيك قاطى آواز ايلان
 قچقردى جميع اعوانلارى جيلوب ايتديله ر يا مالك بو قدهر قاتى قچقرو كذا
 نه سبب بولدى بولارغه ابليس عليه اللعنه جواب بيردى قچقرو منك سببى
 شول دور اعوانلارم كو ككه آشا آلاماغچ تميمين بيلدوم آخر الزمان
 يغمبرى دنياغه كيكهن دور ديب نى قاينولى او كنج حسرت از نك لات
 منانمز بوقفه چغار آ نك اوچون دنيا طولار ايمان اسلام برله ونك صو كندا
 شيطان عليه اللعنه لاردهن برسى طوروب جواب بيردى ياسيدغم يمه نغم كنى
 خوش توت بزلار آ لار آراسندا بولورمن آ لارنى ظلم اق حسداك اخلك
 هم دين له رينه ضرر كيتوره طورغان نرسه لار ايلهن اغو قيلورمن ديب بعد
 ابليس عليه اللعنه كيكدى نفسى قرار تابدى رييع الاول نك اوزايكنچى كيچه
 سنده اولغان خاصيتنى يازوب بتدرر كه ممكن تو گل خاصيتى كو بدور تفصيل
 وعظ ككتاب لارندان قارارلار * بس معلوم اولنه كه موندان خاصيت لار بولماچ
 بو كيچده عاقل و بالغ مؤمن اولغان آدم لار كه بو ايچهنى رطايه قيلورغه
 تپوش عبادت خيرا احسان يتيم لار ك شفقت ايله * نقل ايدلدى مجلس الشهوردهن *
 حضرت آمينه يغمبر من محمد صطفى صلى الله عليه وسلم كه يوكلو اولديغى بعدنده

طوغز آينه توش كوردى اولكى آينه توشنده بر اوزون آدم نى كوردى
 بشاره بيردى حلكده گى بالاك سيد المرسلين ديب اول آدمدهن صورادى
 سز كم ديب اول جواب بيردى آ نك آدم ديب عربى (ففى الشهر الاول
 رأيت رجلا طويلا فقال ابشرى فقد حملت سيد المرسلين فقلت له من انت
 فقال ابوك آدم) ايكنچى آينه ينه توش كوردى رسول الله نك آ ناسى
 آمينه بر آدم نى دخى اول آدم سيونچ بيردى سيدالاولين والاخيرن ديب ينه
 حضرت آمينه نه يردى سز لار كم سز ديب اول جواب بيردى شيت ديب عربى
 (وفى الشهر الثانى قال ابشرى فقد حملت سيد المرسلين والاخيرين فقلت له
 من انت قال شيت) دخى اوچونچى آينه توشونده سيونچ بيردى يو كك
 النبى الكريم ديب ينه صورادوم سز كم ديب جواب بيردى نوح ديب عربى
 (وفى الشهر الثالث قال ابشرى فقد حملت بالنبى الكريم فقلت له من انت قال نوح)
 دورونچى آينه ينه توش كوردى توشنده سيونچ بيردى اول ايتدى يو كك
 السيد الشريف والنبي العفيف ديب ينه صورادم سز كم ديب جواب بيردى
 ادريس ديب عربى (وفى الشهر الرابع قال ابشرى فقد حملت بالسيد الشريف
 والنبي العفيف فقلت له من انت قال ادريس) بشنچى آينه كوردى اول دخى
 سيونچ بيردى يو كك سيدالبشر ديب من صورادم سز كم ديب اول جواب
 بيردى هود ديب عربى (وفى الشهر الخامس قال ابشرى فقد حملت بسيد
 البشر فقلت له من انت قال هود) آ لطنچى آينه ينه توش كوردى ينه بر
 آدم سيونچ بيردى يو كك النبى الهاشمى ديب من ايتدم سز كم ديب جواب
 بيردى ابراهيم ديب عربى (وفى الشهر السادس قال ابشرى فقد حملت بالنبى
 الهاشمى فقلت له من انت قال ابراهيم) يدانچى آينه ينه كوردى ينه بر آدم
 سيونچ بيردى يو كك حبيب رب العالمين ديب ينه صورادم سز كم ديب
 جواب بيردى اسمعيل ديب عربى (وفى الشهر السابع قال ابشرى فقد حملت

بحبيب رب العالمين فقلت له من انت قال اسمعيل سيدكزنجي آينده يه نه كور
دى يه نه بر آدم سيونج بيردى يو كك خانم النبيين ديب يه نه من صورادم
سز كم ديب جواب بيردى موسى ديب عربى (وفى الشهر الثامن قل ابشرى
فقد حملت بخاتم النبيين فقلت له من انت قال موسى) طوغزنجي آينده
دخى كوردى بر آدم سيونج بيردى يو كك محمد ديب يه نه صورادم سز كم
جواب بيردى عيسى ديب عربى (وفى الشهر التاسع قل ابشرى فقد حملت
بحمد فمات له من انت قال عيسى صلوات الله و سلامه عليهم اجمعين رسول
الله دنياغه كيلور آلدندان ألوغ كور كم قوش كيلوب آمينه نك تور صاغونى
سپادى بعد رسول الله دنياغه كيلدى مستقيما اى خرج بقدمه الكريمة و لم
يخرج مذكوسا اشارت الى اذنه صلى الله عليه وسلم لم يزل قائما فى حدود الله
ثم تكلم بكلام فصيح وقال الله اكبر الله اكبر الله اكبر الحمد لله رب العالمين
اشارت دور آياق ايلهن طووي هيچ زایل بولماس الله تعالى چكلا كندهن طش
دخى سوزلدى فصيح سوز ايلهن سوزى اوشب و دور الله اكبر الله اكبر له
اكبر الحمد لله رب العالمين ديب *

(ولد الحبيب وخده متورد * والنور من و جناته يتوقد)

(ولد المتوج بالكرامة والبهاء * الطاهر الشيم الكريم السيد)

(جبريل وافى ذلك امه * فى ثرى طير والملائكة تشهد)

(بجناحه مازال يمسح بطنها * فبدأ النبي الهاشمى محمد)

(قالت ملائكة السماء بأسرها * ولد الحبيب و مثله لا يولد)

(يا عاشقين تولوها فى حسنه * هذا هو الحسن الجليل المغرد)

(نقل من نزهة المجالس من نفسه)

❖ ربيع الآخر ❖

بو آيدا بيش وعظ باردور اولگسى رسول الله نك شفاعتى حقنده ايسكنچيسى

رسول الله وصيتى حقندا (اوچونچيسى جنت اهل لهرى حقنده) دورتنچى
فى النظرة الاسلامية والختان (بيشنچيسى جومارداق حقنده مجالس الشهورده
بيش وعظ بيشى سى مذكوردور *

❖ جمادى الاول ❖

كسه بو آيده بيش وعظ باردور بيشى سى مجالس الشهورده مذكوردور
اولگسى نعمة صحت دور ايسكنچى فى فضيلة نور الايمان (اوچونچى فى الحب
و البغض فى الله) دورتنچى فى فضيلة الصبر والشكر (بيشنچى فى فضيلة التقوى
بو آيد، بايرام يوقدور *

❖ جمادى الآخر ❖

بو آيده دخى بيش وعظ بار اولگسى فى العلوۃ الخمس ايسكنچيسى فى
ذم تارك الصلوة (اوچونچيسى فى قصة اصحاب الفيل) دورتنچى فى فضيلة
الانفاق فى سبيل الله تعالى (بيشنچيسى فى حسن الخلق بو آيده بايرام يوقدور
مجالس الشهورده مذكوردور بو جمادى الاخر آينده ابوبكر رضى الله عنه
وفات تابدى خلافة حضرت عمر كه قالدى *

❖ رجب ❖

الرغبية حبيبه وزنده رغبت اولنان شيه دينور و جوق وبر كويه اطلاق
اولنور جمعى رغايب كيلور شارح دير كه ليلة رغايب بوندندر كه عطاياى جزيله
و مواهب جليله كيچه سيدور مادرنبى عليه السلام اولان آمينه جناب لارى پدرو
الا كهر نبوى اولان عبدالله ايلهن اول كيچه زفاف ورحم مومى اليها صدف
دور سالت انصاف اولمشدور كه اول شب جمعة رجب شريف دور نقل من القاموس
من نفسه يعنى اول كيچه يتغم بر من محمد مصطفى صلى الله عليه وسلم نلن ذات

شریفی آمینه نك رحیمه توشكەن وقتى شونك اوچون بىك اولوغ بايرام دور
 بزلهر گه هر قايمزغه تيشلى بو رغائب بىرامنى تبرىك-ك-امك بو آى داغى
 خاصيتنى ئه يتزب بئرو ممكين تو گىل جهدهن برون بيان قينه مز لار * يىغمبر
 مز محمد مصطفى صلى الله عليه وسلم ايتدور اى امتله روم غافل اولما گز لار
 رجب آينك اولگى جمعه كىچه سنده آنك اوچون اول كىچه نى آطاديلار
 ملائكه لهر رغائب دىب اولگى جمعه كىچه سينك اوچدهن بىرى اوتكچ كوكه
 گى هم ير يوزنده گى فرشته لهر جييلور لار كعبه الله نك ئه يله نه سینه مونك
 سو گنده خدای تبارك و تعالى بولارغه خطاب ايدوب ايتدور ياملائك-كتى
 سلونى ماشئتم فيقولون ربنا حاجتنا اليك ان تغفر لصوام رجب فيقول الله
 تعالى قد فعلت ذلك يعنى اى منم فرشته لهرم صوراكز نى دور حاجتگز فرشته
 لار ئه يتورلهر يارب رجب آينده گرچه بر گنه كون روزه طو اتساده شول
 بنده لرنك گناه سن يارلقا دىب بس خدای تبارك و تعالى ئه يتور تحقيق من
 آ لارنك گناه سن عفو قىلدوم دىب بس بو رجب ده بر كون روزه طو اتقان
 بنده لهر گه بو قدر مغفرة اولغاچ عاقل و بالغ و مؤمن مسلمان لارغه تيشلى
 دور رجب آينده روزه طو تماق قال آدم عليه السلام يارب اخبرنى باحب الاو
 قات اليك و احب الايام اليك قال الله تعالى احب الايام الى النصف من رجب
 فعن تقرب الى يوم النصف من رجب بصيام و صلوة و صدقة فلايسأ لنى شيئاً
 الا اعطيته ولا استغفرنى الا غفرت له يعنى آدم عليه السلام صورادى الله تبارك
 و تعالى دن قايم وقت و قايم كون سزلهر گه سيوكلى بزلهر گه خبر بىر دىب
 (بس خدای تبارك و تعالى ئه يتدى وقت لارنك سيوكلى ره گى رجب آينك
 اون بيشنچى كوني دىب كده كم بو كونگه ياقون اولسه روزه ايلهن صلاة و
 صدقه ايلان هر حاجت استسه ميندهن هر نى حاجتى اولسه بىردوم هر نى
 گناه سى اولسا عفو قىلدوم دىب كوچرلدى نزهة المجالس دن *

رجب نك يگر مى يىنجى كىچه سنده يىغمبر مز محمد مصطفى صلى الله عليه وسلم
 كو ككه آشدى گه وده سى ايلان اوياغ وقتنده قال الله تعالى سبحان الذى اسرى
 بعبده ايلان من المسجد الحرام اول مولا تعالى رسولنى بر كىچه نك اجنده
 مكدين چغاروب بيت المقدس گه ايلتى يه نه ئوزن بلردى ايش لهر رسول
 عليه السلام ئه يتدى بر كىچه امهاني نك ايونده ياتور ايدم بره كو كىلدى ميني
 اويغاتدى قويدم كور اين دىب دوستم جبرائيل عليه السلام ايدى يار رسول مولى
 تعالى سيگا سلام ئه يتدى سلام بر لهر ود يارلقادى ايدى دوستم محمدنى باروب
 ايوندين آلوب كىلگىل ميني كوروب كو گىلى آچلسون قاينولارى ساچلسون
 دىب ايدى يه نه بر پراق كىلتوروب من تيدى قويدوم طشقار و چقدوم طهارت
 قىلدوم براقى كوردوم توه دين كچكرىك ميني آ گنا مندردى كوزى يتكەن
 ير گه آياغن قويار اول قات كو ككه يتدك جبرائيل اون قىلدى قپوغ آچديلار
 كردك آدم عليه السلامنى كوردم بو كم دىب صورادم ئه يتدى آ تاك آدم عليه
 السلام طورور ديدى سلام قىلدوم عليك آلدى ايدى اين گو اوغلوم اين گو
 يىغمبر تيدى آ ندين ئوتدك ايشك قاتى كم سين تيدى لار ايدى من جبرائيل من
 ايدى لار يالغز موسن ايدى محمد عليه السلام ايلهن من ايشك آچديلار كردم
 ايكى ايرنى كوردم جبرائيل دين صورادم بو كم لار دىب جبرائيل ئه يتدى
 عيسى ايلهن يحيى طورور آ لارغه سلام قىلدوم عليك آلديلار آ ندين ئوتدك
 يه نه بر كو كده بر ايو گه كردم كوركلو يوسفنى كوردم آ ندين ئوتدك
 دور تنچى قات كو ككه يتدك ادريس عليه السلامنى كوردم بو كم دىب جبرائيل
 دين صورادم جبرائيل ئه يتدى ادريس طورور آ ندين ئوتدك يه نه بر گونى
 كوردم جبرائيل دين صوردم جبرائيل ايتدى ادريس تورور آ ندين اوتدك
 يه نه بر گونى كوردم جبرائيل دين صورادم هارون ديدى آ ندين اوتدك
 آ اطنجى قات كو ككه يتدك برا گونى كوردم جبرائيل نه يتدى موسى كلیم
 طورور آ گنا سلام قىلدوم عليك آلدى آ ندين ئوتدك ابراهيمنى كوردم بو

کم طورور ديب سؤال قبلدوم جبرائيل نه يتدى اولوغ آناك ابراهيم طورور
آكنا سلام قبلدوم عليك آلدی ميكا تحسين قبلدی ای اولوغ مرتبه لك
اوغوم ديدی آئدين اوتدك سدره المنتهى غه يتدك شوشى كيفيتده محمدنى
معراج آشقوردوق بزنك قادر لغمزنى وحدانيت نشانلارمزنى ظاهر كوز برله
كورسون آيدك لذريه من آياتنا ينه نه يتدى يا محمد لو لاك لانا خلقت الافلاك
اكرسن بولماسك ايردى بو عالمى افلاك و نجم لارنى عرش و كرسى نى
يارا تماز ايردم ايدش لار رسول عليه السلام گه مولى تعالى كو كده گى عجائب
و غرائب لارنى كور گه زدى (قال العلاءى وغيره كان للنبي صلى الله عليه وسلم
فى ليلة المعراج خمس مراكب ستأتى على الترتيب بعد هذا النظم *

(محمد اشرف الاعراب والمعجم * محمد صادق الافعال والكلم)

(محمد تاج و سئل الله قاطبة * محمد خير من يمشى على قدم)

(محمد باسط المعروف جامعة * محمد صاحب الاحسان والكرم)

(محمد ثابت الميثاق حافظه * محمد طيب الاخلاق والشيم)

(محمد جبلت بالنور طينته * محمد لم يزل نورا من القدم)

(محمد خير خلق الله من مضى * محمد لم يزل نورا من القدم)

(محمد خير خلق الله من مضى * محمد خير رسول الله كلهم)

(محمد ذكره روح لا نفسنا * محمد شكره فرض على الامم)

(محمد زينة الدنيا و بهجتها * محمد كاشف النعمات و الظلم)

(محمد سيد طابت مناقبه * محمد صاغة الرحمن من كرم)

(محمد شرف البارى مراتبه * محمد خصه الرحمن بالنعيم)

(محمد صفوة البارى و خيرته * محمد ظاهر من سائر التهم)

(محمد طابت الدنيا ببعثته * محمد جا بالآيات والحكم)

(محمد يوم بعث الناس شافعنا * محمد نوره الهادى من الظلم)

(محمد قائم لاه ذوهمم * محمد خاتم لارسل كلهمم)

ليلة المعراج يعنى معراج كيچه سنده ههر كم يئغمبرمن محمد مصطفى صلى
الله عليه وسلم كه صلوات ايتوب هم ايكي ركعت نماز قيلوب كيچهون ذكر
تسبيح ايلهن اوتكهرسه اول كشي كه انشاء الله تعالى تموغ اوطنى حرام بولسه
كرك بس مؤمن مسلمان و باغ و بالغه اولغان كهمسه نه لرگه تيوشدوروجب
نك بكرمى جيدنچى كيچه سننى عبث اوتكاره سكه اقل مراتب لا الله الا الله
كلهم سننى طهارت اوزارينه ايتسون (بو معراج كيچه سننده اولغان اشله رنى
تفصيل ايكي كوب وقت صورغان سببلى قصر قيلندى تفصيلنى نزهة المجالس
د، درة الواعظين مجالس الشهوردهن قاراسون لار ههر قايتون تفصيلا ذكر
قيلغان لاردور *

﴿ باب فضل شعبان و فضل صلاة التساييح ﴾

پ- يئغمبرمن محمد مصطفى صلى الله عليه وسلم دهن روايت ايدلندى (من

صلى اول ليلة من شعبان اثني عشر ركعة) يعنى شعبانك و لكى كوننده برمن
اوقسه اون ايكي ركعت نماز اولگى ركعتنده الحمد سورده سن برمرتبه قل

هو الله احدنى ييش مرتبه (اعطاء الله تعالى ثواب اثني عشر الف شهيد و

كتب له عبادة اثني عشرة سنة و خرج من ذنوبه كيوم ولدته امه ولا يسكرت

عليه خطيئته الى ثمانين يوما) بيورور خدای تبارك و تعالى اول اوقوونان من كه

اون ايكي ملك شهيد ثوابن دخى الله تبارك و تعالى يازار اول من كه اون ايكي

يل عبادة ثوابن دخى اول من گناه سندين يولدر آ ناسندين يا كاطوونان كيك

دخى اول دن نك خطاسى يازلماس سيكسان كونگه قدرلى گرچه قيلسه ده

(عن النبي عليه السلام من صام اول خيس من شعبان و آخر خيس منه كان

حقاً علی الله تعالی ان یدخلاه الجنة) یعنی بر من شعبان نك اولگی خیس نده
روزه طوتوب دخی آخرغی خیس نده طوتسه تحقیق اول منك حتی بولدی الله
تبارك و تعالی اوزرینه اوجا حقه كرتمه كلك ایلهن (من صام شعبان یوما حرم
الله جسده علی النار و كان رفیق یوسف فی الجنان و اعطاه الله ثواب ایوب عام)
شعبان آینه بر كسه روزه طوتسه تحقیق اول منك خدای تبارك و تعالی
تنن او طقه حرام قیلدی دم یولداش بولدی یوسف علیه السلام ایلهن اجماحده
دخی اول من كه بردی ایوب علیه السلام ثوابنی (بس شعبان آینه بونداین
خاصیت لار بولغاچ هر كه تیوشلی دور روزه ایلهن شغله نور كه تفصیلنی ذكر
ایندی نزهة المجالس مجالس الشهور درة الواعظین *

﴿ شعبان نك اون بيشنچی كچه سنده برأة بايرامی اولور ﴾

و انما سميت برأة لان الله يعطى في هذه الليلة للاعداء والاشقياء برأة من
الجنة كما قال الله تعالى برأة من الله ورسوله و يعطى للاصفياء والأتقياء برأة من النار)
یعنی برأة ديب تسمیه قیلدی بو کوننی آنك اوچون بو کونده دوشمان لاریاوز
لار بز کوجیدور اوجا حادان صوفی لار تقوی لار بز کوجیدور تموغدهن شو نك
اوچون برأة ديب تسمیه قیلندی دخی پیغمبر من محمد مصطفی صلی الله علیه و سلم
كه جبرائیل فرشته کیلتوردی لیلة البرأتنی (فتال یا محمد البشارة لك فان الله
تعالی قد وهب لك جميع امك ممن لا يشرك بالله شيئاً) جبرائیل فرشته
ئیدی ای محمد سزلهر كه سیونچ درستلده الله تعالی و تبارك جميع امكته
هبه قیلدی شول من لاردهن غیري كه یعنی شركت لك قاتقان لاردهن غیريله كه
يارلقاق ایلهن شركتدهن غیرنی دور گناه لاری بار همه سن عفو قیلدوم ديب
بعد (قال جبرائیل علیه السلام یا محمد ارفع رأسك الى السماء) مونك

صو كنده جبرائیل علیه السلام ئیدی ای محمد باشكنی کوتهر كو ككه (فانظر
مذا ترى) بس قارانی نهرسه كوره سن كو كده (فانظر النبي عليه السلام فاذا
ابواب السموات مفتوحة والملائكة من سماء الدنيا الى العرش في المسجد
يستغفرون لامة محمد عليه السلام بس قارادی پیغمبر من علیه السلام كوردی
كوك ايشك لاری آچلمش فرشته لار دنیا كو گندهن عرش كه قهدهرلی مسجدده
قیلغان لاری حالده هر قایوسی یارقایو استرلهر محمد علیه السلام اتمی اوچون
(و علی کیل باب السماء ملك) یعنی كوكله نك اشکی صایون بر فرشته (علی
الباب الاولى ملك ينادي طوبى لمن ير كع في هذه الليلة) و آنگی اشكده
گی فرشته قچقرا یعنی ندا قلهنی سیونچ امت محمددهن بو کیچهده ركوع
قیلغان من كه (و علی الباب الثانية ملك ينادي طوبى لمن يسجد في هذه الليلة)
ایکنچی اشكدهن دخی فرشته قچقرا نی سیونچ محمد اتندهن بو کیچهده
مسجدده قیلغان من كه (و علی الباب الثالثة ملك ينادي طوبى للذا كرين في هذه
الليلة) اوچونچی اشكدهن دخی بر فرشته ندا قیلور نی سیونچ امت محمد
دهن بو کیچهده ذكر قیلغان من لهر كه (و علی الباب الرابعة ملك ينادي طوبى
لمن دعا ربه في هذه الليلة) دوزنچی اشكدهن دخی بر فرشته ندا قیلور نی
سیونچ دعا قیلغان من كه بو کیچهده (و علی الباب الخامسة ملك ينادي طوبى
لمن بكى من خشية لله تعالى في هذه الليلة) بيشنچی اشكدهن دخی بر فرشته
ندا قیلور نی سیونچ امت محمددهن بو کیچهده یغلاسه خدادان قورقوب
(و علی الباب السادسة ملك ينادي طوبى لمن عمل خيراً في هذه الليلة)
آلنچی اشكدهن دخی بر فرشته ندا قیلور نی سیونچ امت محمددهن بو
کیچهده ایزگی عمل قیلغان من كه (و علی الباب السابعة ملك ينادي طوبى

لمن قرأ القرآن في هذه الليلة (يدينچی ايشكدهن دخي بر فرشته ندا قيلور
 ني سيونچ امت محمددهن ر من قرآن اوقسه بو كيچهده (ثم ينادى ذلك
 الملك هل من سائل فيعطى سؤاله وهل من داع فيستجاب له دعؤه وهل من
 تائب فيتاب عليه وهل من مستغفر فيغفر له) اوشبو فرشته له ر دخي ندا قيلور
 ايا بارمو بو كيچهده صورغان كشي سؤالون تحقبق بيرلور ايا بارمودعا قيلغان
 من دعاسي قبول اولور آيا بارمو توبه قيلغان من توبه سي قبول بولور آيا بارمو
 يارلقاو استه گن من گناه سي عفو قيلنور بو برأه كيچه سنده موندان
 خاصيت لار بولغاچ هر قايمزغه تيوشلي دور بو برأه كيچه سن رعايه قيلورغه
 صلاة ذكر تسبيح قرآن او قوماق ايله نقل اولندي دره دن *

بو برأه كيچه سينك تفصيلي درة الواعظين نزهة المجالس مجالس الشهور
 دن قاراسون لار تفصيلي آنده مذكور دور شعبان آينده تحويل قبله واقع
 اولدى هم حسن بن علي رضی الله عنه وفات تابدی (حضرت عبدالله ابن مسعود
 رضی الله تعالى عنه يفي شهر من عليه الصلوة والسلام دن نقل ايدوب ايدر بر
 كمسه برأه كيچه سنده يوز ركعت نماز قياسا هر ركعتده بر فاتحه و اخلاص
 سوره سنى بش مرتبه اوقسا الله تبارك و تعالى اول كمسيه بش يوز مك فرشته
 يبرور هر بر فرشته ايله نوردان بر ديوار اولور بارچالارى قيامت كوني گه
 تيكرو بو كمسه نك گناه مون يارلقاو استه بولغان عبادة لرون بو كمسه نه
 اوچون قيلور لار ترجمه لمشكوة الانوار *

❖ هذا دعاء البراة ❖

اللهم ان كنت كتبت اسمي شقيا في ديوان الاشقياء فاحبه واكتبني
 في ديوان السعداء وان كتبت اسمي سعيدا في ديوان السعداء فاثبتته فانك

قلت في كتابك الكريم بحواله ما بشأ و يثبت وعنده ام الكتاب
 كذا في علي القاري عليه رحمة الباري *

❖ في شهر رمضان ❖

رمضان شريفك اولندن آخري نه قده ري بيرام يعنى مغفرة رحمت
 شرافتلى آي دور باشقا آيلار نك خوجاسيدور مونك تفصيلي نزهة امجالس مجالس
 الشهور درة الواعظين مفاتيح الجنان روضه مدكور دور آلاي اولساد اجالا
 ذكر قيلدوق (قال الله تعالى يا ايها الذين آمنوا كتب عليكم الصيام) يعنى
 اى ايمان كيلنور گن من له ر سزله ر گه واجب فرض بولدى رمضان روزه
 سي (كما كتب على الذين من قبلكم) تذاك ولده بولغان انبيالارغه و آلا ر
 نك امت له ري نه فرض اولدى يعنى آدم عليه السلام زمانه سندهن يغمبر من
 محمد مصطفى صلى الله عليه وسلم زمانه سينه قدرلى كفار لار نك روز سي بزله ر
 نك روزه كبوك ايدى آلا ر مشقت كورديله ر صالقلقنى هم اساسا كنى
 شونك اوچون آلا ر تحويل قيلديلار بر وقتغه يعنى آلا شدر ديله ر آلا شدر
 غان اوچون يكرمي كون آرتدورديلار (فمن صام اى نهاره وقام اى ليلاه
 ادى التراويح ايمانا و تصديقا كان كفارة لماضى و خرج من ذنوبه كيوم
 ولدته اهه) يعنى بر من رمضان شريفده كوندوزنده روزه اولوب كيچونده
 تراويحون ادا قياسا اخلاص و اعتقاد يرزندهن تحديق اول كشي نك ني دور
 اوتكهن گناهلارى بار ايكن هر قاير سينه كفارة بولدى دخيده خدای
 تبارك و تعالى اول كشينك تحديق تان اوطقا حرام قلدى (فمن فرح بد
 خول رمضان و حزن بخروج رمضان حرم الله تعالى جسده على النار) تيوش
 مؤمن مسلمان اولغان آدمگه رمضان كروينه شادلانماق چغوينه قايمورماق

دخی (وكان النبي عليه السلام يبشر اصحابه و يقول قد جاءكم رمضان الذي انزل فيه القرآن) رسول الله سيدونچ بيره دور ايدي صحابه له رينه رمضان نك كيلمه كي ايلهن هم قرآن نك اينمه كي ايلهن (فينبغي للعامل ان لا يتكاسل في العبادة و يداوم على الصلوة الخمس مع الجماعة لان من ادى فيه فريضة كان كمن ادى سبعين فريضة فيها سواء في الثواب لانه سيد الشهور و عديم المثل فان ابواب الجنة مفتوحة و ابواب جهنم مغلقة والشاطين مقيدة) يعنى عاقل و بالغ بولغان مؤمن و مؤمنة كه تيوشلدينور خصوصا رمضان شريفده يالفاولق قيلما سقه عبادت كه مداومت قياسون جماعت نمازينه آنك اوچون رمضان شريفده بر فرضي ادا قياسه اول كشي باشقه و فتهه يتمش فرضي ادا قياسه رمضان د، قيلغان بر فرض ثوابينه يتمس يعنى تيك بولماس رويت ايداندى پيغمبر من محمد مصطفى صلى الله عليه وسلم دن جنت دورت رلى آدنى آرزو قيلور ديب اولگى سى قرآن او قوغان خصوصا رمضان شريفده ايكنچسى تلى صاقلان مالا يعنى دن خصوصا رمضان شريفده اوچونچى آچلارنى طويدرغان دورتچسى رمضان آي نك روزه سن طوقان تالى القرآن و حافظ اللسان مطعم الجميعان صائم رمضان فينبغي للمؤمن ان يغتنم ايام هذا الشهر المبارك و لياله و يسعي بالخيرات والحسنات والعبادات والطاعات و يداوم على الصلوات الخمس مع الجماعة تيوشلى دور مبارك آينك خاصيتن بلور قرآن او قومق تلى صاقلماق آچلارنى طويدورمق روزه طوقماق طرشمق خيرات ايلهن ايز گواك ايلهن عبادت ايلهن طاعت ايلهن مداومت قياشق ايلهن بيش وقت جماعت نمازينه عن جابر رضى الله عنه انه قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم اذا كان آخر ليلة من رمضان بكت السموات والارضون مصيبة لامتى قالوا يا رسول الله و اى مصيبة هي قال الصدقة مقبولة و الدعاء مستجاب فيه والحسنات مضاعفة فيه فإى

مصيبة اعظم لا متى من هذه) جابر اسملى كشي نه يته دور رسول الله نه يته ديب قاچان رمضان شريف نك آخرغى كيچه سى بولسه كوك لار ير لار يغلاي ديبنى قايفو و حسرت امتى محمد كه آ كيا نه يتديلهر قايو حسرت بس رسول نه يتدى صدقه مقبول دور رمضان شريفده دعأ قبول دور رمضانده ايز گواك يعنى بر الوش كه ايسكى الوش دور رمضان شريفده مونك آرغى ياغنده قايو الوغ قايفو و حسرت بولسون ديب (بس عاقل و بالغ اولغان آدم له ركه تسيوشلى دور رمضان حرمتن رعايه قيلوب كوندوزن روزه بولوب كيچون تراويح نمازن ادا قيلوب آچلارنى طويدورمق افطار تيلدرمق زكاة واجب بولغان من لار كه زكاتن ادا قيلماق هم فطره سن ادا قيلماق انشاء الله موندان آدم لار تموغ ايسنى ايسنه مسه كيرهك جنت اهل لار ندان بولسه كيرك (والامن والياس يتقلان من هالة الاسلام) شونك اوچون جز ما ايتمهك تموغ لاق جنت لك ديب *

﴿ رمضان نك يگر مى يدنچى كيچه سنده قدر كيچه سى ﴾

بو بيك اوغ بايرام دور هر بر عاقل و بالغ اولغان مؤمن اولغان آدم كه تيوشدور بو كيچهنى عبادة قيلوب استمقار ايلهن اوتكدرمك بو ليلة القدر نك خاصيتى بيك كويدور تفصيلي نزهة المجالس درة الواعظين مجالس الشهور مفاتيح الجنان دن قاراسونلار آنده مذكور دور قاراب عرب لفظن بيلمه گن آدم لار اوچون خاصيتن قسته لاق اوزه بر آز بيان قيلايق *

(انا انزلناه في ليلة القدر وما ادراك ما ليلة القدر) قدر كيچه سى ديب تسميه قيلندى سببى اوشب دور قدر بمعنى شرف يعنى شرافتلو كيچه سيدور دخی و چه تسميه سى (و ايضا ليلة مباركة كما قال الله تعالى انا انزلناه في ليلة مباركة الا نها ينزل فيها الخير والبركة والمغفرة) خدای تبارك و تعالی ليلة المبارك ديدى آنك اوچون بو كيچه ده ايندردى خدای تبارك و تعالی خيرنى بر كتنى مغفر تنى

(وهذه ليلة مختصة لامة محمد عليه السلام لقوله عليه السلام ان الله وهب لامتي ليلة القدر ولم يعطها من قبلكم) بو قدر كيچهسى خاصا نمش محمد عليه السلام امتنه گنه محمد عليه السلام دن تلك اولغان لارغه بو كيچهنى بيرمهدى خدای تبارك و تعالى هيچ برسينه ليلة القدر نك يگرى يدنچى كيچه سنده اولويينه استدلال قیلا صاحب التنبیه رضی الله عنه (انه قال حروف ليلة القدر تسعة فذكرها الله تعالى ثلاث مرات فيضرب ثلاث في تسع تبلغ سبعة وعشرين فدل على انها في السبعة والعشرين) يعنى قدر لفظى طوغز حروف دور خدای تبارك و تعالى قدرنى اوج مرتبه ذكر قيلدى اوجنى طوغزغه ضرب قيلساك اولادور يگرى يدى اوشبونك اوجون قدر كيچهسى يگرى يدنچى كيچه سنده بو لويته دلات قله ديب قدر كيچه سنده بر من دورت ركعت نماز اوقسا اول او قور الحمد سورهن دنخى الها كم التكاثرنى بر مرتبه و قل هو الله احدنى اوج مرتبه شوشى طرىقه اوققان آدم كه بولور اولوم اسر كملگى يكل دنخى آندان خدای تبارك و تعالى كوتورور قبر عذابن بيروور اول مننگه خدای تبارك و تعالى دورت بنا يعنى عمود نوردهن ههر عمودنده بولورمك

شهر (ومن صلى في هذه الليلة اربع ركعات يقرأ الفاتحة والها كم التكاثر مرة وقل هو الله احد ثلاث مرات هون الله عليه سكرات الموت و رفع عنه عذاب القبر واعطاه اربع عمد من نور على كل عمود الف قصر) بس ههر بر عاقل اولغان آدلهر كه تيوشدور خصوصا بو كيچهده عبادة ايلان استغفار توبه ذكر تسبيح نماز اوقوماق ايلان كوچرلدى نزهة المجالس دن *

❖ شوال ❖

برته عيد فطر دور رمضانك اوتويته حسرتله نوب كيلاچك رمضانغه

سلامت يتسهك ايدى ديب الله تعالى دن رجا قلا تورغان كوندوراون ايكسنده احد صوغشى واقع بولدى (دنخى بو شوال آينده اش وعظ باردور (اول وعظ فى العيد الشريف) ايسكىچى وعظ فى المغفرة والعذاب (اوجونچى وعظ فى خلق آدم عليه السلام) دورتنچى وعظ فى العبادة وعدم الشرك (بشنچى وعظ فى الاحسان الى الاقربا و غيرهم وهى صلة الرحم مجالس الشهروده مذكور دور بو آيدا بيرهم يوقدور مگهر رمضان شريفنى اوزاتوب آلطى كون روزا طوتقانك خاصيه تون قسقهلق ايهن گنه بر آزيبان قىلايق

(عن ابى هريرة رضى الله عنه و ابى ايوب رضى الله عنه انه قال عليه السلام من صام رمضان ثم اتبعه ستامن شوال كان كصيام الدهر كله) يعنى بر من رمضان روزه سون طوتوب هم ايازتوب شوال آينده آلطى كون روزه طوتسه گويه اول من يملك كوالوسنى طوتقان كبوك اولور بوسوزنى ايت دور ابو هريره رضى الله عنه دنخى ايوب رضى الله عنه بولار رسول الله دن ايشتوب رسول الله شولاى ايت دور ايدى ديب نقل قىلايلار مجالس الشهروده نقل ايدندى *

❖ ذوالقعدة ❖

بو آيدا بيرهم يوقدور مگهر اش وعظ باردور (اولگسى فى ذم البخل و ذم الامر بها ايكنچى سى فى المسارعة الى اسباب المغفرة) اوجونچى سى فى بيان السكبة البيت الحرام (دورتنچى سى فى فضيلة صلوة الجمعة وهوا شرف الايام) بشنچى سى فى فضيلة التقوى والزهد والريضة *

❖ ذوالحجة ❖

اوتنچى كوننده عيد قربان شادلق كونيدور (اون برنچى (اون ايسكنچى

(اون اوچونچى كونه رنده تسكبير تشریف كونه ریدور (اون سیدگزنجى كونه، حضرت عثمان رضی الله عنه وفات (یگر می ایكسنده خلافة عثمان رضی الله عنه پیغمبر علیه السلام حضرت عائشہنى اوشبو آیدہ تزوج ایتدی قربان آیدہ اولغان خاصیتنى یازوب هم توصیف قیلوب بترر گه ممکن تو گل تفصیلی مذ کوردور نزهة المجالس ده درة الاعظین ده مجالس الشهورده مفاتح الجنازده آلاى اولسه ده بز بر آز اجالا ذکر قلايق عرب کتاب-الارندان قاراب قادر اولماغان آدم لار اوچون هم قربان چالمق نك اصلی نهدهن قالغانون (وجأ فی الاخباران النبى علیه السلام سئل عن فضل الايام العشر وفضل الصوم فيها) خبر لارده کیلدى پیغمبر من محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم دهن صورادى-الار ذالحجه نك اونچى كونه اولغان فضیلتنى هم روزه نك فضیلتنى (فقال علیه السلام الاول هو اليوم الذى غفر الله تعالى لا دم عليه السلام فمن صام فيه يغفر الله تعالى له) اولگى كونی شوندايون كوندور رسول علیه السلام نى يارلقادى برمن بو كونده روزه طوتسه الله تعالى اول من نك گناه سن يارلقار دیدى (واليوم الثانى هو اليوم الذى اخرج فيه يونس عليه السلام من بطن الحوت فمن صام فيه يكتب الله تعالى عبادة سنة) اي-كنچى كونی شونداين كوندور اول كونده حضرت يونس عليه السلام نى باق قرنوز دين چغاردى برمن بو كونده روزه طوتسه يارار خدای تبارك و تعالى اول من گبريل عبادت ثوابنى (والثالث هو اليوم الذى استجاب الله تعالى فيه دعأ زكريا عليه السلام فمن صام فيه استجاب الله تعالى دعأه) اوچونچى كونی شونداين كوندور اول كونده خدای تبارك و تعالى ذكريا عليه السلام نك دعاسون قبول قیلدى برمن بو كونده روزه طوتسه الله تعالى دعاسون قبول قیلور اول من نك (واليوم الرابع هو اليوم الذى ولد فيه عيسى عليه السلام فمن صام فيه يمحوا الله تعالى عنه

الفقر والشقاوة ويكون مكانه في الجنة) دورتنچى كونی شونداين كوندور اول كونده عيسى عليه السلام دنياغه كیلدى برمن بو كونده روزه طوتسه يوار الله تعالى اول من نك فقير-مكنى هم ياوزلقنى بولور اول من نك اورنى اوچاحده (واليوم الخامس هو اليوم الذى ولدت امه مريم عليه السلام فمن صام فيه يكتب الله تعالى برأة النفاق ولا يبقى له هم الا هم الجنة) ييشنچى كونی شونداين كوندور اول كونده مريم عليها السلام طوغدى برمن بو كونده روزه طوتسه يازار خدای تبارك و تعالى اول من گه نفاق لمدان بزما كنى هيچ قايفوسى قالماس مگر جنت قايفوسى (و اليوم السادس هو اليوم الذى فتح الله تعالى الحديرفمن صام فيه نظر الله تعالى بعين الرحمة ومن نظر الله اليه اغلق عليه سبعة ابواب جهنم) آ لطنچى كونی شونداين كوندور اول كونده آجدى الله تبارك و تعالى خير نى برمن بو كونده روزه طوتسه قرار الله تبارك و تعالى اول من گه رحمت ايلهن خدای تبارك و تعالى قاراسه برمن گه باغلار اول من گيدى تموغ ايشكنى (فمن صام اليوم السابع يكتب له عبادة سنة ولا يكون من الغافلين) يدينچى كونده برمن روزه طوتسه يازار خدای تبارك و تعالى اول من گبريل عبادت ثوابنى بولماس اول من غافل لاردهن (واليوم الثامن هو يوم التروية فمن صام فيه يفتح الله له ابواب الجنة يدخله من اى باب شاء) سيدگزنجى كونی ترويه كونی دور بو كونده برمن روزه طوتسه آچار اول من گه خدای تبارك و تعالى اجحاح ايشكله رنى كرور اوزى تله گهن ايشكدهن اوچاحده (واليوم التاسع هو يوم العرفة فمن صام يكون له كفارة سنتين سنة قبلها وسنة بعدها و يكون من العابدين) طوغزنجى عرفه كونی دور بو كونده برمن روزه طوتسه ايسكى يايته كفارت اولور بر يلى اولگى يلى و بر يلى صو گنى يلى بولور اول من عابده ردهن (ويوم النحر هو العاشر فمن ضحى فيه يغفر الله تعالى له بول

قطرة تقطر على وجه الارض) نحر كوني اونچى كوني دور بر من بو كونده قربان چالسه ير كه طامغان طامچى نك اولگسى ايلهن نى گناهسى بار اول من نك بارچه گناهسنى خدای تبارك و تعالى عفو قیلور نقل من مجالس الشهور من نفسه * (قيل سبب ذبح اسمعيل عليه السلام) حضرت ابراهيم عليه السلام قربان چالا طورغان ایدی خدا یولینه مك قوی اوچ یوز صفر یوزبدنه مو گنا آدملاز هم فرشته لهر عجايبه قالورلار ایدی بر کون ابراهيم عليه السلام نه يتدی (والله لو كان لي ابن لاذبحته في سبيل الله) ديب بو سوز بعدنده بر آزوندى ابراهيم عليه السلام اوشبو سوزنى اونوتدى حضرت ابراهيم كى بلدى ارض مقدسه كه صورانى خدای تبارك و تعالى دهن بر اوغل دعا قیلدى دعاسى مقبول اولدى خدای تبارك و تعالى بر اوغل بىردى اوغلانى هاجر طوغوردى اوغلان ايلهن بر كه يورى باشلا ديار اوغلان بىدى ياشار اولدى حضرت ابراهيم ذى الحجه نك سيدگز نچى كوني توش كوردى توشنده) اوف اندرك يعنى ادا قيل نه يتكهن سوز گنى ابراهيم عليه السلام تردهه قالدی بو توش رحمانى ميكان يابسه شيطانى ميكان ديب (فلذاسمى يوم الترويه ديب تسميه قيلندى بو كون اوتككچ ايكنجى مرتبه يه نه توش كوردى بلدى بو توش رحمانى ديب (ولذا سمى ذلك اليوم يوم عرفه) اوشبونك اوچون آتالدى بو كون عرفه كوني ديب اوچونچى كون يه نه توش كوردى حضرت ابراهيم بس قصد قیلدى نحر قيلماقنى (ولذاسمى يوم النحر) شونك اوچون نحر كوني ديب تسميه قيلندى ابراهيم عليه السلام هاجر كه نه يتدى اسمعيل نى كوركهم كيوم لارن كيدور ديب باشن طاره اسلى ماى لار سورت ديب هاجر حضرت ابراهيم نه يتكهنچه قيلدى ابراهيم عليه السلام يب هم پچاق آلدی اسمعيل عليه السلام نى يارتدى باردیلار مناظاغينه حضرت اسمعيل كه ابليس يواقدى بر كوركهم صورت ايلهن ابليس نه يتدى حضرت اسمعيل كه آتاك سيني صويارغه آلوب بارور بله سگمى

ديب حضرت اسمعيل نه يتدى آتا اوغلن صوينانون قايدا ايشتكه نك بارديب ابليس نى سوردى يه نه ابليس سوز قاتماقچى بولدى حضرت اسمعيل طاش آلوب ابليس كه آتدى ابليس نك صول كوزندن كروب اوته چقدى ابليس محزون بولوب كيتدى وسوسهسى تآثير قيلمادى طاش آطمق اوشبو دهن قالدی بو اورنده (طردا للشيطان وانتأ باسمعيل بن خليل الرحمن) مونك صو گنده حضرت ابراهيم اوغلى اسمعيل عليه السلام كه نه يتدى امتحان طريق ايله توشمده كوردم سيني قربان قيلماق ايلهن الله امرينه اطاعت فلماق واجب يا كه عفو طلب قيلتمو اوغلى اسمعيل عليه السلام بو سوزنى ايشتكه چ نه يتدى الله تعالى قوشقاننى قيلمغل ميني شايث صابرلار دهن طابارسك ديب (قال يا ابت افعل ما تؤمر ستجدني ان شاء الله من الصابرين) ابراهيم عليه السلام بلدى دعاسى قبول اولغانن (رب هب لي من الصالحين) كوب حمدلهر ايتدى. مونك صو گنده حضرت اسمعيل آتاسينه وصيت قيلدى : قوالارن آياقلارن به يله مك اوچون هم يوزهنى ير كه قاراتوب ذبح قيلورسك ديب آنك اوچون يوزمه كوزك توشوب رحيمك كيلمه سن به يله ونك سبي جان چقغانده دولاب كيدمگه چه چره مه سن، چه چره ب اجري كيم اولماسن ديب بعد حضرت ابراهيم اوغلى نه يتكهنچه قيلدى، يانقردى، پچاقنى قولينه آلدی اشقيدى قوت ايلهن، پچاقنك كوچى يتهدى. شول زماندا خدای تبارك و تعالى فرشته لارينه امر قيلدى. ير يوزينه قارامق ايلهن فرشته لهر قاراديلار. خدای تبارك و تعالى نه يتدى فرشته لارينه حضرت ابراهيم مينم اوچون اوغلن قربان قيللا. كوردى كز مى ديب بس فرشته لهر كورديلهر (خرواله سجدا فقال الله تعالى انظروا الى عبدى كيف يمر السكين على حلق ولده لاجل رضائى واتم قاتم حين قات انى جا على فى الارض خايضة قالوا انجعل فيها من يفسد فيها و يسفك الدماء ونحن نسبح بحمدك ونقدس لك) پچاق كيسمه دى باذن الله مونك

صو گنده اسمعیل علیه السلام نهیتدی ای تا آیاق قولنی شیشکل فرشته لهر
 کوچلهب چالا ایکن دیب نهیتسه سونلهر هم اجری کیم بولماسون. ابراهیم
 علیه السلام اوغلی نهیتسه کچه قیلدی. ینه ابراهیم علیه السلام پچاقنی قویدی.
 اسمعیل علیه السلام بوغازینه اشقیدی. پچاق کیسه دی. ینه اسمعیل نهیتدی.
 قوتک ضعیفله ندی. مینک محبتک سببلی کوچک تیدی مینی ذبح قیلورغ دیب.
 مونک صو گنده حضرت ابراهیم آچولانندی پچاقنی طاشقه آندی طاش
 ایکیگه یارلدی. ینه ابراهیم علیه السلام نهیتدی پچاقنه ای پچاق طاشنی
 کیسه دک، ایتنی کیسه دک دیب. الله تعالی نیک قدرتی ایله ن تلگه کیلدی پچاق
 نهیتدی یا ابراهیم سن نهیتسه سن کیس دیب، الله تبارک و تعالی نهیتدور کیسه
 دیب نیک مین الله تعالی امرینه امتثال قیلمی عاصی بولیم سزله رنی طگلاب
 (ثم قال الله تعالی و نادیناه ان یا ابراهیم قد صدقت الرؤیا فیما رأیت من الرؤیا
 فظهر لعمادی انک اخترت رضائی علی حب ولدک و کنت فی ذلک من المحسنین
 انا کذلک نجزی المحسنین) ای المطیعین لامری (ان هذ هو لبلا المبین)
 ای الذبح هو الاحتبار الظاهر او الابتلاء البین الذی یتیز فیہ لخص من غیره
 او الحنة البیة الصعوبة اذ لاشی اصعب منها (وفدیناه) ای خلصنا الامور
 بذبحه (بدح عظیم) حضرت ابراهیم علیه السلام نیک کامل اخلاص ایله ن
 ذبح ولدکه شروع قیلغانی اوچون الله تبارک و تعالی او جاحدان ته که بیهردی.
 حضرت اسمعیل اوچون بو ته که نی ذبح قیلدی. بزلهر که قربان چالمق واجب
 بولوب قالدی. حضرت ابراهیم علیه السلام ن عاقل و بالغ اولغان هم قربان
 واجب اولغان آدمهر که تیوش قربان چالمق هم بو قربان آینه صوم صلاة
 صدقه شفقت قیلمی ایله ن نقل اولندی درة الناصحین دن *

✽ جنازه نمازن هم احوالارن بیان ایدر ✽

اولا میت اوچون و خسته اوچون لازم لاری بیان ایدر برکسه خسته اولدقه

آنک اوزرینه دور که وصیت ایدر. اول وصیت ایکی وجه اوزرینه دور. برسی
 فرض دور، ایکنچیسسی فضیلت دور. فرض اولغان وصیت دخی ایکی وجه
 اوزرینه دور. برسی اوزنده اولغان حقوق الله تعالی نی نسلت مالندان وصیت
 ایدر. اسقاط صلوة و صوم و زکاة کبی. ایکنچیسسی حقوق ناس دور که هر
 کمگه بورچی بولسه اصل مالندان وصیت ایدر (فضیلت اولغان وصیت اگر
 مالنده قلت ورته ده کثرت اولورسه) ودخی ورته فقرادان اولورسه آرتق
 اولان نیک مالندان بر شی وصیت ایتمیه (ودخی اقرباسندان میراثه داخل
 اولمیان کسه لهر بولورسه آنلر بر مقدار نسه نه وصیت ایدر) (ودخی الله
 ذوالجلاله طاعت و جننی طلب ایله و معصیت ایتمدین تخویف و ترغیب ایله
 وصیت ایدر. بویله وصیت الله تعالی نیک قوللارینه وصیت دور (ودخی انبیا و
 اولیا و صالحلارنک وصیت دور) بوندان صو گره که میت محتضر اوله صاغ یانی
 اوستینه قبله یه قارشى یا تهر مق سندن دور. آرقاسی اوستینه آیغی قبله یه اولمق
 مختار دور. روحی یعنی جانی چقمغه یکل اولدیغی اوچون کله شهادتی تلقین
 ایدرله ر، اما اوزی ینه جانی چققانده یوق بار سوزنی سولیمیه. آقرن آقرن
 شهادت کیتروب طوراً جانی چققانجه. بعد میتنک یوناچاق تهحت سنی و
 کفنی خوش ایسلی نهرسه لهر ایله ن ایسه ندره لهر. بعد میتنی یا تهر الار. بعد
 آستنداغی شیده رنی آلوب عورت یرنی اورته لهر. آندان میتنی یوغان کسه نه
 قولینه بوزدان قالمق یاساب استنجا ایدر. ابو یوسف قولی اوزره استنجا
 یوق دور. اولاً طهارت آلدرا. یوزنده ن باشلایه. آغز و بورنینه صو آلمیه.
 ظاهر روایات اوزره باشینه مسح ایدر صحیح اولان بودور. بعضیلار ایتمیه
 دیمشهر (ودخی آیاقلارنی کچکتر میوب یوالار. بعد باشنی و صفاتی حطمی
 ایله بویه بعد صول یانی اوستینه یا تهر، اولک طرفنی بویه بعد اولک طرفینه
 یا تهر، صول طرفنی بویه هیج صو ایرشه گن یرى قالمیه. آندان صول
 میتنی آرقاسندان قالدیروب قارنیک یومشاقلغینه صیفیه چققان فضلانی یریه.

دینی تکرار یومیه وابدست آلدیرییه زیرا میتنک بروجهله آبدستی بوزاماز هرانه مقدارشی چقارسدهده. آندان سوگره بر پاك بسوز ایله سورته . بسده کفینه قویا. صاچن وصالن ترابینه و طرفناغن کیسمیه. مهیت اوزرینه. خوش وگزرهل ایملی نسنه لار صاچه و یوزینه و تزلهرینه و الذنه و السنه و آیاغینه بولسه کافر صاچه . دیت حقدنه کتب فقهیه نك عامه سی نهجاستی طرفه ذهبه رددور . پس نهجسدور دیگه ن قرلگه کوره روحی چقدقدان سوگره غسل اولنمازدان مقدم بیت یاننده قرآن اوقه ووق مکر وهددور . نك کیم عامه فتمها بویله یازارلار . لکن قهستانی کبیرده ننتفدهن نعل ایله دیر که بیت یاننده قرآن اوقنور غسل اولنمغه رفع اولنجیه دک قهستانی نك نقلی تمام اولدی . ننتنک عینیده حنیر کوردوم . نقلی صحیحدر و استخراجی درستدور . ایمدی بحر رائق صاحبنک روحی رفع ارنجیه دک تأویلی خلاف ظاهر در . بر خوشچه تأمله محتاجدور . ظاهر بودر که ننتف نك سوزی مهیت نجس اولماز قواه کوردور . قرآن اوقنماز دینلهر نك سوزی مهیت نجس اولغان قواه کوردور . ایمدی بو ایکی قولنک آراسنی جمع ایتنک بویله چه ممکندر . ننتاکم تتبع صاحبی اولانلاره خفی دکلدور . جنازه نمازی فرض کفایه در . یعنی بعضی کشیده اوقوسه باشقه لارندان ساقط اولور . اما اوقوسه لار ثوابلی اولورلار . جنازه نمازینک رکعتی ههم رکوعی و سجودی یوقدر .

✽ جنازه نمازی نك شرطلاری ✽

اول مهت مسلمان بولمق (ایکنچی یوولغان بولمق) اوچنچی مهتنک عورت اورنلاری اورتلگه ن بولمق (دورتنچی مهتنک کیممی ههم اورنی پاك بولمق . جنازه نمازینک رکنله ری اول قیام ایکنچی دورت مرتبه تکبیر ایتنک .

✽ جنازه نمازی نك نیتی ✽

نیت قیلدم جنازه نمازی اوقمه ککه اللهغه ثنا اوچون ییغمبر گه صلوات اوچون و بو نولگکه دعا و ثواب اوچون یونلدم قبله طرفینه اوشبو حاضر امامنه خالصاً لله تعالی الله اکبر دیو قولاق قاغوب قوللارنی کندنک آستینه باغلاب سبحانک اوقوب امام قچقروپ تکبیر ایده الله اکبر دیب امام آرتندان او یوغان کشیگده تیبش لکن قوللارن یبرمینچه بوتکبیردهن سوک صلوات اوقیه صلوات بودر . اللهم صل علی محمد وعلی آل محمد کما صلیت علی ابراهیم وعلی آل ابراهیم انک حمید مجید . اللهم بارک علی محمد وعلی آل محمد کما بارکت علی ابراهیم وعلی آل ابراهیم انک حمید مجید . اوچنچی مرتبه امام ینه تکبیر نهیتور امام آرتندان او یغان آدمگده لازم . بو تکبیردهن سوک اگر مهت بالغ بولسه کیره ک ایر بولسون کیره ک خاتون بولسون اوشبو دعانی اوقور . اللهم اغفر لحینا ومیتنا وشاهدنا وغائبنا وصغیرنا وکبیرنا و ذکرنا وانثانا اللهم من احببته منا فاحبه علی الاسلام ومن توفیته منا فتوفه علی الایمان اللهم ان کان محسناً فزد فی احسانه وان کان مسیئاً فتجاوز عنه . موندان سوک امام ینه تکبیر ایده امام آرتندان او یوچیغه نهیتو لازم . موندان سو کنده امام او گمه صواغه سلام بیروب نمازی تمام ایده اگر مهت صغیر ویا مجنون بولسه بو دعانی اوقیه (اللهم اجعلها لنا فرطاً واجعلها لنا اجرا و ذخراً واجعلها لنا شافماً ومشفعاً) اگر صغیره یا مجنونه بولسه اجعلها شافعاً ومشفعاً دیه . جنازه نمازی هر تکبیری بر رکعت کیددور . بو سبیدهن اول تکبیر گه یتشمه گه ن کشی نیچه تکبیر قالدیره سوگره تمام ایدهر . جنازه دعاسن عربچه بلمه گه ن کشی تورکچه اوقوسه ده درست اولور . تورکچه دعا بودور : یارب ترک اولغانمزنی اسلام اوزرینه ثابت قیل وفات اولغانمزنی ایمان برله اولتر . یارب بومیت رحمتک اولسه رحمتی زیاده قیل . اگر گناهللی اولسه گناهسنی عفو قیل دیه . جنازه نمازنده کشی آز اولسه ده اوچ صف قیلدیق

سنتدر. حتی یدی کسه اولسه بری امام اولور، اوچسی برصف اولور. برسی
یاغز برصف اولور. اما جنازه نمازینه جماعت شرط دکلدور. حتی برکشی
او قوسه ده درست اولور. صلی نك تهانی ههم کییمی پاك اولماق شرطدر. اگر
بولای بولماسه نمازی درست دکلدور.

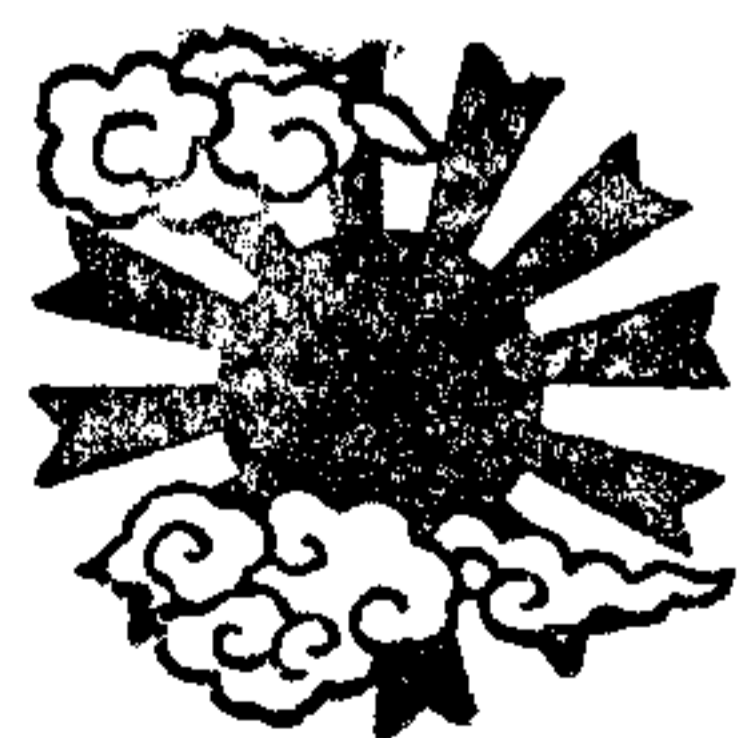
❖ فی بیان تلقین المیت ❖

ودهخی جمیع خلق تارالوب همان بر صالح و متدین کسنه قلوب میتنک
یوزی برابرنده قلوب آیاق اوزره طوروب جمعیت خاطر ایلدوب میتنک اسمی
ایله آناسینک آناسینک آدنی نهیتوب اوچ مرتبه یافلانه یا که فلان اوغلی فلان دیه
آندان سو گره نهیته اذکر العهد الذی خرجت علیه من الدنيا شهادة ان لا
اله الا الله وحده لا شریک له وان محمدا رسول الله وان الجنة حق والنار حق
والبعث حق وان الساعة آتیة لا ریب فیها وان الله یبعث من فی القبور وانک
رضیت بالله ربا وبالاسلام دینا وبمحمد صلی الله علیه وسلم نبیا وبالقرآن اماما
وبالکعبة قبله وبالْمؤمنین اخوانا ربی الله لا اله الا هو علیه توکلت وهو رب
العرش العظیم * بعد، اوچ کره دخی یافلان قل ربی الله و دینی الاسلام ونبی
محمد علیه السلام دیه آندان سو گره نهیته رب لا تذره فردا وانت خیر الوارثین.

❖ باب اسقاط الصلوة ❖

سؤال اسقاط الصلوة نه دیمکدور (جواب میتنک حیاتنده قبلنمش نماز
لاوینک قبولیتی اوچون ویا وقتنده ادا ایدمه مش نمازلاریتک کفارتی اوچون
فترايه ویرلهچک صدقه دور. اگر میت وصیت ایتش ایسه وثلث مالی کفایت
ایدسه بهر وقت نمازه وتر دخی محسوب اولارق فطره صدقه سی قدر
وقت حاله مناسب شیدن ویرلهچه کدور و اگر ثلث مالی کفایت ایتمه زسه دور

اولور. دورنک حسابی بودر که ثلثا بیش یوز یگر می درهم بغدادینک قیمتی
ایکی عروش ایدرسه بهر کون آلطی وقت اوچون اون ایکی عروش ایدر
وبو اون ایکی عروش بر آیلق نماز اوچون او طزغه ضرب ایدیلورسه اوچ
یوز آلطش اولور و بر سنه نك نماز اوچون اون ایکی آینه ضرب اولدقده
دورت نك اوچ یوز یگر می عروش ایدر و بو مقدار بر سنه نك نمازی اسقاط
ایدر. طریق بودر که میتنک یاشندان سؤال اولنوب ایر کشیده اون ایکی یاشنی
قز خاتونده طوقزنی چقاروب نه مقدار سنه باقی ایسه آکا دور ایدیلور. دور
ایدهچک ولی یا که وصی دیر اولدچق پاره فقراتنک برینه تسامیم ایدوب دور
قیلورغه سنی و کیل قیلدم دیه آنلار دخی آرالارنده اوشبو مبلخی فلان ابن
فلانک بر سنه نك اسقاط صلاتیچون سینگا ویردم اول دخی قبول ایتدم دیو
اخذ ایدوب کسه هبه ایدر. بو منوال اوزره اسقاط صلوة دوری تمام ایدر.
سو گره فدیة صوم اوچون بر قاچ دور و قلمش زکاتیدچون و کفارة یمین
و ندور و قربان و حقوق عباد اوچون دور اولنوب تمام اولدقده اوچ کره
اخلاص و بر فاتحه شریف ایله ثوابی مرحوم نك روحنه هبه اولدنه و دور
اولنان پاره کمنک المده قلدیسه میتنک و لیسنه یا که وصینه قایتاروب ویره اول
دخی محاله رینه صرف ایده *

﴿ كتاب الصوم ﴾

صيامك فضيلته رینی و شرطلارنی و ركن لارنی و سنتله رنی و مكر و هله رنی و مفسدله رنی بیان ایدره * معلوم اولسونكه امور شرعیه و ارکان اسلامیه نك برسسی دخی صیام دور که موهبه رحمان و نار جحیمدهن قله-اندور و جمیع عبادتله رنك بانی و درغوبی و انبیاء اصفیاء و اتقیانك محبوبی موجب جنان و سبب غفراندر و اسرار الهیه دن برسردور که باری حضرتنه مخصوصدور . طوائف ماضیه دن هر طائفه دن برر عبادت ایله اصنامه تعظیم و تقرب ایتدشله ردور . یعنی رکوع و سجده و قربان ایله تعظیم ایتدشله ردور . اما بر طائفه صیام ایله اصامه عبادت و تعظیم ایتدشله ردور . اول اجلدهن الله تعالی یه مخصوص اولوب اخلاق صمدیت ایله تخلق و اکل و شربی ترك ایتدشله اکل و شربدهن منزله اولان ذات بیچونه و ملکه رینه تشبه دور و مرتبه بشریتدهن مرتبه ملکیته تر قیدور باخصوص هر کیمسنه کندویه اوینلاری سوب و راضی اولدینی کبی حق جل و علا حضرتك صمدیت صفتیه اکثر اوقاتده خوبلذمتی بوانه اول کسه دن راضی اولوب و ثوابنی حسابسز و پرور (و دخی صیام بر عبادت قدیمیة اسیله در که بو امته مخصوص دگلدور بلکه اهم سالفه دن هر برسسی صیامدهن خلی اولما مشالاردر . منفرت ایله تبشیره سبب راححابی جوار رضوانه تقرب ایدیجی جناب حقدان امانت و رسول اکرم علیه السلامدهن لائق شفاعت بر طاعتدر حضرت آدم علیه السلامه ایام بیض فرض ایدی . هر آینك اون اوچنچی اون دورتنچی اون بشنچی کوله ری صائم اولور ایدی و بی اسرائیل یوم عاشوراده صائم اولور ایدی و حضرت دارد علیه السلام بر کون افطار بر کون صائم اولور ایدی و حضرت عیسی علیه السلام بر رو یته شهر رمضان صائم اولور ایدی . اصح اولان بودر که هر آیده اوچ کون صائم اولور ایدی . رمضان شریف فرض اولمازدان قبل یوم عاشورا بزه دخی فرض ایدی .

صوگره نسخ اولندی . شهر رمضان مبارکك صومنی حق تعالی بوامت جلیل القدره فرض ایدوب ادا و قضاسنی فرض قیلدی و بو امته لطف ایدوب سائر امتك صیامی و سائر عبادات و طاعاتی تقدر کوچ اولسه ده سلطان انبیا حضرت محمد علیه السلام حرمتنه بوامته آسان و اجر و ثوابنی آنلاردهن زیاده احسان ایتدی . بس ایمدی مؤمن و مؤمنه که لازم دور که صیام حقه دن فرض اولان علم حالنی و صیامك شرطلارینی و واجبلارینی و سنتله رینی و مكر و هله رینی و مفسدله رینی بله حتی صومی کامل اولوب عندالله تعالی مأجور و مثاب اوله . معلوم اولسونكه رمضان شریفك صیامی هر عاقل و بالغ و مسلم و رجال و نسایه فرض عین دور . فرضیتی قرآن ایله و حدیثله و اجماع امت ایله ثابت در و ثبوتی قطعی و متفق علیه دور . انكار قیلغان کسنه کافر دور و ترك بلا عذر اولاچاق عاصیدور العیاذ بالله تعالی * قرآن ایله ثبوتی ظاهر دور زیرا نظم جلیلده حق تعالی شهرده عذر شرعیدهن سلامت اوزره یتشوب حاضر اولنه اول شهری صائم اولسون دیو امر ایلدی . امر ایسه وجوبه دلالت ایدر (و حدیث ایله ثبوتی) جمله دن بری بودر که رسول کبریا علیه السلام الله تعالی رمضانك صیامنی فرض قیلدی بیوردی * و دخی اجماع امت ایله ثبوتی هجرتدهن اون سکنز آی مرورنده آیت شریفه نك نزولندهن بو زمانه کیلگه نچه صیامك فرضیتنه اجماع ایدوب بر کسه دن خلاف ظهور ایتدشله دور .

﴿ كفارة الصيام ﴾

بر کیمسه نهار رمضان وقتنده نیت ایدوب عذر شرعی یوق ایکان قصدا بر کونتی یا که بتون آینی افطار ایدوب آشاسه اول کسه اوزرینه کفارة و قضا لازم دور اما بر کونتی آشاب اول کون اوچون کفارت ایدوب بعدینه آشاسه تکرارینه اوزرینه کفارت لازم اولور (اما بتون آینی آشاب کفارت ایتدشله بر کفارت ایله خلاص اولور حتی بش رمضاننی توتمی آشاب بورسه

بر كفارت كافيدور اما وقتنده نيت ايتميبوب اون رمضان آيني طوتمي آشا سه همان قضا ايدور كفارت ايتمز (امام نخفي قاشنده كفارت اوچ مك كوندور بعضيله قاشنده بر كون اوچون بتون دنيا يل له رني صائم اولسه بر كونك عهدسندن قورتلماز شهرمز بورنك فضيلتي نيچه اولديغي معلوم اولدي * اصل كفارت بيشدور لغو كه آنط ايتكهن اوچون (ايكنچي كفارت جزأ صيديني مكه مكره ده حجاز مسلمين محرم اولوب احرام اجنده قتل ايتدكله ري حيوان اوچون كفارتى شولدر كه قيمتي فتر ايه تصدق ايتمكدور) اوچونچي قتل خطانك كفارتيدور بعد اول كمنه اوزرينه لازم دور مقتولنك وارنله ري ايله حلاله شوب بعده بر قل آزاد ايدور (دورتنچي كفارت رمضان ذكر ايدلندي) بشنچي كفارت ظهار دور ظهار اولدور كه مسلم و عاقل و بالغ كمنه نكاحي حرام اولغان محرمينه زوجه سني تشبيه قيلسه كفارت لازم دور *

صوم

صوم لغنده طيلماق شريتمده هر مسلمان بولغان اير كه هم حيض دن وهم نفاسدهن پاك بولغان خاتونغه طيلوچيلاق آشاودان اچودهن جماعدهن طاك طودقدان قوياش باطقانچه *

روزه نك قسم لاري

اولگسي فرض عيندور (ايكنچي واجب دور) اوچنچي حرام دور دورتنچسي نفل دور فرض بولغان رمضان روزاسي دور واجب اولغان نذر روزاسيدور و هم كفارت روزالاريدور حرام اولغان ايكي عيد كوننده وهم تشريق كونهرنده طوتلمش روزه لاردور نفل بولغان بومذكورلاردهن باشقه لاري دور *

صوم نك شرطلاري

اول مسلمان بولماق (ايكنچي عاقل بولماق) اوچونچي بالغ بولماق (دورتنچي سلامت بولماق) بشنچي مقيم يعنى يورطده بولماق (ا لطنچي خاتون ايكان حيدضدهن نفاسدهن پاك بولماق) يدنچي رمضان آيي حاضر بولماق اوشبو يوقاريداعي شرطلار طالغان آده مگه رمضان روزاسن شول آيده طوتوچيلاق فرضدور * اما صرخلولارغه مسافر كه هم حيض و نفاس حالنده بولغان خاتونغه بو آي اجنده طوتوچيلاق فرض دكل اكن سو گندان لازم اولور *

روزه نك فرض لاري

اول نيت ايكنچي نيتنك اول و آخر وقتي بلك * اوچنچي نيتنك وقتي قوياش چقاندان توش آوخاچمه * دورتنچي راست طاك طودقدان قوياش باتقانچه آشامقدان و اچكدهن جماعدهن هم روزه ني بوزاطورغان شيله ردهن اوزن طيمقدر *

روزه نيتي

فرض روزه ني واجبي و هم نفلني كيچدهن مطلق روزه نيتي ايله نيتنه و درست اگر روزه نك اداسي فرض بولغان آدم رمضان آينده نيت قيلسه مثلا نيت قيلدم رمضان روزه سن يا نذر روزه سن ويا نفل روزه سن ويا مطلق روزه طوتمغمي ديب هر قاو صورتده رمضان كيدر. مگر مسافر نيت قيلسه رمضان آينده واجب روزه ني شول واجب روزه دان كيدر. اگر چيري قوتلي بولغان صرخلو رمضانده واجب آخري نيت قيلسه شول واجب آخردهن كيدر. اگر چيري قوتلي بولماسه رمضان دان كيدر. نيت عريجه (نويت ان

اصوم صوم شهر رمضان من الفجر الى المغرب خالصاً لله تعالى) آغز
 آجقاندان صوك اوشبو دعاني اوقيه (اللهم لك صمت و بك آمنت و عليك
 توكلت و على رزقك افطرت و لصوم غد من شهر رمضان نويت ففقرلى يا غفار
 ما قدمت و ما اخرت برحمتك يا ارحم الراحمين * يستودهن صوك تراويح اوقور.
 بياني يوقايرده ذكر ايدلى. مونك صوكنده دعا قيلور. دعا اوشبودر :
 اللهم صل على محمد و على آل محمد و سلم اللهم زيننا بزينة الايمان و شرفنا بشرا
 فة الهداية و العرفان و اكرمنا بصيام شهر رمضان و ارزقنا الجنة و المغفران و
 تقبل منا تراويحنا يا سبحان و استجب دعانا يا حنان بفضلك و جودك يا منان
 برحمتك يا ارحم الراحمين *

✽ آي كوروب شهادة بيرو هم قبول قيلو ✽

روزهغه كر گنده اگر بولوط بواسه بر عدل آي كوردم ديب شهادت
 بيرسه قبول قيلنوب روزهغه كر لور. روزه دان چققانده اگر بولوط بواسه
 ايكي عدل كمنه آي كوردك ديب شهادت بيرسه لور قبول قيلنور، افطار
 قيلنور. اگر آياز بواسه كوب كشينك كوروي شرط. هر ايكي تقديرده
 آيني كوردك ديب شهادت بير گنده هيچ شك قالدورق بولماس. شولاي
 اولغان صورتده شهادتي قبول ايدلوب افطار قيلنور *

(في رؤيه الهلال و الشهادة عليه لا عبرة لا خلاف المطالع و عليه فتوى
 الفقيه ابى الليث ره و به يفتى شمس الائمة الحلواني ره و عن ابى عباس رضى الله
 عنه المعتبر في حق كل بلد رؤيه اهل ذلك البلد ولا يلزمهم برؤيه غيرهم و
 في المنتقى الاصح في مذهبنا ان الخبر اذا استفاض في بلدة ولم يبق لهم خفاً
 يظهر ذلك في حق كل بلدة ولو شهد شاهدان عند قاضي مصر لم يراهله الهلال
 على ان قاضي بصره كذا شهد عنده شاهدان برؤيه الهلال و قضى به و وجد

شرايط استجماع صحة الدعوى يقضى به هذا التامى ولو شهد واحد على
 شهادة واحد على هلال رمضان تقبل ولا يشترط الدعوى و لفظ الشهادة في
 هلال رمضان (في النوادر في الصوم عند ابى حنيفة و شهادة رجلين او رجل
 وامرأتين في علة و غير علة و يشترط العدالة و الحرية و لفظ الشهادة و يشترط
 الدعوى و لو راى الهلال في اليوم الاخر قبل الزوال او بعده لا يعتبر ذلك هو
 المختار وهو من اللبنة الجائية في قول ابى حنيفة و محمد رحمها الله و عن ابى
 حنيفة ره ان كان مجراه قدام الشمس فهو عن اللبنة الماضية و ان كان خلفها
 فمن الجائية (و ذكر البعض انه انما تقبل اذا لم يكن بالسماعة اذا كان جا
 من خارج البلدة او في البلدة لو اخبر بالرؤية من مكان مرتفع و اختاره الامام
 ظهير الدين و في ظاهر المذهب لا تقبل و اختار النضلى ان الشاهد الواحد
 اذا فر و قال انقشع النيم و بصرت الهلال تقبل اما بلا تفسير فلا تقبل
 و الطحاوى لم يشترط العدالة قال شمس الائمة الحلواني اراد به المستور و ظاهر
 المذهب اشترط العدالة حتى اذا رأى الواحد العدل الهلال يلزمه ان يشهد بها
 في ايلة حرا كان او عبدا او اثنى حتى الجارية المخدرة تخرج و تشهد بغير اذن
 مولاه و الفاسق اذا رآه وحده يشهد لان القاضى ربما يقبل شهادته لكن
 القاضى يردده و تقبل فيه شهادة الواحد على الواحد لان العدد في الاصل لا
 يشترط فكذا في فرعه (بزايه منفسه ف

✽ روزهنى بوزغوجى شيله ✽

اول ايكي بولنك برسنه جماع قيلمق (ايكنچى قصدا آشامق يا اچمك
 (اوچنچى كيج بولدى ديب آغز آچق (دورنچى دارو اچينه و يا مينه
 كيتمك (يدنچى بره و گه قاراب مني چقمق (سكرنچى بوغازينه يا غموريا كه
 قار كرمك (طوقزنچى حيوانى يا اوله كسهنى يا فرجدهن باشقه اورننى و طى
 قيلسه يا نويسه يا طوتسه اگر دى شهوت ايله كيتسه بو صورتلهر نيك بارسنده

روزه بوزلور. لکن اوّلگی ایکی صورتده قضا هم کفارت لازم اما باشقه صورتلرده قضا لازم کفارت لازم تو گیل. کفارت دیدیگمز بر کون آچلمش روزهغه بر قول آزاد ایتک یا آلتمش کون روزه طوتمق یا آلتمش فقیرنی طویدرمق اگر شیخ فانی بولسه یا حامله یا بالاسنه سوت ایمزدر کوچی بولسه روزه سببلی ضرر لانسه لار یا مسافر بولسه آشارلار، صو کره قضا قبلور لار *

❖ فی بیان صدقة الفطر و مسائله ❖

و دخی واجبات اسلامیه دن برسی صدقة فطر دره هر کشیگه واجبدر. فطره مسئله سندن اون بر مسئله بلك اوّل سببلی و صفتنی و شرطنی و رکننی و نه دن ویره چکنی و مقدارنی و وقتنی و حکمنی و ادا ایده چک اورنی و کمدن اتوری ویره چکنی و قننی کسه به ویرمک جائزدر و قننی کسه به ویرمک جائز دکدر بولارنک جمله سنی بلك لازمدر. ایمدی فطره نك سببلی بر کسه مسلم و حر و نصابه مالک غنی اولدینی حاله ماه شوالنک ابتدا کیچه سی تا گئی طو دقده حی یعنی ترک بولسه اول کسه اوزرینه صدقة فطره واجب اولور. و دخی صفتی واجبدر. بایلارغه شرطی اوچدر: اسلام و حریت و غذا رکننی دورت شینک برندن ویرمک برسی بغدادی بش قداق. ایکنچی آریا و بلارنک اوننی. اوچنچی خورما. دورتنچی قوری یزوم بولاردان اونار قداقدر، عینی بولماسه قیمتن ویرسه جائزدر. و جوبینک وقتی ماه شوالنک ابتدا کیچه سی تا گئی طو دقده دره، مقدم و مؤخر ویرسه جائزدر. و دخی حکمی واجبنک حکمی کبدره، بیرسه بورچندان قوتلور انکار ایتسه کافر اولماز لکن عذرست ترک ایدن آتم یعنی گناهی اولور. و دخی اداسی حرقنی مکانده بولورسه اول اورنده ویرمکدر. و دخی فطره سنی ویرمک اوزرینه واجب اولان بش نفز کسه دره. بو نفرله ردهن غیرسیچون ویرسه جائزدر واجب دکدر

و جمیع خلق اوچون ویرسه دخی درستدر، جمله سی خلاص اولور. لکن اخبار و اذن کیره کدر. سینک فطره گنی بن ویرهیم دیو کندوسنه بلدرمک کیره کدر. مگر خاتونی و بالغ اولادی اوله. آنلار اوچون اذنت و امرست ویرمک جائز اولور (برسی کندی نفسیچون ویرمکدر) ایکنچی بالغ اولماق صغیر و فقیر اولادیچون ویرمکدر لکن بر وجهله صغیره مال انتقال ایدوب غنی ایسه مالسندان ویرور (اوچنچی خدمتمنده اولان آزادست قوللاری و جایه لری اوچون ویرمکدر) دورتنچی مدبر قول جاریه اوچون (اولاد لارینک آناسی اولوب ام ولدی اولان جاریه سیچون ویرور.

❖ فی بیان الزکوة ❖

زکوتنک لغتده اوچ معناسی وارد. اول معناسی آرتیق، ایکنچی سی مدح، اوچنچی پا کله مکدر. اما بو اورنده پا کله مک معناسنده دور. شریعتده معین نصابدان معین اورنقه قرآن شریف ایله تقدیر قیلنمش صدقه نی برمکدر.

❖ زکوة فرض اولونک شرطلاری سیگزدور ❖

دورتنسی زکوة بیروچیده بولور، دورتنسی مالده بولور. اما زکوة بیروچیده گئی دورتندهن برسی (اول آزاد بولمق) (ایکنچی بالغ بولمق) (اوچنچی عاقل بولمق) (دورتنچی مسلمان بولمق) مالده بولمان دورتندهن بری (اول مال حلال بولمق) (ایکنچی نصاب نامینی مالک بولمق) (اوچنچی قرضدان آرتق نصاب بولمق) (دورتنچی شول ماللارنی مالک بولغاچ بریل اوتومک. زکوة دیدیگمز آلتون ایله کوشدهن دخی سائمه اولان حیوانلار دانغه فرض سودانیتنی قیلماسه ده. اما باشقه طاواردان یا باشقه اصل طاشلاردان زکوة فرض دکله، صو کره سودا نیت قیلسه غنه فرض اولور *

✧ آلتون كوش نصابى ✧

كوشنىڭ نصابى ايكى يوز درهم در. درهم ديدىگمىز بر مئقالدان كيم اولور. هر بر اون درهم يدى مئقال اولور. بر مئقال يوز آرپا آغرانى اولور. بر درهم يتمش آرپا آغرانى اولور (بس ايكى يوز درهم بر يوز قرق مئقال اولور. ايكى يوز قرق درهمدن قرقدان بر يعنى بش درهم بىرلور. اگر ايكى يوزدهن آرتقانى قرق درهمگه طولاسه بر درهم بىرلور. اگر طولماسه آرتقانندان زكات بىرلەس آلتون نصابى يكرمى مئقال، اگر آلتونغا باشقه نەرسە قاتشوب آلتونى آرتق بولسە آلتوندان حساب قىلنور كوش هم آلتون قىيلىندەندر. يكرمى مئقال آلتوندان يارتى مئقال زكات بىرلور. اگر بويكرمى مئقالدان آرتقى دەرت مئقالغا طولاسه اون آرپا آغرانى بىرلور. اگر آلتون كوشكە قاتشقان نەرسە آرتق بولسە اول وقتى آلتون كوشدەن حساب قىلنماس، باشقه طاو ار كى اولور. بو نەرسەلەر بەاسى ايله برسى ايكنچىسە قوشلور *

✧ سائمه حيوانلارنىڭ نصابى ✧

دوۋەنىڭ نصابى بشدر. بش دوۋەن بر قوى يا صارق بىرلور. اون دوۋەدەن ايكىنى بىرلور. يكرمىدەن دوورت قوى يا صارق بىرلور. يكرمى بش كەجە يكرمى بشدەن بر ياش طولوب ايكنچىگە چىققان دوۋە بالاسى بىرلور اوتوز آلتىغەچە. اوتوز آلتىدان ايكى ياش طولوب اوچكە چىققان دوۋە بىرلور قرق آلتىغەچە. قرق آلتىدان اوچ ياش طولوب دوورتكە چىققان دوۋە بىرلور آلتىش بر كەجە. آلتىش بر دەن دوورت ياش طولوب بشكە چىققان دوۋە بىرلور يتمش آلتىغەچە. يتمش آلتىدان ايكى ياشكە ايكىنى بىرلور طوقسان بر كەجە. طوقسان بر دەن اوچ ياشكە ايكىنى بىرلور يوز يكرمىگەچە. موناڭ

صوگىندە اوڭىچە باشلانور. يوز يكرمى بشدەن بر ياشكە برنى هم اوچ ياشكە ايكىنى بىرلور يوز ايللىگەچە. يوز ايللىدەن صوڭ اوچ ياشكە اوچنى بىرلور. موناڭ صوگىندە اوڭىچە باشلانور هكدا *

✧ صغرىنىڭ نصابى او طزدور ✧

اوتوز صغردان بر ياشكە بىرلور كىرەك اوگىز كىرەك دىش اولسون قرقغەچە. قردان ايكى ياشكە بىرلور آلتىمىشغەچە. آلتىمىشدان بر ياشكە ايكىنى بىرلور. يتمشكەچە يتمشەن بر ياشكە برنى هم ايكى ياشكە برنى بىر لور سىكسانگەچە. سىكساندن صوڭ ايكى ياشكە ايكىنى طوقسانغەچە. طوقساندان اوچ برە ياشكە بىرلور يوز كەجە. يوزدەن ايكى برە ياشكە، بر ايكى ياشكە بىرلور يوز اونغەچە. اوشنداق قىياس قىلور موندان كوب بولسە اما صو صغرى ايله يورت صغرى برابرر *

✧ قوى، كەجە، صارق نصابى قرق دور ✧

قرق قويدان يا قرق صارقدان يا قرق كىزەدەن بر قوى يوزدە يكرمى بر كەجە. موندان صوڭ ايكىنى بىرلور ايكى يوزدە بر كەجە. موندان صوڭ اوچ قوى يا اوچ صارق يا اوچ كىزە بىرلور دوورت يوز كەجە، دوورت يوزدەن صوڭ يوز باشىنە بر قوى بىرلور وەلم جرا *

✧ يالانده اوتىلاى طورغان آطنىڭ نصابى ✧

اگر آط يانك كوبرە گىندە يالانده يورسە برسى آيفر برسى بىە بولسە برە دىنار بىرلور باخشى بولسەلار. اگر عادتچە يا ناچار بوارلار قىمتدەن حساب ايدوب ايكى يوز درهمدەن بش درهم بىرلور. اگر ايكىسېدە آيفر

بايسه بيه بولسه هم يللك يارتيسنده يورتده او تالاسه بولاردان زكات بيرلهمسه
اوشنداق زكات واجب دكل. منهر اوچون يا جيگهر اوچون استعمال قىلنا
طورغان آتالاردان زكاتنك فطره نك عشرنك هر قايسينك قيمتن بروجبلك
درست (اگر يل اچنده مالندان فائده بولسه قايسو جهتمدن كىلسه شول اصلغه
قوشلور. مثلا سودادهن كىلگهن تابوش عروضغه قوشلور. مالدان كىلگهن
فائده مثلا صغر اولسه صغر جمابه سنه قوشلور، باشقه جنسكه قوشلماس *

❖ **يرده نوسكهن نوله نلهرنك هم آشلقلارنك زكوتى اوندان بر** ❖

يرده نوسكهن نوسه لهرنك زكاتى اوندان بر. شو گنا كوره عشر ديب
تسميه قىلنا. اما بولارده نصاب شرط دكل اگر ير عشرى بولوب ساچوب
يا صاقلاب بر نوسه نى اوسدراسه اون قداقدان بر قداق صدقه قىلو واجب
اولور حتى باشقه نوسه سى بولماسده. اما عشرى ير دىديگهن يا غمور
صوبى ايله نوسه طورغازيرلهر اگر آرق ايله يا قويودان صوسىديوب نوسدراسه
اول وقتنى عشرى تو گىل خراجى بولور، عشر واجب بولماس (زكاتنى
مصرفلارينه بىرەك هم فرضدر .

❖ **زكوةنك مصرفلارى تىدور يوغاريدا اجمالا ذكر**

❖ **اولدى**

(بوسى تفصيل) اول مسكين هيچ نوسه سى يوق آدم ايكنچى فقير
فقير دىديگهن بر كونلك آزغى بولور يا مالى اصل حاجتمندن آرتقانى نصابغه
طولماس اوچنچى عامل، عامل دىديگهن پادشاه طرفندان زكات آلور او
چون قويلغان آدم گرچه باي بولسه ده اگر هاشم قىيله سندن بولماسه .
دورنچى مكاتب يعنى يازو بىرلهمش قول، خواجهمسى يازو بىرەاگر فلان قدوى

صوم آقچه كيتروب بىر سهك سىنى آزاد قىلورمن دى شول مكاتب بولور .
بشنچى مديون يعنى بوجلى كشى بوجينه يتهرلك مالى بولماسه . آلتنچى
منقطع الفزاة يعنى عسكركه ايرشمكدهن عاجز اولغان كشى. يرنچى ابن السبيل
يعنى مسافر وطننده مالى باراما ياننده يوق مقصور بولغان اورنده يتهرلك مالى
زكاندان آلوجىلىق درست * اما بايغه هم كافر كه فقير بولسه ده زكات بىرو هم
آلو درست تو گىل. باي دىديگهن اصل حاجتمندن آرتقان مالى نصابغه طو
لار. يعنى ايكى يوز درهم گرچه نماسى بولماسه ده آ گنا زكات هم عشر
هم فطر بىروچىلك هم آلوجىلىق درست تو گىل. آتا ايكن بالاسينه هم
فقيره خانوينه بىرو درست تو گىل. بالا هم خاتون آنا آناسينه ايرينه بىرو
درست تو گىل. دولندان توبه ن هم بو صدقلارنى اوز ايلسندن باشقه
قرينه كه كوچرو مكرره در. مگر مكرره بولماس محرم قرداشى مصرفقه
كرسه شول وقتده درست *

معلوم اوله كه متون اربعه دن و سائر دتون و شروحمده يازغان بودر كه
شرفايه زكات ويهرمك جائز دكلر وحالا بويله فتوى لىكن امام اعظمندان
روايت اولنديكه هاشمى اوچون جميع صدقات آلمقده باس يوقندر. حرام
اولمى نبي عليه السلامك زمان سعادتنه مخصوصدر. خمس صدقاتدان عوض
كندولره واصل اولديغندان اوتورى بس عوض كندولره واصل اولمقده
معوض عنه اولان زكات آلمق حلال اولور (واگر بويله اولسه شرفانك فترا
سى هلاك اولمق لازم كلوردى بس آنلردان ضررى دفع اوچون كندولره
زكات آلمق جائز اولور) نته كم جامع فتاواد. مذكوردر و شرح آ نارد
امام اعظمندان نقل ايدر كه صدقلارنك، كىسى بنى هاشمه جائزدر *

حرمت زمانى نبي عليه السلام مخصوصدر. خمس خمسى كندولره واصل
اولديغىچون بس نبي محترمك و فائيله صانط اولدقدا نصكره آنلره صدقه
حلال اولدى (حتى امام طحاوى مرحومبز دخى بو قول ايله عمل ايدر:

بیور مشدر. حتی مجمع البحرین شرحنده اولدینی ابو حنیفه دهن نقل ایدر که
 هاشمی به زکات ویرمک جائزدر جائز اولمق اول زمانده ایدی. نافع صدقه
 ایسه بالا جماع جائزدر وینه ابو عصمت کبیر امام اعظمدان حکایه ایدر که بنی
 هاشمک فقراسیدله صدقه بیرمک جائزدر (ننه کم آثار خانیده مسطوردر .
 ابن مجیم فتاواسند، دیر که شریف فقیره زکات ویرمک کسه دهن سؤال اولندی
 جائزیدر و ویرندهن زکات دوشرمی دخی آنی آلمق حلال اولورمی (ویر
 دیکه نعم شریف اوچون اول زکاتی آلمق جائزدر. شیخمز دیر که بو فتوی
 ظاهر روایت، مخالفدر. جمه متون و شروحه یازیلان بودر که بنی هاشمه
 یعنی شرفایه و آنلرک موالیسنه صدقه یعنی زکاة حلال دکدر. لکن شرح
 جمعه دهن و شرح آثاردان نقل ایله امام اعظمدان بر روایت واردر که صدقه
 لار بنی هاشمه جائزدر. حرام اولمسی رسول اکرم صلی الله علیه وسلم زمان
 سعادتلرینه مخصوصدر. خمس خمس آنلره واصل اولدیغندان اوتوری (بس
 رسول محترم صلی الله تعالی وسلمک موتی سببیلده اول خمس ساقط اولدیغندن
 سوکره آنلره صدقه و زکاة حلال اولدی (امام طحاوی بردخی بونگه یعنی
 جواز ایله اخذ ایدرمن دیدی اشته بو سوز شیخه زک سنیدر (ننه کم فتاواوی
 ابن مجیمده مسطوردر (ویر تعبیرده دخی امام ابی حنیفه دن ایکی روایت
 واردر بن جواز ایله اخذ ایدرمن زیرا حرمت رسول اکرم صلی الله تعالی
 علیه وسلم زمان سعادتنه مخصوصدر. ننه کم قهستانی ده مذکوردر (امام طحاوی
 و نأخذ دیدیکی قولندنصو کره ابی حنیفه دن ابی یوسفدن مرویدر که بنی
 هاشمک بهضیسی بهضسنه زکات ویرمک جائزدر. قدوری شرحی زبده الدرایه
 ده و مختار شرحی اخذاردن عرب زاده حسن افندی مرحومک خطادن
 یازمشدر طریقتهچی فندی *

✽ طلب مغفرت ✽

معلوم اوله که مائة المصلی نك ظاهری بودر که جمیع مؤمنله نك گناهلارینك

مغفرتیله دعاً جائز اولور. لکن قرافی مالکی حرامدر دیو تصریح ایلمشدر
 (اما اللهم اغفر لی ولجمیع المسلمین دیهسی یعنی بنم اوچون جمیع گناهلاریمی
 مغفرت معناسی مراد ایله جائزدر. اما جمیع مسلمین اوچون من حیت الجمه
 مغفرت مراد ایله ده کسندوسیمچون طلب ایلدیگی وجهده آنلاری کسندویه
 شریک ایتسه بو جائزدر واما هر کس اوچون جمله گناهلاردان مغفرت
 مراد ایله سه حرامدر قرافینك سوزی بودر (لکن بونك حرام اولمسی
 ابن امیرالحاج منیه المصلی شرحنده رد ایروب تطویل کلام ایلمشدر. حق
 بودر که کافره مغفرت ایله دعاً ایدرمن عاصی دکدر (والحاصل جمیع مؤمنین
 دهن عفو چونکه جائزدر واقع دکل ایسه ده بس اخوان مؤمنینه کاشفقندن
 و فرط مرحمتدن ناشی مؤمن اولانه جائزدر که جائز الوقوع اولان نسنه ایله
 دعاً ایده (ننه کیم صفات صلوٰة بخنده بحررائفده نهر فائقده فصلدر *
 طریقتهچی امیر افندی *

✽ رساله دود فی الاثمار ✽

الحمد لله وسلام علی عباده الذین اصطفى * و بعد بوندا نصو کره معلوم
 اوله مکه بو فقیر پر تقصیر الشهیر بطریقتهچی امیر افندی ایدریمشله رده حاصل
 اولان قوردحقنده حکم ندور دیو بعض اخوانك سؤالی سببیلده عالم محمد افندی
 مرحومك رساله سنی اختصار اوزره ترجمه ایروب بعده امام دمیرینك حیوة
 الحیواننده الدود دیدیگی محله اوچ وجهی بیان مراد ایلم الله سبحانه و
 تعالی صوابه توفیق ایله آمین. ایمدی معلوم اولسون که طعام قورتی پنیرو
 سر که کبی و یشله قورتی الحیر کبی ودود کبی و بعض بکارلارنك وصوقیدو
 لارینك قورتی کبی بونلارنك نولوسی و تریسی با کدر. اماملاریمز آراسنده
 آنده خلاف یقدر. زیرا آنلارنك نفس سائلهسی یعنی آقرقانی یوقدر.
 لکن باک اولمق ایله یمسی حلال اولمق لازم کلز زیرا آنلاریمته عمومنده

داخله در میده ایسه نص ایله حرامدربالق ایله چیکرتکه دهن غیری وحشرانده
 دخی داخله دردر. حشرات ایسه حراددر زیرا آنلار خبائثتندن. بس ایمدی
 بو شیلهر ایله ایله قورتنی یمسنده رخصت ویریلورمی حرج اوچون و تمیز
 عسیر اولدیغیچو یوخسه رخصت یوقمیدر مذهب کتابلارینی تصحقه
 قصوریمز اولمقله آگما مطلع اوله مدق تفسیر نيسار بوریده حرمت علیکم
 الیته نظام جلیلنده دیر که و قوا که و صوقورتنده ایکی وجه واردور. اظهر
 اولان بودر که بو اشیا بیله یمسنده مسامحه اولنور کتب شافعیه دهن کنایه
 الاخبار نام کتابده دخی امام نوویدهن نقل ایله ایدر که سر که و سر که کینک
 تورتن اکل حلال اولور حاصل اولدیغی نسنه ایله بیله بیلور ایسه (اما منفر
 دا یعنی یاغز بیلور یعنی آشالماس جامع الصغیر شرحنده علممی دیر که انس
 رضی الله تعالی عنده دهن مرویدر که نبی محترم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتله رینه
 قدرتی خرما که تورلد که تفتیش ایدردی یاخود کسر ایدردی و اچنندن
 قورتنی چقاردی بیوردی. بزم اصحابمزنک قولی بودر که خرما و پنیر و سر که
 و حبوبات و بونلار کبی نسنه لهرده حاصل اولغان قورت حاصل اولدیغی نسنه
 لهرنک اچنده اولسه موت سبب بیله قورت مردار اولور مذهب اوزره و اگر
 تمیزی کوچ ایسه حاصل اولدیغی نسنه ایله بیله یمسی حلال اولور قول اصح
 اوزره باشقه یمسی حلال اولماز شافعیله ر که بو سوزی حرجی نفی ایدهن
 ادله شرعیه به موافقدور و بزم علمامزنسک قولنه مطابقدر. بوندانصو گره
 حیوة حیوانده دیر که جمیع انواع ایله قورت حرامدر زیرا مستخبندور.
 مگر ما کول اولان نسنه دهن تولدايد. یعنی حاصل اولا بس بزم قاتمزده
 آنده اوچ وجه واردور. اول اوچ وجهنک اصحی حاصل اولدیغی نسنه ایله بیله
 یمسی جائزدر منفردا جائز دکلدور (ایکنچی وجه آیرمسی واجبدر اصلا بامز
) اوچنچی وجه حاصل اولدیغی نسنه ایله بیلده اکل اولنور یاغز یمسی دخی
 حلال اولور وجه اصح کوره ظاهر بودر که آیرمسی آسان اولسون کوچ
 اولسون بیله یمسی حلال اولور والله تعالی اعلم *

❖ فی بیان الحج ❖

حجنگ فرضلارینی و واجبلارینی وستله رینی بیان ایدر. معلوم اولسونکه
 اساس اسلامنک بریسی دخی غنیلهر که عمرنده بر مرتبه حج ایتمکدره فرض
 عیدندر. قرآن ایله و حدیث ایله و اجماع امت ایله فرضی ثابت اولمشدر. و
 انکار قیلمغان کمنه کافر در فناوای ننفده ایدر که حج ایکی نوعدر. برسی حج
 اکبردر اول حجة الاسلامدر غنیلهر اوزرینه بالاتفاق فرضدر. ایکنچی حج
 اصغردر اول عمره درسنتدر واجب دکلدور مگر که عمره به داخل اوله اول
 وقتده تمامی لازم اولور. بس ایمدی حجة الاسلامنک شرطی ایکی نوعدر.
 برسی وجوبینک شرطیدر. ایکنچی اداسینک شرطیدر اما وجوبینک شرطی
 طوقزدر. برسی اسلامدر. ایکنچی عقلتدر. اوچنچی بلوغدر. دور تنچی
 حریتدر. بشنچی صحت بدندر. آلتنچی استطاعتدر یعنی زادر احله به قادر
 اولمقدور. یدنچی امن طریقدر. سیگزنچی خاتون اوچون محرمی یاخودزو
 جی اولمقدور. طوقزنچی محرمینک نفقه سیدر لکن بو شرط اختلافی در.
 ایمدی بو شرطلار بولماسه فرض اولماز و دخی اعمن اوزرینه فرض دکلدور.
 ابو حنیفه قاشنده یته کچی کسنه بولسه ده ایمدی استطاعتنک یعنی نه مقدار
 ایله حج فرض اولور آنک مرتبه سی امام زندویستی روضة الملمأسنده ذکر
 ایتدیکی اوزره آدم اوچ وجه اوزره در. برسی اهل تجارتدر. ایمدی حجاج
 مسلمین کتیه قافله بغلیوب حاضر اولدیقلاری موسمه مالتدان کندویه لا
 بد اولان حواج اصلیه سنی و تجارة ایدر چک سر مینه سنی آروپ صو گره
 کندی بکنه یا اجاره سنه واروب کیلگنجه کندینک زدنه و اهل عیالانک
 نفقه لاریه کفایت مقداری مل بولسه اول کسنه اوزرینه حج قیلمق فرضدر.
 ایکنچی اهل زراعتدر اول دخی آلات زراعتی و کفایت مقداری تحمینی
 آیردقدانصو گره جفتنده و عیالنده اولانلارنک و نفقه لهرینی آروپ صو گره

حجگه واروب كانجه زادنه كفايه مقدارى بولسه فرضدره اوجنچى اهل
صنعت در سرمايه به محتاج دكلدر. آنچق كندينك زادنهور احله سنه وعيالك
نقسه سنه كفايت ايتكدر. اول مقدار ايله اوزينه فرضدره (اما خاتونلار اوجون
زوجى يا خود محرم ندهن اوغلى يا قرنداشى يا سوت اوغلى كې بيله اولمق
شرطدر. اگر بونلاردان برى اولماسه خانولاره فرض اولماز. مكه مكرمه
يقين اولوب اوج كونا كندن آز اولورسه اول وقت محرم سوزو و جسن جائز
اولور محرم دخى عال و بالغ اولمقدر مراهق دخى بانغ حكمنده در و دخى
فاسق اولمايروب ايمېن اولمقدر* و دخى خاتون عده صاحبي اولميه عدندن
خالى اولمق شرطدر و ابو الفضل الكرماني خرسانده رجالدن سقوطنه
فتو اويره مشهوردر خطر چوق اولديغى چون آنلار بوقدر سنه مقدم بويله فتوى
وييره چك زمانم زده نيچه اولور دينلر سه آنلارنك حصر نده يول زياده امنيت سز
اولوب آنلاردان صو گره اسلام پادشاهلارى بر مقدار اصلاح طريق ايدوب
سلات غالب اولمقله نيچه علما رحيم الله امن طريق محققدر ديو فتوى
وييره مشهوردر في زماننا عمل بونك ايله در. زيرا نيچه احاديث شريفه و آيت
كريمه ده عذر سز حجنى ترك ايده نهر حقه ده و عيد شديد كمشدر (ايمدى
اصحاب عذبه دور تدر برسى اولدر كه محمل ويادابه اوزرنده طور مغه قادر اولميه.
ايكنچى دور مغه يئمگ بئمگه قادر اولميه. اوجنچى مريض وضعيف اولوب
سفر ايتمگه و حر كتمگه قادر اولميه. بو اوج نفر صاحب عذر در. آنلار
اوجون حج ايتمك اولماز بالاتفاق حج وقتى يعنى حج آيلارى شوال ذوالقعدة
ذوالحجه نك اون كوني *

✽ ركن لارى ✽

وَلْ احرام باغلاق* ايكنچى عرفات طاغنده و قوف قيلمق* اوجنچى
طرف زيارت قيلمق حجنگ واجبه رى اول مزدافه ده طوقنامق* ايكنچى

صفا ايله مروه آراسنده سعي قيلمق* اوجنچى طاش آتمق* دورنچى ساچ
طرقاق كيسمك* بشنچى طواف صدر قيلمق* آلتنچى هر طوافنى ايكي
ركعت نفل نمازى ايله تمام قيلمق. ه نيت حجنى نيتان حج ايتمك اوج وجه
اوزرينه در حج ديو بيت الحرامنى زمان مخصوصه ذكر اولان اقبال مخصوصه
و ارکان معلومه ايله زيارت ايتكدر. آنك نيتى اوج وجه اوزره در* برسى
حج افراد در كه بالغ حج نيت ايدره ايكنچى حج قراندر كه هم حج هم عمره
نيت ايتكدر اما يانز حجنى نيت اولدر* اللهم انى اريد الحج فيسرلى و تقبله
منى ديه يمنى يا الله تحقيق بن حج ايتمگه مراد ايدرم. يا رب بگا آنى ميسر
ايدوب آسان ايله و دخى بو حجنى بندهن قبول ايله ديب عقبنجه تلميه ايده
تلميه بودر لبيك اللهم لبيك ابيك لا شريك لك ابيك ان الحمد والسنة لك
والمالك لا شريك لك ديه .

✽ كتاب النكاح ✽

نكاح اغنده و طيده حقيقت ر عقده مجازدر شريعتده ايجاب و قبول برله
حاصل بولمان خاص عقددر. آنك سبيلى و طى حلال بولور. نكاح اوج
قسمدر فرض مكرره سنت مؤكده فرض اولغانى شهوت غالب بولوب و طينه
آرتق ميل ايتسه و زنادان قورقسه. مكرره اولغانى آلفاچ خاتون حقن ادا
قيلودان قورقسه. سنت مؤكده اولمانى فتنه و بلادن قورقسه. نكاح باغلانور
ايجاب و قبول ايله ايجاب شول اول صادر بولغان سوز قبول صو كندان
صادر بولغان سوز بس نكاحنك ركنى ايجاب و قبولدر يعنى خاتون ايدرن
سكا حلال جفتلكه كه باردم اير نه يتورسنى حلال جفتلكه كه آلم ديب.
نكاح عقدنك درستلگينه يكي شاهد شرطدر. ايكي سيده مسلم هم بكلف بو
لوى هم ايكي سينك ده ايشتوى برسى صا كغراو اولسه درست بولماس هم
شاهدلر ايكي فاسق اولسه نه نكاح درست بولور. هم اير و خاتونك ايكي سينك

ایکی اوغلی حضورنده نکاح درست بولور. ایرگه حرام بولور اصلی یعنی آنا سی و آتا و آنانک آناسی نه قدر یوقاری بولسه لارده دخی ایرگه حرام بولور فرعی یعنی اوزینک قزی و بالاسینک قزی نه قدری توبهن بولسه لارده دخی ایرگه حرام آنا آناسینک فرملاری کم اوزی برله بر طوغان قز قزداشلاری و آنلارنک قزلاری و اوزی برله بر طوغان ایر قزداشینک قزلاری نه قدر یراق بولسه لارده دخی ایرگه اوزینک یراق اصلینک یعنی بابا نه بی نیک نه قدر یوقاری بولسه لارده اوزله رندهن طوغان قزلار کم عمه و خاله لهر در بارچه سی حرام. ودخی ایرگه اوزخاتونینک آناسی حرام صحیح عقد ایله نکاح قیلنسه شول نکاح بیبلی حرام بولور وطی قیلنمسه ده و ایرگه خاتونینک قزی حرام اگر اول خاتوننی وطی قیلغان بولسه و ایرگه اوزینک اصلینک یعنی آتا و بابانک خاتوننی حرام بابا نه قدر یوقاری بولسه ده دخی ایرگه قز عینک یعنی اوغلینک خاتوننی و بالاسینک اوغلینک خاتوننی حرام بالا نه قدر توبهن بولسه ده. اوشبو نه یئناگهن نسب یوزندن بولغانلار رضاع یوزندن یعنی سوت ایمو برله حرام بولور. مثلا ایرنک طوغان آناسی هم آتا آنا نیک آناسی نه قدر یوقاری بولسه ده حرام بولغان کی ایمز گهن آناسی هم رضا آتا آناسینک نه قدر یوقاری بولسه لارده حرام بولورلار. ازشندانق باشقه صورتلرده دخی ایرنک زنا قیلنمشینک فرعی اول ایرگه حرام* دخی ایرگه اعضاسنی طوتدیخی خاتوننک فرعی حرام* دخی ایرنی طوتقوجی خاتوننک فرعی اول ایرگه حرام* دخی ایرنک قاراوی خاتوننک اچکی فرجینه ایرشسه شول خاتوننک فرعی حرام اگر طوتمق و قارامق شهرت ایله بولسه لار* دخی زنا قیلنمش و طوتلمش و طوتقوجی و قارالمش خاتونلارنک اصللاری حرام* عقللی آزاد خاتون اوزی یا باشقه کشی آنی نکاحلاندق مق درست و نکاح حکمه ری مرتب بولور. گرچه ایر خاتونغه تیکگداش بولماسه ولینک رضا اعتندان باشقه ده اما خاتون اوزیننی کفونندهن باشقه

نکاحلاندیغانده ولی قیدشیلیدر قاضیغه عرض قیلوب نکاحنی بوزمقی اوچون لکن شرح وقایده مذکور اگر خاتون کفو بولماغان ایردن بالا تودرسه ولیدلرگه فسخ حتی بولماس بالا ضایع بولماسون اوچون امام حسن ابی حنیفه دن روایت قیلدی و ایسن کفودهن باشقغه بولغان نکاح باطل ور بو روایتی مشایخ نیک کوبراگی قبول ایلوب توتمشلارهم قاضیخان قتراسی ازشبونک اوزهرینه دور* دخی ولی بالغه و آزاد خاتوننی جبر ایلوب رضا لغندن باشقه نکاح لندرهش گرچه بکر بولسه ده (بکر بالغه قز نیک تیک تورماقی و کولمه کی و ناوشسز یغلامقی ولی که اذن دور نکاح لندرمک ایله و تارشلانوب یغلامقی نکاحنی قایتارمقدور قزدان ولی اذن صوراعانده نکاح حقنده کفواک و تیکگدش نیک اعتبار قیلنو نسب برله زیرا نسب ایله تفاخر بولور بس قریش نسبلیک یعنی نضرا بن کفانه بالالارندن بعضسی بعضینه کفودور عرب هم بعضسی بعضینه کفودور* اما عجمده کفایت و تیکگدش نیک مسلمانلق برله دور نسب برله ایرمس زیره عربدهن باشقلار نسبله رین ضایع قیلمشلار*

﴿ خطبة نکاح ﴾

الحمد لله والمحمود هو الله* والمصطفى رسول الله. الحمد لله الذي جعل النكاح فاصلا بين الحلال والحرام. والصلوة والسلام على رسوله سيد الانام. وعلى آله واصحابه البررة الكرام. وبعد فان الله تبارك وتعالى امرنا بالنكاح ونهاانا عن السفاح اعوذ بالله من الشيطان الرجيم فانكحوا اما طاب لكم من النساء مثنى وثلاث ورباع. وقال رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم. النكاح سنتي فمن رغب عن سنتي فليس مني. النكاح راجب والمنكوحه مرغوبة والمهر على ما تراضيا فاقول قولي هذا واستغفر الله الغفاري راكم و اسائر جماعة المسلمين الحاضرين اجمعين انه هو الغفور الرحيم الجواد

الكريم العلي العظيم السميع الدعاء اول خالق لا يزال اول معبودي زوال
 ايزمن برو بارته كرى تبارك و تعالى نك ياراني طورور اعوذ بالله من الشيطان
 الرجيم فانكحوا ما طاب لكم من النساء مثنى و ثلاث و رباع و اول رسول
 الثقلين و مهتر حافين محمد مصطفى صلى الله تعالى عليه وسلم نك سنتي طورور
 اول سراج الملة و منهاج الامة ابو حنيفة كوفي و امام ابو يوسف القاضي
 و امام محمد بن شيباني نك اتقنلاري ايله و بارجه دلمالار صلاح كوروب
 و صواب كوروب اتقياد قيلماتقلارى برله اوشبو اولتورغان الوغ و كچوكلور
 قاشنده ايكي شاهد نك شهادتي برله وكالة فلان مقدار مهر تقابلذ فلان مقداري
 مهر معجل و فلان مقدري مهر مؤجل و چهار امور شرعي ايله تزك فلانه
 ني فلان اوغلي فلانه حلال جفتلككك قبول نيترب ببرد كمي فلانه فلان
 قزني فلان اوغلي فلانه فلان مقدار مهر ايله حلال جفتلككك قبول ايتوب
 آلد كمي فاتح بسم الله الرحمن الرحيم اللهم الف بينهما كما الفت بين آدم و
 حواء كما الفت بين يوسف و زليخا و كما الفت بين علي المرتضى و فاطمة الزهري
 و كما الفت بين محمد المصطفى و خديجة الكبرى اللهم اغفر لنا جميعاً و ارحمنا
 جميعاً و نجينا من النار جميعاً و صلى لله على خير خلقه محمد و آله اجمعين برحمتك
 يا ارحم الراحمين *

ايكنجي دعا اللهم اجعل هذا العقد مباركاً و مختاراً او اجعل بينهما الفة و قراراً
 ولا تجعل بينهما فرقة و فيار او الف بينهما كما الفت بين عائشة و محمد سيد
 الابرار و فاطمة و علي الكرار يا عالم الجهر و الاسرار و صلى الله على خير
 خلقه محمد و آله و اصحابه جميعين برحمتك يا ارحم الراحمين *

سؤال نكاح نهدر جواب مسلم بالغ اولان كمنه سلمة لهنيني سنت شريف
 اوزره عقد ايديوب قريان اتمكدر. سؤال عقد نكاح نصل ايديبور
 جواب ولا نكاح ايديجك اولان امام افندي زوجه نك اسمني مثلاً فاطمه
 بنت عمر ديو بعده زوجه نك و كيلي مثلاً محمود بن مختار بعده شاهدلاري

اسمهلاري ايله يازد دو كره زوج نك اسمني فلان بن فلان ديه بعده و كيلي
 و شاهدلاري يازد سه مهر مؤجلى بو قدردر و معجلى بو قدردر ديه يازد بعده
 عامة استغفار يديوب اعوذ باسم الله ايله نكاح خطبه سنه شروع ايده (الحمد لله
 الذي تزوج الارواح بالاشباح و احل النكاح و حرم السفاح و الصلوة
 و السلام على رسولنا محمد الذي بين الحرام و الحلال و على آله و اصحابه الذين
 هم اهل اصلاح و الفلاح) اعوذ بالله الخ بسم الله الخ و انكحوا الايامي منكم
 و الصالحين من عبادكم و امامتكم ان يكونوا فقراً يغنيهم الله من فضله و الله
 واسع عليم صادق الوعد العظيم * قال رسول الله صلى الله عليه وسلم النكاح سنتي
 فمن رغب عن سنتي فليس مني صدق رسول الله بعدد بسم الله و على سنت رسول
 الله تعالى نك امرية يغمبر من محمد مصطفى صلى الله عليه وسلم نك سنتيه
 و امام اعظم ابو حنيفة صوفي كوفي رحمه الله نك اجتهاديه حاضر اولان جماعتك
 شهادتية سن و كيلي اولدي نك فاطمة بنت عمرى شول قدر مهر معجل و بوقدر
 مهر مؤجل ايله طاهي اولان فلان بن فلانه زوجه لكك حلالقنه و كالتك
 حسيده و برد كمي ديه بعده زوج و كيلنه دخي سن فاطمة بنت عمرى مذكور
 مهر ايله و كيلي اولدي نك فلان بن فلانه و كالتك حسيده آلد كمي بو اوج كره
 ذكرار ايديوب بن دخي عقد نكاح ايتدم ديو دعا ايده اللهم اجعل هذا العقد
 ميمونا مباركاً و اجعل بينهما الفة و محبتاً و قرار اولان تجمل بينهما نفرة و فتنه و
 قرارا اللهم الف بينهما كما الفت بين آدم و حواء كما الفت بين محمد صلى الله عليه
 وسلم و خديجة الكبرى و بين علي رضى الله عنه و فاطمة الزهري رضى الله عنها
 اللهم اعط لهما ولد صالحاً و عمراً طويلاً و رزقاً واسعاً بناهب لنا من ازواجنا
 و ذريتنا قرة اعين واجعلنا للمتقين اما ما ربنا آتينا في الدنيا الخ بعده سبحان
 ربك رب العزة عما يصفون و سلام على المرسلين و الحمد لله رب العالمين
 الفاشحة بعده كلام شريف اوقيه *

باب المهر

مهرنك آزی اون درهمدر یا اون درهم قیمتینه طورغان نهرسه کم شریعتده
آنك برله فائده لایاق درست بولور. مهرنك کیم مرتبه سی اون درهم بولغان
صوٹ آندان کیم آنالسهده شول اون درهم واجب اولور اوندان کیمدهن
باشقه اون یا زیاده نی آتالسه آتالسه مهر واجب اولور. ایر و خاتونك بر
سی اولگهن وقتده یا خلوة صحیحه شول خلوتدر کم ایر و خاتون بر اورنده
وطینی منع قبولور نهرسه بولماس حس یوزندهن یا شریعت جهتندن یا طبیعت
جهتندن آتالسه مهرنك یارمی واجب بولور خلوة صحیحه دن اول طلاق
برله (نکاح درست مهرنی یاد ایتینچه دخی نکاح درست بر نهرسه آتاب
آنك شریعتده قیدی بولماس خمر و خنزیر کی بو نه یئنگهن دورت صورتده
مهر مثل واجب بولور نیتك اوتدی مهر آتامای خلوة صحیحه صو کنده
طلاق قیلمهده مهر مثل واجب بولور. اگر نکاح قیلسه مهر بر قل یا ایسه
بر قل دیب مهر مثل واجب بولور. اگر مهر مثل شول ایکی قل قییمتی
آراسنده بولسه توبه ن بهالی قل واجب بولور. اگر مهر مثل آندان کیم
بولسه (اگر مهر مثل عزتلی قلدان زیاده بولسه قییمتی اوستون قل واجب
بولور *

باب الرضاعه

رضاع شریعتده بالا ایچه کدهن سوت صور مقیدور. معین وقتده و بو رضاع
ایکی یاش یارم اچنسه بر صور حق سبیلی ثابت بولور. سوت ایسه گوجیگه
ایمز گوجی خاتونك آنا بولماقی دخی شول ایرنك آنا بولماقی ثابت بولور
کم خاتونك سوتی آندانر و ایرنی قیدلدی ایمز گوجی خاتونك سوتی اول
ایردن بولماقی برله زبیرا خاتون بر ایردهن طلاق باین بولوب آندان سوتلی

بولسه (ایکنچی ایرگه اوزنی جفته اندروب اولگی ایر سبیلی بولغان سوت
برله بالا ایمزته اول بالا ایکنچی ایرگه رضاعا بالا بولماس بلکه رضاعا
آنك رییبی بولور حتی بو بالاغه اول ایرنك باشقه خاتونندان بولمان بالالاری
ایله جفته ندرمك درست (ایکنچی بالاغه حرام بولورلار بو ایمز گوجی
خاتون و شول ایرکم خاتون سوتی آندانر. اوزله رینك یقینلاری برله نیتك
نسبهه آتا آنا حرام بولدی قوملاری ایله نسبهه بولغان بالاغه یعنی نسبهه
حرام بولغان یقینلار رضاعده هم حرام بولور نسبهه، حلال بولغانی حلال
کتاب النکاح ده یدانی ئوتدی ایمگوجینك بالالاری و بالاسیدنك بالالاری
حرام بولور *

فی بیان الطلاق

طلاق لغته قیدنی کیتهرمك شریعتده نکاحنی ازاله قیلماق کم اول مخصوص
لفظ برله (طلاق واقع بولور آنچه مکلف کمنه دن کم عاقل وبالقدر دیوانه
وصبی دان وهوشسز کمنه دن واقع بولماس گرچه اول مکلف کمنه ایرنك
بولسه ده یعنی ایسرتکچ ایله عقلی تئبیرلنسه رخطابنی آیرسه اگر آیرماسه
هر تصرفی باطلدر اوشنداق ذکر ایدیلدی زاهدی دیگهن کتابسه * دخی
بو قلاغان کمنه یوقوسنده طلاق دیسه واقع بولماس. آنك اوچون النوم
اخ الموت یعنی یوقو ئولم قونداشی در. طلاقنك کور کم و مستحب بولغانی
یاغز بر طلاقدر و طلاقنك بدعت و حرام بولغانی بر طلاقدر کم وطی قیلغان
پا کلسکه یا وطی قیلنسه نیتك حیضنده بولغانی بر طلاقدر * دخی بر طهرده
بردهن آرتنی ایکی یا اوچ کیرهک بر یولی یا ایروب بولسون طلاق بدعتدر
طلاق آرالارنده قایماینچه اگر حیضده طلاق قیلسه قایماق واجبدر اصح قولگه
بنأ بعضیلار مستحب دیمشلهر پا کلهنگهن صو کنده تهسه سنتچه کیر و طلاق
قیدلور *

❖ كتاب العتاق ❖

آزاد قيلماق بيانده كىلگەن كىتابدر. آزاد قيلماق درست آزاد ومكلف كىمىنەدن يعنى عاقل وبالغدان (بس قولدان و مجنون وصى دان درست بولماس و آزادلقده و ضعا و شرعا مستعمل لفظ برله نيتىزى هم آزادلق و انى بولور. قول و كىنيزه كىكە ئەيتىم كى سىن آزاد دىو يا سىن آزاد بولغوجى يا آزاد قىلدىم سىنى يا آزاد بولمىش دىو يا آزاد قىلدىم سىنى يا قولنە ئەيتىم كى بىم مولام دىو يا اى مولام دىو و مولينىك آزاد بولمىش دىگەن معناسى بولمىقلە قولنە ئەيتىلگەندە باشقە معناسى لايىق و مناسب بولمى شول معنى مراد بولوب نيتىزى هم آزادلق واقع بولور يا باشك آزاد دىمىك و بو كى اوخشار بىندنەن تىبىر قىلور لفظلار كى كىم رقبەك آزاد دىمىك كى و موندان باشقىلار. بو مذكورلەر بارچەسى آزادلقده مستعمل صريح لفظلار بولمىقلە نيتىزى هم ئەيتىلسە آزاد بولور. دىخى عتقنىك كىنايەسى برله آزاد بولور اگرنىت قىلسە سىنىك اوزرىكە دىمىك ملك يوق دىمىك كى دىخى سىنىك اوزرىكە دىمىك يوق دىمىك كى. بو معنانى انسانغە اضافه مەكەن بولماغاندان دىمىك ملك يوق دىمىكەن كىنايە بولدى يا سىنىك دىمىك بولمىق يوق دىمىك كى يا سىن مېنىم مالىمەن چىقىدىك ياسىنىك بولمىش بوش قىلدى دىمىك كى دىخى كىنيزه كىكە ئەيتىم كى سىنى بوش قويدىم دىو دىخى خواجه اوزىندن ياشىدە كچوك يا الوغ قولنە بو مېنىم اوغلىمىز دىو ئەيتىم كى بو مذكور لفظلار برله اگىر آزادلقنى نيت قىلسە آزاد بولور. دىخى آزاد بولماس اگىر قولنە ئەيتىسە اى اوغلىم اى قىرنداشم دىو دىخى آزاد بولماس سىنىك سىلطانلىغىم و حكىم يوق دىمىك برله دىخى آزاد بولماس سىن آزاد اوخشارلى دىمىك برله ايرەس سىن مگر آزاد دىمىكەنك خىلافى برله كىم بونىك برله آزاد بولور و بر كىمەنە مەكەنەسە محرم بولغان قىرنداشنى ساتوب آلمىق برله ياهىبە يا وصىت برله آزاد بولور يا آزاد قىلسە الله رضائى اوچون بونىك ايله الوغ ئواب حاصل بولور باشىطان اوچون

و بايت اوچوب آزاد قىلسە يا كوچا نوب يا ايسرىك حالندە آزاد قىلسە يا آزاد لىگىنى مەكەنەسە يا شرطقە اضافه قىلويىدە ملك باشىرط تاپىلسە مذكور صوتلەر نىك بارچە سىندە آزاد بولور نىك آزاد بولور كافر يورقندە بولغان كىمىنەنك قولى اسلام يورطىنە چىقسە مسلمان بولوب قارىداغى بالا آناغە تىبىر ملك بولمىقلە بىندەلىكە و آزادلقده و آنىك فرعاىرندە كىم مەكەنەسە و مەدىرىك و ام دىمىكەنەسە لىكەن كىنيزه كىنىك خواجه دان بالالارى آزاد دور. بىناغە يازمادى روسىيەدە واقع بولمىقى آز اولغان اوچون .

❖ كتاب المكاتب ❖

بو كىتاب مكاتب بياندهدر. كىتابە دىدىگىمىز لغتدە جمع و شىرىعتدە بىندە نى آزاد قىلمىقدر تصرف بوزىندن حالده و ذات يوزىندن كىلە چەك زماندە يعنى كىتابت بىلەن ادا قىلغان زماندە كىتابتنىك و كىنى اىجاب و قبولدرو حكىمى بىندە اوز كىسب و كارىنى قىلمىقنە مسامح بولور اگىر خواجه خالص بىندەسنى مكاتب قىلسە گرچە ياش بولسەدە صائمىق و آلمىقنى فهم قىلوردى بولسە نقد مال برابرىنە يا بدل كىتابتىنى نىچە دفعە آىروب تولە كىكە يانسىدە گە مثلا بر آيدان صوكت تولە مەكەنەسە اگىرچە خواجه قولنە ئەيتىسە سىنىك لازم قىلدىم كىنى ادا قىلور سىن آنى نىچە دفعە اول دفعەدە شول مىقدار يعنى بىش يوزە ايكىنچى دفعە دىخى بىش يوز اگىر مەكەنەسە تاماماً ئوتەسەك آزادلىك اگىر ادا قىردىك بولمى عاجز بولسەك بىندە بولور سىنىك دىو بىندە قبول قىلسە كىتابت عقدى درست بولور و مال آنىك اوزرىنە لازم بولور وعقد كىتابت بولغان صوكت قول خواجه نىك تصرفندا چىقا مەكەنەسە چىقماس شونىك اوچون بىلەن ادادان عاجز بولسە خالص قولنە ئەورلور و مكاتب آزاد بولور عوضدان باشقىمە اگىر خواجه صحت وقتىندە آزاد قىلسە خواجه دەر مەكەنەسە تولەر اگىر اجاره باساج بولسە كىتابت عقدى قىلغان كىنيزه كىنى وطى قىلسە دىخى جىنايە حىتى تولەر اگىر

کهنه ککه یا بالاسینه یا مالینه جنایت قیاسه کتابت عقدی درست آنچه جنسی یاد ایتلگن حیوان برابرینه قول آط صغر دیمک کبی نوع عفتی یاد قیلنما سهده بو صورتده مکاتب ادا تینور نه ایتلگن حیوان اورناسنی یا اورتسانک قییمتی اگر کتابت عقدی حیوان قیمتی برابرینه یا مسلمان خمر یا خنزیر برابرینه قیلنسه فاسد اولور. مکاتبکه درست بولور صاتمق و صاتوب آلماق دخی سفر قیلماق و کهنه کبی نکاحله ندرمک و بنده سنی مکاتب قیلماق درست بولور و آگما مکاتب قیلغان بنده نك میراثی تیگهر اگر اولگی مکاتب بدل کتابتنی ادا قیلوب آزاد بولغان صوڭ صوڭگی مکاتب بدل کتابتنی ادا قیلسه و میراث و لگی حواجه تیگهر. مکاتبک مکاتبی بدل کتابتنی مکاتب اول آزاد بولماسدان اول ادا قیلسه و مکاتب حواجه اذندن باشقه جفته ندمک درست بولماس و مکاتبک هبه قیلماق درست بولماس گرچه عوض برله بولسه ده دخی صدقه بیرمک درست بولماس مگر آز نهرسه کم درهمدن کیم بولور و کفیل بولماق درست بولماس دخی قرضه بیرمکی درست بولماس و قوانی آزاد قیلماق درست بولماس گرچه مال برابرینه بولسون دخی قولینک اوزینی اوزندن صاتمق درست بولماس و قولنی نکاحله ندرمک درست بولماس. زیره بو تعیب و مالیتنی کیمته کدر. آتا و وصی کم نارسیده نك قوالارنده مکاتب کبیدر. مکاتب عاجز بولسه بر دفعه بولور بدل کتابتنی بیرمکدن آنک وجهی بولسه بر نهرسه یا آلاچاغی یا بر اورندان کیده طورغان مال تیزلک اوزره آگما ایرشمککه حاکم عاجزک برله حکم قیلماس اوچ کونگه چه . اگر آندی بر وجهی بولماسه تیز ایرشمککه عاجزک برله حکم قیلور. دخی حاکم کتابت عقدینی بوزار اگر حواجه استهسه یاخرجه اوزی بوزار مکاتبک رضاسی ایله کتابت عقدنی بوزغان صوڭ بنده لگینه قایتور و مکاتب قولداغی مال حواجه سینه بولور زیره اول مال قیلنک کسبیدور اگر مکاتب وفات بولوب بدل کتابت گه یتارک مال قالدیره کتابت عقدی بوزاماس

بدانی ئوته لر مکاتبک مالندان، مکاتب آزاد بولوب اولمه کی برله حکم قیلنور. زیره آنک اولمه کی برله بدل آنک تر کسینه کوچوب باشقه دین لر کی بولور. دخی آنک وارثله رینه قیلغان مالندان میراث آلمق برله حکم قیلنور. مکاتب وقتنده طوغان بالالاری یاساتوب آلمان بالالاری نك آزاد بولماق برله حکم قیلنور یا مکاتب دخی اوغلی یاش یا ئو اکمن بولسون بر دفعه کتابت قیلنغان بولورلار آنلار نك آزادلی ایله حکم قیلنور. زیره آنلار کتابت بر بولماق ایله بر شخص کبیدر و صدقه غه مصرف بولماغان حواجه غه حلال طیب بولور. اگر حواجه غه ادا قیلسه اوزینه صدقه و زکات بیرلگن مالدان صوڭره مکاتب بدلی تماماً بیرمکدن عاجز بولسه زیره ملک آلمدی ملک آلماق عین آلماق کبیدر. بونک اوزرینه اشارت قیلدی پیغمبریمز صلی الله علیه وسلم بریده حدیثنده آگما صدقه قیلنغان ایت حقتده کم اول برید، گه صدقه در بزلر گه هبه در دیدیلر. کتابت عقدی بوزاماس. حواجه نك اولمه کی برله کتابت بدانی وارثله ر گه بیورر قرار ایتلگن بولک اوزره . اگر مکاتبی وارثله ر نك بعضیسی آزاد قیلسه درست بولماس. اگر وارثله ر نك بارچه سی آزاد قیلسه لار آزاد بولور هیچ نهرسه سن یعنی بدل کتابتندن باشقه *

✽ کتاب الایمان ✽

بو کتاب یمینله ر بیاننده در. یمین لغتده اوڭ قول دخی قوتدر و آنک اسمله ری آلمتیدر. قسم یمین حلف هیداق ایله شریعتده خبرنی یا قصدنی قوتله مکدر الله نك ذکر ایله یا تعلیق ایله شریعتده معتبر بولوب حکم تر قیلنکدن یمین اوچدر (الله برله آنط اینکوچینک آنط ایتکی قیلماق یا قویمه غه کم ئوتککن زمنده بولغان یمینده قصدا یا لغاچی بولسه بو یمین غموسدر یعنی ایسنی گناهنه چومرور، صوڭره تموغنه بس مونک سببلی ایسی لوغ گناهنه مرتکب بولور. یمین غموسنک گناه کبیره بولماقینه دلالت ایدر

بخاری عبدالله بن عمر بن العاصمان روایت قیلغان حدیث قول رسول الله صلی
الله علیه وسلم الکبائر الاشرک بالله وعقوق اولدین و قتل النفس والیمین
المموس (یا ثو تکون زمانداغی فعل یا نر کسکه یمین ایتمکی شکسز راست و
حقدر دیب گمان قیلماق ایله حالبوکم راستک ضدی یعنی حقدان باشقه بولسه
بوشدر حکم تعلقانماس عفووی و عذاب قیلنماساق امیدور یالغانی قصد
قیلماغانی اوچون (کیله چهک زمانده قیلماقغه یا قویماقغه یمین ایتک منعقدور .
یمین منعتمده آچقی کفارت بیور حث بولسه اگر یا کلمشوب یا کوچله نوب
یمین ایتوب حث بولسه ده (آنط ایتک بو شریف لفظه الله ایله در یا الله
تعالی نیک اسم شریفندن بر اسم ایله در (رحمن و رحیم و حق اسمله ری کبی
حدیث شریفده الله دان غیر برله آنط ایتمکدن نهی قیلنمشدر و آنده الوغ
وعید واردور . دخی ترمذی ابن عمردهن حدیث روایت قیلدی: ان النبي صلی
الله علیه وسلم قال من حانف بغير الله فقد اشرك (یا الله تعالی نیک صفتلارندان
بر صفت برله یمین ایتلورکم اول صفت برله عرب یمین ایتور و آندان نهی
وارد بولماس الله تعالی نیک عزتی کبی اول صفت غالبک معناسنده دخی الله
تعالی نیک جلالی کبی صفتی کامل بولماق معناسنه دخی الله تعالی نیک کبراسی کبی
کم ذاتی کامل معناسنه لله تعالی نیک عظمتی کبی معناسی ذاتی کامل اصالة یوزندن
وصفتی کامل تبیة یوزندن دخی الله تعالی نیک قدرتی کبی کم هر نهرسه نی قبل
و ترک درستدر دو ایلله ری حسبلی (لاهدان غیر برله یمین معتبر دکادر
ییمبر وقرآن و کعبه برله یمین ایتک کبی . دخی الله تعالی صفتلارندان بر
صفت برله یمین معتبر بولماس کم اول صفة ایله عرب عرفنده یمین ایتلماق
اول صفة لاهنک رحمتی کبی و لاهنک علم و رضاسی کبی لاهنک آچووی و
راضی بولماساغی کبی الله تعالی نیک عذاب قیلماغی کبی . بر کسه نیک یمین
ایتکی الله تعالی نیک عمری یعنی بقاسی ایله و یمینله ری ایله آنط ایتنه من دیر و
الله تعالی عهدی و میثاقی برله آنط ایتنه من دیمک یا قسم ایتنه من و آنط ایتنه من

و گواھلق بیره من دیمک اگر چه بالله نی قوشوب نه یتسه سه ده . دخی یمیم اوزومه
نذر یا یمین یا عهد دیمک اگر بو لفظلارنی الله لفظنه اضافه قیلماسه ده یا بره و
نه یتور بلان اشنی قیلسام کافر من دیو اگر چه کافر بولماسه ده برابر دور .
اوتکون زمانغه یا کیله چهک زمانده تعلق قیلسون الله تعالی گه آنط ایتنه من دیمه
بو مذکور لفظلار اولی لاهنک با شلاب مو کسند یخورم بخداغه چه قسم
حکمنده در حنلق یوزندن والله حقیقه و الله حرمتنه خدا برله آنط ایتنه من
دیمه یا خاتون طلاق برله آنط ایتنه من دیمه اگر فلان اشنی قیلسه آک الله نیک
آچووی یا قاطیلنی بالله نیک لعنتی بولسون دیمه یا اول اشنی قیلسام مین زنا
قیلماقچی من یا اوغرا لوجی من یا خمر ایچکوجی من یا ربا آشغوجی من دیمه بو
مذکور لفظلار برله یمین بولماس . زیره بونلار یمین تعارف دکادر (قسم
حرفله ری واو و با و نادر و قسم حرفی کاهها حذف قیلنور و مقدر بولور الله
فلا اشنی قیلماق دیمک کبی (و یمین ایتوب حث بولماق نیک کفارتی بر بنده
آزاد قیلماقدر یا اون مسکینگه طعام بیرمکدر . نیک بو ایکی ظاهرده کفارت
بولدی یا اون مسکینگه کیم کیدرمکدر هر برسینه شول کیم بیرلورکم بدستک
کوبره گن ثورقربس اوله بولسه اشطان کیدرمک درست بولماس (کفارتی
اداغه اراده وقتنده بو اوچندن عاجز بولسه اوچ کون طوتاش روزه طوتار
(کفارتنی ادا قیلماق درست بولماس یمین صندرمینچی (بره و یمین ایتنه
گناهقه مثلا سوریلا شمه سالت کبی آتا و آنانک بری برله ن شول زمان یمین
نی صندروب کفارت ادا قیلماق واجب بولور (کافرنک یمیننده کفارت
بولماس گهرچه مسلمان بولوب حث بولسه ده (بر کسه ملکنی طعامندن
و کنبزه گندن و باشقه لاردان اوزینه حرام قیلسه حرام بولماس زیره بو
قلب مشروعدور بنده نیک آکنا قدره تی یقدرور بلسکی حرام قیلماقچی الله
تعالی دور اگر حرام قیلغان نرسه ده حلال معامله سن استسه طعامنی آشاسا
و کمنی کیمه و کنبزه گنی وطی قیلسه یمین کفارتنی ادا قیلور (بره و

نذر ایتسه تعلیق سز مثلا الله اوچون بگه برآی روزه طوماتاق لازم بولسون
یا بر شرطغه تعلیق قیلورده اول شرطنك تابلماتقن اراده قیلور اوؤینه بر فایدانی
جلب ایدوب یا ضررنی دفع قیلور اوچون مثلا اگر غایبم قایتسه یاسرخاومه
شفا بیرسه الله اوچون منم اوزریمه لازم بولسون بریل روزه طوماتاق یا قول
آزاد ایتمهك یا نماز اوقماق دیهك کبی صکره شرط تابلمسه نذرنی وفا قیلور
کفارة برله عهددهن چقماس (اگر شول شرطغه تعلیق قیلوب نذرایتسه
کم اول شرطنك تابلماتقی اراده قیلماسه اگر زنا قیاسام یا خمر اچسه قول
آزاد قیلماق مگه لازم بولسون دیهك کبی شرط تابلمسه نذره وفا قیلور یا
کفارة بیدور *

(فصل) براو یمین ایتسه اویگه کرهه م دیواوی آدینه کرهك برله حنث
بولور زیره آنی بض وقتده بیتوته اوچون بنا تیلنمشدور بس اول صفة یای
اوی کبیدور (کعبه گه و مسجد گه کرهك برله حنث بولماس عرفده اوی
دیپ اطلاق قیلنغان اوچون یمینلر عرفکا مبنی دریا یهودیلر و یا نصاری لار
عبادة قیلور یر گه کرهك برله حنث بولماس اوی ایله قاپو آراسینه کرهك
برله یا یورطنك ایشگی کوله گه سینه کرهك برله حنث بولماس (الله حنث
بولماس اگر یمین ایتسه یورطغه کرهه م دیو صکره ویران یورطغه کرهه
) و بو یورطغه کرهه م دیو یمین ایتسه کاندن حنث بولور ویران بولوب صحراغه
أورلگه نده کرهه ده (یا اول یورط ویران بولوب آنك اورنینه ایکنچنی
یورط بنا قیلنغاندان صوگ کرهه ده حنث بولور یا اول یورطنك توباسنده
طورماق برله ده حنث بولور ایتلندی یعنی امام فقیه ابو الیث ایتدی بزنیك
عجم عرفنده سطح اوزرنده طورماق برله حنث بولماس دیو نتهك حنث بولماس
بو یمین ایتلگن یورط ویران بولوب مسجد یا حمام قیلنغان صوگ کرهه
آنك اوچون اسمی آشنندی اسم آشنماق عین آشنماق کبیدر (یا باقیچه
ویا اوی قیلنغان صوگ کرهه یا یمین ایتلش یورط ویران بولغان صوگه ونچه

بنا قیلنوب اول مونچه هم ویران بولغان صوگ کرهه حنث بولماس (اللهك
حنث بولماس اوشبو اویگه کرهه م دیو یمین ایتسه کاندن کرهه اول اویگه
ویران بولوب صحراغه اورلگن صوگ یا یمین ایتلش اوی ویران بولوب
ایکنچی اوی بنا قیلنغان صوگ کرهه حنث بولماس (یا بو یورطغه کرهه م
دیو یمین ایتلرده صوگه تاغنده طررسه اگر باغلانغانده اول کرهه یورطنك
طشره سینده قالسه هوندن هم حنث بولماس) اگر اول یورطده ساکن بولماس
دیو یمین ایتسه حالبوکم اول یورطده طورغوچیدر یا اول کیمنی کیده س دیو
یمین ایتلر حالبوکم اول کیگن بولور یا اول مرکهك آتلا ناس دیو یمین
ایتلر آگنا آتلانغان بولور (صوگه ئویدن کوچکک باشلاسه کییمنی
سالورغه باشلاسه و مرکهكدن اینمگه باشلاسه توفسز بو صورتلر نك بارچه
سندن حنث بولماس) یا یورطغه کرهه م دیو یمین ایتسه اوزی شول یورطده
بولسه صوگه اول یورطده اولطرسه حنث بولماس. مگر حنث بولور بئکدن
صوگ یورطدان چغوب صوگه کردان یورطغه کرهه اوشبو یورطده یا محله ده
یا اورامده طورده م دیو یمین ایتسه چاره یوقدر اول کسنه گه اول یورطدان
چقماقلغندان اهلی و یورط اسبابینك تمامی برله تا حنث بولور برقاداق قالسه ده
(شونك خلافی برله کم یمین ایتلر بو شهرده یا بو اولده طورماس دیو بو
صورتده اوزی چغوب متاعی قالسه ده حنث بولماس) حنث بولور مثلا بو
یورطدان چقماس دیو یمین ایتسه اگر یورطدان یوکلپ چفارسه لار اوز
امری ایله (حنث بولماس اگر یوکلپ چفارسه لار امرندن باشقه کیرهك
کوچله نوب یا رضالنی برله (لا یخرج کبیدر لا یدخل کلمسی قسمله رده هم
حکملا رده اگر امری برله کرتسه لار حنث بولور. اگر امرندن باشقه رضا
اسی برله یا رضالقسز کرتسه لار حنث بولماس. دخی حنث بولماس شول
صورتده کم چقماس مگر جنازه یه صوگه جنازه نی اراده قیلوب چیتسه
آندان صوگ ایکنچی امر اوچون بارسه) حنث بولور شول صورتده کم یمین

ایتهر شهر نندن چقماس مثلا مکه ساری دیوصو گره مکنی اراده قیلوب چتسه
 و مصرانک عمارتله رندن ئوتوب کیری ایتسه شرط تابلغان اوچون اول مکه
 قصدی ایله چقماق ایدی (حنث بولماس مکه گه بارماس دیو یمین ایتسه کر
 گه ننگه چه (ذهاب کلهسی خروج کیدر دسترک روایتده) البته مکه گه بارور
 دیو یمین ایتکده مکه گه بارماسه حنث بولماس مگر عمرنک آخرنده حنث
 بولور (حنث بولور ایتسه سی کون مکه گه البته بارور من دیو یمین ایتوب
 صو گره بارورغه قدرتی ایتسه و مانع من هم بارماسه مانع مثلا سرخاو و سلطان
 کبی (دیانة یوزندن قیلول قیلنور حقیقتی نیت قیلماقی یعنی یمین ایتکوجی
 بن قادر اولسه دیسکدهن مرادم قدره تامه در کم فعالگه مقارن اولور دیسه
 دیانة مقبولدر (یمینده بر بولماقغه شرط بولدی چقماس مگر اذن برله چفار
 دیو یمین ایتکده هر چقماق اوچون بر اذن شرط مگر هر چقماق اوچون
 اذن شرط بولماس چقماس مگر اذن برسه چفار دیو یمین ایتسه (چقماقی
 اراده قیلانغه اگر چقسهک دیو قرانی صوقماقی اراده قیلانان اگر صوقسهک
 دیو یمین ایتکده حنث بولماقغه بو ایکیکنک تیزانک برله بو فعلله رنی قیلماقی
 شرطدر (اگر ایرته ییلور طعامنی آشاسام دیو یمین ایتکده حنث بولماقغه
 شرط برهونک نه تکنی صو گنده کیل یمین ایله ایرته طعامنی آشا دیو ایتکو
 حی کسه ایله بر گه ایرته گی طعامنی بیکلسکدر (حنث بولماقغه کفیه بولور
 مطلبنی ایرته ییلور طعامنی آشامق کیرهک یلن کیرهک بر گه بولسون اگر یمینگه
 ایوم کلسنی قوشسه یعنی بو کون کونذگی آشاسام دیو یمین ایتسه (تجارت
 برله اذن بیرامش قولنک مرکی خواجه ملسکی ایرماس یمین حنثده مثلا
 بر کسه یمین ایتسه زید مر کسینه آتلامام دیو باذن قولینک مر کسینه
 آتلامق برله حنث بولماس مگر مرکب خواجه منکی بولور اگر قولنک
 دینی بولماسه کم اول دینی قولنک تمام قیدتی هم کسبنی احاطه قیلور یا حانف
 یمینده مر کبنی نیت قیلوب شول زمانده آنک مر کبنه آتلاماق ایله حنث

بولور (بو خورما آغاجندان آشامق آنک یمشی برله مقید بولور، آغاجنک
 اوزن آشامق مراد بولماس (اوشبو بندنی آشامق ایله یمین مقید بولور.
 بغدادنک اوزن یانچوب و چهینهب آشامق برله. اگر بغدادان بولغان ازان
 و تالاننی آشاسه حنث بولماس (اوشبو اوننی آشامق مقید بولور. آندان
 پشراگهن ناننی آشامق برله حنث بولماس اگر اوننی حالنچه یوتیه (کباب
 آشامق ایله یمین ایتسه کبابی آشامق برله مقید بولور (پشراشنی آشامق
 ایله یمین ایتدی پشراگهنگه محمول بولور (باشنی آشامق ایله یمین مقید
 بولور. شول باش برله کم آنی میچله رده اوتوب شول شهرده صاقلار (مای
 آشامق ایله یمین مقید بولور قرن مایی آشامق برله (نان آشامق ایله یمین
 مقید بولور بغدادی و آریانی آشامق برله دوگی نانی مراد بولماس اول شهرده
 آندان نان پشراک عادت بولماسه (یهش آشامق مقید بولور آنا و ئبروک
 و قون ایله (یوزم و رمان و خورما و بادرنک و خیار فاکه حکمنده بولماس
 غذا بولغانلاری اوچون) یانغدان صو ایچمک محمولدر شول یانغدان آغز
 برله ایچمککه اگر صاوت برله یا اوچ برله آلوب ایچسه حنث بولماس شول
 یمین خلافی برله کم صووندان ایچمهم دیسه بو صورتده هر نیچک ایچسه ده
 حنث بولور آغزی برله هم اوچی برله آلوب ایچسه ده (بر شهر امیری بره
 گه یمین ایتدیرمگی امیر گه بلدرمگی اوچون مملکتکه ضرر کیلتور ردهن
 کیلگهن آدمنی شول امیرنک مملکتکه تسلط و حکومت زمانه محمول بولور
 (بر کسهنی صوقدی و کیم کیدرمک و سوزله شمک و آنک اوزرنه کر مک
 ترک حاله محمول بولور اما یوماق ترک حالی برله مقید بولماس اگر اولگه ندهن
 صوگ یوسه نده حنث بولور (و یمین ایتکده کم البته آنک بورچنی بقنده
 ئوتهرم دیو آیدان کیم ایله مقید بولور تمام بر آی یراق حکمنده در. اگر
 آیده طولسه حنث بولور (شول نهرسه کم آنک برله نانغه رنک برلور و ناننی
 آگسا مانلور بال و مای و سرکه و موندان باشتلار اوشنداق طوزهم دام

حکمندهدر. لکن کباب ادا حکمنده ایرمهس، زیره کباب اوز آلدینه
 یلوب غذا بولور (حنث بولماس بو بوردن یعنی آچی خورمادان آشامام
 دیو یمین ایتسکده بس خورمانی آشاسه شری بولغان صوڭ (یا بو تاتلی خور
 مادان آشامام دیو یمین ایتهر یا بو سوتدن اچهم دیو یمین ایتهرده صوڭره
 خورمانی قوروغ بولغان صوڭ و سوتنی قاتق بولغان صوڭ یسه حنث بولماس
) یا بصرنی پیهم دیب یمین ایتهرده رطبی بیهر (یا ایت پیهم دیب یمین
 ایتهرده بالق بیهر ایت مای آشامام دیب یمین ایتسه قویرق مای یسه حنث
 بولماس) دخی حنث بولماس شرین خورما ساتوب آلامام دیو یمین ایتسه
 صوڭره آچی خورما صالحمن ساتوب آلسه آنده شرین خورما هم بولسه
) حنث بولور اگر یمین ایتسه شرین خورما آشامام یا آچی خورما آشامام
 دیو یا شرینی هم آچینی آشامام دیسه بس مذنبی آشاسه حنث بولور. رطبتنک
 مذنبی شولدر کم کوبره گئی شرین بولوب ازراق ترش بولور و بصرنک مذنبی
 بونک عکسی کم کوبره گئی ترش بولوب آزی شرین بولور (ایت آشامام دیو
 یمین ایتسه صوڭره باع، آشاسه یا اچهک آشاسه یا دوڭغز ایتی یا آدم ایتی
 آشاسه حنث بولور) ایرته آشالور طعام شول طعامدر کم یلور آنی طویمق
 قصد برله تا کدان باشلاب اوله وقتینهچه (کیچکی آش او یله دهن باشلاب
 تون اورتاسینهچه یلور آشدر و سحر تون اورتاسندان تا گهچهدر) اگر
 کیسه یا آشاسام یا اچسه دیو یمین ایتسه و یمیندهن معین کیمنی یا آشنی
 یا اچمکنی قصد قیلدم دیمکله شوزینی تصدیق قیلناس هر کین یعنی دیانه هم
 قضا قیلناس) اگر قوشسه ثوبنی طعامنی یا شرابنی یعنی کییم کیسه یا طعام
 آشاسام و یا شراب اچسه معیننی قصد قیلدم دیسه دیانه قبول ایتلور
 اما قضا ایتلهس. عامدن خاصنی اراده قیلیم ظاهرنک خلاقیدر (یمینده
 بولماقنی تصور قیلیمق و راستلغنی امید ایتک یمین باغلانمقعه شرطدر
 طرفین قاشنده خلاقیق باردور. امام ابو یوسف رحمه اللهغه) بر دو یمین

ایتسه اوشبو چولمه کنک صوونی البت بو کون اچهرمن دیو (اول چولمه کده
 صو بولماسه یا بولیده شول کون صونی تو کسه حنث بولماس بولکی صورتده
) اگر اوشبو کون برله قیدلما ایستسه اوشنداق حنث بولماس اولگی
 صورتده یعنی صو بولماغانده ایکنچیسندن باشقه کم اول صو بولوب شول کون
 تو گلمگنده یمین باغلانوب حنث بولور و حدذا تنده ممکن بولوب عادتده
 واقع بولماغان نهرسه اوزره یمین ایتک مثلا البت کوککه آشامان دیو یا
 البت اوشبو تاشنی آلتون قیلورمن دیو یمین ایتکده یا البت فلاننی اولتورور
 من دیو یمین ایتهر حالبوکم اول کسنه نک اولگهنی بله طوروب یمین منعقد
 بولور بو اوچ صورتنک بارچاسنده وجوه توهم و تصور بولغانی اوچونکم
 زیره بو کسنه حقند، الله تعالی بو فعللرنی یاراتماق ممکنر نک بعض اولیا
 حقنده بولدی لکن شرل حالده حنث بولور بو اشلهرده عاجزلیکی اوچون
) اگر اول کسنه نک وفاتینی بولماسه حنث بولماس خاتوننک ساجین تارتماق
 و بوماق و تشهک صوقاق کبیدر اگر صوقاق دیو یمین ایتسه صوڭره بو
 فعللرنک برن انتقام یوزندهن قیلسه حنث بولور بر کسنه ماق ملکسنه یمین
 ایتسکندن صوڭ سینک ییگندن کییم کیسه بس اول کییم هدی بولور یعنی
 مکه فقراسینه صدقه بولور دیو صوڭره خاتون اول ماقنی جرسه هم طوقلا
 نوب ایر کیسه بس اول کیمنی یا قیتمن مکه فقراسینه صدقه قیلماق واجبدر
) آلتون یوزک زینة و زیور حکمندهدر کموش یوزک زینة ایرمهس اگر بر کوحلی
 نی کیسام دیب یمین ایتسه آلتون یوزک کیسه حنث بولور کموش یوزک کیسه
 حنث بولماس زیره یوزکنی سنهنی برجا قیلماق اوچون هم کیلور صاحبین
 قاشنده آلتون یا کموشکه بر کلمه گن انجوکم یبکا تزلوب موینه باغلانور
 زینة حکمندهدر بونک اوزره یانه فتوی یرلدی لکن امام اعظم قاشنده حلی
 دگلدور (بر کسه اوشبو نوشه کده یوقلامام دیو یمین ایتسه صوڭره اول
 توشهک اوستنده نازک پهرده اوزرنده یوقلاسه حنث بولور) شول کشی حنث

بولماس اگر توشەك اوستىنە ايكنچى توشەك جايى بوقلاسه (يمين ايتسه
 ىر اوزرىنە اوتورمەس ديو صو گره ىر اوستىندە اولان پالاس يا حصير اوزرىنە
 اولطرسە حنث بولماس) اگر اولطرغوجى ايله ىر آراسىندە آنچى كىمى
 ىردە بولسە حنث بولور زىرە آنىك كىمى آكنا تابعدر آنى حائل اعتبار
 قىلنمىز (نناك حنث بولور شول كىسەنەم يمين ايتدى بو سر ىر گە اولطرمام
 ديو صو گره اولطردى تحت اوستىندە گى پالاس اوزرىنە) تحت اوستىندە
 بولغان ايكنچى تحتەكە اولطرماقنىڭ خلافي برلە كم آندە حنث بولماس
 (فلان اشنى قىلماس ديو يمين ايتەك ترك زمانى نىك تمامەنە محمولدر يمين
 زماندىن باشلاپ و فلان اشنى قىلورمن دىب ايتەك دە بر مرتبە قىلمەك كفايه
 بولور) مېنم اوزرىمە لازم بولسون اللە اويە با كعبە لاغە يا مەكە گە يىباو بارماق
 ديسە يىباو باروب بر حج يا عمرە قىلمق واجب بولور و بر قوى قربان قىلمق
 واجب بولور اگر يولنىڭ كوبرە گىندە آطلانمە كم وا كىندە آطلانماسە شول
 مقدار صدقە بىرور هيچ نەرسە واجب بولماس يىنم اوزرىمە اللە اويە چەقق
 يا بارماق لازم بولسون دىمكە (يا حرىگە يا مسجد حراغە يا صفا و يامروە
 گە يىباو بارماق لازم بولسون دىمكە هيچ نەرسە واجب بولماس) شول قل
 آزاد بولماس صاحبىن قاشىدە ايتدى اول قلغە خواجهسى اگر بو يىل حج
 قىلماسام سن آزاد ديو صو گره خواجه بو يىل حج قىلدوم ديدى قل انكار
 قىلدى ايكنى كىسە گواھلىق بىردى خواجه ضررىنە بو يىل كوفەدە قربان بوغاز
 لادى ديو بو قل آزاد بولماس خلاف امام محمد رحمة اللە، آنىك قاشىدە آزاد
 بولور زىرە گواھلىق معلوم امر كادر كم اول كوفەدە قربان بوغازلىق بوندان
 لازم حج بولماسلىق مۇندە شهادت نى گە بولمى لكە ائبانغەدر) روزە طوماس
 ديو يمين ايتەكندە بر ساعت روزە طوماق برلە حنث بولور اگر بومايا صوما
 قوشسە حنث بولماس بر كون تمام بولمايىنچە. نماز او قوماس ديو يمين
 ايتەكندە بر داعت برلە بولور، ركعتەن كىم برلە حنث بولماس (اگر صلوتنى

قوشسە بر شفيع برلە حنث بولور، آندان كىم برلە حنث بولماس (خاتونىنە
 يا كىنيزە گىنە ئەيتەكندە اگر سىن طودرساڭ طلاقسن يا آزادسن ديو اولك
 بالا طردمقە حنث بولور) جارە سىنە ئەيتەكندە سىن بالا طوغرساڭ اول
 بالا آزاد ديو اولك بالا كىلتروب صو گره تر كنى كىلترسە ترك بالا آزاد بولور
 (فلان نىڭ دىنى بوكون البتە اونەرمن ديو يمين ايتەكە و دىنى اوتەسە قاشىقان
 آلتوندان كم آنى بيت المال قبول قىلماس يا شول آلتوندان كم آنى حجار
 هم قبول قىلماس يا غىرىنىڭ طب قىلغان حقتان اونەر) يا مديون دىن مالمە
 بر نەرسە ساتسە داين اول نەرسە قبض قىلسە بو صورتلەرنىڭ بارچەسىندە يىمىندە
 راست بولور (اگر درهم يا دىنار كم قاشىقانى غالب بولسە يا قورغاشلانىش
 بولسە يا اول دىننى دو گىھبە قىلسە يىمىندە بر بولماس حنث بولور) و يمين
 ايتەكە كم فلاننىڭ دىنى آ امام بر درهم ايكنچى درهمەن باشقە يعنى درهمەن
 نى آىروب آ امام ديسە (دىننىڭ تمامەن آىروب بولك آلمق برلە حنث بولور
 لىكن دىننىڭ بعضىسىنى آلوب قالغاننى آلماسلىق برلە حنث بولماس زىرە
 آيرىق بولسە دە تمامەن آىروب آلمق بولمادى) يا دىننىڭ بارچەسىن ايكنى
 مرتبە اولچە و برلە آلور دە آراسىنە اولچە و عملەندەن باشقە عمل آراشماس
 (دىنى حنث بولماس ايتەك وقتىندە كم اگر يوز درهمەن باشقە مېنم ملكەدە
 بولسە قول آزاد ديو ملكەندە آنچى ايللى درهم بولسە دىنى هيچ نەرسە
 ملكەندە بولماسە هم حنث بولماس حاصل معنا يوزندە آراتق بولسە دىمكەدر.
 دىنى رىحاننى ايسنە مەم ديو يمين ايتسە قزل گىل يا ياسەننى ايسنەسە حنث بولماس
) بنفشە و قزل گىل ديسە چەچەك و ياقوققە محمولدر ماي و بو تانغى مراد
 دكلدر (فصل حنث فى الايكلمە ان كله نائما بشرط ايقاظه) حنث بولور فلان
 برلە سويلەشمەم ديو يمين ايتسە اگر آنىك بوقلاغان طالندە سويلەشسە شول
 شرط برلە كم سوزلەشمەكى سببلى اويغانسە اويغانماسە حنث بولماس يراقىدىغى
 كىسە گە ندا قىلمق كى كم اول ايشتماس (دىنى حنث بولور فلان برلە

سویله ششم مگر آنک اذنی برله دیو اگر اول کسنه اذن بیرسه یمین ایتکو
 حی اذن بیر گه نئی بلی سویله شسه حنث بولور (اوشبو کبیم اییه سی برله
 سویله ششم دیو یمین ایتکده اول کسه اول کبیمنی ساتسه سو گره سوز
 له شسه حنث بولور آنک اوچون کبیم نیه سندن اول کسنه نك ذاتی مراددر
 زیره آده گه عداوت کبیم اوچون بولماس (دخی بویگت برله سویله ششم
 دیو یمین ایتکده قاریلق زمانده سویله شسه حنث بولور آنک اوچون آنک
 ذاتینه متعلقدر (بو قول آزاددر، اگر ساتسام یا ساتوب آسام دیو یمین
 ایتکده حنث بولور و آزاد بولور اگر ساتو عقدنی خیار برله قیلسه (اگر
 اول قولنی ساتسام او شنداق دیو یمین ایتسه سو گره اول قولنی آزاد
 قیلسه یا مدبر قیلسه حنث بولور (و وکیل فعلی برله حنث بولور هر اول
 فعلده کم حقوقی سو کلمگه قایتور. زیرا بو فعللر برله یمین ایتک حقه و نك
 قایتمقدان ساقلامقدر. وکیل بو فعللرنی قیلمق برله حقه و قدان ساقلامق
 بولماس بلکه حقلار موکلنک اوزینه قایتور. نکاح و طلاق و خلع برله یمین
 ایتک کبی (و مکاتب قیلمقده و قصدا جنایتنک صاحنده یمین ایتک (و دیعه
 قویمقده و دیعه قبول ایتکده و عاریتک بیرمکده عاریتله مکده، یمین ایتک
 بوغازلامقده و قولنی صومقده بورچ اوتمکده و آلمقده (و بنا قیلمقده و
 کبیم تکمکده و کیدرمکده و یوک یوکله مکده بو مذکورلر نك هر برنده
 وکیلنک قیلمق برله بو فعللرنی قیلمام دیو یمین ایتکو حی حنث بولور (وکیل
 فعلی برله حنث بولماس شرل فعللرده کم حقوق موکلگه قایتماس بیع و شرآده
 یمین ایتک کبی اجاره گه بیرهک و آنی قبول ایتک کبی (و مالوان صلح
 و دعوی جوابی کبی کم کیرهک اقرار کیرهک انکار بولسون مال بولمک کبی
 بالانی صومق کبی بو فعللرنی قیلمام دیو یمین ایتوب سو گره اوزی قیلمی
 وکیل قیلمق ایله حنث بولماس زیره بو فعللر حقیقه موکلندن بولمادی بو
 ایسه ظاهردر. دخی حکما بولمادی بو مذکورلر نك حقلاری موکلگه

قایتمادی بلکه وکیلگه راجعدر (و سویله ششم دیو یمین ایتسه قرآن او قوسه
 یا تسبیح نه ایتسه یا تهلیل ایتسه یا تکبیر نه ایتسه نماز اچنده یا طشندده بولسه بو
 فعللر برله حنث بولماس زیره عرفده بو کسنه نی سویله شکو حی دیو نه ایتله سه
 (فلان برله نی سویله شکن کون قول آزاد یا خاتون طلاق دیسه کیچه و کوندز
 ده سویله شسه ده واقع بولور زیره یوم تمتد بولماغان فعلگه مقارن بولسه مطلق
 وقت اوچوندر و کلام ایتسه تمتد دکدر (و کوندزنی نیت قیلمق درست بولور
 دیانه هم قضا آنک اوچون اول حقیقه مستعمله نی اراده قیلدی (و فلان
 ایله کیچه ده سویله شسه دیسه کیچه ده واقع بولور الا ان کله سی مابعدی ما
 قبله غایه بولماقینه دلالت اوچوندر حتی کله سی کبی (اگر فلان برله سویله شسه
 زید قایتمانچه قول آزاد یا خاتون طلاق دیسه اگر زید قایتمقدان مقدم سوزله
 سه حنث بولور صوگ سوزله سه حنث بولماس (فلان نك قولی برله یا خاتونی
 یا دوستی برله سوزله شسه یا آنک یورطیه کره م دیو یمین ایتکده (قوا
 حقنده اگر بو قولنک اول کسنه گه اضافه سی زائل بولسه و آنک برله سوز
 له شسه حنث بولماس کیرهک بو قول دیب اشارت قیاسون یا قیلماسون (فولدان
 باشقه لارده اگر اوشبو دیب اشارت و تعیین قیلمسه اضافه زائل بولسه ده حنث
 بولور اگر اشارت و تعیین قیلماسه اضافه زائل بولغان صوگ سوزله شسه
 حنث بولماس (حین و زمان لفظی نیتدن باشقه یارتی بلغه حمل قیلمور برابر
 درکه الف لام تعریف ایله بولسون یا بولماسون نیت بر بولغانده نیت ایتک کبی
 بولور (دهر معناسی الف لام تعریف بولغانده معلوم بولمادی یعنی امام
 اعظم ره آنک معناسنده توقف قیلدی و اید اوچوندر معرف یعنی الف لام
 تعریف ایله بولغانده (ایام لفظی نکیره یعنی الف لام سن بولغانده اوچ
 کوندر و بونلاردان هر برندن مراد اوتدر یعنی ایام لفظی کثیره برله
 صفتلانسه یا الف لام تعریف ایله ایتله اون کونگه حمل ایتلور والشهور
 لفظی اون آیفه حمل ایتلور (اول ساتوب آغان قولم آزاد دیسه اگر بر

قول ساتوب آلسه آزاد بولور (اگر بر عقد برله ایکی قول ساتوب آلسه
 سو گره برنی آلسه هیچ بری آزاد بولماس (اگر وحد، لفظنی قوشسه
 اوچنچی قول آزاد بولور یعنی اگر اول یاغیز ساتوب آلسه آزاد دیسه
 سو گره ایکی قول بر عقد برله آلوب دخی بر قول آلسه سوک آلمان بر
 قول آزاد بولور سوک آلمان قول آزاد دیمکده اگر بر قول ساتوب آلسه
 و ساتوب آلموچی وفات بولسه اول قول آزاد بولماس (اگر بر قول ساتوب
 آلسه سو گره ایکیچینی ساتوب آلسه سو گره ساتوب آلموچی وفات بولسه
 سوک آلمان قول ساتوب آلمان کونده آزاد بولور مالئک تمامندن. امام
 اعظم رحمه الله قاشنده صاحبین قاشنده اولگهن کون آزاد بولور مالئک اوچندن
 برندنه .

❖ فی بیان الیبع ❖

معلوم اولسونکجه یبع اوچدر: برسی یبع صحیحدر، ایکنچی یبع فاسددر،
 اوچنچی یبع باطلدر. بیبع منعقد اولماز مگر بش شی ایله موجود اوله :
 آلموچی و بیروچی ایکیسی ده حاضر اولمق، ایکنچی لفظ ماضیدر یعنی ساتدم
 آلمدیمک لازمدر. آلمورم یا آلام ویریم یا ویررم دیمک ایله اولمیه لکن
 بو سوز بر مجاسده اوله، اوچنچی آقچه معلوم اوله و غروش و آلتون
 هرته اولسه بلدرمک لازمدر، دورتنچی متاع قیمت ایله آلتون نهرسه اوله
 بهاسی اولماغان نهرسه نیک بیعی درست اولماز. بعدای و آرپادان بر دانسه
 سنی بیبع درست اولماس زیزا آنک بهاسی یوق. ایمدی بیبع صحیح شوکا
 دیرلهرکه مال مقابله سنده جابینندن رضاً لقی ایله ذکر اولغان شرطلارنیک
 اجتماعسی ایله ایجاب و قبول بوانه نفس عقد ایله آلدینی متاعه مالک اولور
 قبض بولنمازسه ده* اما بیبع فاسد اولدرکه عقد ایله مالک اولماز قبض ایتمکجه*
 اما بیبع باطل اولدرکه حرام اولغان شیله ردهن بر نهرسه شرط ایله بیع ایتمش

اوله خر و خنزیر و اواش حیواننیک ایتی و حرنی قولدر دیو بیع ایتمک کبی.
 بو ذکر اولغان اشیانیک بیعی باطلدر بو بش شروط بولانور ایسه ده و قبض
 دخی بولانور ایسه ده بیعی باطلدر. ایمدی بونلارنی ذکر ایتمدن مرادیمز کشی
 بیبع و شراده ایتمدیکی کسب حلال اولوب بیبع حرامدان و ربادان مؤمن
 قونداشلارنی آکاه ایذب حلاله میل ایتمدرمکدر زیزا خبرده کیشدرکه *

ترك ذرة من حرام خير من عبادة الثقلين* انس و جننیک عبادتندن ذره
 مفداری حرامی ترك خیرلی در. بر کشی نیک قرئنه حرام کرور اوله جمله
 اعضایه اصابت ایوب کوزله ری دخی حرام و ستر طیبیلورغه قدر اولما یوب
 هلاکتکجه دوشر* ایمدی جمله اعضا نیک خزینه سی معددر. اول فاسد اولا
 چاق جمله اعضا فاسد اولور* ایمدی آنچق سرقه ظلم و غضب ایله آلمان
 حقوق عبادده گنه اولماز بلکه بیبع و شرانیک فسادنی و بطلانی بلیوب
 اجرا و عمل ایتمک ایله هم اولور. یوقسه کوب کشی واردرکه کسب حلال
 ایله کاسبدر لکن بیعنیک حرامنی و مکروهنی بلهزه، کارنی حرامنه و مکروهنه
 ملاقی ایدر* ایوب سناختا* ایدر کسب آنک اچنده بر شبهه لی نهرسه بولمدان
 جرار اولوب ناسدن سؤال ایتمک بگا محبتلی در. زیزا اصحاب برده و مجرد
 تجارت ایدرلهردی حتی دیه شلهردر فقهادان فتاواده نقل اولندی. بر کشی
 کتاب بیوعی بلینچه تجارت ایتمه سون باری اول علمی بلور بر مصاحب دوست
 ایدنسون سو گره تجارت اوزره اولسون دیه شلهر حضرت رسول الله صلی الله
 تعالی علیه وسلم یوردیلار ربا ایتمش اوچ بایدر زیاده آچاغی آناسنی نکاح -
 لانمک کبیدر* و حدیث آخردر ربا ییکگه نه ییدر گنه آراده یور گنه، و شاهد
 له رینه الله تعالی لعنت ایله سون دیر بد دعا ایله مشدر عاقل، باغ اولان کمنه گه
 شوشی کافیدر* معلوم اولسونکجه بیعنیک شرطی و رکنی و حکمی واردر .
 رکنی لفظ ماضی ایجاب و قبولدر نیتکم ذکر اولندی. ساتقان کمنه گه
 باغ دیرلهر، آلموچینه مشتری دیرلهر. ایجاب دیو اول واقع اولغان سوز گه،

قبول دیو سو گره واقع او امان سوز گه دیرلهر. آلدن ایله صاتمک کرمک
 قایوسی اول بولسون اولینه ایجاب نایسنه قبول دیرلهر. مثلا بائع اول صاتم
 دیسه بو ایجاب بولوب مشتری ناک آلدن دیمکی قبول اولور. اگر مشتری اول
 آلدن دیسه بو ایجاب بولوب بائعک صاتم دیمکی قبول بولور قایوسی اول
 سوزلهسه درستدر. مثلا بن شونی سندن شول مقدار آقچهغه آلدن بائع
 دخی ویردم یراضی اولدم یا قبول ایتم دیسه شول مجلسده درست اولور.
 بیع ایجابن قبولن باغز بیرک آلمق ایله یعنی صاتقوچی نرسه بیره آنک
 تقابله آلفوچی آقچه بیره جائز اولور. خسیسه و نفیسه یعنی بهاسی از
 اولانده و بهاسی آغر اولانده آگما بیع تعاطی دیرلهر (و دخی بیعک
 شرطی ایکی جا بدن عاقل و نمیز اولمق اولمق لازمدر مجنون وصی اولمیسه.
 ایکنچی شرطی لفظ ماضی اوله آلدن بیدم دیمک کی یاخود تعاطی اوله.
 اوچنچی وقت بر محل اوله که تسلیم ممکن اوله. دورتنچی شرطی رضا بولا
 بو ایله بیعک حکمی ایکی جانب آلدیغه وپردیگنه مالک اولمقدری یعنی آلدیغی
 شیه تصرفه قادر اولمقدر زیرا شرعه بیع تصرفه قدرتدن عبارتدر بیعک
 منعقد اولماسینک الفاظی عربی اولسون فارسی اولسون و غیر لسان اولسون
 جائزدر. بعث یعنی صاتم یا ایبعک سگما صاتم اشتریت یعنی آلدن یا قبلت
 یعنی قبول ایتم یا رضیت رضا ویردم. بو ذکر اولنان لفظلارنک معناسنی ادا
 ایدر هر لفظیله بیع منعقد اولور. اول مشتری سو گره بائع سویله مکده فرق
 یوقدر. و دخی بیع صحیح اولور آلدیغی کی فی الحال آقچه ویره چک یاخود
 وقت تسلیمدن اجل معلوم اولنچه خلاف جنس اولاجق ویره سیه وقت اجل
 معلوم اولماسه یعنی دیره چکی قایسی کونده و آیده بلنسه بیع فاسداولور.
 ایمدی بیعی فاسد ایدن یدی شی ناک برسی بولدقه بیع فاسد اولور. برسی
 جهالت نمندر یعنی ویریله چک شیمی در آقچه می در آتو می در باقرمی در بلنمیسه
 زیرا بلنمک شرطدر. ایکنچی جهالت اجلدر یعنی نهی ویره چک وقتی بلنمک

لازمدر وقت نبروزه ک صوم نصارا ایله فطر یهوده ک ایله صاتمق صحیح
 اولماز زیرا وقت معلوم گلدیر. اوچونچی جهالت میهدور یعنی آلتاجق
 شی معلوم اوله دجهول اولان شینک بیعی جائز اولماز (دورتنچی اوچ
 کوندهن آرتق ده مخیر بولماقنی شرط ایتمک. بشنچی منفعت اولورسه
 اولسون مثلا بن بونی سگما شول قدر آقچه به بیع ایتمدم شمدی کیروبندهن
 آلتاق شرطیله یاخود قرض آقچه ویرمک یاخود بر شی هبه ایتمک شرط
 ایله یا باشنی یا اشکنبه سنی ویرمک شرطیله یا پوستنی ویرمک شرطیله یا بر
 خدمتم اولدقه معاونت شرطیله و سائر بونک کی منفعت ایتمک شرطیله بیع
 جائز دکلدور. آلتنچی بو ذکر اولنان منفعت دخی مشتریله اولمق جائز
 دکلدور مثلا بن بونی آلدوم سن بونی ایومه کیتورمک شرطیله یاخود سنده
 بندن بازارلق ایتمک و یاردم ایتمک و یابندهن آط ویا اشک ویا دکاننده اجاره
 ایله اولطرمق شرطیله و سائر بونک امثالی منفعت شرطیله اشترای بیعی فاسد
 ایدر. یدنچی آلدیغی شیده انتفاع شرطیله بن جاریه نی سیکما ویردم آزاد
 ایتمک شرطیله یا مدبر ایتمک یا ام ولد ایتمک شرطیله یا شول آطنی
 منمک اوچون یا شول یرنی وقف ایتمک اوچون و سائر بونک امثالی شرط
 بائعه و مشتریله اولمق بیعی فاسد ایدر یاخون بن شونی بیع ایدرم کم کاه نگاه
 بنده استعمال ایتمک شرطیله آلتاق و صاتمق بو جهاسی بیعی فاسد ایدر.
 مسئله معلوم اولسونکه مثل دله تفاضل حرامدور یعنی بلاعوض آلتغان زیاده
 حرامدور یداید آتون و کش و بال و یاغ بونلارنک امثالی میزانه کرگن
 شیلهر هر نه اولورسه ویرد گندهن فضا آلتاق ویرمک ربادور حرام اولور.
 اما خلاف جنس اولاجق قدر ایله یداید تفاضل اولسون اولماسون حلال
 دور و ویره سی ایله تفاضل اولسون اولماسون هر حالده حلالدر مادامکه
 مکیلا تندن و موزونلندن اولماقچه. المقادیر خمسة یعنی جمیع اشیدنک مقدار
 لاری بلنمک ش شیلهدور برسی مکیلا تندر یعنی کیل ایله اولچکدور ایکنچی

هیزاندور ترازو ایله وزندور شرعه بونلاره معیار شرعی دیرلهره ایمدی هر
 کسه که تجارت یده لازم دور که به قایو شی موزون قایو شی مکیدور اول
 شیده یسع و شرأ اولاجاق موزونانی وزن ایله مکیلانی اولچی ایله آلوب
 ریبه خلاقی یتمیده ایمدی بغدادی و آرپا و خرما و طوز بونلار کبیلار
 کیدور اولچاو ایله آنور و ویرلور آلتون و کش وزندور بونلار طار
 طو ایله آنور ویریلور بونلاردان باشقا شیلهر عرفه مکیدور حضرت رسول
 اکرم صلی الله تعالی علیه وسام زمان سعادتنده اول شی که وزندور و
 یا کیدور اما شول شی که زمان شریف لارنده کیلی و وزنی اولدینی معلوم
 اولمادی اول شی عرف زمانه مکیدور دیارده نیچه قرار بولمش ایسه آگدا
 اعتبار اولنوره ایمدی بوندان معلوم اولدیکه حیوانانده و مزروعانده و معدو
 دانه ربا اولماز زیرا بونلارده معیار شرعی بولمیدینی اجلدهن ایمدی قوننی
 تویغه و صغرنی صغره، مثل مثله یداید آلمق ویرک جائزدر زیرا کیلی
 و وزنی دکادره بس ایمدی موزونات و مکیلاتدان برینی مثل مثله ویروب
 اول مقداری آلدقدان صو گره فضله آلمق ویرمک ربادر یعنی بر درهم
 آلتوننی ایکی درهم آلتراغه و بر درهم کوشنی ایکی درهم کوشکه و بر کیده
 بغدادنی ایکی کیده بغدادنه و بر کیده آریانی ایکی کیلی آریاغه و بو صورتلهرده
 مثل مثله تفاضل نقد صورتلهریدر کلبسی درست دکادر حرامدر و ربادر *

❖ کتاب الشفعة ❖

بو کتاب شفعه یداننده در شفعه لغتده قرشمق دخی برتاق نهرسه که ایکنچینی
 قوشوب جفت قیلغاغه نیتورلهره شریعتده یورط یر یعنی کوچلمی طورغان
 نهرسه نی ماسکه نیک آتک صاتوب آلتوچینک ضررینه احتیاردان باشقه
 شول مشتری صاتوب آلتان بهانک مثل برله ماسکه نمکدر شفعه حق ثابت
 بولور شفیلهر عددی ساننچه ملک قدرنچه شفعه ثابت بولماس مثلاً بر

یورطده اوچ کسه شیک بولسه لار برینک حصه سی نصف و برینک ثاب و
 برینک سدس بس نصف صاحبی یورطدان تولوشنی صاتسه بو ایکی شریک
 آراسنده برابر بولنور اول مرتبه شفعه حق ثابتدر. شول یورطنک اوزنده
 قاتشی بولغان شریککه اگر یورطنک اوزنده قاتشی بولغان شریک بولماسه
 صو گره یورطقه تیبشلی حاجتله رنده شریک بولغان کسه که شفعه حق ثابت
 بولور. خاص بولغان یلغه و آنک صووی کی و خاص بولغان یول کی خاص
 شریک مثلی شول یلغه نیک شری کیدر کم آنده کچک کیده لهردیوردهن خاص
 یول شولدر کم الوغ اورامغه اومهس صو گره شفعه حق شول کشیگه بولور
 آنک یرطی صاتمش یورطقه طوتش بولوب ایشگی ایکنچی اورامغه بولور
 و شفیع شفعه نی استهر صاتونی بلگن مجلسده آشوب استهمک برله استهره
 صو گره عفار قاشنده اوزینک استهمکینه شاهد قویار شویله کم ای قوم شاهد
 بولیکز مین بو عفارده شفعه استهمکینه دیوبادی الید بولغان صاتوچی حضورنده
 شاهد قویار یا مشتری حضورنده شاهد قویار کیرهک مشتری ذی الیدده بولما
 سون. اگر شفیع کیچکدرسه بو آشوب شفعه استهمک ایله شاهد قویمقنک
 برینی شفعه باطل بولور. بو ایکی طلبدان صوگ قاضی حضورنده شفعه استهره
 بو طلبنی طلب خصوصه دیب آتالر بو طاب خصوصه تینی عذر شرعیدهن باشقه
 بر آی کیچکترک ایله شفعه باطل بولور. امام محمد رحمه الله قاشنده و امام محمد
 ره قاشنده بولغان بر قدری بیرلدی. بس شفیع طلب قیلسه خصوصه ت قیلسه
 قاضی خصمدان صورار اگر خصم اقرار قیلسه آنک سبیلی شفعه دعواسی
 قیلنغان یورطنک شفیع ماسکی بولمقنی یا خصم آنطدان باش تارتسه شفیع
 اوله یورطنک ماسکی بولمقنک اوزرینه یا شفیع دلیل قایلور ایکی گواه
 قویمق برله بو یورط اوزمه کی بولمقنه قاضی صورار شفیع خصمینک صاتوب
 آلمقدان قاضی صورغان صوگ خصم صاتوب آلمق برله اقرار قیلسه یا آنطدان
 باش تارتسه یا شفیع خصمینک صاتوب آماقینه گواه قویسه قاضی حکم قیلور

شفيع فايده سينه شفعه حقي بولماق برله قاضى حكى برله شفيعگه لازم بولور
 آقچه حاضر قيلمق، مشريگه تيشلى بولور يورطنى شفيعگه تسليم قيلماي
 حبس قيلوب طور هق، آقچهنى شفيعدن آلاماق اوچون شفيعنك بايع برله
 خصومت و دعواسى صورتنده آنك بايع اوزرينه بولغان بينه سنى قاضى قبول
 قيلماس مشري شول مجلسكه حاضر بولغانچه، صو گره قاضى مشري حضورنده
 مذکور ساتونى بسوزار. دخى قاضى شفعه نبوتى برله حكم قيلور. بو عقد
 حقلارى بايعگه لازم بولور يورطقه حق ثابت قيلنسه آنى توله مك كى ويورطنى
 شفيعگه تسليم قيلمق كى حقلار شفيعگه كور. ك اختيارى و عيب اختيارى
 باردر گرچه مشري ساتوب آلورده ساتوجينك عيتندن برى بولمقنى شرط
 قيلنده. زيره شفعه ايله آلمق ساتوب آلمق كى بولوب خيار رؤيت و
 خيار عيب ثابت بولور. مشري ايله شفيع ثمن مقدارنده اخلاف قيلنسه لار
 مشري سوزى بولور. يمين برله و مشري ايله شفيع هر ايکيسى گواه قويسه
 لار شفيع بينه سى تيشليره كدر. اگر مشري يورطقه بر اها دعوى قيلنسه
 ساتوجى آندان كيمر ك بها دعوى قيلنسه شفيع يورطنى آلور ساتوجى
 نه يتكهن بها برله قبض قيلماسندان اول قبضيدان صوگ مشري نه يتكهن بها
 برله آلور. بايع يورط بها سندان بعضى كيمتكهن صورتده ياز يازده صورتده
 شفيع بها نك كيمره گى بوله آلور و بها نك بارنى مشريدن يتكهن
 صورتده شفيع بها نك تمامى برله آلور. زيره شفعه اصل عقده كه لاحق بولور.
 صو گره دان بها نك تمامى كيمتمك هبه بولور يا بايع فاسد بولور آقچه سز
 ساتو بولغان اوچون هر ايكى تقديرده شفعه بولماس. يورطنى مثلى بها برله
 ساتوب آلمق صورتنده كم كيللى يا ووزنلى نهرسه كى شفيع هم آنك مثلى
 برله آلور. ثلبدن غيرى ثمن ايله ساتوب آلمقده يورط ير و حيوان كى
 شفيع اول ثمن نك قيمتى برله آلور يورط يرنى يورط ير برابرينه ساتوب
 آلمق صورتنده شفيع ايكنچي يورطنك يا ير نك قيمتى برله آلور ويورطنى

بيلگىلى وعده ايله كوته چك آقچه غه ساتقانده شفيع حاضر آقچه برله
 آلور يا شفيعنى حاضر استورده ساتلشنى نه يتكهن وعده صو گنده آلور
 ساتوب آلمش ير گه مشري بنا قيلماق و آچاج ارام طور نفاق صورتله رنده
 شفيع يرنى آلور ساتلغان بها سى ايله و اول ير د. گى بنا و آچاجنى يرله رنده
 صورتلغانداغى بها سى ايله آلور ارض منصوره اولدينى كى يا شفيع مشري
 تكليف ايدر بنما ايله آچاجنى ير دن صور مقغه ير گه ضرر اير شده سه اگر
 اير شده صورتلغان حائده گى بها ايله آلور شفعه ثابت بولماس مگر يورط
 يرنى ساتمقده يا هبه ده شفعه ثابت بولور. اگر آنك عقده عوض بولمق
 شرط قيلنسه دخى آچاجده و يمشده شفعه ثابت بولماس. يرله رنده باشقه
 اوزلارى مقصود بولوب ساتلنسه لار اگر آچاج و يمش يرلارى برله ساتلنسه لار
 آنلارده هم شفعه ثابت بولور. ير گه تابع بولوب ساتوجينه اختيار شرطى
 ايله صدمقده شفعه ثابت بولماس. مگر اختيار ساقط بولغان صوگ واجب
 بولور و بوزق ساتوده شفعه ثابت بولماس مگر فسخ حقي ساقط و لغان
 صوگ ثابت بولور. دخى خيار رؤية و خيار شرط ايله ساتلش يورطنى قايتار
 خائده شفعه ثابت بولماس يعنى ير و يورطنى ساتوب آلسا شفيع شفيعنى
 دعوى قيلماي ناپشرسه صو گره خيار رؤية يا خيار شرط ايله يورطنى قايتار
 سه شفعه ثابت بولماس زيره قايتار مق ساتونى بوزماقدور ساتود گلدر مگر
 خيار عييده قاضى حكمنندن باشقه قايتارلسه شفعه ثابت بولور نتهك قاله قيلنسه
 ثابت بولور ليكن خيار عييده قبضدن اول قاضى حكمنندن باشقه قايتارلسه
 يا قاضى حكى ايله قايتارلوب قبض بولسون گرهك بولماسون شفعه ثابت
 بولماس زيره بو صورتلارده ساتو بولماي بله ساتونى بوزماقدور شفعه يسه
 صاوغه متعلق حقدرد دخى شول كمنه گه شفعه بولماس اوزينك يورطنى ياننده
 غى يورطنى صانسا زيره اوزى ساتوب شفعه استمكى اوز عملينى باطل
 قيلماقدور بو مقبول دگلدر شرعه يا آنك اوچون ساتلنسه يعنى بر كمنه

اوز يورطى ياندىغى يورطنى ساتارغە برهونى و كىل تىلوب اول و كىلى ساتسه شفعه بولماس زيره معزاده اوزى ساتقوجيدور يا سانلمش يورطنىك تىلفنى و آنك استالگن هر حقلارنى ضامن بولغان كسنه كه شفعه بولماس زيره ساتقو چى كيدور بلكه شفعه شول كسنه كه بولورم اول برودهن و كىل بولوب اوزىنىك يورطى ياندىغى يورطنى ساتوب آلور يا آنك اوچون و كىلى ساتوب آلور شفعهنى باطل قىلور ساتودان صوك آنى استه مى تابشر معلق، اما ساتو دان اول تسليم تىلق شفعهنى باطل قىلماش. دخى شفعهدهن صالح قىلماق بر عرض مقابله اول صالح باطل بولا طوروب شفعهنى باطل قىلور. قاضىنىك شفعه برله حكمندهن اول شفيعنىك اولمكى باطل قىلور، شترى اولمكى باطل قىلماش بس شفيعكه آلىق تىگهر گرچه وصى وقضى ساتسده شفيعنىك سببى قالغانلى اوچون كم اول ملكنىك صالح شقه طرئاش بولماقيدر. دخى شفعهنى باطل قىلور آنك سببلى شفعه استهلى يورطنى ساتق قاضىنىك شفعه برله حكمندهن اول و كوب ساتوب آلتقوجىلارنىك برىنىك نصيبنده شفعه استهلى يعنى بر يورطنى بر جماعت ساتوب آلتسهار آنلارنىك برىنىك نصيبنده شفعه استهلى تىك بارچى سنده استهلى اما كوب ساتقوجىلارنىك برىنىك نصيبنده شفعه استهلى بلكه شفعه استهلى شىك تمان آلور يا قوبار بهضيسنى آلتقده صفقهنى آىروب شترىگه ضرر بولغان اوچون. اگر شفيع شفعهنى تسليم قىلسه شترى زىد بولماقنه صو كره زىددهن غىرى مثلاً عمر و آلىقنى ظاهر بولسه يامك دىنار يا درهمكه ساتوب آلىقنه تسليم قىلسه صو كره آندىن كىگه صالحلى ظاهر بولسه يا درهم و دىنار بولمى مثلى برابرىنه صالحلى ظاهر بولسه بو صورتلارنىك هر برنده شفعه ساتق بولمى استهلى بولور. اما ساتوب آلور چى زىددهن باشقه بولغان صورتده آدمهلارنىك كورشىلكده و قانشمقده تفاوتلى بولغان اوچون زىد آلىقنه رضا و تسليمى كورشىلكى و قانشمق كور كه ملك اوچون بولور و بها كىملىك ظاهر بولغان صورتده كوب بهاغه تسليم آرزغه

تسليمى لازم اىتمه گهن اوچون، دخى بر جنسكه تسليم ايكىچى جنسكه لازم اىتمه گهن اوچوندر. اگر ساتو قىمى برابرىنه بولماقى ظاهر بولوب آنىك قىمى مك يا آرقى بولسه شفعه استهلى بولماس *

✧ كتاب القسمة ✧

بو كتاب قسمة بياندهدر. لغتده اقسام داندر - بولنىك معناسنه يا قسمة دندر - بولمىك معناسنه، شريعتده قسمة شايح و مشترك نصيبنى برىلىگىلى نهرسه كه يغىق يعنى شريكهلارنىك طلب و معرفته ريله هر برىنىك نصيبنى آىرمةدر قسمة غالبدر اولوشنى آىرمق مثلى بولغان نهرسهله و كىللى ووزنى نهرسه و صالحلى نهرسهلهرده بوللارده تفاوت بولماغان اوچون مثلىدهن باشقده يورط يروحيوا نات و كىم برى برىنه بىرشمك غالبدر. بس هر شريك اوز اولوشنى آلور. يولداشى غايب بولا طوروب مثلىده و مثلىدهن باشقده دان شريك يولداشى غايب بولا طوروب آلماس امامه بولمىكچى نصب اىتمك مستحبدر آنىك رزقى يتشدرله بيت المالدان تقسيم قىلسون اوچون اول شريكهلاردهن اجره آلىقنچه اگر امام قاسمنى نصب اىتمه شريكهلر اوزرىنه اجر مثل برله درست بولور زيره تقسيم آنلار فايدهسى اوچوندر. قاسم اجرهسى تقسيم قىلنور شريكهلر عددى اوزرىندهدر. بولمىكچىنىك عدل و تقوى بولماق و بولو كىفيتى بولمىكچى بولماق واجبدر و بر بولمىكچى تعيين قىلماش يعنى امام شهرده بر بولمىكچىنى تعيين قىلماش آدمهلر كه بولوده تاراتق بولماسون اوچون. دخى كوب بولمىكچىلر قسمة واجرده شريك بولماقلارندىن منع قىلنور آنلار زىاده اجره كه اتفاق قىلوب آدمهلر كه ضرر بولماسون اوچون و شريكهلره انى بولنور آنلارنىك برى بولمىكى استهلى سببلى قسمة صو كنده شريكهلر هر برى اوز اولوشى برله فايده لانسهار آلىق كور اولوش نى سىنىك استهلىكى برله بولنور. گرچه آز اولوش نىدهسى بولودا باش تمارتسه بس آز اولوش

ئىھسى استەمكى بىرلە بولماس. اگر كۆب ئولوش ئىھسى بولودان باش تارتسە
 آز ئولوش ئىھسى قسمة صو گئندە فايدە لانماسە ئولوشى آزلىغى اوچون و
 مشترك مال بولماس مگر شريكلەرنىڭ بارىنىڭ بولونى استەمكى بىرلە گنە
 بولنر بولانگەن صوڭ ھەر شريك اولاشنىدە آزلىق اوچون ضررلانە. دخى
 ايكى جنسنى بولماس بىرىنىڭ ئولوشنى بىر جنسدە ايكنچىسىنىڭ باشقە جنسدە
 قىلماق بىرلە ايكى جنسدە تفاوت كۈبلىگى اوچون. بىندە لەر و جوھار بولماس
 افرادلارندە تفاوت بولغان اوچون و موچە و بوگا اوخشاغان بولماسلەر
 مگر شريكلەر ھەر بىرى قسمة كەراضى بولسە لار بولنر. كۆب يورطلارە مشترك
 بولسە يا يورط بوش يىر بىرلە مشترك بولسە يا يورط و كىبت مشترك بولسە اول
 كۆب يورطلار يا يورط و بوش يىر يا يورط و كىبت ھەر بىرى يالغز اوز كىناسى
 بولنور تفاوتلى اولدقلارى اوچون قسمة شريكلەرنىڭ رضائى بىرلە درست
 بولور. مگر آنلارنىڭ بىرى بائغ بولماسە درست بولماس مگر قاضى امرى
 ايلە درستدر. آنىڭ اوچون باشنىڭ تصرفى نافذ بولماس شريكلەرنىڭ آگا
 ولايتى يوقدر و شريكلەر قولندە بولغان منقول يعنى يورط يردەن غىرى نەرسە
 آنلار آراسىدە بولنور مجرد دعوى قىلماقلارى بىرلە اول نەرسەنىڭ آنلارغە
 ميراث بولماقتى. دخى يورت يىر بولنور شريكلەرنىڭ آنى برە و دەن صاتوب
 آماقتى يا مطلق ملك بولماقتى دعوى قىلسە لار اگر شريكلەر دعوى قىلسە
 لار يورط يىرنىڭ مىثلا زىددەن آنلارغە ميراث بولماقتى بو صورتدە بولماس
 زىدىنىڭ وفاتى و وارثلەر قانچە اير گە نە گواه قويغانچە. دخى قاضى يورط
 يىرنى بولماس اگر شريكلەر اوز قوللارندە بولماقتى اول يورط يىر آنلارنىڭ
 ملكى بولماقتى گواه قويغانلارنىچە. دخى يورط يىرنىڭ بعضىسى يا كلىسى
 صبى يا غايب وارثنىڭ بىرندە بولسە بولماس مگر قاضى صبى جانىدەن وصى و
 غائب جانىدەن و كىل نصب ايدوب وصى صبى ملكى و كىل غايب ملكى بولماقتى
 گواه قويسە لار بولنور. تركەنى تقسيمدە كىرەك يورط يىر ويا باشقە املاك

بولسون تركە طشندان درھمەر و دینارلار قوشماس مگر وارثلەرنىڭ رضائى
 بىرلە قوشلور يعنى بىر ئولوشدە زىادەك بولسە آنى درھم بىرلە برابر قىلماس
 مگر وارثلەر رضائى ايلە. يورط يىر بولودە بىر ئولوشنىڭ صويولى يا ئوتوب
 يورور يولى ايكنچى ئولوشكە توشسە بو اولوشدەن ايكنچى اولوشكە دوندرر
 لەر مېمكىن بولسە اگر دوندرەك مېمكىن بولماسە اول تقسيمنى بوزلوب قايىتە
 باشدىن بولنور تا كم شريكلەرنىڭ ھەر بىرىنە بىر مسيل و بىر يول بولوب اولاشدەن
 فايدە لانماق مېمكىن بولسون ايكنچىسىنىڭ اولوشىدە محتاج بولماي اگر ايكى
 شريكنىڭ بىرى اقرار قىلسە نصيبنى تمام آلاماق بىرلە صو كۆرە دعوى قىلسە
 شكسىز نصيبنىڭ بعضىسى يولداشى قولىنە يا كالمش توشدى دعوى قىلغۇچى دعوا
 سىندە راست-الانور گواه بولماسە خصمىنە يىمىن ايتدرلەر. يىمىن صو گئندە
 دعوى قىلغۇچىغە يول بولماس. شريكلەرنىڭ اختلافى وقتندە ايكى بولكچىنىڭ
 گواھىنى حجة بولوب شريكلەرنىڭ كلىسى ناك ئولوشىدە شايع بولغان بعضىگە
 حق ثابت قىلنە قسمة فسخ نىلانور. قسمة بوزماس شريكلەرنىڭ بىرىنىڭ
 نصيبىنىڭ بعضىسىدە حق ثابت بولسە بىلكە شريك نصيبىنىڭ نقصانى بىرلە
 يولداشىدە قايىتور (مھايات درست بولور يعنى بىر نەرسەدەن فايدەلەنمىگىنى
 بولمىك بو طريقچە بىر مشترك يورطنىڭ بعضىسىدە بو شريك و بعضىسىدە
 ايكنچى شريك طورەق اوزرە ايكى كشى آراسىدە مشترك قولنىڭ خدەتى بو
 طريقچە كم بو شريككە بىر كون ايكنچىسىنە بىر كون خدەت قىلماق بىرلە كچوك
 ئويىدە طورەق كى كم بو شريك بىر كون طورەق ايكنچىسى دخى بىر كون
 طورەق درست بولور. دخى مشترك ايكى قولنىڭ خدەتندە مھايات درست
 بولور بو قول بو شريككە و ايكنچى قول ايكنچى شريككە خدەت قىلماق
 بىرلە *

✧ بال قورطى ✧

دخى بال قورتنى صاتمق درست بولماس مگر اومارطە بىرلە صاتمق درست

بولور (آدم جز له رنی صاتمق کرامت و شرافت اوچون جائز تو گیل و
 آدمک ساجن صاتمق درست ایرمهز زیرا جزئیدر و امام محمددهن روایت
 فایده لایمق درستدر پاک بولغان اوچون و دونغز جز له رنی صاتمق درست
 بولماس عین نجس بولغان اوچون. بس آندان هیچ کیسه کنی صاتمق
 اهانت اوچون خر میدکلی لکن قلی ایله فائده لایمق تگوجیه لهر اوچون
 درستدر حاجت ضرورت بولغان سببلی. دخی ئوله کسه تیرسنی ایله نه سدهن
 اول صاتمق و آنک ایتنی صاتمق درست ایرمهس فائده لایمق حرام بولغان
 اوچون، پیغمبر صلی الله علیه وسلم نك سوزی بولغان اوچون (لا نفعوا من
 المیئة باهاب) - ئوله کسه تیرسندن ایله نه گنی ایله فائده لایمق دئو نهی
 قیلدیلار. اما یرتقوجی حیوان بوغازلانسه تیرسنی هم ایتنی صاتمق درستدر *
 و دخی یفهک قورتنی صاتمق هم اورقنی صاتمق درست ایرمهس بونک درست
 بولماسنی صاحبین که خلافدر. آ لارنک قاشنده یفهک اورقنی صاتمق درستدر
 قاون اورقن صاتمق کی *

❖ فی بیان الهیة ❖

هیه لغتده بر کسه ایکنچی کسه که فائده لایمق نوره نرسه احسان ایلمکدر .
 شریعتده بر کسه بر نرسه نی ایکنچی کسه که عوضنر بلکه ندرمکدر. اما
 فائده لایمق اجاره و عاریت کی هیه دکلدور * هیه قیلیم یعنی باغشلادم دیمک
 برله و عطا قیلیم دیمک برله هیه درست بولور. بو ایکیگه اوخشاغان بیردم
 و کیم کیم بولور دیمک کی سوز برله هیه درست بولور. هیه آ لایمق برله
 تمام بولور هیه قیلغان مجلسده گرچه تیلفوچینک صریح ذنندن باشقه بولسه
 ده و هیه مجلسندن صوگ آنچق صریح اذن برله قبض قیاسه تمام بولور .
 هیه درست بولماس شائع بولغان نرسه ده کم آ نی بولمهک ممکن بولور یورط
 یر کی. اما بولنک ممکن بولماغان نرسه لهرده کچوک یورط و موچه و تگر مهن

کیله رده هیه درست بولور. اما ایسه چه کده کی سوت و بوگما اوخشاغان
 نرسه لهرده نیک قوی آرقاسندانی یوننی هیه درست بولماس سمتهنی قابل
 بولغان مشاعنی هیه درست بولماغان کی. اگر سوتنی صواب تسلیم قیلنسه
 شول هیه درستدر. بغدادیه بولغان اوننی هیه درست بولماس گرچه بغدادی
 اون قیلوب تسلیم ایتسه ده هیه وقتنده یوق بولوب قبض ممکن بولماغان اوچون.

❖ کتاب الاجارة ❖

بو کتاب اجاره بیانلیدور. اجاره لغتده ثواب معناسنده به لمان اجردهن
 مأخوذدر و شریعتده اول اجاره بر عین نیک معلوم فایدرسنی صاتمقدر .
 اوشنداق صفتی مقداری معلوم عوض برابرته اول عوض دین بولسون کیلی
 ووزنلی و عددی نرسه لهر کی یاعین بولسون یعنی قیدتلی نرسه لهر کم حیوانا نالار
 کی نفقته نیک مقداری معلوم بولور مدتانی یاد ایتک برله یاز یاده دیمک کی
 گرچه مدت اوزاق زمانده بولسون. لکن و نف یر و یورطنی اجاره که ایرمک
 درست و لازم بولماس. اوچ یلغان زیاده که دخی منسفت ذکر برله معلوم
 بولور کیم بولماق و کیم تکمک کی دخی عملنی ذکر و اشعارت برله معلوم
 بولور. اوشبو نرسه نی اوورنقه چه کوچر مک که دیمک کی اجره نی ادا قیلماق
 واجب بولماس مجرد عقد برله بلکه فایده آ لایمق اول اجره نی شوب
 ادا قیلسه شول ادا قیلنیش برله واجب اجره بولور یعنی مستأجر که اول
 اجره نی قایتاروب صورماق حتی بولس باعقدده اجره تیجیلنی شرط قیلماق
 برله واجب بولور یا عقد قیلنغان فایده نی کامل آ لایمق برله اجره نی ادا قیلماق
 واجب بولور یا شول فایده نی آ لایمق قدرتلی و اختیارلی بولماق برله اجره
 واجب بولور بس اجاره که آ لمان یورط قبض قیلنسه اجره واجب بولور گر
 چه عقد زماننده یاد قیلنغان مدة اول یررطده تورماساده اجاره که آ لمان
 نرسه نی برونک غصب قیلماقی برله اجاره سائط بولور اجاره که آ لمان کسه دهن

قدرتی قوت بولغان مقدار اجاره گه بیر گوجیگه یورط ویر اوچون اجره نی استمک بولور هر کون اگر اجره نی بیره کگه وقت ایمین قیلنمسه تمیین قیلنسه شول وقتده استمکگه نزمین بولور و دورت آیاقلی حیوان اوچون هر منزله اجره نی استمک بولور کیمنی یوماق و تکمک اوچون اجره نی استار عمل تمام بولغان وقتده ایکمک بشرمک اوچون اجره نی استار ایکمکنی میچدن چغارغاندان صوگ زیره عمل شول وقت تمامدر (بس دیدچدن چغارغان صوگ ایکمه کنک کلیسی یا بعضیسی یانسه پشر گوجی گه اجره نی تمامنی بولور عمل تمامندان صوگ هلاک بولغان اوچون میچدن چغارماسدان اول یانسه پشر گوجیگه اجره بولماس عملی تمام بولغان اوچون لیکن هر ایکی یانمده توله مک یوقدر امام اعظم رحمه الله قاشنده . اما دین رحهما الله نه یندیله پشر گوجی اون قیمتنی توله اجره نی آلماس دیو یا ایکمک قیمتنی توله اجره آلماق برله اما طوز و اوطن حقه نده توله مک یوقدر . طوی آشن پشرمک اوچون اجره استه لر و آنی ادا قیلماق واجب بولور طاباقلارغه صوب آس بولقلارغه بولوب قویغانندان صوگ و کیرچ صوقق اوچون اجره نی بیرمک واجب بولور آنی برابر قیلوب طور غزغاندان صوگ اجره آلماق اوچون حبس قیلماق تیگهر شول کمنه گه کم اوز ملکنی قاشدرغان بولسه اول نهرسه گه بویامق کی کم بویا وچی ماکی بولغان بویا اول نهرسه ایله قاشقاندیر بس بویامق اجره سنی آلمق اوچون شول نهرسه نی بیرمی حبس قیلوب طور مق تیشلیدر . بس حبس قیلغان صوگ ضایع بولسه توله مک یوقدر هم اجره بولماس تابشر ماغان اوچون حمانک خلافی برله کم اوز ملکنی قاشدر ماغان اوچون اول نهرسه نی حبس قیلماق تیشلی بولماس . شول کمنه گه اجره عملنی مطلق قیلنسه یعنی اوز عملی برله قیدله نمه سه اول عملنی باشته دان قیلدر مق درستدر . اگر صانع اوز قوی برله اشله مکنی قید قیلنسه غیریکه عمل قیلدر مق درست دکادر . برکمه بر ایرنی عیالینی ایکنچی شهرده ن کیلتهوره گه

بالاغان ایکن اول ایر مذکور شهر گه یونفلسه عیالینک بعضیسی بوبارغایچه وفات بولسه و اولمی قانغانی کیلترسه اول کمنه گه اجره بولور . قالغانلارنک حسابنچه مثلا اون نفرنی مک درهمگه کیلترمگه یا لانسه بشسی وفات بولوب قالغان بشنی کیلترسه بش یوز درهمگه مستحق بولور . باشقه لاری بو کدقیاس ایله مکتوب یا آزقنی زیدکه تابشر مقغه اجره برله یوکلپ بارغوی اکر اول مکتوب یا آزقنی تابشرمی قایتارسه زید وفاتی یا غایب بولماقی اوچون اول یوکلپ وچی بارماق و کیلمک اجره سندن هیچ نهرسه گه مستحق بولماس یورت و کیلتنی اجاره گه آلماق درستدر . آنده اشاه نور نهرسه نی یاد قیلما یینچه اجره گه آلفو چیغه اول یورنده هر عملنی اشله مک درستدر . بذانک ضعفنه و خرابلیغینه سبب بولغان عملیه رده ن باشقه یرنی اجاره گه آلماق درست بولماس . اول یرده ایگلور نهرسه نی آتاب یدان قیلما یینچه یا آریا بئغدا ی دیمک یا عام قیلما یینچه یعنی هر نه تهرسه ک ایگهرسک دیمک برله درست بولور . دخی برنک اجره سی درست بولماقغه اول برنک ایگلور نهرسه له رده ن بوش برماقی شرطدر . اگر ایگلور نهرسه له ر بولوب آنلارنی صورماقدان ضرر بولسه اجره درست بولماس . اگر یرنی اجاره گه آلسه معلوم مدنه کچه بنا قیلماق یا آچ او طور تمق اوچون اول اجره درستدر . اجره مدتی اوتککن زمان یرنی بوش قیلوب ایسینه تابشر مگر اجره گه بیرچی کمنه بنا و آچانک یرده ن قوبار لاسه ش حالنده بهاسنی توله سه بوشاتوب تابشرماق لازم بولماس . موجر نایه آچاچینی ملکله نهرسه مستأجر رضالغندان باشقه اگر قوبار مق یر گه کیچیلک کیلتر سه اگر یر گه کیلمک بو ضرر بولماسه مستأجر رضالغنی ایله ملکله نور یا اجره گه بیر گوجی بنا ایله آچانک قالماقه راضی بولورده صو گره بسنا یا آچ مستأجر گه ملک بولور ویر اجره گه بیر گوجیگه ملک بولور و بونچه دیدکلری اولان آچ حکمنده در . اجره مدتی اوتککن صوگ قوبار لاسمه . زیره اول اولانه بر معین چیمک یوقدر ایکن کی عقد زماننده یاد ایتلگن

يوك مقدارندان آرتق يوكله تىكەن سوڭ دابە ھەلاك بولسە زيادە مقدارىنى مستأجر تولەر. اگر دابە اول ياد ايتلگەن يوك ايله زيادەنى يوكلەرگە طاقت كياترسە مثلا دابەنىڭ يېگىسى يېگىسى بىش تەنكە بولسە عقد وقتىدە يوكنىڭ مقدارى يېگىسى پونقە قارار قىلىنسا سوڭرە بىش پوت آرتدروب يېگىسى بىش پوت يوكلەپ دابە تەلف بولسا بىش پوت مەقابىلىدە بولغان بىش تەنكەنى تولەر. اگر آرتدروب يوكلەگەن مقدارغە دابە طاقت كياترمى ھەلاك بولسا قىيەتنىڭ تەمىنى تولەر.

(فصل) بو فصل اجارە فاسدە بىيانىدەدر. اجارەنى فاسد قىلور شول شرطلار كىم اول ساتونى فاسد قىلور ۋەدىتىڭ ۋە اجارەنىڭ بىلىمى بولماق كىي اجارەنى بوزار. بىس اجارە فاسد بولغاندە اجر ئىل واجب بولور يەنى شول شىخنىڭ اجرى كىم آگىا بو عملدە مەمائل بولور ۋە اجرەسى طيب بولور اگرچە فاسد ۋە حرام اجارە سەبب بولسەدە ۋە اجرەمىنى آتالغان اجرەدەن زيادە قىلىنمەس ۋە يورطى اجارە درست بولور ھىر آيغە اوشىنداق بەاغە دىمك برلە مثلا ھىر آي اون درھمگە دىمك كىي مەتنى بىيانداش باشقە يەنى نېچە آي بىرگە ئىلگىن بىيان قىلمەينچە مثلا آلتى آينىڭ ھىر بىرە اون درھم دىمك برلە مەتنى بىيان قىلماسە يالغىز اولگى بىر آيدە اجارە درست ۋە لازم بولور باشقە آي لاردا ھىر ايكسىنىڭ اجارەلەر يەنى مەرقۇفدور اگر قايرسى اجارەنى بوزماقغە تەسە اختيارايدور دخى اجارە شول آيدە درست ۋە لازم بولور كىم آنىڭ اولگى كىچە سىنىڭ اولگى ساعىدە اول اويىدە طورسە بو بىش مشايخ قوليدورامادىستردىك روايە اولگى كىچەنىڭ تەمىنىغە چە اختيارلى بولماقلاريدور اجارەنى كورمىدە بو زماندا، اجارەدە مەتنىڭ اولى آتالسا مثلا محرم آينداش باشلاپ دىمك برلە بىس شول آتالغان مەدە بولور اگر آتالماسا عقد ۋە مەتنىڭ اولى بولور بىس عقد بى كورلر زمان بولسا يەنى آينىڭ اول كونى بولسا حساب آي برلە اعتبار قىلنور. اگر عقد آينىڭ اول كونى بولمى اور تالارندە بولسا حساب كونلەر

برلەدر. آينى اوز كون حساب قىلنور عدە كىي ائىك طلاق آينىڭ اول كونى بولسا عدە آي برلە حساب قىلنوب باشقە كونلەردە بولسا كون برلە حساب ايدىلور. دخى مۇنچەوقان آلاماق اوچون اجرە آلاماق درستدر. زىرە بونلار دە اجارە آدملەر آراسىدە مەعارف بولمىشدر ۋە حضرت رسول صلى الله عليه وسلم قان آلدروب آتۇچىغە اجرە وىرەشدر. بالا ايمىز گۇچى خاتوننى بالا ايمىز كىم اوچون ياللامق درستدر بىلىگىلى اجرە ايله. الله تعالى قرآن عظيمده (فان ارضعن لكم فأتوهن اجورهن) آيتىلە بىيان يبورەشالاردى دخى آدملەر آراسىدە كىيىر مەرقۇفدر. دخى آنىڭ طعامى ۋە كىيىمى ايله ياللامق درست .

گرچە بونلارنى توصيف ۋە تەريف قىلماسەدە بو صورتدە طعام ۋە كىيىم اور تاسى واجب بولور. ايمىز گۇچى خاتوننىڭ ايرى اول خاتوننى وطى قىلورغە اختيار ايدور لىكن مستأجر ئوينىدە اذنەن باشقە وطى قىلماق درست بولماس ۋە اير خاتونى اجارەسىنى بوزارغە اختيارايدور. ايرنىڭ اول خاتوننى نىكاحلە نەكى آدملەر آراسىدە مشهور بولسا ۋە خاتونغە ياللامقغە اذن بىرەگەن بولسا اير خاتوننى اجارەسىنى بوزارغە اختيارلى بولماس. اگر نىكاحى آدملەر آراسىدە معلوم ۋە مشهور بولمى آنىچى خاتون اقرار نىلەسه اول نىكاحنى صېنىڭ يقىنلارنىغە ايمىز گۇچى خاتون اجارەسىنى بوزمىق تىيگەر خاتون سرحاۋ بولسا يا يوكلى بولسا سرحاۋ ۋە يوكلى بولماق سېبىلى سوت بوزلوب بالاغە ضرر قىلور صېنى ۋە كىيىمى يىماق خاتونغە لازم ۋە تەيىندور. دخى صېنىڭ طعامى اوزك قىلماق پىشر مەك ۋە چەينەك ۋە طوغانداش صوڭ تىيىشلى مەيلار ايله مەيلاپ خەدەمنى كورمەك دابەگە لازمدر ۋەسى آتاسىغە يا باشقە نەقەسى واجب كەسەگە ايمىز گۇچى خاتوننىڭ اجرەسى لازم بولور. دخى صېي حاجتلىرىغە آلتىنان نەرسەلەر كىم صابون ۋە كىيىم ۋە طعام ۋە ماى كىيىلەرنىڭ آچقىسى آنا اوزرىغە لازمدر اگر دابە صېنىغە قولى سوتقى ايمىزورسە يادابە صېنىغە طعام بىرەسە ۋە مەدە ئوتسە بىس دابە اوزرىغە لازم ۋە واجب اولان عمل كىم ايمىز مەك ايدى آنى اشەمەدى (رەعبادتلەرگە

اگر مستأجر اجرنی تردید قیلسه عمانی تردید قیلماق برله مثلا تگوجیگه
 ئەتەمک کیمنی بخاری تەسەهەڭ بر تەسەهەڭ استانبولی تەسەهەڭ ایکی تەسەهەڭ دیمک
 کبی ویا بویا چیدغه ئەتەمک عصفرا ایله بویاسەڭ بر تەسەهەڭ زعفران ایله ایکی
 تەسەهەڭ دیب اشاه گەنەڭ اجری واجب بولور یعنی بخاری بولسه بر تەسەهەڭ ،
 استانبولی بولسه ایکی تەسەهەڭ واجب بولور. اگر مستأجر عملنی بوکون بولماق
 برله ایرتەسی کون آراسندە تردید قیلسه یعنی کیمنی بوکون تەسەهەڭ بر تەسەهەڭ
 ایرتەسی کون تەسەهەڭ یارتی تەسەهەڭ دیمک برله اولگی شرط درست بولوب
 بس اجیر گە آتالیش اجره بولور اگر بوکون عمل قیلسه. ایرتەسی کون
 عمل قیلسه اجر دئیل بولور ایکنچی شرط فاسد بولغان اوچون اجر مەئلانی
 آتالیش یارتی تەسەهەڭ دەن اوتەسەهەڭ ماس آندان کوبرەك بولسەدە . خدەمە او
 چون اجاره گە آغان قولنی سفر گە آلوب چقماس مگر اجاره وقتەندە شرط
 قیلسه چغار .

(فصل) اجارەدەن مقصود بولغان فایده گە ضرر یتشدر گەن عیب سببلی
 اجارەنی بوزدق درست بولور. آطلاناچاق دورت آیقلی حیواننەڭ آرقاسی
 جراحته نەمک کبی و قولنەڭ خستە بولماقی ویر وتگر مەننەڭ صووی کیسەمک
 کبی اگر مستأجر عیبلی قول یا دابه ایله فایده لانسە یا عیبینی کیتەروب فایده
 لەنمکە صلاحیتلی بولسه مستأجرنەڭ اجارەنی بوزمەدە اختیاری ساقط بو
 لور و خیاروئیە برله. دخی عذر سببلی اجارەنی بوزمەدە اختیارلی بولور .
 عذر شولدرکم ایکی عقد قیلغوجینەڭ برینە ضرار لازم بولماق کم اول ضرر عقد
 سببلی بولماس شول ضررنی دفع قیلماق اوچون اجارەنی بوزمەدە درس بولور
 تشنەڭ آغرقی تونماق کبی کم آنی صورماقغە اجاره گە طوتالغان ایدی اگر
 اجاره بوزلمی قالسه آغرقسز تشنی صورمق لازم بولوب مستأجر گە ضرر
 بولور عقدکە مستحق ایرماس. دخی اجارەنی بوزار عذرنەڭ مثالی دین لاحق
 بولماق کبی کم آنی ئوتەمک بولماس مگر اجاره گە بیر گەن نەرسەنی ساتوب

آقەسی برله ادا قیلنور. دخی اجارەنی بوزار عذرنەڭ مثالی مطاق خدمت
 اوچون یا شەردە خدمت اوچون قول بالغان کسەنەڭ سفر قیلە قی کبی
 اما تولنەڭ خواجەسی سقر گە راضی بولسه مستأجر بوزارغە اختیارلی
 بولماس دخی کیمنی آندە ساتو ایتەمک اوچون اجاره گە آغوجی کسەنەڭ
 مایەسی بتوب یارلی بولماق عذرلی ایله اجاره بوزلور زیرە مستأجر گە ساتو
 سز کیمت حقن تولەمک ضرری لاحق بولور. دخی کیم تگوب ساتوجینەڭ
 یارلی بولماق کم اول تەسەهەڭ بر قولنی بالغان بولورده اول هنرنی قویار .

لکن غیریلەر گە کیم تگوجی یارلی بولماق عذر بولماس زیرە آنەڭ مایەسی
 ئە برله قایچیدر وسفر گە بارماق اوچون دابه اجاره آلمان کسەنەڭ سفر ندەن
 رأی دونەکی عذردر دابهنی یالغە بر کوچینەڭ سفر دەن رأی دونمکنەڭ خلافی
 برلە کم اول عذر بولماس لکن دابهنی اجاره بیر گەن کسەنەڭ خستە بولماقی
 عذردر. فتوی بونەڭ اوزرینەدر وتەمک اوچون قول یالچینەڭ تگوجی هنرنی
 قولماقی صرافلق ایلیک اوچون اجاره بوزارغە عذر ایرماس زیرە کیمتەڭ
 بر طرفندە تگوجینەڭ قیلوب ایکنچی طرفندە صرافلق ایلیک بولور و اجاره
 گە بیر گەن نەرسەنی صاماق عذر ایرماس و ایکی عقد قیلغوجینەڭ بری بولماق
 سببلی اجاره بوزلور اگر اجارەنی اوزی اوچون عقد قیلسه. اگر اجاره
 عقدینی قیلغوجیلارنەڭ بری باشقە کسەنەڭ اوچون عقد قیلسه مثلا وکیل کبی
 آنەڭ ئولمکی سببلی اجاره بوزماس. دخی وصی و وقفکە تدرلی و متصرف
 کسەنەڭ کبی بونلارنەڭ ئولمکی برله بوزماس. زیرە بونلارنەڭ عقدی اوزلەری
 اوچون دکلدر. بلەکە غیر اوچون وکیل عقدی موکل اوچون و وصینەڭ
 صبی اوچون و متولینەڭ عقدی وقف اوچوندر. اوشبونەڭ اوچون بونلار
 ئولمک سببلی اجاره بوزماس. اگر یورطنی غصب قیلغوجینەڭ یورطصاحبی
 ئەیتسە یورطنی بوش قیل یعنی یورطمدان چق دیسە اگر بوش تماسەڭ هر
 آیسە اجره اوشنداق مثلا اون تەسەهەڭ دیسە صو کترە غاصب سکوت قیلوب

یورطنی بوشاماسه غاصب اوزرینه آتامش اجره واجب بولور زیره غاصب سکوت قیلوب یورطدان چقماغانی تعاطی طریقیله اجاره گه راضی بولماقیدر. اجاره و آئی بوزمق کیله چهك زمانه اضافه برله درستدر. مثلا ذی الحجه آینده نیتیمکدر یورطمنی اجاره گه بیردم اوشبو کیله چهك محرم آیدن باشلاب بر یلنه چه دیو دخی مزارعه و مساقات کیله چهك زمانه اضافه برله درستدر مزارعه یرنی زراعه اوچون ویرمکدر یردن حاصل بولغان نیک بعضی برا برینه و مساقات یش آغاچلارینی توزک قیلماق اوچون بره و گه بیرمهك یمشنگ بعضی برابرینه تفصیل اوزره بیانله ری دخی و کیل و کفیل قیلماق و مضاربه عقدنی کیله چهك زمانه اضافه برله درستدر دخی قاضی ایق و امیرالک تاپشرماقنی اضافه درست والی برو گه ایتور مثلا ایرتهسی کون فلازشهر گه قاضی یا امیر بولسن دیو برونی وصی قیلماق و وصیه ایتمهك خاتون طلاق قیلماق و قیل آزاد ایتمهك دخی وقف قیلماق مثلا یورطم وفاتم سو گنده وقف دیسهك کبی بو مذکور اون دورت عقد هر بری کیله چهك زمانه اضافه برله درستدر بیع و آئی فضونی کسسه قیباغانده جایز کورمهك و بوزماق درست ایرمهس کیله چهك زمانه اضافه قیلنسه مثلا قلمنی ایرتهسی کون سیگا صاتم یا صاتونی جایز کوردم یا صاتونی ایرتهسی کونده بوزدم دیسه درست دگلدرد دخی قسمهتی شریکلمکنی هبه و صدقنی نیکاحنی و طلاقدن قایتماقنی کیله چهك زمانه اضافه قیلنسه درست ایرمهس. دخی مالدان صلح یعنی ایرتهسی کون بو مبلغ مالدان صاحب تیلدم دیسه و دیندن بری قیلماق یعنی ایرتهسی کون سینده بولغان آلاچاقنی کیچدم دیسه درست دگلدور.

❖ کتاب العاریة ❖

بو کتاب عاریة بیاننده در. فقها اصطلاحنده برنهرسه نیک فایده سنی عوضسن دیکله ندرمکدر و آنک بقاسی ایله عاریتکه بیرمهك نیچه لفظلار برله درست

بولور. بری اعرتک لفظیدر. معناسی بو نهرسهنی سیگا عاریة قیلدم و بری منحتک دیمکه درست بولور معناسی بو نهرسهنی سیگا ویردم. دخی سینی دایم اوزرینه آطلاندردم دیسه و قوامنی سیگا خدهتچی تیلدم دیسه بومذکور لفظلار برله عاریة که بیرمهك درست بولور اگر هبهنی اراده نیلماسه. دخی یورطم سیگادر طررهق اوچون دخی یورطمنی سیگا عمرک آخرینه چه طورهق اوچون قیلدم دیمکه عاریة که بیرمهك درستدر. عاریتکه بیر گوچی تله گن زمانه قایتمق درست مطلق عاریة بولسون کیرهك بقید بولسون اگر اجاره گه دونمهسه مثلا بره و دهن صاوت عاریة که آلوب زیتون مایی سالسه سو گره نیهسی صحراده قایتاروب آلمقغه تلهسه آلا بلس زیتون مایی سالوراق صاوت نساقتانچه اجاره گه دونوب اجر مثل لازم بولور. عاریتنی توله مت لازم بولماس اگر تعدیسز یعنی استعمالده عادتدن تجاوز تیلمی هلاک بولسه عاریة آنان نهرسهنی اجاره بیرمهك درست ایرمهس گرچه استعمالی باشقه چه بولماسه ده اگر عاریة آلا فوچی عاریتنی اجاره گه بیروب سو گره هلاک بولسه عاریة آلفوچینه نیهسی توله تور مثلنی نلیده و عاریة زمانداغی قیمتنی توله تور تیده تلی نهرسهله رده عاریة آلفوچی بو توله و برله هیچ کسگ قایتمس یا عاریة نیهسی اجاره گه آلفوچینه توله تور اول اجاره گه بیر گوچیدن توله ونی قیتوب آلور اگر اجاره آلفوچی بیر گوچیده عاریه ایرکن بولسه اگر بلسه قایتمس آلدانق یوقلنی اوچون. لکن اجره سی عاریتکه آلوب اجاره گه بیر گوچیک بولور. استعمالی مختلف بولغان نهرسهنی و مختلف بولماغان نهرسهنی مستعر عاریتکه بیرمهكی درستدر اگر عاریتدن فایده آلفوچینی تعیین قیلماسه مختلف بولماغان نهرسهنی عاریتکه بیرمهك درست اگر فایده له نگوچیسنی تعیین قیلنسه ده اجاره گه آلمش نهرسهنی عاریتکه بیرمهك عاریة آنان نهرسهنی عاریتکه بیرمهك کبدر اگر استعمالی مختلف بولماسه دابهنی یوک بوکله مککه اجاره کبی فایده له نگوچینی تعیین قیلنسه هم قیلماسه درست اگر استعمالی مختلف بولسه دابهنی آلاماق

اوجون اجاره گه آماق كې فایده لهنگوچنی تعیین قیلماسه عاریتکە بیرمک درست تعیین قیلسه درست ایرمهس (بس بره و دابهنی عاریتکە یا اجاره گه آلسه مطلق یعنی یوک یوکله مکفی یا آطلانمقنی تعیین قیلماسه دخی یوک یوکله و جینی و آطلانغوچنی تعیین قیلماسه موندان باشته فایده آماقن تعیین قیلما سه عاریة و اجاره گه آلفوچینک هر بری دابه گه اوزی یوک یوکله و یوکله مک اوجون عاریتکە برور دخی هر بری اوزی آطلانور و باشتهنی آطلاندرور. اگر بونلارنک قایوسن قیلسه شول قیلگه تعیین بولوب عقدشونک اوزرینه واقع بولور. بو فعلدن باشقه فعل سبیلی دابه هلاک بولسه عاریة و اجاره گه آلفوچی توله و عاریة بیر گوچی بر نوعده فایده لهنمکنی تعیین قیلسه عاریة آلفوچی فایده نك تله گهن نوعی برله فایده لهنور قایو وقتده تله سه فایده لهنور. اگر عاریة بیر گوچی فایده نك نوعی یا مقدارنی ویا وقت یا اوردن برله قیدلسه و تعیین قیلسه عاریة آلفوچی آنچق اول قیدندن یماننه خلاف قیلماق برله توله ر مثلینه یا خیرایگه خلاف قیلوب هلاک بولسه توله مهس. اوشنداق اجاره نی بر نوع یا مقدار ویا وقت یا اوردن برله قیدله مک و بو قیدلهرنک هیچ بری برله قیدله می مطلق قیلماق عاریة کبدر عاریة آلفوچی یا اوزی قایتارمی عیالی کم بالاسی یا قولی برله عاریة دابهنی نیه سینک دابه اوجون حاضرلهنگهن اوردنیه قایتارمقی یا یلماق یا ایلق یا لچیسینک قایتارمقی یا عاریة نیه سینک یا لچسی یا قلی برله قایتارماق اول قول دابه خدمتنده بولسون کیرهک بولماسون بو قایتارمقلار هر بری عاریتکی نیه سینک تابشرمق حکمنده بولوب صو گره تلف بولسه عاریة آلفوچی توله ودهن قولور نتاک نفیس و بهالی بولماغان عاریتکی نیه سینک یور ظینه قایتارمق تابشرمق حکمنده در. لکن قدرلی و بهالی نهرسه لهر ایجو و حوهرلهر تیک نهرسه لهرنی یورظینه قایتارمق تابشرمق حکمنده بولماس .

مگر عاریة بیر گوچینک اوزینه قایتارمق برله بولور و دیعة برله غصب قیلنمشنی نیه سینک یورظینه قایتارمقنک خلافی برله کم اول تسلیم بولماس و توله ودهن

قولماس درهم و دینارنی عاریة آماق دخی کیلی ووزنلی وصالار نهرسه لهرنی عاریة آماق قرضدر مگر بر فایده نی تعیین قیلنوب آندان صوگ عیننی قایتار مق ممکن بولسه مثلا درهم و دینارنی وزن برابر قیلماق اوجون یا کیدبت زینتله مک اوجون عاریة آغاندان صو گره عیننی قایتاروب برسه بو صورتده قرض بولماس بلکه عاریة بولور یرنی عاریتکە بیرمک درست اول یراوزرینه بنا قیلماق و آغاچ اولطورتمق اوجون عاریة بیر گوچی اختیارایدن عاریتدهن قایتغنه وقایو زمان قاتسه ده جائزدر عاریة آلفوچینی شول زمانده تکلیف قیلور بنا ایله آغاچنی یردهن قویارمقغه. عاریة بیر گوچی بنا و آغاچه قویار مقدان یتشکن کیمچیلکنی عاریة آلفوچینه توله ر. اگر عاریتکە وقت تعیین قیلوب اول وقت ایرشه سدهن اول قایتسه تعیین قیلنغان وقت ارتمه سدهن اول عاریة ایسینک قایتماقی مکروه در وعده گه خلاف تیلفان اوجون وعده گه وفا قیلماق مستحبدر (برو یرنی عاریتکە برسه اول یرده ایگون ایگمه ک اوجون ایگوننی اورماق وقتی یتشوب اوروب آغانچه یرنی قایتاروب آماق درست ایرمهس عاریتکە وقت تعیین قیلسون یا قیلماسون زیره مؤمنگه ضرار قیلماق و اذا بیرهک حرامدر عاریة آلمش نرسه نی قایتارماق اجره سی عاریة آلفوچینه لازمدر و اجاره گه آلمش نرسه نی قایتارماق اجره سی اجاره گه بیروچی گه لازمدر و غصب تیلفاننک قایتارماق اجره سی غصب قیلوچینه لازمدر .

❖ كتاب الودیعة ❖

بو کتاب و دیعة احکامی بیانده در. و دیعة لغتده مودوعة معناسنده در. قویمق معناسنده گی و دعدهن مشتقدر و سفر وقتنده غی وداع بو قیدلهدندر. زیره هر بیرسی یولداشنی قویوب مفارقه ایدرلهر و شریعتده اول و دیعة بر امانتدر کم بر کونلک یازنه قویلور ساقلانمق اوجون. و دیعة ضمانتینک حکمه لهری عاریة

ضمانی نك حكملهرى كيددر. اگر تعديسز هلاك بولسه ضمان لازم بولماس.
 و دبعة قويلش كمنه كه درستدر وديعهنى اوزى ساقلامق و عياله صاقلامق
 گرچه قويلنوجى عياله صانلالمقدان طيسهده كشيئك عيالى آنك ايله بر كه
 طوروب نفقهسى لازم بولغان كمنه در بالاسى و خاتونى و خدمتچيسيددر.
 دخى وديعه برله سفر قيامق درستدر وديعه قويلنوجى سفر كه آلوب بارمقدان
 طياسه. دخى سفرده دشماندان قورقو بولماغانده سفر قيلمق درست. وديعه
 قويلش كمنه عياله رندن باشقه كمنه ايله وديعتنى صاقلاب هلاك بولسه تولهر.
 مگر توله مهس اگر اوزى يا حيدلى برله صاقلاغانده يانمقدان يا غرق بولمقدان
 قورقه صو كره كورش قاشنده قويسه يانماسون اوچون يا غرق بولماسون
 اوچون ايكنچى كسه كه قويلوب هلاك بولسه توله مهس وديعه بيرامش كمنه
 نيهسى استه كه نندن صو ك وديعتنى بيرى طيوب طوتسه تابشرمغه قدرتى بولا
 طوروب يا وديعه نيهسى استه كه نندن صو ك وديعتنى انكار قيلمسه يا وديعتنى
 اوز مالينه قاشدرسه آيرمق ممكن بولماسلق ياتعدى قيلمسه مثلا كيديم بولوب
 آنى كيسه يادابه ايكن آطلانسه يا وديعتنى بر يورده صاقلاسه اول يورطدان
 باشقهده صانلامق برله امر قيلمغان بولسه يا وديعه قويلش كشى ئولگهن و ننده
 وديعتنى بلسز قيلمسه وارثله رينه نيه تيمنچه بو آتى صورتنىك هر برنده وديعه
 قويلش كشى تولهر. اگر تعدينى كيتهروب نيه سينه سلامت تابشرسه واجب
 ضمان هم زائل بولور (اگر وديعه قاشسه وديعه قويلشنىك مالينه اوز فعالندن
 بو ايكىسى شريك بولور. هلاك بولغانى ايكىسينك مالندان هلاك بولور ضمان
 بولماس ايكى كمنه برنسنهنى امانت قويسهلار بر كمنه قاشنده برينك حصه من
 ايكنچيسى غايب بولا طوروب قيتاروب بيرمك درست ايرمهس ايكى وديعه
 قويلشنىك برى وديعتنىك تمامنى ايكنچيسنه بيرمك درست اگر وديعه بولمكنى
 قابل بولماسه قول و كييم و دابه كى و بولنور وديعهده ايكيگه آيروب يارمنى
 اوزى صاقلاب ايكنچيسنه يارمنى يرور بولنور وديعتنى تمامنى بولداشينه

بیر گوجی یارتی بهاسن تولهر. وديعه هلاك بولسه تمامنى آلفوجى هيچ نرسه
 توله مهس دشول كمنه كه بيرمكدهن نهى كه اعتبار يوقدر كم آنك صاقلامقدان
 چاره بولماس. مثلا خاتونيكدا يا بالاكدا ياقوليكدا بيرمه ديور نهى قيلمسه بونلار
 دان باشقه صاقلاغوجى بولماسه بونلاره ويروب وديعه هلاك بولسه توله مهس
 اگر بونلاردان باشقه صاقلامق ممكن بولوب آنلاره ويروب هلاك بولسه
 تولهر دخى يورتنىك بيلمگىلى ئوينده صاقلامقدان نهى كه اعتبار يوقدر. اگر
 نهى قيلمغان ئويگه قويلوب هلاك بولسه توله مهس مگر نهى اعتبار قيلموب
 آكدا مخالفت برله توله مك بولور اگر اول ئوينك ظاهر و اشكاره ضررى
 بولسه اگر وديعه قويلش كشى وديعهنى عيالندن بولماغان كمنه كه وديعه
 قويسه اياسى نك اذندن باشقه ضرورتسز صو كره وديعه هلاك بولسه اياسى
 اولگى وديعه قويلش كمنه كه اوله تور آنك اوچون اول غيريكه بيرمك
 برله مخالفة قيلمشدر (اگر غضب تيلوچى غضب تيلنمش نرسهنى بر كمنه
 كه امانت قويسه صو كره هلاك بولسه اول نرسهده اياسى اختيارايددر تلهسه
 غضب تيلوچينه توله تور تلاسه امانت قويلمش كمنه كه تولهر .

❖ كتاب الغضب ❖

بو كتاب غضب حكملهرنى بيان ايتهر غضب لغتده بر نرسهنى كرهك
 مال يا باشقا بولسون ظلم قيلوب كوچلهب آلاماقدور وفقها اصطلاحنده غضب
 شرعا قيمتى بولغان مالنى آلاماق بس مسلماننىك خمر و خنزيرنى آلاماق
 و اوله كسهنى آلاماق غضب بولماس سبب شرعيدهن باشقه آلاماق حرام
 بولغان مالنى غضبده معتبر اشكاره آلاماق ياشرن آلاماق غضب بولماس بلكه
 اوغرامق بولور اول مالنىك اياسينك اذندن باشقه آلاماقدور بس غيرينك
 مالنى رهن و عارية وديعه آلاماق غضب بولماس اوشبو مل آلفوجى اياسى نك
 تصرفنى كتار يورطيرده غضب صورتلنمهس زيره تصرفنى كيتهرمك برارندن

ایکنجی اورنغه کوچرمکدین باشته و بو نهرسه نی ایکنجیگه دوندرمکدین باشقه بولماس بو ایسه یورط یرده ممکن دگلدور اگر یورط هلاک بولسه حقسنز کوچلهب تصرف قیلغوجینک قولنده اول کسنه توله مهس و کوچلهب تصرف قیلغوجینک فعلی برله یورط یرگه کیچیلک یتسه آنی توله کسنه ناک قلیده خدمت قیلدرمق غصبدر اگر هلاک بولسه قیمتی توله لیکن پلاسی اوزره اولطورمق غصب بولماس ئیسه سینگ تصرفنی کیتهرمک بولماغانلقدان غصبینگ حکمی غصب قیلغوجینک گناهی و تموغغه مستحق بولماقیدر .

اگر مال باشقهنک مالکی بولماقنی بلسه . دخی غصبینگ حکمی غصب قیلنمش نهرسه نی قایتارمقدر غصب قیلغوجینک مالکنده بولسه غصب قیلنمش نهرسه هلاک بولسه توله مکدر کیردک اوز فعلی برله یا غیرینگ فعلی برله یا آفةسماوی برله هلاک بولسون هلاک بولغان نهرسه ناک مثلی و تیگداشی بولمانده مثلی توله مک واجب بولور مقداری کیل برله یا وزن برله بلنور نهرسه کی دخی صایلار نهرسه له کی کم آنلارینگ بهالارنده تفاوت بولماس یومرقة کی اگر مثلی منقطع بولسه یعنی بازارلارده تابولسه هلاک بولغان نهرسه ناک خصومت کوننده گی بهاسی واجب بولور مثل و تیگداشی بولماغان نهرسه هلاک بولغانده غصب کوننده گی قیمتی توله مک واجب بولور صایلار نهرسه له کی کم آنلارینگ بهالارنده تفاوت بولور اگر غصب قیلغوجی غصب قیلنمشینگ هلاک بولماقنی دعوی قیلسه غاصبی حبس ایدیلور بلنگه ننگه چه شکسنز اول نهرسه هلاک بولماقنی قالسه البته ظاهر بولور ایدی دیو صو گره غصب قیلغوجیغه بدلنی توله مک برله حکم ایدیلور . بدانک مقدارنده غصب قیلغوجینک سوزی معتبردر اگر مالک بدانک اول مقداردان آرتقاغینه گواه قویماسه ، اگر گواه قویسه غاصب سوزی معتبر بولماقنی شول آرتقنی توله مک واجب بس هلاکی دعوی قیلنمش مقصوب ظاهر بولسه حالبو کم غصب قیلنمشینگ قیمتی غاصب توله گنندن کوربه بولسه و غاصب اوزینگ سوزی برله توله گن بولسه مالک

شول ظاهر بولغان مقصوبنی آلور و بدانی غاصب که قایتارور یا اولگی ضمانتی درست کور گهی یعنی توله گن بدانگه راضی بولوب غصب قیلنمشنی غاصب قولنده قالدرغای اگر غاصب اوزسوزی برله توله می بلسه که یمیندهن باش تارتماق برله یا مالک سوزی یا آنک بینهسی برله توله گن بولسه بس ظاهر بولغان غصب قیلنمش غصب قیلوجینه بولور مالک بدانگه راضی بولغان اوچون غصب قیلغوجی غصب قیلنمشنی اجاره گه بیرسه یا امانت صاقلاغوجی امانتی اجاره گه بیرسه یا بو غصب قیلنمشده یا امانتده تصرف برله فایده حاصل بولسه اجره ایله فایدهنی غاصب یا امانت صاقلاغوجی صدقه قیلماقنی واجبدر مگر غصب قیلنمش یا امانت درهملر و آلتون تهنکلهر بولسه عقد وقتنده بو ایکیسینه اشارت قیلماسه یا اشارت قیلوبده اول درهم ایله دیناردان باشتهنی نقد بیروب صاتو قیلسه و فایده حاصل بولسه شول فایدهنی صدقه قیلماق واجب ایرمهس .

اگر غصب قیلوبده اول نهرسه نی غاصب اوز تصرفنی ایله اوز گهرتسه صو گره اسمی والوغراق فایدهسی کیتسه غاصب اول نهرسه نی توله . دخی غاصب اول نهرسه نی مالکله نور آگدا توله مک مقرر بولغان اوچون لیکن بدلنی توله و دهن اول فایده له نمک حلال بولماس ملک خبیث بولغان اوچون غصب قیلنمش قوینی بوغازلاب پشرمک کی و باقرنی صاوت قیلماق کی یا قومغان و قازان قیلماق کی بوضورتلارده غصب قیلغوجی اول یاسالغان نهرسه نی مالکله نور و آنک اوزرینه بدلنی توله مک واجب بولور آلتون و کوشنی صاوت یا دینار و درهم قیلماقنی خلافی برله کم بو ایکیسندن یاسالمش نهرسه آنلار ناک ئیسه سینه مالک بولور یا صاماق اجره سندن هیچ نرسه واجب بولماس اگر غصب قیلنمش کیمنی یرتسه و آنک اجزاسینگ بعضی یوعالسه یا بعض فایده سی کیتوب بعضی قالسه اول برتلغان کیمنی ایسی غصب قیلوجیغه تاشلارده

قيمتنى آندەن قولەتوب آلور يا یرتلغان کیمنى ایاسی آوردە غصب قیلوچینە
 کیمنى کیملىگنى تولەتور یعنی کیمنى بویله یرتلماقندە ایاسی اختیاراید
 بو ئەیتلگەن ایکی حکم آراسىدە آز یرتق بولغاندە کم آنک سببى کیمنى
 هیچ بر فایدهسى کیمىمى آنچه بهاسنى کیمتسە ایاسی کیمنى آوردە غصب
 قیلوچینە کیملىگنى تولەتور (برە و غیرى نك یرینە کوچلاب بنا قیلسە یا آغاج
 اولتورتسە غصب قیلوچنى بیوزرلار یردەن بنانى آلوب و آغاجنى صوروب
 یرنى بوشاتوب ایاسینە قایتارماق برلە و یرایاسینە درست در آورغە امرایتلگەن
 بنا و آغاجنك قيمتنى غاصبکە تولەب آنلارنى اوزینە قالدیرماق اگر یرگە اول
 بنا و آغاجنى آلاماق سببى کیملىک و ضرر ایرشسە اگر برە و آق کیمنى
 غصب ایتوب قزلغە یا صاریغە بویاسە غصب قیلوچى ایاسینە تولەر کیمنى آق
 حالندە گى بهاسنى یا ایاسی کیمنى آوردە بویاو سببى آرتقان بهانى تولەر
 وبرکسە کیمنى غصبه آلوب قارا بویاویله بویاسە کیم ئیەسى غصب قیلوچینە
 کیمنى آق حالندە گى قيمتنى تولەر یا اول قارا کیمنى آوردە غصب قیلوچینە
 بویاو اوچون هیچ نەرسە بیرامەس (برە و غصبه آلمان قوانى صائسە یا آزاد
 قیلسە سو گره غصب قیلوچینە ئیەسى قيمتنى تولەتسە صائو نفاقذ و درست
 بولور آزاد قیلماق درست ایرمەس (غصب بولنش نەرسەدە پیدابولغان زیادە
 لکەرکم کیرەك آندان ایراماسدای بولسون سیمزاک و کورکەملىک کى یا
 ایرلغان زیادە بولسون کم سوت وبالا و یش کى زیادەنك هلاک بولماق برلە
 تولەمک لازم ایرمەس مگر غصب قیلوچى صاقلادودە تەدى قیلوب شول
 سببەدن هلاک بولسە تولەر یا ئیەسى اول زیادەنى طاب قیلغان صوگ غاصب
 منع قیلوب بیر مەسە تولەمک لازمدرە مسلماننك خرنى و حنیزرنى تلف قیلسە
 دخى غصب قیلنش نەرسەنك فایدهلارى کم قول یادابەنى نیدچە کولەر عمل

قیدروب آنلارنى ئیەسینە قایتارغاندان صوگ عملنك اجرەسى تولەمک لازم
 ایرمەس خورما صیغندیسندان قایتادى یاسالغان ایسرتکچ شرابنك خلافى
 برلە ویوزوم صغندیسن یارتیسى فالغانچە قایتاوب یاسالغان شرابنك خلافى برلە
 وایون قورالارینك خلافى برلە کم بس بو مذکورلارنى تلف برلە اهو اوچون
 بولماغان حالندە گى قيمتنى تولەمک واجبدر بس طنبورنى تلف قیلسە یونوب
 یاسالغان آغاجنك قيمتنى تولەر. برە و برکسەنك قولینك قیدنى آچسە سو گره
 قول قاجوب کیتسە یا قوش چیتلکنى آچسە یادورت آياقلى حیوان یاقان اورننك
 ایشگنى آچسە بو آچقان کسە گە تولەمک واجب ایرمەس. برە و برکسەنى
 سلطانغە سى ایدوب چاقسە هیچ حقسن و سببسن اول کسەنە گە تولەر لازم
 بولور امام محمد رە قاشندە اول چاغوچى بو یامان اشدەن منعلەنسون اوچون
 بس برسبب اوچون بولسە مثلاً اوزینە اذا بیرسە آنک اذاسندان تونلاق ممکن
 بولماغاندان سلطانغە چاقسە یا فاسق فسقندەن منعلەنمە گەن اوچون سلطانغە
 چاقسە تولەر لازم ایرمەس یا اول برە و نەیتسە حاکم نك یولداشینە کم اول حاکم
 آدمەر گە جزا یا غرامت چیدکدرور فلان کسە شکسەز مال تابدى دیو
 سو گره حاکم اول کسە گە غرامت چیدکدرسە ئەیتکوجى کسە گە غرامتنى
 تولەمک لازمدرە

昭和十二年八月十日印刷
昭和十二年八月十五日發行

ホラサトル・ムサイル (回教ノ教科書)
不許複製 (定價貳圓)

發行兼印刷者 東京回教印刷所
右代表者 クルバンガリ

編輯者 東京回教學校
右代表者 クルバンガリ

東京市澁谷區代々木富ヶ谷町一四六一番地